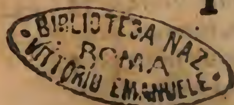
STATUTA RENOUATA CANDIDISSIMI & CANONICI ORDINIS...

Canonici regolari : Premostratensi, ...

NAZIONALE
BIBLIOTECA
VITT. EMANUELE
14
23 H
7 M

STATVTA
RENOVATA
Candididiſſimi & Canonici
ORDINIS
PRÆMONSTRA-
TENSIS.

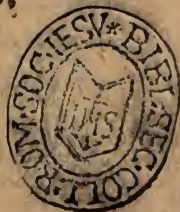

Deuteron. 12.

Obſerua, & audi omnia.

Ex Legato Ill.mi Coccini

ANNO

M. D. C. XXVIII.

S.mi P. Norberti,
De suo Præmonstratensi Instituto
Sententia.

Ex vita M-S. S. P. Norb. secundum exempl. Nouiamen. & Parcen. scripta ante ann. 1224.

Ecce hic Ordo noster, Diuinâ prosequente clementiâ, longê latêque protenditur; & vt verè confidimus, multò latius in futurum protendetur: vnde nec ambigere præsumimus quin Sancto dictante Spiritu & inchoatus fuerit, & Diuinæ Ordinationis nutu promulgatus. *cap.* 60.

Nunquam poterit exorbitare aliqua multitudo quam Prælatorum concordia præcesserit. *c.* 29.

CONFIRMATIO
Instituti Ordinis Præmonstratensis
PER
Sanctissimum D. N. HONORIVM
PP. II.

HONORIVS Episcopus *Seruus Seruorum* DEI *Dilectis Filijs* NORBERTO *Fratri in Christo & Canonicis Præmonstratensis Ecclesiæ* S. MARIÆ, *eorumq; Successoribus Regularem vitam in perpetuum professis. Apostolicæ disciplinæ sectantes vestigia mundanis quidam pompis & possessionibus abrenunciant, & Dño totis annisibus famulantur. Isti ergò si bonum quod inceperunt consummauerint, in extremi examine Iudicij, sunt immortalitatis stolam & perpetuam gloriam adepturi. Quia igitur Vos religosè viuere & Canonicam vitam secundùm* Beati AVGVSTINI Institutionem *ducere, inspirante Diuinâ gratiâ decreuistis, Propositum vestrum, Sedis Apostolicæ authoritate* CONFIRMAMVS, *& firmos Vos, in remissionem peccatorum vestrorum, in eo persistere adhortamur, &c.*

Datum 13. *Kal. Martij, Anno* M. C. XXVI.

Aliquot Summorum Pontificum de Ordine Præmonstratensi Elogia.

HADRIANVS PP. IV.

ATtendentes itaque quomodo Religio & Ordo vester, CVIVS NOS ALVMNVS ALIQVANDO FVIMVS, multâ refulgens gloriâ meritorum, & gratiâ redolens sanctitatis, palmites suos à mari vsque ad mare extenderit, &c.

ALEXANDER PP. III.

OMnipotenti DEO, à quo vniuersa bona procedunt, gratiarum referimus actiones; qui Vos in vnitate Catholica cõseruauit, & non permisit schismaticâ pollui prauitate: licet enim schismaticorum præsumptio diuersis Vos calliditatibus & mendacijs à deuotione S. Petri & nostra, retrahere niteretur; vestra tamen discretio illorum iniquitatem studuit euitare, & vnitatem Catholicam conseruare. Quod siquidem gratum & acceptum tenentes, & vestræ fidei constantiam & sinceritatis affectũ in Domino plurimùm commendantes, gratias quas debemus Vobis referimus, &c.

HONORIVS PP. III.

BEnefaciens Dominus bonis & rectis corde, dilectos Filios, Fratres Præmonstratensis Ordinis, in via mandatorum ipsius inoffensè currentes, tamquam populum acceptabilem sibi numero & merito ampliauit. — Nos igitur, prædictos Fratres speciali prærogatiuâ dilectionis & gratiæ amplexamur, vt qui Domino iugiter offerentes suorum vitulos labiorum, non solum nobis, sed etiam vniuersali Ecclesiæ pijs intercessionibus incomparabiliter suffragantur, &c.

GREGORIVS PP. IX.

CVm Religio vestra, cuius bonus odor longè latèque diffunditur, Deo sit, & hominibus gratiosa, &c.

INNOCENTIVS PP. IV.

VSque adeò nos & Prædecessores nostros fragrans vestræ Religionis fama respersit, vt odore sinceræ opinionis vestræ in Domino delectari, super his quæ à vobis, in communi Abbatum vestri Ordinis Capitulo statuuntur, nullatenus dubitemus, quin ad ea secundum ius & Statuta nostra rectè & rationabiliter procedatis, &c.

IDEM INNOCENTIVS.

SAnè mundo celebris & supernis grata ciuibus, sacra Religio Præmonstratensis Ordinis, à suæ plantationis initio Regis æterni fuit habitaculum, virtutum splendoribus illustratum, quod semper honore proficiens & honestate concrescens, generalis Ecclesiæ decus extulit, & decorem multimodis ampliauit. Ex hoc enim Nos spiritualem in Domino lætitiam consequentes, affectu pio de ipsa Religione concipimus, vt nostræ prouisionis auxilio, eius robur & pulchritudinem augeamus: ita quod ipsa in domo Domini contra tentatoris impetum & turbinem vitiorum sit quasi Turris eburnea, virtutum munita propugnaculis, in qua lectum amœnæ quietis habeat veri excellentia Salomonis, &c.

IDEM INNOCENTIVS.

VIrtute conspicuos sacri Ordinis vestri Professores qui contemplationi cœlestium feruescentes invigilant, & piæ vitæ studio sine intermissione desudant, decet per Apostolicæ circumspectionis auxilium sic prouidè dirigi, & solicitè confoueri vt alicuius prætextu calumniæ nullum internæ pacis excidium, nullum Religionis status perferant detrimentum.

VRBANVS PP. IV.

ATtendentes itaq; quomodo Religio & Ordo vester multâ refulgens gloriâ meritorum, & gratiâ redolens sanctitatis palmites suos à mari vsq; ad mare

extenderit; Ipsum Ordinem & vniuersas domos eiusdem Ordinis, Apostolicæ præsidio duximus confouendas, & præsenti Priuilegio muniendas. Ea propter ad Exemplar felicis recordationis ALEXANDRI, LVCII, VRBANI, CLEMENTIS & INNOCENTII Prædecessorũ nostrorum Romanorũ Pontificum, vniuersas Regulares Institutiones & dispositiones quas & communi consensu, vel maioris & sanioris partis inter Vos Religionis intuitu regulariter statuistis, & deinceps auctore Domino statuetis, auctoritate Apostolicâ roboramus.

NICOLAVS PP. IV.

QVantò præclara Ordinis vestri Religio inter Religiones alias, per insignem gratiarum multarum prærogatiuam, & eminentiam sanctitatis, conspectiori rutilat claritate, tantò magis adesse vobis proponimus, & illa Vobis concedere secundum Deum de Sedis Apostolicæ pietate, quæ Vobis credimus profutura.

COELESTINVS PP. V.

FRaternitatem vestrã ignorare non credimus quod Fratrum Præmonstratensium Ordo per Dei gratiam, iam per diuersas mundi partes creuit, & eorum in bono conuersatio & Religio, ad benè viuendum, plurimos incitauit.

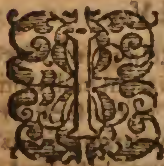
BONIFACIVS PP. VIII.

IN Ecclesiæ firmamento vester Ordo claro nitore coruscans, vniuersalem Dominici gregis aulam illuminat, currentibus in stadio rectum iter insinuat, quo ad salutis brauium facilius peruenitur.

OR

TENOR
LITERARVM APOSTOLICARVM SANCTISSIMI D. N.
IVLII PP. II.

Quibus Patribus Ordinis Præmonstratensis, datur potestas, vt vetera Statuta, mutent, minuant, vel in toto tollant, ac noua toties quoties opus fuerit, condant & promulgent.

VLIVS Episcopus Seruus Seruorum DEI, Dilecto Filio ABBATI Monasterij Præmonstratensis, Lauduneñ. Diœcesis, Salutem & Apostolicam Benedictionem. Rationi congruit & conuenit honestati, vt ea quæ de Romani Pontificis gratia, processerunt, licet eius superueniente obitu, literæ Apostolicæ desuper confectæ non fuerint, suum consequantur effectum. Dudum siquidem postquam felicis recordationis PIO PAPÆ II. prædecessori nostro, pro parte tunc Abbatis Præmonstrateñ. Lauduneñ. Diœcesis, & aliorum Coabbatum, Monasteriorum Præmonstrateñ. Ordinis, vbilibet constitutorum, exposito, quod cum quædam continerentur in Statutis & Priuilegijs dicti Ordinis, quæ à nonnullis Annis citrà non fuerant obseruata, & ad quæ seruanda propter eorum rigorem, illorum temporum conditionibus pensatis, non facilè credebatur tantam multitudinem induci posse, & quædam seruata quæ nullum aut modicũ fructum adferebant; quodq; Patres eiusdem Ordinis id considerantes, aliqua alia Sta-

alia Statuta, aliquorum priorum derogatoria edidissent, quorum vsus in ipso ordine tunc pluribus Annis inoleuerat, ita quod de contrario apud tunc existétes, aut nulla aut parua erat memoria, nonnulla verò transissent in non vsum, desuper contrarijs Statutis minimè editis; ferebaturque, propterea ab aliquibus, eos non viuere in statu securo, eo quod Statuta quæ ipsi ordinauerant, & in communem vsum transierant, Priuilegijs & Statutis seu ordinationibus Apostolicis, cõtraria videbantur, quodq; etiam non omnia seruarentur ab Abbatibus prædictis, vt congruebat: Idemq; PIVS prædecessor, Parisieñ. & Cameracensis ac S. Quintini in Viromandia Nouiomeñ. Diœcesis, Ecclesiarum Decanis, eorum proprijs nominibus non expressis, suis dederat literis in mandatis, vt ipsi vel duo aut vnus eorum, accersitis cum eis aliquibus personis Ecclesiasticis, Regularibus vel secularibus, Diuini & humani iuris peritiam habentibus, vitæ ac morum honestate præclaris, ac religionis zelo flagrantibus, Priuilegia, Statuta, instituta, & cõsuetudines huiusmodi, auctoritate Apostolicâ diligenter viderent, recenserent, & examinarent, ac illis visis, recensitis, & examinatis vt præfertur, si quæ ex eis pro tunc Abbatis & Coabbatum prædictorum statu & indempnitatibus & animarum salute huiusmodi reformanda fore conspicerent, eundem PIVM per eorũ patentes literas, eorum sigillis munitas, curarent quantocius desuper efficere certiorem. Ac quondã Thomas de Courcellis, tunc Decanus dictæ Ecclesiæ Parisieñ. ad executionem ipsarum literarũ procedens, earumq; formâ seruatâ, præfato prædecessori, vna cũ Ægidio Carlerij Cameracensi, & Ioanne Molet S. Quintini Ecclesiarum

prædi-

prædictarũ, Decanis, suis in ea parte Collegis, per patentes literas sigillo Decani Parisieñ. & Collegarum huiusmodi suscriptione munitas, quid in præmissis agendum foret, ad plenum rescripsissent: Dictusq; prædecessor considerans quod Abbates dicti Ordinis, morum & consuetudinum in sua Religione vigentium, lucidiorem quàm cæteri homines haberent notitiam, & quid singulis expediret; Nec non ad quæ instituta obseruanda verisimiliter induci valerẽt, plenius indicare possent: Tunc Abbati eiusdem Monasterij Præmonst. per suas literas commiserat, & mandauerat; vt conuocatis dictis Coabbatibus qui nõnullos Canonicos eiusdem Ordinis, obseruantiæ, ac Statutorum, ordinationũ, & consuetudinum eiusdem Ordinis, præ alijs notitiam habentes, secum ducerent, Capitulum Generale cõgregarent; in quo ipsius Ordinis Professores, ad meliorẽ obseruantiam Regulæ & Statutorum dicti Ordinis, ad quã verisimiliter induci possint, inducere procuraret; cæteris Statutis, attentis circumstantijs, ac temporum & personarum qualitatibus pensatis, donec Professores huiusmodi ad illa obseruanda inclinati, & dispositi inuenirẽtur, interim in suspẽso remanentibus. Ita tamẽ quod Abbates & alij Religiosi prædicti, Capitula quæ sequuntur inuiolabiliter obseruare tenerentur. Videlicet quod tria vota obedientiæ, castitatis, & paupertatis, nõ remitterent, & ea quæ de substãtia Regulæ S. AVGVSTINI, quam profitebantur, forent, nullatenus infringerent, aut diminuerent. Ac pro abstinentia ab esu carnium, quæ illis tam ex Statutis piæ memoriæ INNOCENTII PAPÆ IV. etiam Prædecessoris nostri, quàm alijs, in eorum Capitulis Generalibus editis, iniuncta erat, donec ad maio-

maiorem præmissorum obseruātiam induci possent, singulis quartis ferijs, & cuiuslibet Sabbati diebus, necnon à prima Dominica Aduentus vsque ad Natale Domini, & à Dominica Septuages. vsque ad Pascha Resurrectionis, in quolibet loco abstinerent, ac omnibus sextis ferijs ieiunarent; qui verò in prædictis diebus carnes comedisse, conuictus vel confessus foret, pro vice qualibet, tribus sextis ferijs in pane & aqua ieiunaret, debilibus & infirmis, potionatis, & minutis, qui non in Refectorio, sed Infirmitorio vel alio loco per Abbatem seu eius Vicarium deputando, reficerentur, exceptis; qui cùm necessitas ingrueret sextis ferijs plusquam semel comedere, & in alijs suprà-nominatis diebus, carnibus refici possent. Quodq; omnes & singuli Religiosi, & Professores cuiuslibet Conuentus inibi quotidie refici, & in Dormitorio eiusdem de nocte quiescere deberēt, Officialibus qui circa administrationem rerum temporalium occuparentur, ac debilibus & infirmis, ac alijs cum quibus Abbates, seu eorum loca tenentes, ex aliqua rationabili causa, super hoc dispensarent, duntaxat exceptis. Præterea omnes Religiosi prædicti, in Choro, Claustro, Dormitorio, & Refectorio silentium obseruarent, & si loqui necesse foret, breuia tantummodo verba, & submissâ voce proferrent. Nec loca prædicta mulieres ingredi permitterent, nisi Monasteriorum Fundatrices forent, vel de licentia Abbatum seu loca tenentium eorundē, aliquæ honestæ Matronæ ex rationabili tamen causa, Claustrum duntaxat ingredi permitterentur. Necnon quod domus Sororum dicti Ordinis, nullus secularis vel cuiuluis Ordinis Regularis, nisi secundum formā in Statutis dicti INNOCENTII, & aliorum summo-

summorum Pontificum, etiam prædecessorum nostrorũ super hoc editis, intraret, & quod nullus Abbas aliquẽ nisi decimum-octauum suæ ætatis annum egisset, in Canonicum reciperet, & nulli consanguineorum suorum, vel alteri non egeno, vel pauperi, bona mobilia vel immobilia Monasteriorum quibus præessent, in eorum grauamen concederent: necnon hospitalitatem, per singula Monasteria secundum locorũ possibilitatem seruare, & eleemosinas erogare; quodq; statum domus, quantitatem expensarum, & receptorum summam, debitorum & creditorum nomina, & causas propter quas debita essent contracta, & in quas vtilitates conuersa, illi qui his se intromisissent, coram Officialibus domus, ad hoc pro tempore deputatis, ad minus singulis annis semel reddere tenerentur: Necnon Statutorum prædictorum transgressores, si Religiosi, per Abbates, si verò Abbates forent, per Superiores suos (secundum quod grauitas culpæ exigeret) debitè punirentur. Alijs autem ordinationibus, & Statutis eiusdem Ordinis, circa Diuini officij celebrationem, Abbatum electiones, officiorum & beneficiorum distributiones, Ecclesiarũ Parochialium regimen, pensionum assignationes, victum & vestitum Religiosorum, equitaturas, Capitulorum congregationes, criminum & delictorum punitiones, & alia quæcumque, tam auctoritate Apostolicâ, quàm aliàs editis, quæ tunc Abbati & Abbatibus prædictis, in dicto Capitulo Generali, vt præmissum est congregandis, commodè obseruari posse viderentur, in suo robore duraturis. Nec etiã apud eos, qui Statuta præfata hucvsq; obseruare soliti essent, illa per huiusmodi ordinationẽ, intelligerentur relaxata, sed potius ad perseuerandum,

randum, in sua deuota conuersatione, & solita obseruantia, ac fructus vberiores virtutis, & sanctimoniæ, iugiter perferendum, pijs exhortationibus, & salutaribus admonitionibus, inducerentur. Dictusq; PIVS prædecessor, quidquid per tunc Abbatem, cum præfatis Coabbatibus, & Religiosis, & de illorum consilio, maturâq; deliberatione præhabitâ, in dicto Capitulo Generali, quæ ad religionis augmentum, & eorum animarum salutem tendere dignoscerentur, circa præmissa fieri côtingeret ex tunc Apostolicâ auctoritate approbauerat, & confirmauerat, ac sui scripti patrocinio communiuerat, suppleueratq; omnes & singulos defectus, si qui forsan interuenissent in eisdem. Et deinde pro parte tunc Abbatis Præmonstratensis & Coabbatum prædictorũ ac Priorum, Præpositorum, Priorissarum, singularumq; personarum eiusdem Ordinis, bonæ memoriæ SIXTO PAPÆ IV. etiam prædecessori nostro, exposito, quod per Abbatem ac Coabbates & Religiosos prædictos, ad literarum PII huiusmodi executionem, eius superueniẽte obitu, per omnia processum non fuerat, ac graue admodum videbatur plerisque, dicti Ordinis Professoribus, toto tempore continuo, à Dominica Septuages. vsque ad Pascha Resurrectionis, à carnibus abstinere. Idemq; SIXTVS eorum in ea parte supplicationibus inclinatus, & literas prædictas eâdem auctoritate approbans, ac in eum statũ & vigorem, in quo erant antequam dictus PIVS prædecessor decederet, reponens, Illasque & inde secuta quæcumque, in robore firmitatis subsistere debere decernens, eidem Abbati ad totalẽ executionem literarum earundem, cum Coabbatibus, & Religiosis prædictis iuxta illarum vim, formam & tenorem,

tenorem procedendi, & dies abstinentiæ carnium inter Septuagesimam & Quinquagesi. in totidem dies, Festum Omniũ Sanctorum immediatè præcedentes, commutandi, ac omnes & singulas ordinationes, & Statuta (Regulâ ac tribus substantialibus votis, professione, & toto tenore literarum PII prædecessoris huiusmodi, alijs exceptis) in Capitulo Generali huiusmodi, ad instar Capit. Generalis in Windesschem dicti Ord. S. AVGVSTINI Trajectensis Diœcesis, qui sub regulari obseruantia viuebant, cũ Abbatibus & Religiosis prædictis moderandi, interpretandi, ac illis addendi vel minuendi, ac etiam illa in totum annullandi, & noua toties quoties opus esset, prout pro temporum, locorũ, & occurrentium casuum varietate, & exigentia viderent expedire, condendi, ordinandi, & promulgandi, perpetuis futuris temporibus (dummodo ordinationes & Statuta huiusmodi sacris canonibus non obuiarent) auctoritate Apostolicâ prædictâ, facultatem concesserat prout in singulis PII & SIXTI prædecessorum prædictorum literis, inde cõfectis plenius cõtinetur. Recolendæ memoriæ ALEXANDRO PAPÆ VI. etiam prædecessori nostro, pro parte tua exposito, quod à nonullis timoratæ conscientiæ dicti Ord. Religiosis hæsitabatur, tunc Abbatem Præmonst. vltra seu præter formã dictarum literarum, nonnulla Statuta eiusdem Ord. limitasse, & moderatum fuisse, & quod abstinentia ab esu carniũ huiusmodi per personas eiusdẽ Ord. diuersimodè obseruabatur, cùm aliqui iuxta PII à Dominica Septuages. vsque ad Pascha Resurrectionis, alij verò per 15. dies, Festum Omnium Sanctorum immediatè præcedẽtes, iuxta SIXTI literarum prædictarum formas, & quod deterius est, ali-

est, aliqui neutrũ obseruabant, & propter huiusmodi varietatem, & verba in eisdem literis PII prædecessoris adposita, per quæ illis qui antiqua Statuta obseruare soliti erant, vel ad illa obseruanda induci possent, Statuta ipsa relaxari minimè videbantur, in dicto Ordine grauia inconuenientia exoriebantur, & Religiosorum conscientiæ, non paruo scrupulo subiacebant: Quodque si in eodem Ordine Statuta pariformiter obseruarentur, & omnes indifferenter, illa obseruare tenerentur, profectò inconuenientia, & animorum perturbationes huiusmodi, submouerentur, & animarum saluti & quieti ac tranquillitati conscientiarum, personarum huiusmodi, plurimùm cõsuleretur: Et pro parte tam tua, quàm dilectorum filiorum Abbatum, Priorum, Præpositorum, Priorissarum & aliarum vtriusque sexus personarum dicti Ord. eidem ALEXANDRO prædecessori humiliter supplicato, vt animarum saluti personarum eiusdem Ord. circa præmissa, opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaretur. Præfatus ALEXANDER prædecessor, qui ad ea, quæ ad Ecclesiæ decorem, sacræq; religionis, ac salutem animarum personarum sub illius suaui iugo degentium salubriter dirigẽdum, tendere dignoscebãtur, paternâ solicitudine prospiciens; His quæ circa id prouidâ ministrorum eiusdem religionis ordinatione emanauerant, libẽter cùm ab eo petebatur, Apostolici adijciebat muniminis firmitatem, & alia desuper decernebat, & fieri mandabat, prout in Dño conspiciebat salubriter expedire, Te, ac omnes & singulas personas prædictas, à quibuscumque excommunicationis, suspẽsionis, & interdicti, alijsq; Ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis à Iure vel ab homine,

quâuis

quâuis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati eratis, ad effectum infrascriptorum duntaxat consequendum, absoluens, & absolutos fore censens, huiusmodi supplicationibus inclinatus, sub *Dato* videlicet 5. *Idus Martij, Pontificatus sui Anno vndecimo*, voluit & concessit tibi dari in mandatis, quatenus Tu vna cum omnibus & singulis Abbatibus & Prælatis dicti Ordinis simul pro Generali Capit. eiusdem Ord. celebrando pro tempore congregatis, & ipsum Capit. Generale facientibus, & repræsentantibus, adhibito consilio aliquorum Canonicorum eiusdem Ord. qui illius Statuta, consuetudines, & obseruantias melius noscerent, quæcumque ordinationes & Statuta eatenus per Abbates & Prælatos dicti Ord. circa modum viuendi personarum vtriusque sexus ipsius Ordinis facta & edita, dummodo sacris canonibus non obuiarent, & pro salute animarum cognosceretis expedire, præfatâ auctoritate Apostolicâ approbaretis, & confirmaretis, ac suppleretis omnes & singulos defectus, si qui forsan interuenerât in eisdem, decerneretisque illa perpetuò obseruari debere. Et nihilominus abstinentiam ab esu carnium, à Dominica in Septuagesima, vsque ad Pascha Resurrectionis, aliaque super eodem esu per præfatum PIVM prædecessorem cõcessa, & moderata ab omnibus & singulis eiusdem Ordinis vtriusque sexus personis, deinceps obseruari debere, eosque ex eisdẽ personis, quos pro tempore proficisci contingeret extrà sua Monasteria, carnibus prout illi ad quos diuertẽt, vescentur, præterquam in Aduentu Domini, & à Dominica in Septuagesima vsque ad Pascha Resurrect. huiusmodi vesci posse. Ac tam circa illos qui Statuta huiusmodi obseruare soliti fuerât &

apud

apud quos illa relaxata non intelligebantur, ac de quibus in dictis literis fit mentio, quã circa quascumque alias etiam vtriusque sexus prędicti Ordinis personas, quid & qualiter obseruare deberẽt absque alia animorũ inductione, limitatione, restrictione, arctitudine, suspensione, dilatione seu cõscientiarum scrupulis; Tribus substantialibus votis, & ad illorum obseruantiam necessarijs, quæ salua permanerent & obseruarentur, dũtaxat exceptis, omnia & singula statueritis, decerneretis, ordinaretis, & super hoc dispensaretis ac disponeretis, quæ prædicto Ordini & illius personis omnibus communiter & diuisim, ad pacem, quietem, tranquillitatem & animarum salutem earundem videretis expedire. Nec nõ antiqua Statuta, & consuetudines ipsius Ordinis, moderaremini, interpretaremini & limitaretis, illisque adderetis & mininueritis, seu etiam illa in totum annullaretis, & tolleretis, ac noua toties quoties opus esset, prout iuxta temporum, locorum, personarum, & occurrentium casuum, exigentiam expedire cognosceretis, conderetis, ordinaretis & promulgaretis, dũmodo ordinationes & Statuta huiusmodi à sacris canonibus non deuiarent. Illaque ab omnibus personis prædictis inuiolabiliter obseruari mandaretis, ac eas ad id per censuras Ecclesiasticas & alia oportuna iuris remedia, cõpellere, aliaque omnia & singula quæ in præmissis & circa ea necessaria essent, seu quomodolibet oportuna facere & exequi curaretis. Super quibus omnibus idem ALEXANDER prædecessor vobis licẽtiam & facultatem concessit, ac statuit, decreuit & ordinauit, quod deinceps perpetuo, quicquid per supradictos Abbates & Prælatos illorúmve successores capitulariter semel statutum, ordinatum, dispo-

dispositum,moderatum,interpretatũ,limitatum, additum seu detractum esset, nisi per simile Generale Capitulum, aut Abbates & Prælatos illud repræsentátes, seu illius vel illorum duas ad minus partes, etiam tertiâ contradicente, infringi vel immutari vel alterari nullatenus posset: Non obstantibus præmissis ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, necnõ Statutis & consuetudinibus Monasteriorum & Ordinis prædictorum, iuramẽto, confirmatione Apostolicâ, vel quâuis firmitate aliâ roboratis, cæterisq; contrarijs quibuscumque. Ne autem de absolutione, voluntate, cõcessione, licentia, facultate, statuto, decreto & ordinatione ALEXANDRI prædecessoris huiusmodi, pro eo quod super illis ipsius ALEXANDRI predecessoris literæ, eius superueniente obitu confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæsitari, vosque illorum frustremini effectu: VOLENTES & præfatâ auctoritate Apostolicâ decernentes, quod absolutio, voluntas, concessio, licentia, facultas, Statutum, decretum, & ordinatio ALEXANDRI prædecessoris huiusmodi, perinde à dicta *die V. Idus Martij*, suum sortiantur effectum, ac si super illis ipsius ALEXANDRI prædecessoris literæ sub eiusdem diei data confectæ fuissent, prout superius enarratur: quodque præsentes literæ ad probandam plenè absolutionem, voluntatem, concessionẽ, licentiam, facultatem, statutum, decretũ, & ordinationem, ALEXANDRI prædecessoris huiusmodi, vbique sufficiant, nec ad id probationis alterius ad miniculum requiratur: *Discretioni tuæ per Apostolica scripta mandamus* quatenus tu vna cum omnibus & singulis Abbatibus & Prælatis Ordinis huiusmodi, simul pro Generali Capitulo eiusdem Ord. celebrando

B pro tem-

pro tempore congregatis, & ipsum Capitulum Generale facientibus & repræsentantibus vt præfertur, adhibito cõsilio aliquorum Canonicorum eiusdem Ordinis, qui illius Statuta & consuetudines & obseruantias melius nouerint; quæcumque, Ordinationes & Statuta hactenus per Abbates & Prelatos dicti Ordinis circà modũ viuendi, personarum vtriusq; sexus ipsius Ordinis facta & edita, dummodo illa sacris canonibus vt præmittitur nõ obuient, & pro salute animarum cognoueritis expedire, auctoritate nostrâ confirmetis & approbetis suppleatisq; omnes & singulos defectus si qui forsan interuenerint in eisdem; Decernentes illa perpetuò obseruari debere. Et nihilominus abstinentiam ab esu carnium, à Dominica in Septuagesima vsq; ad Pascha Resurrectionis huiusmodi, aliaq; super eodẽ esu per ipsum PIVM prædecessorem concessa & moderata, ab omnibus & singulis eiusdem Ordinis vtriusq; sexus personis deinceps perpetuis futuris temporibus obseruari debere: eosq; ex eisdem personis quos pro tempore extra dicta Monasteria proficisci contigerit, carnibus (provt illi ad quos diuerterent vescerentur) præterquam in Aduentu Domini, & à Dominica in Septuagesima vsque ad Pascha Resurrectionis huiusmodi, vesci posse: ac tam circa illos qui dicta Statuta obseruare soliti sunt & apud quos illa relaxata non intelligebantur, & de quibus in dictis literis fit mẽtio, quàm circa quascumq; alias etiam vtriusque sexus dicti Ordinis personas, quid & qualiter obseruari debeant absq; alia animorum inductione, limitatione, restrictione, arctitudine, suspensione, dilatione, seu conscientiarum scrupulis, Tribus substantialibus votis & ad illorum obseruantiam necessarijs, quæ

salua

salua permaneant, & obseruentur, dumtaxat exceptis, omnia & singula statuatis, decernatis, ordinetis, & super hoc dispésetis ac disponatis, quæ prædicto Ordini & illius personis omnibus communiter & diuisim ad pacem, quietem, tranquillitatem & animarum salutem earundem, videbitis etiam vt præfertur expedire. Nec nõ antiqua Statuta & consuetudines ipsius Ordinis moderemini, interpretemini, limitetis, illisq; addatis & minuatis, seu etiam illa in totũ annulletis & tollatis, ac noua toties quoties opus fuerit, provt iuxta locorum, temporum, personarum & occurrentium casuum exigentiam expedire cognoueritis, condatis, ordinetis, & promulgetis, dummodo Ordinationes & Statuta prędicta ab eisdem sacris canonibus non deuient. Illaq; ab omnibus prædictis personis perpetuò, inuiolabiliter obseruari mandetis, ac eas ad id per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia oportuna compellere, Aliaque omnia & singula quæ in præmissis & circa eá necessaria erunt, seu quomodolibet oportuna fácere & exequi; iuxta voluntatem & concessionem ALEXANDRI prædecessoris huiusmodi, auctoritate nostrâ curetis. Non obstantibus omnibus supradictis. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo-tertio, Sexto Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno primo. Sic signatum supra plicam Vv. de Enckenuoirt, & à tergo, R. Io.

a 2 S.P.Nor-

S.mi P. NORBERTI

De Regula Sancti AVGVSTINI, sibi tamquam alteri tradita,

ASSERTIO.

Vitæ m-s. ex Appen. Cappenb. c. 62.

SCio vnum ex professionis nostræ Fratribus, cui de Regula nostra indaganti studiosius, non quidem suis meritis, imò Confratrum suorum orationibus, visus est B. AVGVSTINVS: qui & auream Regulam à latere dextro prolatam illi porrexit, seq; ipsum luculento ei sermone intimauit, dicens: Quem vides, AVGVSTINVS ego sum, Hipponensis Episcopus. Ecce habes Regulam quam ego conscripsi, sub qua si benè militauerint Confratres tui, Filij meiq; securi Christo adstabunt in extremi terrore iudicij.

cap. 24.

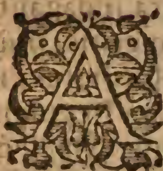
Quam cùm allatam diligenter inspexisset in paucis compositam, in multis tamen benè dispositam; statim in die NATALIS DOMINI, *quod instabat, ad instar Dominicæ descriptionis, sub eâdem, & stabilitatis in loco, & professionis gratiâ, ad illam beatæ perennitatis ciuitatem, singuli seipsos conscripserunt.*

In annotat. ad seq. Regulam additis, primus numerus post literam *d.* Distinctionem Statutorũ significat, secundus verò, & si qui sequuntur, num. lateralem eiusdem Distinctionis.

REGV-

REGVLA
S.mi PATRIS NOSTRI AVRELII AVGVSTINI Hipponensis Episcopi.

Capit. 1.

Nte omnia, FRATRES CHARISSIMI, diligatur DEVS, deinde proximus; quia ista præcepta sunt principaliter nobis data. d. 1. 9. 86 d. 2. 6. 11 78.

Cap. 2. Hæc igitur sunt, quæ vt obseruetis præcipimus in Monasterio constituti. Primum propter quod in vnum estis congregati, vt vnanimes habitetis in domo Dñi, & sit vobis anima vna & cor vnum in Deo. Et non dicatis aliquid proprium, sed sint vobis omnia communia. Et distribuatur vnicuique vestrum à Præposito vestro victus & tegumentum, non æqualiter omnibus, quia non æqualiter valetis omnes: sed potius vnicuique sicut cuique opus fuerit. Sic enim legitis in actibus Apostolorum: Quia erant illis omnia communia, & distribuebatur vnicuique, sicut cuique opus erat. d. 2. 34. 35. d. 2. 14. 57. 98. 132. d. 2. 59. 63. d. 2. 105.

Cap. 3. Qui verò aliquid habebant in seculo: quando ingressi sunt Monasterium, libenter velint illud esse commune. Qui autem non habebant; non ea quærant in Monasterio, quæ nec foris habere potuerunt. d. 2. 134. d. 1. 56. 57. d. 4. 140. d. 4. 179.

Cap. 4. Sed tamen eorum infirmitati quod opus est, tribuatur: etiam si paupertas eorum quando foris erant, nec ipsa necessaria poterat inuenire. Non tamen ideò putent se esse felices, d. 2. 63.

 quia

d.1. 57. quia inuenerunt victum & tegumentum quale
d.2. 115. foris inuenire non poterant; nec erigant ceruicem,
d.1. 76. quia sociantur eis ad quos foris accedere
88. non audebant: sed sursum cor habeant, & terre-
d.4. 146. na ac vana non quærant: ne incipiant Monaste-
141.202. ria diuitibus esse vtilia, non pauperibus, si diuites illic humiliantur, & pauperes illic inflantur.

Cap. 5. Rursus etiam illi qui aliquid videbantur esse in seculo, non habeant fastidio Fratres suos, qui ad illam sanctam societatem ex paupertate venerunt. Magis autem studeant non de parentum diuitum dignitate, sed de pauperum Fratrum societate gloriari. Nec extollantur si communi vitæ aliquid de suis facultatibus contulerint: nec de suis diuitijs magis superbiant, quia eas Monasterio partiuntur, quàm si eis in seculo fruerentur. Alia quippe quæcumque iniquitas in malis operibus exercetur, vt fiant: su-
d.4. 88. perbia verò etiam bonis operibus insidiatur, vt pereant. Et quid prodest dispergendo dare pauperibus & pauperem fieri, cùm anima misera superbior efficitur, diuitias contemnendo, quàm
d.4. 113. fuerat possidendo?

d.4. 64. *Cap.* 6. Omnes ergo vnanimiter & concordi-
d.1. 76. ter viuite: & honorate in vobis Deum inuicem,
d.3. 8. cuius templa facti estis.

d.1. 57. *Cap.* 7. Orationibus instate horis & tempori-
9. 30. bus constitutis.

d.3. 10. *Cap.* 8. In Oratorio nemo aliquid agat, nisi ad quod factum est, vnde & nomen accepit: vt si fortè aliqui etiam præter horas constitutas, si eis vacat, orare voluerint, non eis sint inpedimento, qui ibi aliquid agendum putauerint.

d.1. 9. *Cap.* 9. Psalmis & Hymnis cùm oratis Deum:
d.3. 5. 6. hoc versetur in corde, quod profertur in ore.

Cap. 10. Et nolite cantare, nisi quod legitis esse cantandum. Quod autem non ita scriptum est vt cantetur, non cantetur. *d.* 1. 15. *d.* 3. 2. 6.

Cap. 11. Carnem vestram domate ieiunijs & abstinentiâ escæ & potus, quantùm valetudo permittit. *d.* 1. 39. 40. *d.* 2. 12.

Cap. 12. Quando autem aliquis non potest ieiunare, non tamen extra horam prandij aliquid alimentorum sumat, nisi cùm ægrotat. *d.* 1. 51. *d.* 2. 104.

Cap. 13. Cùm acceditis ad mensam donec inde surgatis, quod vobis secundum consuetudinem legitur, sine tumultu & contentionibus audite; ne solæ vobis fauces sumant cibum, sed & aures esuriant Dei verbum. *d.* 1. 44. *d.* 2. 14. *d.* 1. 87. *d.* 3. 10.

Cap. 14. Qui infirmi sunt ex pristina consuetudine, si aliter tractentur in victu, non debet alijs molestum esse, nec iniustum videri eis quos fecit aliqua consuetudo fortiores. Nec illos feliciores putent, quia sumunt, quod non sumunt ipsi, sed sibi potiùs gratulentur, quia valent quod non valent illi. *d.* 1. 46. *d.* 3. 19.

Cap. 15. Et si eis qui venerunt ex moribus delicatioribus ad Monasterium, aliquid alimentorum, vestimentorum, operimentorúmve datur, quod alijs fortioribus & ideo felicioribus non datur: cogitare debent quibus non datur, quantum de sua seculari vitâ illi ad istam descenderint; quamuis vsque ad aliorum qui sunt corpore firmiores frugalitatem peruenire non potuerint. Nec debent velle omnes, quod paucos vident amplius, non quia honorantur, sed quia tolerantur accipere: ne contingat detestanda peruersitas, vt in Monasterio, vbi quantùm possunt, fiunt diuites laboriosi, fiant pauperes delicati. *d.* 1. 28.

d.1.105. *Cap.* 16. Sanè quemadmodum ægrotantes ne-
cesse habent minus accipere ne grauentur, ita &
post ægritudinem sic tractandi sunt, vt citiùs re-
creentur, etiam si de humillima seculi paupertate
venerint: tamquam hoc illis contulerit recentior
ægritudo, quod diuitibus anterior consuetudo.

d.1.106. *Cap.* 17. Sed cùm vires pristinas reparauerint,
redeant ad feliciorem consuetudinem suam: quæ
d.1.87. famulos Dei tanto amplius decet, quanto minùs
indigent. Nec cibi eos teneat voluptas iam vege-
d.1.87. tatos, quos necessitas leuârat infirmos. Illos exi-
stiment ditiores, qui in sustinenda parcitate fue-
d.2.12. rint fortiores. Melius est enim minus egere:
quàm plus habere.

d.2.69. *Cap.* 18. Non sit notabilis habitus vester: nec
d.4.140. adfectetis vestibus placere, sed moribus.

d.1.37. *Cap.* 19. Quando procederis, simul ambulate:
d.1.69. cùm veneritis quo itis, simul state.

d.1.10. *Cap.* 20. In incessu, statu, habitu, & in omni-
63. bus motibus vestris nihil fiat quod cuiusquam
offendat aspectum: sed quod vestram deceat san-
ctitatem.

Cap. 21. Oculi vestri etsi iaciantur in aliquam
d.3.14. fœminarum: in nullam figantur. Neque enim
quando procedetis fœminas videre prohibemi-
ni: sed appetere, vel ab ipsis appeti velle, crimi-
d.2.12. nosum est. Nec solo tacito adfectu: sed adspectu
quoque appetitur, & appetit concupiscentia fœ-
minarum. Nec dicatis vos habere animos pudi-
cos, si habeatis oculos inpudicos: quia inpudicus
oculus, inpudici cordis est nuntius. Et cùm se
inuicem sibimet, etiam tacente linguâ conspectu
mutuo corda nuntiant inpudica: & secundum
concupiscentiam carnis alterutro delectantur
ardore, etiam intactis ab inmunda violatione
corpo-

corporibus; fugit castitas ipsa de moribus. Nec putare debet qui in fœminam figit oculum, & illius in seipsum diligit fixum, ab alijs se non videri cùm hoc fecerit: videtur omnino, & à quibus se videri non arbitratur. Sed etsi lateat, & à nemine hominum videatur: quid faciet de illo desuper inspectore, quem latere nihil potest? An ideò putandus est non videre, quia tanto videt sapientius, quanto patientius? Illi ergo vir sanctus timeat displicere: nè velit fœminæ malè placere. Illum cogitet omnia videre, nè velit fœminam malè videre. Illius namque & in hac causa commendatus est timor, vbi scriptum est: Abominatio est Domino, defigens oculum. d. 1. 94.

Cap. 22. Quando ergo simul estis in Ecclesia, & vbicumque fœminæ sunt: inuicem vestram pudicitiam custodite. Deus enim qui habitat in vobis, etiam isto modo custodiet vos, ex vobis. d. 1. 55.

Cap. 23. Et si hanc de qua loquor oculi petulantiam in aliquo vestrum aduerteretis, statim admonete, ne malè cœpta progrediantur: sed de proximo corrigantur. Si autem & post admonitionem iterum, vel alio quocumque die idipsum facere eum videritis, iam velut vulneratum sanandum prodat quicumque hoc potuerit inuenire. Priùs tamē est alteri vel tertio demonstrandum: vt duorum vel trium possit ore conuinci, & competenti seueritate coërceri. Nec vos iudicetis esse maleuolos, quandò hoc indicatis. Magis quippe innocentes non estis, si fratres vestros, quos indicando corrigere potestis, tacendo perire permittitis. Si enim frater tuus vulnus haberet in corpore, quod vellet occultari dùm timeret secari: nonne crudeliter à te sileretur & misericorditer indicaretur? Quanto ergo potiùs eum d. 2. 106. d. 4. 127. d. 4. 100. d. 4. 98.

debes

debes manifestare, ne deteriùs putrescat in corde? Sed antequam alijs demonstretur, per quod
d.3. 41.
d.4. 128. conuincendus est si negauerit, priùs Præposito debet ostendi, si admonitus neglexerit corrigi:
d.2. 47. nè fortè possit secretiùs correptus non innotescere
d.3. 56. re cæteris. Si autem negauerit, tunc neganti ad-
57. hibendi sunt alij, vt etiam coram omnibus possit
d.4. 130. non ab vno teste argui: sed à duobus vel tribus conuinci. Conuictus verò secundum Præpositi vel etiam Presbyteri (ad cuius dispensationem pertinet) arbitrium, debet emendatoriam subire
d.3. 73. vindictam. Quam si ferre recusauerit, etiamsi ipse non abscesserit: de vestra societate proijciatur. Non enim hoc fit crudeliter, sed misericorditer: nè contagione pestiferâ plurimos perdat.

Cap. 24. Et hoc quod dixi de oculo non figendo, etiam in cæteris inueniendis, prohibendis,
d.4. 103. indicandis, conuincendis, iudicandisq; peccatis,
104. diligenter & fideliter obseruetur, cum dilectione
d.1. 29. hominum & odio vitiorum.

d.2. 36. *Cap.* 25. Quicumque autem in tantum progressus fuerit malum, vt occultè ab aliquo li-
d.3. 21. teras vel quodlibet munus acceperit: si hoc vl-
d.1. 24. trò confiteatur, parcatur illi, & oretur pro eo. Si autem deprehenditur atque conuincitur: secundùm arbitrium Presbyteri vel Præpositi grauiùs emendetur.

d.2. 63. *Cap.* 26. Vestes vestras in vnum habeatis sub vno custode, vel duobus, vel quot sufficere possint ad eas excutiendas, nè à tineâ lædantur. Et
d.2. 59. sicut pascimini ex vno Cellario, sic induamini ex vno Vestiario. Si fieri potest, ad vos non pertineat quod vobis indumentum pro temporum congruentia proferatur, vtrùm hoc recipiat vnusquisque quod deposuerat, an aliud quod alter habuerat:

habuerat: dùm tamen vnicuique provt cuique opus eſt, non negetur. Si autem hinc inter vos contentiones & murmura oriuntur, cùm conqueritur aliquis deterius ſe accepiſſe quam prius habuerat, & indignum ſe eſſe quod non ita veſtiatur, vt alius Frater veſtitur: hinc vos probate quantum vobis deſit in illo interiore ſancto habitu cordis, qui pro habitu corporis litigatis. Tamen ſi veſtra toleratur infirmitas, vt hoc recipiatis quod poſueratis: in vno tamen loco ſub communibus cuſtodibus habete, quod ponitis. d. 3. 19. d. 2. 70.

Cap. 27. Ita ſanè, vt nullus ſibi aliquid operetur, ſed omnia opera veſtra in vnum fiant, maiori ſtudio & frequentiori alacritate, quàm ſi vobis ſingulis faceretis propria. Charitas enim de qua ſcriptum eſt, quod non quærit quæ ſua ſunt, ſic intelligitur: quia communia proprijs, non propria communibus anteponit. Et ideò quanto amplius rem communem, quàm propriam curaueritis, tanto vos amplius proficere noueritis: vt in omnibus quibus vtitur tranſitoria neceſſitas, ſupereminεat quæ permanet charitas. d. 1. 36. d. 2. 57. 133.

Cap. 28. Conſequens ergò eſt, vt etiam cùm quis ſuis filijs aut aliquâ neceſſitudine ad ſe pertinentibus in Monaſterio conſtitutis aliquam contulerit veſtem, ſiue quodlibet aliud inter neceſſaria deputandum, non occultè accipiatur: ſed ſit in poteſtate Præpoſiti, vt in rem communem redactum; cui neceſſe fuerit, præbeatur. d. 2. 36. 134.

Cap. 29. Quod ſi aliquis rem ſibi collatam celauerit; furti iudicio condemnetur. d. 3. 21.

Cap. 30. Indumenta veſtra ſecundum arbitrium Præpoſiti lauentur, ſiue à vobis, ſiue à fullonibus: nè interiores animæ ſordes contrahat mundæ veſtis nimius adpetitus. d. 1. 94. d. 2. 69.

Cap. 31.

Cap. 31. Lauacrum etiam corporis cùm infirmitatis necessitas cogit, minimè denegetur. Fiat
d. 1. 99. tamen sine murmure de consilio medici, ita vt etiam si nolit, iubēte Præposito faciat quod faciendum est pro salute. Si autem velit, & fortè non expedit, suæ cupiditati non obediatur. Aliquando enim etiam si noceat, prodesse creditur quod delectat. Denique si latens est dolor in corpore, famulo Dei dicenti, quid sibi doleat, sine dubitatione credatur. Sed tamen vtrùm sanando illi dolori quod delectat expediat: si non est certum, medicus consulatur.

d. 1. 94. *Cap.* 32. Nec eant ad Balnea, siue quocumque
d. 2. 16. ire necesse fuerit, minùs quàm duo vel tres. Et ille qui habet aliquò eundi necessitatem, cum quibus Præpositus iusserit, ire debebit.

d. 1. 99. *Cap.* 33. Ægrotantium cura, siue post ægritudinem reficiendorum, siue aliquâ inbecillitate,
d. 1. 101. 102. etiam siue febribus laborantium, vni alicui debet iniungi, vt ipse de Cellario petat quod cuique opus esse prospexerit.

Cap. 34. Siue autem qui Cellario, siue qui ve-
d. 3. 8. stibus, siue qui codicibus præponuntur, sine murmure seruiant Fratribus suis.

d. 1. 35. 89. *Cap.* 35. Codices certâ horâ singulis diebus petantur. Extrà horam qui petierit, non accipiat.

d. 2. 63. *Cap.* 36. Vestimenta verò & calceamēta quando fuerint indigentibus necessaria, dare non differant sub quorum custodiâ sunt quę poscuntur.

d. 3. 14. *Cap.* 37. Lites aut nullas habeatis, aut quàm celerrimè finiatis: nè ira crescat in odium & trabem faciat de festucâ, & animā faciat homicidam. Sic enim legitis: *Qui odit fratrem suum, homicida est.*

d. 3. 15. 16. *Cap.* 38. Quicumque autem conuitio, vel maledicto, vel etiam criminis obiectu aliquē læserit;

memi-

meminerit satisfactione, quàm citiùs curare quod fecit: & ille qui læsus est, sine disceptatione dimittere. Si autem inuicem se læserint: inuicem sibi debita relaxare debebunt propter orationes vestras, quas vtique quantò crebriores habetis, tantò sanctiores habere debetis. Melior est autē qui quamuis irâ sæpe tentetur; tamen inpetrare festinat, vt sibi dimittat cui se fecisse agnoscit iniuriam: quàm, qui tardiùs irascitur, & ad veniam petendā tardiùs inclinatur. Qui autem nūquam vult petere veniam, aut non ex animo petit, sine causa est in Monasterio, etiāsi inde nō proijciatur. d. 1. 24.

Cap. 39. Proinde vobis à verbis durioribus parcite, quæ si emissa fuerint ex ore vestro, non pigeat ex ipso ore proferre medicamenta, vnde facta sunt vulnera. d. 3. 15.

Cap. 40. Quando autem necessitas disciplinæ in moribus coërcendis, dicere vos dura verba compellit: etiam si ipsi modum vos excessisse sentitis, non à vobis exigitur vt à vobis subditis veniam postuletis; ne apud eos quos oportet esse subiectos, dùm nimiū seruatur humilitas, regēdi frangatur authoritas. Sed tamen petēda est venia ab omniū Dño, qui nouit eos quos plùs iusto fortè corripitis, quantâ benevolentiâ diligatis. Nō autem carnalis, sed spiritualis debet esse inter vos dilectio. d. 2. 18. d. 2. 6. d. 2. 5. 6. d. 4. 103.

Cap. 41. Præposito tamquam Patri obediatur; multò magis Presbytero, qui omnium vestrum curam gerit. d. 2. 28. d. 4. 75.

Cap. 42. Vt ergo cuncta ista seruētur, & si quid minùs seruatum fuerit, nō negligenter prætereatur: sed vt emendandum corrigendumque curetur, ad Præpositum præcipuè pertinebit, vt ad Presbyterum, cuius est apud vos maior authoritas, referat, quod modum vel vires eius excedit. d. 1. 29. d. 2. 8. d. 3. 42. 52.

Cap. 43.

d. 2. 10. *Cap.* 43. Ipse verò qui vobis præest, non se existimet potestate dominante, sed charitate seruiente felicem. Honore coram vobis Prælatus sit vo-
d. 1. 88.
d. 2. 2. 17. bis: timore coram Deo substratus sit pedibus vestris. Circa omnes seipsum bonorum operum
d. 2. 9. præbeat exemplum. Corripiat inquietos, con-
d. 2. 5. 10. soletur pusillanimes, suscipiat infirmos, patiens
11. sit ad omnes. Disciplinam libens habeat, metuendus inponat. Et quamuis vtrumq; sit necessarium; tamen plùs à vobis amari adpetat quàm
d. 2. 4. timeri, semper cogitans Deo se pro vobis redditu-
d. 1. 27. rum esse rationem. Vnde vos magis obediendo,
59. 90. non solùm vestri, sed etiam ipsius miseremini, qui inter vos quanto in loco superiori, tanto in periculo maiori versatur.

d. 1. 87. *Cap.* 44. Donet Dominus vt obseruetis hæc
d. 2. 7. omnia, tamquam spiritualis pulchritudinis ama-
d. 4. 52. tores, & bono Christi odore de bonâ conuersa-
53. tione fragrantes, non sicut serui sub lege: sed sicut liberi sub gratiâ constituti.

Cap. 45. Vt autem vos in hoc libello tamquam in speculo possitis inspicere; ne per obliuionem aliquid negligatis, semel in septimanâ vobis legatur. Et vbi vos inueneritis ea quæ scripta sunt facientes, agite gratias Domino bonorum om-
d. 1. 17. nium largitori. Vbi autem sibi quicumque ve-
85. strum viderit aliquid deesse, doleat de præterito, caueat de futuro, orans vt sibi debitum dimittatur, & in tentationem non inducatur.

AMEN.

S.P.NOR.

S.mi P. NORBERTI
De Regula Sancti AVGVSTINI, COMPROBATIO.

Ad Candidos suos Tyrones, à quibusdam Sciolis inpetitos, quasi professos Regulam minus probandam, quod (vt dicebant) eius præscripta cum moribus aliorum Regularium non conuenirent.

QVid miramini vel hæsitatis, cùm vniuersæ viæ Domini misericordia sint & veritas? Et si diuersæ, nunquid aduersæ? Si vsus mutatur & Institutio; nunquid mutari debet charitatis vinculum, quod est dilectio? Regula quidem dicit: Primò diligatur Deus, deinde proximus. Regnum Dei non operatur sola Institutio: sed veritas & mandatorum Dei operatio. *Vitæ m-s. S. Norb. cap. 24.*

Ergò quia de dilectione, quia de labore & abstinentia escæ & ieiunio, de vestitu etiam, de silentio, de obedientia, & quod inuicem honore præuenire debeant, & Patrem suum honorare, euidentèr hæc Regula determinat. Quid est quod amplius alicui Regularium ad salutem obtinendam expediat? Quod si de colore vestium fiat aliqua inter aliquos spirituales contentio: vnum est, quod testes Resur-

rectionis

Ioan. 20. rectionis Angeli in albis apparuisse legantur. Quia verò Sanctorum Patrum & Prædecessorum nostrorum docet expositio, Sanctorum Prædicatorum & Canonicâ Professione vtentium, hos Angelos in typo, vicem gerere; de albis vestibus scandalum non generent.

cap. 15. Non est nostrum seruire Deo secundum voluntatem hominum, sed secundum voluntatem Dei.

cap. 26. Veritatem quærimus, & prout fragilitati humanæ conceditur, in veritate ambulare nitimur.

Tria autem sunt quæ idem Sanctiss. PATER *præcipuè commendabat, sæpius de die in diem tenenda ingeminans.*

cap. 25. CIrca Altare, & Diuina Mysteria munditiam.

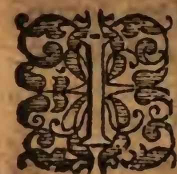
Excessuum & negligentiarum in Capitulo & vbique emendationem.

Pauperum curam & hospitalitatem. Quia numquam domus aliqua, aiebat, poterit egere, suprà id quod possit sustinere, quæ hæc solicitè studuerit obseruare.

Viuunt, qui non sibi viuunt, sed in quibus pauper CHRISTVS viuit.

PRÆ-

PRÆFATIO
Ad omnes Candididissimi, & Canonici Ordinis Præmonstratensis RELIGIOSOS.

Vxta ea, quæ in Capitulis Generalibus, in totius Ordinis nostri Præmonstratēsis Archi-Cœnobio, Annis 1618. 1622. *&* 1627. *celebratis, à Patribus sunt resoluta, hæc Statuta sunt reformata, & (seruatâ præcedentium Statutorum totâ substantiâ) in debitum ordinem redacta, & quæ obscura erant, lucidè expressa: idq; claro & communi stylo,* ne *Ordinationum* viuacitatem, sermo ex industria cultus, *vt ait S. Prosper,* eneruet, & totam vim *Decretorum*, splendor elaboratus euacuet. l. 3. de vita cont. c. 34.

Debent autem hæc Statuta ab omnibus Candidi Ordinis nostri Religiosis, tam Superioribus quàm subditis, tam Pastoribus & Beneficiatis, quàm Conuentualibus & Officialibus (ad omnes enim pertinent, omnesque obligatione suâ stringunt) in magna haberi reuerentia, maximiq; æstimari; eo quod nihil aliud sint, quàm Legum, Sanctissimi Patris nostri AVGVSTINI *Regulâ contentarum, prout in Ordine nostro Præmonstratensi intelliguntur, & seruari debent, & secundum quas vitam nos ducturos in nostrâ Professione promisimus, dilucidæ explicationes.*

Cùm enim prædicta Regula tam subtili compendio, Euangelicæ perfectionis sublimitatem comprehendat, & tam paucis præceptis modum ad eam peruueniendi tradat, ac etiam sub tam vario rigore possit acceptari, vt vniuscujusque Ordinis Fundator sub hac Regula Deo militare cupiens, necesse habuerit, pro suo quisque instituto, aliquas Constitutiones superaddere; oportuit vt etiam Sanctissimus Parens Noster NORBERTVS, B. M. HVGO, *primus in Ecclesia Præmonstrat. eius Successor, alijq; Ord. nostri Patres, pro occurrētium casuum varietate, Ordinationes ederent, & præcepta darent (quæ in vnum volumen redacta* Statutorum *nomen acceperunt) quibus tota Monastica disciplina contineretur, Regula clarißimè explicaretur, obseruandi rigor pro omnium tranquillitate determinaretur, & restringerentur ea, quæ sunt in Regula sine vlla limitatione decreta; & huius nostri instituti Religiosi ad Euangelicæ perfectionis excellentiam, Regulâ comprehensam, commodè & certò dirigerentur: vt scirent omnes & obligationem suam, quâ ad Regulæ obseruantiam obstringuntur; & modum, quo obligationi suæ satisfacientes, ambularent dignè*
Coloss. 1. *Deo, & vocatione, quâ vocati sunt, sanctâ.*

Et ob id (vt quædam ponamus exempla:) vt omnes,
c. 2. *prout requirit Regula, vnanimes habitemus in domo Domini, & sit, ac permaneat in nobis, anima vna, & cor vnū in Deo, temporalia gubernandi & dispensandi potestatem, Prælato per Regulam sine limite traditam, ad omnem dissensionis occasionem euitandam, diuersis locis Statuta contraxerunt, & explicarunt.*

Limites quoque posuerunt, quibus Prælati, quæ ex Regula videtur amplissima, præcipiendi contineretur auctoritas; & constringeretur, quæ in Regula non limitatur, obtemperandi necessitas; vt sciat Prælatus, quid à Subditis exigere, & ad quid eos cõpellere possit, sciant Subditi quid præstare, & in quibus obtemperare debeant; & plus exigenti, quam his Statutis, expressè vel implicitè est definitum, illud Bernardi, responderi possit: Nil me Prælatus prohibeat horum, quæ promisi, nec plus exigat, quã promisi. Vota mea nec augeat sine mea voluntate, nec minuat sine certâ necessitate. De Præc. & disp.

Quia verò in Regula, ieiuniis & abstinentiâ escæ & potus, quãtum valetudo permittit, caro domanda præscribitur, nec tamen quoties ieiunandum, nec à quibus cibis sit abstinendum determinatur, ideò Statuta Pontificiâ auctoritate subnixa, ad inquietudinẽ & cordium angorem tollendum, hoc definiendum esse putarunt. Quo spectant ea, quæ Dist. 1. c. 10. & 11. *decernũtur.* c. 11.

Eodem prorsus modo pro reliquis omnibus in Regula indeterminatè contentis, certas metas, & certum exequendi modum Statuta præfixerunt, vt nihil cuiquam deesset ad claritatem, nihil desiderari à quoquam posset ad tranquillitatem, nihil requiri ad continendam in suo vigore disciplinam.

Quare cùm Statuta, quomodo in Ordine nostro Regula Sanctiss. Patris N. AVGVSTINI *executioni mandari debeat; vitaque secundum eius præscripta componi, constitutionibus suis clarè demonstrent, & insuper cum ipsa Regula, spiritualium præceptorum,*

quibus ad intentam perfectionem Euangelicam deueniatur, vnum corpus constituant; oportet profectò, vt magna Statutorum habeatur ratio, & nullatenus negligantur, & multò minus vilipendantur, cùm sine grauißimo peccato vilipendi non poßint. Nam pro præceptorum qualitate, non minus Statuta quam Regulæ sibi subiectos obstringunt, vt nec minora, imò nec minima eorum Decreta, sine aliquali perfectionis defectu, voluntariè præteriri queant.

Non quod exigua quæque Statutis comprehensa, sub peccato præfixa sint. (Aliud enim habet præcedentium Patrum declaratio, essetque id nimis durum, nimisq; delicatis conscientijs onerosum, ac etiam nimis multorum lapsuum occasio) sed quod, cùm Statuta, Superiorum, & totius Ordinis indicent voluntatem, & ad perfectionem in hoc sacro Ordine progrediendi & perueniendi aptißima media præscribant, eorum qualiscumq; transgreßio (sicut & Regulæ) non poßit Suar. to. 3 de Relig. l. 10. c. 7. *non esse virtutis obedientiæ quædam imperfectio, vel certè ex alijs circumstantijs leue vel graue peccatum.*

Nam sicut Patres Ordinis, dicentes: Statuta & ordinationes huiusmodi suos transgressores ad culpam obligare non intendimus, & id etiam declaramus; *voluerunt ea, quæ ab ipsis præcisè ordinata sunt, ex genere suo (vt loquitur in simili D. Thomas)* 2. 2. q. 186. a. 9. ad 1. *siue vi constitutionis suæ ad peccatum non obligare, nisi ad pœnam, (vt enim Statuta, Statuti siue Legis, habeant rationem, ad minus ad pœnam obstringere debent, sicut & stringunt:) ita addentes,* tribus tamen exceptis votis, *&c.*

Item ea

Item: Ea quoque, quæ de Priuilegijs & Statutis Romanorum Pontificum in præſenti volumine paſſim inſerta ſunt, non noſtra ſed Apoſtolicæ Sedis Priuilegia, ſeu Statuta reputamus, & eiuſdem ſanctæ Sedis auctoritatem in ſingulis volumus eſſe ſaluam, & exceptam, *ſignificauerunt expreſsè ſe noluiſſe, ſuam ſupradictam, de non obligando ad culpam, declarationem, extendi ad ea, quæ circa tria ſubſtantialia vota, aut cum ijs neceſſariam connexionem habentia, ſunt ordinata; nec ad ea quoque, quæ ex decretis Rom. Pontificum, ſunt deſumpta; quin eam obligandi vim habeant, quàm aliàs erant habitura.*

Sunt autem Statutis inſerta non pauca, quæ ad trium votorum obſeruantiam neceſſariò ſpectant, diuerſa etiam quæ iure naturæ ſunt probibita, multa verò (vt ex annotationibus in margine poſitis patet, & addendis magis patebit) ex jure poſitiuo & Decretis Summornm Pontificum: Ex quibus plurima ſub culpa obligare, conſtat.

Hoc etiam diligenter ab omnibus aduertendum, quod non obſtante dictâ Patrum declaratione, contra tamen ipſa Statutorũ Decreta, delinqui poſſit venialiter vel etiam mortaliter, vt D. Tho. & alij docent, vel ſcilicet ex negligentia, quando (inquit Caiet.) ex torpore mentis, vel tepiditate affectus, actio præſcripta omittitur; vel ex libidine, id eſt, ait idem, nimiâ cupiditate, vel ex contemptu, vel propter ſcandalum. vt apud D. Tho. eiuſque Commentatores latius deductum, videri poteſt.

q. ſupra dictâ.

quodlib. 1. art. 20.

Quod

Quod cùm ita sit, aduertant illi, qui Regulam & Statuta non eo, quo debent loco habentes, non solum minora, sed etiam maiora sine vllo ferè conscientiæ remorsu violare præsumunt, quàm graui & euidenti peccandi periculo se exponant, non adtendentes, quod per transgreßionis frequentiam (quæ dispositiuè iuxta eiusdem D. Thomæ doctrinam, ad contemptũ inducit) in enormia sæpè peccata labantur. Magis profectò æstimare & cum maiori sollicitudine obseruare deberent, quæ per Reg. & Statuta præfixa sunt, perpẽdentes & benè ponderantes, quæ in fine Reg. suæ sanxit AVG.

Ibid. ad 3

c. 45. Vt autem vos in hoc libello, tamquam in speculo poßitis inspicere, ne per obliuionem aliquid negligatis, semel in septimanâ vobis legatur: & vbi vos inueneritis, ea quæ scripta sunt facientes, agite gratias Domino bonorum omnium largitori. Vbi autem sibi quicumque vestrum viderit aliquid deesse, doleat de præterito, caueat de futuro, orans vt sibi debitum dimittatur, & in tentationem non inducatur.

Ex ijs namque verbis, cùm clarißimè pateat Sanctiß. Patrem, eorũ quæ in Regula sua sunt constituta, noluisse quidquam, ne quidem per obliuionem negligi; sed è contrà, sicut alibi quantulacumq; errata à Superioribus mandauit corrigi, ita hic voluisse omnẽ prorsus defectũ, quantumcumq; exiguum (nihil enim excepit) tam pœnitentiæ dolore, quàm orationis feruore expiari & deleri, de simili in futurum caueri, ac ad auertiendam tentationem siue recidiuæ illecebram, Diuinam

c. 42.

pietatem

pietatem interpellari: aduerti profectò potest, quam exactè & rigidè omnia voluerit adimpleta.

Quod vtinam benè perpenderent omnes qui se ad obseruationem Regulæ Augustinianæ, professione suâ adstrinxerunt, magis certè anxiè & solicitè, Regularia Decreta exequerētur, & per eorū executionem fortius ad verā perfectionem (prout obligantur) contenderent. Etiamsi enim ille qui statum Religionis assumit (inquit S. THOMAS) non teneatur habere perfectam (in qua vera perfectio consistit) charitatem, tenetur tamen ad hoc tendere & operam dare vt habeat charitatem perfectam. Et similiter quamuis non teneatur ad omnia exercitia quibus ad perfectionem peruenitur, tenetur tamen ad illa (inquit idem) quæ determinatè sunt ei taxata secundum Regulam quam professus est, vt scz. ad perfectiora semper intendens, faciat quod potest, secundum quod requirit conditio sui status, dummodò contemptus non adsit agendi meliora, per quem animus firmatur contra spiritualem profectum. 2. 2. q. 186. a. 2.

Cùm autem, quid nostri status requirat conditio, Regula & Statuta demonstret, meritò ijsdem prædictis verbis, Sanctiss. Pater omnibus Filijs suis impressum voluit, vt Regulam suam legerent (sicut & Statuta legenda sunt) non tepido spiritu, sed ardentissimo sese emendandi, proficiendi, & omnia perfectissimè exequendi desiderio. vt perfectus, videns præscriptarum à Regula, & Statutis virtutum longitudinem & latitudinem, sublimitatem & profunditatem, & se adhuc longè esse à suprema perfectionum earum eminentia, de perceptis muneribus gratias quidē ageret bonorum omnium

omnium largitori Deo, sed tamen abundantiori eius postulatâ gratiâ, auidissimè ad excellentiora contenderet: Proficiens *verò, earum lectione ad sui cognitionem perueniens, humiliaretur, & magis, magisq; sese mortificando, omnemq; vetustatem exuendo, quotidianis virtutum incrementis, ad perfectiora, omni conatu niteretur: at* Incipiens *ad spiritualis vitæ idêam Regulâ Statutisq; graphicè depictam amandam, prosequendam, moribusque suis exprimendam, eius pulchritudine & decore delectatus pelliceretur.* Imperfecti *autem ad ruinam suam per quotidianas legum Regulæ & Statutorum transgreßiones paulatim proruentes, mentis suæ faciem in hoc speculo intuentes, eiusq; turpitudinem & fœditatem spectātes, de improbitate sua confunderentur, & confusi contristarentur eâ tristitiâ, quæ secundū Deum est, & pœnitentiam in salutem stabilem operatur, ac deploratâ præteritâ vitâ suâ (sicut flebat omnis populus Israël cum audi-*
2. Esd. 8. *ret legi verba legis Dei, quam non obseruarat) & relictâ viâ iniquitatis, viam Regulæ virtutumq; perambularent. Hoc igitur spiritu, Regula & Statuta legi debent: Idque eo magis quod ex eorum custodia stet, aut vacillet nostra æterna felicitas.*

Verißimè namque de Regula & Statutis dici po-
cap. 4. *test, quod de lege Dei Baruch scripsit:* Hic liber mandatorum Dei, & lex quæ est in æternum. Omnes qui tenent eam, peruenient ad vitam, qui autem dereliquerint eam, in mortem. *Ex obseruatione quippe vel neglectu Statutorum & Regulæ, vita & mors nostra dependent.*

Sunt

Sunt enim liber, qui eſt vitæ, *qui in nouiſſimo die aperietur; vt quæ in conſcientiæ noſtræ libro ſcripta ſunt, cum ijs quæ in libro Statutorum & Regulæ ſunt ſanctè diſpoſita, conferantur: Et ſi quæ in eis præcepta ſunt, ex ipſis operibus veraciter in conſcientijs noſtris reperiantur inſculpta, perueniamus ad vitam, ſi neglecta, tranſeamus ad mortem. Siquidem vt dixit* CHRISTVS: Ex verbis tuis, *ſcilicet ſponſionis tuæ* iudicaberis, & ex verbis tuis, *ſiue ex operibus ſponſioni non reſpōdentibus,* condemnaberis. Diſplicet *enim* Deo, *vt ait Sapiens*, infidelis & ſtulta promiſſio: *ſicut è contrà* qui fideliter agunt, placent ei.

Apoc. 20. Matt. 12. Eccli. 5. Prou. 12.

Scientes igitur noſtram obligationem ad Regulæ & Statutorum obſeruantiam, & conſiderantes, quàm horrendum *ſit per earum præuaricationem* incidere in manus Dei viuentis, *& quod* meliùs *ſit iuxta Apoſtolum Petrum*, non cognoſcére viam iuſtitiæ *& Euangelicæ perfectionis*, quàm poſt agnitionem, retrorſum conuerti ab eo quod traditum eſt ſancto mandato. *Ideò ſicut de Diuina Lege, ita & de Statutis ac Regula, Religioſæ noſtræ vitæ ad quam adſtringimur vnico exemplari, vt ad illud omnes cogitationes & actiones noſtras dirigamus, & collineëmus; nobis quotidiè dici arbitremur:* Verba *ſiue mandata*, quæ ego præcipio tibi hodie, erunt in corde tuó, & meditaberis in eis, ſêdens in domo tua & ambulans in itinere, dormiens atque conſurgens, & ligabis ea quaſi ſignum in manu

Heb. 10. 2. Pet. 2. Deut. 6.

tua, eruntque & mouebuntur inter oculos tuos, scribesque ea in limine & ostijs domus tuæ. Et, Conserua fili mi, præcepta Patris tui, *Legislatoris scilicet* S. AVGVSTINI, & non dimittas legem matris tuæ, *Ordinis nimirum Statutis comprehensam.* Liga ea in corde tuo iugiter, & circumda gutturi tuo. Cum ambulaueris, gradiantur tecum, cum dormieris, custodiant te, & euigilans loquere cum ijs, quia mandatum lucerna est, & lex lux, & via vitæ, & increpatio disciplinæ; *siue Pædagogus, qui in optimâ disciplinâ te continebit.*

Prou. 6.

His namque verbis vera ratio adimplendi legem & ad summam perueniendi perfectionem explicatur: vt nimirum ardentissimo amore Legem complectentes, tamquam id quod intimè & æstuanter amatur, semper eam habeamus in pectore, semper in memoria retineamus, semper cogitatione circa eam versemur, & diu noctuque in ea meditantes vsque ad interiorem eius spiritum penetremus, semper ipsis operibus eam exprimamus, & numquam in eius executione fatigemur, numquam satiemur.

Quod primæui nostri Patres præstantes, Instituti sui summo amore flagrantes, leges sibi constitutas rigorosissimè obseruabant, in obedientia tam perfecti, vt nihil tam arduum esset, quod imperabatur, quin adimplere satagarent, nihil tam vile, quod refugerent; sic carnem, iuxta Regulam, domantes, vt ieiunijs non solum pallescerent, sed quasi tabescerent; marces-

Vitæ m. f. S. Norb. c. 25.

marcescerent vigilijs, laboribus frangerentur; Ita cœlestium rerum meditatione in supernis suspensi, vt potius Angeli, quàm homines viderentur; Silentij cultores tam strenui, vt nequidem inter confertissimas turbas Sanctissimum Patrem Nostrum NORBERTVM *comitantes vel verbulum proferrent, nec ab eis extorqueri verbum posset, in ipsa multitudine (vt de Claræ-vallensibus scribit* Guilielmus*) solitarij existentes: Tam eximij paupertatis cultores, vt laceras, tritasque vestes, optimis præeligerent, imò ita mundo mortui, & humilitate præclari, vt de nouis vestibus, quæ dabantur, pudore confusi, veteres pannos eis super-suerent.* In vita S. Bern.

Sublimis profectò & præclara Parentum nostrorum virtus, exacta Sanctissimi Patriarchæ Nostri NORBERTI *imitatio, perfecta virtutum Regulâ Statutisq; comprehensarum sublimis expressio, & sui ipsius constantissima, perfectissimaque mortificatio, & ad omnia, quæ instituti sui ratio ab ipsis postulabat, exequenda, ardentissimus zelus.*

Moueant nos ad virtutum culturam viuacissima eorum exempla, & ignauiam nostrã ad religiosæ vitæ altissimam perfectionem strenuè prosequendam, excitet horum infatigata contentio; tepiditatem nostram, eorum feruor & zelus accendat. Pudeat Maioribus nostris, professione & ad perfectionẽ contendendi obligatione esse similes, in vitæ sanctitate & ad virtutem contentione tam esse dissimiles. Conuertamur igitur ô Fratres, vt cum Baruch *loquamur, qui deficimus, & apprehendamus Regulæ atque Statutorum legem, &* cap. 4.

eam rectè

eam rectè intelligentes, ambulemus per viam *huius vitæ* ad ſplendorem eius, *quem decretis ſuis nobis fundit, & zelemus zelum huius legis, vt cum zelante Heliâ, recipiamur in cælum.*

Quamuis autem hic Regulæ & Statutorum noſtrorum ſingularis amor, & obſeruandæ diſciplinæ verus zelus in omnibus elucere debeat, maximè tamen in Superioribus neceſſe eſt vt ferueat. Nam ijs diſciplinæ cuſtodia eſt commiſſa. Sic enim habet Regula: vt ergò cuncta iſta ſeruentur, præcipimus, & ſi quid minus ſeruatum fuerit, non negligenter prætereatur, ſed vt emendandum, corrigendumque curetur, ad Præpoſitum præcipuè pertinebit, vt ad Presbyterum (*id eſt Abbatem, inquit Hugo*) cuius eſt apud vos maior auctoritas, referat, quod modum vel vires eius excedit. *Quibus verbis onerat & vrget Superiores, vt cuncta Regularia præcepta ſeruent, & ſeruari ſancto & ardenti, ſed non minus prudenti zelo procurent, omnem earum præuaricationem caſtigent, & vt minima quæque ſeruentur, advigilent. Nihil enim eis prætereundum: cùm nihil* D. AVGVST. *excipiat, & vnum ex Ordinis fulcimẽtis eſſe, iudicauerit Sanctiſſ.* P. N. NORBERTVS: *quotidianum exceſſuum, & negligentiarum in Capitulo, & vbiq; emendationem. Defectuum enim paruorum neglectus, eſt totius diſciplinæ pedetentim euerſio.*

Cap. 42.

In expoſ. Regulæ.

Quare ſciant Superiores ſe peccare, (quod mortale plerique cenſent) ſi etiam exigua aliqua, quæ ſub peccato non obligant, vel ad ſummum ſub veniali tantum,

tum, oscitantiâ suâ vel conniuentia in dissuetudinem ire permittant; eo quod exigua neglecta, ad maiora trahant, & exoleta vix restitui possint, quæ in ipso tamen præuaricationis initio facillimè poterant retineri. Omne enim malum nascens, *vt quidam verè dixit*, facillimè opprimitur, sed inueteratum fit plerumque robustius. & facilius est initium vitiorum, *inquit alius*, quam impetum regere. Cic. Philipp. 5. Sen. ep. 88.

Sic de re monast. agens Pet. Cluniacẽsis, facilius, *dicit*, noua fundari, quàm vetera renouari, quia hominibus aliter institutis, durũ valdè videtur in mente veteri, noua meditari. lib. 3. epist. 23.

Itaque oportet, vt qui præsunt in omnibus vigilent & rigidè à subditis exigant, quæ Regula & Statuta præscribunt. Verũtamen caueant valdè solicitè ne rigor in asperitatem transeat, vel crudelitatem, sed sic rigorem temperare debent, vt nec in disciplinæ vigore, *inquit S. Gregor.* benignitatem mansuetudinis, nec rursum in mansuetudine districtionem deserant disciplinæ, quatenus nec à compassione pietatis obdurescant, cùm cõtumaces corrigunt, nec disciplinæ vigorem molliant, cùm Infirmorum animas consolantur: vt scz. ergà subditos sit amor, sed non emolliens, sit rigor, sed non exasperans. *Quod alijs verbis, sed in eadem sententia dicit* S. AVGVST. *vt castigationes aliaque huc pertinentia fiant* cum dilectione hominum, & odio vitiorum. l. 19. mor. c. 12. in Reg. c. 24.

Vt autem

Vt autem Superiores cum debito fructu Regulæ Statutorumq; amorem Subditorum suorum cordibus instillent, eosq; in disciplina efficaciter contineant; oportet vt ipsi facto suo præcedant, & quid agere, quídve fugere grex debeat, opere doceāt atq; persuadeant: iuxta quod Prælato, & in eo, Superioribus omnibus iniungit
cap. 43. *S. Legislator, dicens:* Circa omnes seipsum bo-
1. cp. 4. norū operū præbeat exemplū; *vt & Timotheo Apost. dixerat:* Exemplum esto fidelium. *Nam cū, Nazianzeni testimonio,* Subditi Antistitis sui
Apol. 1. improbitate celerrimè impleri soleant, & quidem multò faciliùs, quam virtute; *nihil verbo proficient, si opere, quæ docent, eneruant. Et ideò*
Serm. 77. in Cant. *iuxta Bern.* Boni sollicitiq; Pastores impinguare pecus non cessant bonis lætisque exemplis, & suis magis quam alienis. Nam si alienis & non suis, ignominia est illis, & pecus ita non proficit. *Et ob id ad exemplum Christi*, qui cœpit facere & docere, *Beatissimus Pater* NORBERTVS, quod docebat, ve-
Vitæ m.s. c. 24. lut aquila prouocans ad volandum pullos suos, operibus demonstrabat.

Quia verò, iuxta S. Chrysostomum, belluæ insidiantes Superioratui, sunt animi tum citatio, tum remissio, laudum appetentia, honoris desiderium, &c. *Propter quæ Apostolus castigabat corpus suum, ne fortè cum alijs prædicasset, ipse reprobus efficeretur: Ideò,* hinc inde, qui præsunt
24. mor. c. 30. (*inquit D. Greg.*) circūspiciant, vt sibi & Subditis viuant, vt bonum, quod faciunt, & in-

tra sinum

tra sinum mentis abscondant & tamen ex eo ad profectum sequentium, exempla rectę operationis impertiant, vt Subditorum animaduertentes culpas corrigant, nec tamē per vim eiusdem animaduersionis intumescant, vt quædam leuiter correpta tolerent; nec tamen disciplinæ vincula eâdē lenitate dissoluant, vt quædam tolerando dissimulent, nec tamen ea crescere dissimulando permittant.

Magnopere ergò, *ait*, curandū est, vt qui regendis hominibus præfertur, apud se intra secretariū mētis, in cathedra, præsideat humilitatis. Cumque iudicanti ei, à cæteris foris assistitur; vigilanti oculo incessanter aspiciat, cui quandoq; Iudici ipse de his iudicandus assistat, vt quantò nunc ante eum quem non videt, sollicitiùs trepidat, tantò eum, cùm viderit, securior cernat.

Aurea planè verba, & veritatis succo plena! Quæ vtinam omnium Superiorum cordibus, profundissimè essent inscripta, ac moribus operibusq; expressa, ne si aliter agant, horrēdè & citò appareat eis Deus. Sap. 6. *Quod omnes nos, qui regiminis cathedram tenemus vehementer debemus expauescere*, quoniam iudicium durissimum, in his, qui præsunt, fiet. Ibidem.

Ex quibus omnibus manifestum est, quam ardenti affectu & flagranti zelo, Prælatos omnesq; Superiores, in disciplina, Regulâ & Statutis comprehensa, promouenda, & ipsis operibus exhibenda, oporteat esse

sedulos

ſedulos, & Subditos in Ducibus ſuis ſubſequendis indefeſſos; vt in die judicij, de eius obſeruatione ſecuri, terribili illi tribunali ſine metu omnes adſtare poſsimus, iuxta quod Patriarchæ noſtro Beatiſſ. NORBERTO *à* S. AVGVSTINO *dum ei Regulam ſuam traderet, promiſſum eſt. Regnum enim Cælorum vim patitur, & violenti rapiunt illud, & niſi legitimè certantibus, corona non datur.*

Itaque nobis certandum atque luctandum, & vis nobiſ-ipſis eſt inferenda. Et certè tu Religioſe, delicatus es miles, *vt cum S. Chryſoſt. loquamur,* ſi putas te poſſe ſine pugna vincere, ſine certamine triumphare. Exere vires, fortiter dimica, atrociter in prælio iſto concerta, conſidera pactum, conditionem attende, militiam noſce, pactum quod ſpopondiſti, conditionem quam accepiſti, militiam, cui nomen dediſti. *Si hæc intimâ conſideratione perpenderis, profectò non tam delicatus & remiſſus eris; ſed inſtar ſtrenui militis cum hoſte conferes manus, & temetipſum ſuperando, confliges, & confligendo vinces, & coronam legitimè certantibus præparatam, accipies. Quod nobis omnibus largiatur, infinita miſericordia* DEVS.

De Martyr. to. 3.

AMEN.

STA-

STATVTA ORDINIS PRÆMONSTRATENSIS,

Prout Authoritate Capitulorum Generalium, Annis 1618, 1622, & 1627, ſunt formata, recognita, & diſpoſita.

DISTINCTIO PRIMA.

Cap. I.

De tremendo Altaris Sacramento.

IVINVM ac tremendum r.
Euchariſtiæ Sacramẽtum, in quo poſt panis & vini conſecrationem Dominus noſter verus Deus, & verus homo, verè, realiter, & ſubſtantialiter ſub ſpecie illarum rerum ſenſibilium continetur, omnes Ordinis noſtri Religioſi ſummâ mentis ſubmiſſione venerentur, reuereantur & colant.

Omnes ante Venerabile Sacramentum tranſeuntes humiliter genu-flectant. Verùm infra Presbyterij gradus ſub diuino officio monaſticæ ceremoniæ ſine genu-flexione peragantur.

De Celeb. Miß. c. 10 Sanè cùm olim. Locus, in quo tam Diuinum Sacramentum asseruatur, sit nitidus, & quantùm fieri potest splendidus, & diu noctuque ante ipsum Sacramentum lampas ardeat.

2. Altaria debitâ niteant puritate.

Corporalia, Calicum purificatoria, & Altarium mappæ, aliaque tam Altarium quàm Sacerdotum paramenta integra sint & munda.

Calices ad minùs quoad cuppam & patenam sint argẽtei, & necessitate compellente, esse queant stannei, sed sint nitidi.

De Cõsec. distinct. 1. c. 45. Sacerdotes eam vitæ puritatem & mundi cordis nitantur habere serenitatem, vt quotidie vel sæpius saltem in Septimanâ Sacrosanctum Missæ Sacrificium dignè Deo offerant, fructumque in eo latentem hauriant abundantissimum.

Ad offerendum hoc Sacrificium negligentes Sacerdotes congruentibus medijs à Superioribus excitentur, & vt ad minùs bis in Septimanâ celebrent etiam adhibitâ cum discretione acriori monitione, ac etiam moderatâ pœnâ, remissi & frigidi exstimulentur.

3. Celebraturi, iuxta Apostolicum præceptum seipsos probent, & excussis conscientiæ latebris, si quod peccatum mortale, vel de quo dubium est, repererint, quantumcumque contriti sibi videantur

(nisi

(nisi celebrandi vrgeat necessitas, & tamen Confessarij copia non habeatur) sacramentaliter confiteantur, ne corpus & sanguinem Domini sumant in mortem, quæ profecisse eis debuissent in salutem. *Trid. ss. 13. c. 7.*

In huius tremendi Sacrificij oblatione tam constantem omnes Sacerdotes habere nitantur attentionem, vt eorum potissimum respectu, quæ ad huius Sacramenti veritatem & essentiam sunt necessaria, nullum prorsus defectum admittant.

Requiritur verò ad huius Sacramenti 4.
essentiam & veritatem primò debita materia, quæ est panis triticeus & vinum vitis, cui ex præcepto modica aqua misceri debet. Deinde desideratur forma, quæ respectu panis est: *Hoc est corpus meum*; respectu verò vini: *Hic est calix*, &c. Demum necessaria est debita Sacerdotis celebrantis intentio, quâ intendat & velit consecrare, seu facere, quod instituit Christus, & facit Ecclesia.

Qui circa hæc aliquem defectum admiserit, sine vllâ dissimulatione pœnitentiæ *dist. 3. c. 6.* decretæ subdatur, & defectus modo in Ordinis Missali præscripto reparetur.

Plures Missas eodem die dicturus, vt fit in Natali Domini, & ex legitimâ dispensatione aliàs fieri potest, nullam nisi in

vltimâ Missâ sumat ablutionem, ne violato naturali ieiunio ad posteriores Missas peragendas, se inidoneum reddat.

Tam priuatæ, quàm solenniores Missæ cum ritibus & ceremonijs in Ordinario ac Missali præscriptis, sine vllâ diminutione, vel adiectione, & cum eâ reuerentiâ, ac pronuntiatione, quæ ibidem decernuntur, exactissimè perficiantur.

CAPVT II.

De Matutinis.

5. MAtutinæ omni tempore, exceptis diebus in Ordinario notatis, mediâ nocte persoluantur, idque cum Cantu, in quo à Domino Præmonstratensi aut Visitatoribus nullatenus dispensetur, nisi, extra maiora Triplicia, in Monasterijs, in quibus sacrarum litterarum vel scientiarum eis subseruientium studia ad capessendam doctrinam, fouendamque pietatem prorsus necessaria, vigent; at vbi ea neglecta iacent, ne inerti otio contabescant, nulla in cantu fiat relaxatio.

Ad Matutinas Fratres tempestiuè excitentur, & excitati mentem ad Deum cum precibus eleuantes, sine vllâ morâ, tamquam ad Domini sui seruitium euocati, magno spiritus feruore è lecto consurgãt, seque vestiant.

Vestiti, & ijs, quæ cuiusque necessitas requirit, expletis, sanctis meditationibus & orationibus ad Deum se conuertant, ac in Cellis suis, quovsque per dandum signum euocentur sese continentes, flexis genibus legant tres Psalmos cum suis versiculis atque collectis prout in initio Breuiarij præscribuntur.

Signo campanæ vel nolæ dormitorij ab 6.
eo, qui præest, dato, Cellas suas omnes egrediantur ac in loco descensui dormitorij proximo conuenientes, ibidemq; Chorus cõtra Chorum stantes Præsidis aduentum præstolentur, & signo per eum manu dato, Iunioribus præcedẽtibus omnes ordinatè descendant, ac bini & bini Chorum ingrediantur, in cuius medio, nisi loci dispositio aliud requirat, profundè inclinent.

Tam autem in Matutinis, quàm in reliquis omnibus Diuinis officijs, ritus & ceremoniæ in Ordinis Ordinario præfixæ ad amussim obseruentur.

CAPVT III.

De Horis de Dominâ, Officio Defunctorum, & Septem Psalmis pœnitentialibus.

HOræ Deiparæ Virginis MARIÆ, 7.
candidi Ordinis nostri Patronæ singularis, ijs diebus, quibus à Breuiario dicendæ præfigũtur, sub pœnâ peccati mor-

 talis

talis in Choro, siue conuentualiter compleantur, in quo nullus, nisi ex grauissimâ causâ dispensare valeat.

Quicumque Abbas, Præpositus, vel Superior in eo aliter dispensare præsumpserit, vel qui causam præbent, quod dictis diebus conuentualiter non dicantur, mortale peccatum incurrisse se sciant.

Omnes & singuli tam Prælati quàm Subditi, tam Pastores & Beneficiati, quàm Conuentuales & Officiati extra Chorum existentes; sub pœnâ peccati venialis dictas Horas præscriptis diebus integrè & plenè persoluere teneantur.

Ab hac obligatione, Horarumq; D. Virginis priuatâ recitatione, nullus Prælatorum siue Superiorum vllâ dispensatione aliquem eximere queat.

8. Similiter Officium Defunctorum, commendationes, septem Psalmi Pœnitentiales & Litaniæ; quotiescumque in Breuiario dicenda præscribuntur, ea sub obligatione peccati mortalis conuentualiter peragantur, nec in eo à quoquam vel dispensari, vel quidquam relaxari valeat, nisi ex prægnanti valde causâ.

Particulares verò extra Chorum existentes, etsi negligere ea non debeant, tamen ad ea priuatim complenda sub obligatione alicuius peccati non sint obstricti.

CAPVT IV.

De Reuerentiâ in Diuino Officio exhibendâ.

CVm Religiosâ noſtrâ profeſſione ad 9.
laudes diu noctuque Deo deferendas ſingulariter dedicemur, ac in virtute ſanctæ obedientiæ (quod ab omnibus benè ponderandum) ab Eccleſiâ demandetur, vt Horæ tam diurnæ, quàm nocturnæ deuotè, attentè ac reuerenter perſoluantur: ideò magnâ prorſus & anxiâ curâ, ad Diuina, eâ, quâ decet, reuerentiâ & deuotione peragenda, omnes præparare ſe ſtudeant. *De Celeb. Miß. c. 9. Dolentes. Trid. ſeß. 24. c. 12. de refor.*

Quod vt commodè fiat, Conuentuales ante Diuina officia ſeruentur cõgregationes, ſtationes dictæ: quibus ſub pœna, Rectoris arbitrio infligendâ omnes interſint.

In ſtationibus ad deuotè Deo pſallendum, Fratres mentem diſponant illud Sapientis adimplentes: *Ante orationem præpara animam tuam, vt non ſis, quaſi homo tentans Deum.* Eccli. 18.

10. In orationis decurſu illud Regulæ omnes explere nitantur: *Pſalmis & Hymnis cùm oratis Deum, hoc verſetur in corde, quod profertur in ore.*

Sub Diuino officio, corporis ſtatus ſit rectus, manus vel ſub ſcapulari, vel ſub cappâ (quando gerenda) ſint compoſitæ,

non incurua, ſed recta ſit ſeſſio, inceſſus ſit grauis, & inclinationes fiant tam profundè, vt manus, ſi dimittantur, attingant genua, ſeruetúrque in ſacrâ potiſſimùm æde illud Regulæ: *In inceſſu, ſtatu, habitu, ac in omnibus motibus veſtris nihil fiat, quod cuiuſquam offendat aſpectum, ſed quod veſtram,* adde, & loci ſacri, *deceat ſanctitatem.*

11. Cantus ſit grauis & lentus, qui audientium deuotionem iuuet, non perturbet: verùm pro varietate Feſtorum ſit vel plus, vel minus protractus, at verò numquam leuis vel præcipitatus.

Domine labia, &c. in Matutinis, & *Deus in adiutorium* cum verſu *Gloria Patri, &c.* in initio omnium Horarum, grauiter & lentè ſemper canatur.

Sub Canticis *Te Deum*, *Benedictus*, & *Magnificat* nullus Chorum ingrediatur vel egrediatur. Tam in legendo, quàm cantando omnes ſimul incipiant, ſimul in medio verſus reſpirent, ſiue pauſent ac ſimul finiant, ſitque pauſa notabilis.

Verſum ſuum vnus Chorus non incipiat, antequam alius abſoluat ſuum, ac omnes ſyllabæ perfectè, eademque menſurâ, ſiue æquè tractim proferantur, nec vllæ abſorbeantur.

12. In cantu vbique ſeruentur eædem notæ in Ordine conſuetæ, ac vt omnis vitetur

diſſonantia æquali ſpatio, ſiue eâdem menſurâ quantum fieri poteſt, ſine præcipitantiâ abſoluantur, nec quiſquam ſuo iudicio feſtinet vel protrahat, ſed ad ſe mutuò attendentes, reuerenter & tractim Diuina officia compleant.

Riſus & fabulæ, & quæcumque diſſolutiones, à Diuinis officijs prorſus arceantur, & tamquam Deum irritantes, qui in eo delinquunt, acriter caſtigentur.

A Diuinis officijs abſque expreſsâ eius, qui præeſt, licentiâ, nemo ſe ſubtrahat, nemo ſe abſentet.

Vt confuſiones & perturbationes, quæ 13.
deuotionis ſpiritum diſſipare & audientes offendere ſolent, euitētur; qui Choro ſunt præfuturi, cuncta, quæ agenda ſunt, ſedulò præuideant, ac confuſionis cauſam negligentiâ ſuâ præbentes, debitè puniantur.

Quæ de reuerentiâ in Diuinis officijs exhibendâ, ac de protractiori cantu, ac debitâ pauſâ, alijſque ſuperiùs ſunt decreta exactè ad Subditorum exemplum, Superiores obſeruent, ac rigidè obſeruari procurent, ſeuerè eos caſtigantes, qui contra niti præſumpſerint, alioqui de negligentiâ acriter à Viſitatoribus puniendi.

Angelicum autem hoc Diuinarum laudum officium excuſsâ omni negligentiâ, non nauſeabundè & tepidè, ſed ſtrenuè ac

feruidè

feruidè Fratres exſoluant, memoriâ ſemper recolentes quod iuxta Prophetam, *maledictus ſit homo, qui facit opus Domini fraudulenter.*

Iere. 48.

CAPVT V.

De Primâ, & Miſsis poſt Primam.

14. VT orationes & meditationes matutino tempore peragendæ, commodè compleri queant, Fratres manè horâ conſtitutâ præcisè excitentur, & ſurgant.

Dato ſigno Cellas egrediantur, atque ritu & modo, quo ad Matutinas, conueniant, & ad Chorum deſcendant.

Prima autem, ſicut & omnes reliquæ Horæ Canonicæ, ſemper cum cantu perſoluatur.

Qui Chorum ante primi Pſalmi finem non intrauerit, pro ſuâ negligentiâ ſatiſfacturus, inclinatione prius Diuinæ Maieſtati ad gradus Presbyterij factâ, ſe ad vltimum ſtallum ex parte ſui Chori recipiat, & verſus oppoſitum ſtallum ſe inclinans orationem faciat, nec ſe erigat quouſque ab eo, qui præeſt, ſignum detur, quo dato, ad gradus Presbyterij rediens, pro temporis ratione, veniam vel inclinando vel genu-flectendo ibidem petat, & ad ſtallum ſuum veniens, ac iteratò ſe inclinans oret, ac pro temporis exigentiâ poſteà

posteà veniam petat. Quod ad omnes Horas tam diei, quàm noctis strictè debet obseruari.

Sub Primâ, absque eius, qui præest, licentiâ, nullus celebret, & ne sub eo prætextu à Capitulo, præsertim quando illud Primam immediatè subsequitur, plerique se absentent, Abbas in eo ordinem ponat, quem rigidè omnes obseruent. 15.

Omnes ante summum Sacrum Missas suas absoluant. Verum quando iusta subest ratio, vel tanta est Sacerdotum multitudo, vt id fieri non valeat, tunc acceptâ ab eo Superiore, qui Choro præest facultate, illi qui id ante facere nequiuerunt post Euangeliũ maioris Missæ celebrent, quod aliàs studiosè est euitandum.

Missæ Beatissimæ Virginis, & Matutinalis; sicut & Horæ de Dominâ & Vigiliæ Defunctorum etiam in Quadragesimâ, in Monasterijs, in quibus viget studium, sine cantu; in alijs autem, vt otium omnium malorum mater euitetur, cum cantu peragantur. In quo Visitatores vel Vicarij nullatenus suâ dispensatione quicquam relaxare præsumant; nisi valdè grauis subsit causa. 16.

Quando ob fundationum tenuitatem, vel ob alias iustas causas Missarum reductio est facienda, ea à nullo fiat, quàm à Capi-

Capitulo Generali, vel eius auctoritate à R.mo Domino Præmonſtratenſi, vel etiam ſub Generalis Capituli beneplacito, à Capitulo Prouinciali, ac in eâ Diocæſium modus ſeruetur & forma.

CAPVT VI.

De Priuatis Confeſſionibus.

27. PRiuatæ Confeſſiones in templo, vel Capitulari, aut alio conuenienti loco à Prælato deſignando poſt Capitulum, vel ſi immediate Primam non ſequatur, ante, fiant.

Qui Superiorum licentiâ vel ex incumbenti ſibi officio, maturiùs ſunt celebraturi, Confeſſarium etiam ex Choro, ſi indigeant, euocare poſſint.

Singuli tam Sacerdotes quàm Clerici & Conuerſi ſemel ad minus in Septimanâ confiteri teneantur: omittentes vel tergiuerſantes compellantur.

Confeſſiones incipiendi & finiendi ab omnibus ſubſequens ſeruetur modus, ac à Confeſſarijs, quæ ſubnectitur teneatur abſolutionis forma.

28. Accedens igitur Pœnitens ad Confeſſarium inclinatione factâ, à latere eius genua flectat, ac formans crucem dicat: *In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti*, ſubiungatque; *Benedic Pater, quia peccaui.*

& Con-

& Confessarius det hanc Benedictionem: *Dominus sit in corde tuo, & in labijs tuis, vt dignè & integrè confitearis omnia peccata tua in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Amen.*

Quâ Benedictione datâ subiungat Pœnitens: *Confiteor Deo omnipotenti, &c.* vsque ad *meam maximam culpam* inclusiuè, ac tunc peccata sua breuiter, clarè ac integrè confiteatur.

Peccatorum confessione completâ subiungat Pœnitens: *De his atque alijs meis peccatis me reum confiteor, veniam deprecor, & peto absolui, proponens mihi propter Deum sinceram vitæ emendationem. Et ideò precor Beatam* MARIAM *semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, &c.* vsque ad finem.

Subiungat è vestigio Sacerdos hanc orationem: *Misereatur tui omnipotens Deus, & dimissis peccatis tuis perducat te ad vitam æternam. Amen.*

Indulgentiam, & remissionem omnium peccatorum tuorum tribuat tibi Omnipotens, & misericors Dominus. Amen.

Quibus dictis si hoc necessarium, vel 19.
expedire iudicauerit Confessarius Pœnitentem moneat, hortetur & consoletur, & quæ officij sui sunt exequatur, & demum pœnitentiam salutarem imponat, ac si Pœnitentem dignè dispositum compererit, dextram super aut versus caput eius eleuans

uans, eum à peccatis absoluat subiunctâ vtens formâ: *Dominus Noster* IESVS *Christus te absoluat & ego authoritate ipsius mihi licet indignissimo concessâ absoluo te in primis à vinculo excommunicationis, suspensionis, & interdicti, in quantum possum & indiges, deinde ego te absoluo ab omnibus peccatis tuis: in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti.*

Retrahens deinde manum à capite Pœnitentis hanc subnectat orationem: *Passio Domini Nostri* IESV *Christi, & merita Beatæ* MARIÆ *semper Virginis, & omnium Sanctorum, quidquid boni feceris, & mali sustinueris, sit tibi in remissionem peccatorum, in augmentum gratiæ, & in præmium vitæ æternæ. Amen.*

20. Sacerdotes Domini ad Confessiones excipiendas constituti, quantum spiritus & prudentia suggesserit, pro qualitate criminum & Confitentium facultate, salutares & conuenientes satisfactiones iniungant, ne si fortè peccatis conniueant, & indulgentiùs cum Pœnitētibus agant, leuissima quædam opera pro grauissimis delictis iniungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur.

Trid. sess. 14. c. 8. de Pœnit.

Habeant præ oculis, vt satisfactio, quam imponunt, non sit tantum ad nouæ vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum vindictam & castigationem.

Con-

Constituant proinde Prælati in Ecclesijs suis Confessarios discretos & doctos, qui pro casuum varietate soluere sciant & ligare.

Absque legitimâ à Prælato acceptâ potestate, extra articulum mortis, alterius confessionem nullus Sacerdotum excipere præsumat, & si hoc fuerit à quoquam attentatum, tam audiens, quàm confitens, ad triduanum in pane & aquâ ieiunium cõstringatur, & si quod mortale peccatum, vel de quo sit dubium in confessione sit explicatum, propter defectũ iurisdictionis, habenti potestatem confessio reiteretur. *Trid. sess. 14. c. 7. de Pœnit.*

Nullus Confessariorum, casibus reseruatis, nisi quatenus à Prælato sibi fuerit commissum, sese intromittat, & caueant Confessarij ne vllatenus limites concessæ sibi potestatis excedant.

Abbates & Prælati ab omnibus casibus, 21.
qui Summo Pontifici, vel Dño Præmonstratensi per hæc Ordinis statuta non sunt specialiter reseruati, omnimodã habeant Subditos suos absoluendi potestatem.

Casus qui à Prælatis possunt reseruari, ac vbique reseruati, intelligi debent, relictâ tamen Prælatis, pauciores si velint, reseruandi facultate, sunt hi: *Clemẽs 8. Bulla dat. a. 1593.*

Veneficia, Incantationes, Sortilegia: Apostasia à Religione, siue habitu dimisso, siue retento, modo aposta-

apostatans Monasterij septa sit egressus: nocturna ac furtiua è Monasterio siue Conuentu etiam sine animo apostatandi, egressio: Proprietas, quæ sit mortale peccatum: Falsum iuramentum in regulari siue legittimo iudicio factum: Procuratio, auxilium seu consilium ad procurandum post animatum fœtum abortum, etiam effectu non secuto: Falsificatio manus aut sigilli, officialium Monasterij seu Conuentus: Furtum de rebus Monasterij in eâ quantitate, quæ sit mortale peccatum: Lapsus carnis voluntarius, opere consummatus: Occisio, seu vulneratio seu grauis alicuius personæ percussio: Impedimentum aut retardatio, aut apertio litterarum à Superioribus ad Inferiores, aut ab Inferioribus ad Superiores.

Omnia insuper crimina inter reseruata censebuntur, quæ pro Religionis seu Disciplinæ conseruatione Capitulum Generale pro toto Ordine, aut Prouinciale pro suâ Prouinciâ, iudicauerit reseruanda.

22. Quilibet Prælatus vni vel duobus vel etiam pluribus necessitate hoc postulante ex magis idoneis largiatur à reseruatis absoluendi facultatem; verum tamen de ipsis reseruatis, cùm hoc disciplinæ necessarium vel ita expedire iudicauerit, poterit aliquos casus particulariter sibi retinere.

Vt autem debitâ censurâ peccata castigentur, & à peccando pœnarum seueritate peruersi coërceantur grauioribus quibusdam peccatis, etiam non reseruatis cer-

tas,

tas, acerbasque pœnas Prælati decernere queant, quas Confessarij imponere teneantur, modò per eas occultum peccatum non propaletur.

Religiosi, nulli casui reseruato implicati Prælatis suis confiteri non teneantur inuiti, nec ad id ab ijsdem constringi queant; nisi semel in anno, idque circa Festum Paschæ, circa quod tam intranei, quàm extranei, Pastores & Beneficiati Prælatis suis aut alijs (quos ad hoc specialiter deputare obligantur) confiteri teneantur. Huius autem decreti violatores viui ab ingressu Ecclesiæ, & mortui, ab Ecclesiastica sepultura prohibeantur. *Ex cõstit. Clem. &*

Confessario Ordinis omnes in Monasterio existentes vtantur, nec quisquam absque Prælati sui licentiâ alteri confiteatur, sitq; pœna contrauenientis triduanum panis, & aquæ ieiuniũ; & propter defectum iurisdictionis, si quod mortale clauibus sit subiectum, confessio repetatur, nisi Confessarius ex priuilegio potestatem habeat, vel talis sit casus, quo iura id permittant. 23. *Cõc. Trid. vbi sup.*

Pastores, alijque extra Monasterium habitantes, sicut & Conuentuales in itinere constituti, Confessarijs approbatis, siue Regularibus siue sæcularibus confiteri queant, nisi Prælati ex iusta & graui causa aliud circa suos iudicarent ordinandum.

CAPVT VII.

De Capitulo quotidiano.

34. Signo ad Capitulum audito, omnes ad locum ſtationum ſine mora conueniant, ibidemque reſidentes meditationi vacent, ac ad nutum eius, qui præſidet ſurgentes, Capitulum ordinatè ingrediantur.

Omnes exceptis ijs, quibus à Prælato vel à Priore facta fuerit ſe abſentandi poteſtas, Capitulo quotidiè intereſſe teneantur, & ſi qui extra Clauſtrũ ſunt occupati, percepto ſigno cũ alijs Fratribus ad locum ſtationum ſatis tempeſtiuè concurrant.

Quandocumque Abbas Capitulo præſidet, & quotieſcumque datur diſciplina, ac etiam quandocumque iuſſerit Abbas, Capitulo ſicut & præuiæ ſtationi, Officiales omneſque qui circa temporalia occupantur, interſint.

Dicto ab eo, qui præeſt, *Benedicite*, omnes ſe inclinantes reſpondeant, *Dominus*, ac ſtatim qui ſe in aliquo ſentient deliquiſſe, à Iunioribus incipiendo, in medio Capituli, loco ad hoc adaptato in genua ſe prouoluentes, clarâ ac intelligibili voce culpam ſuam humiliter fateantur & veniam petant, eoque facto, toto corpore ſe in terram proſternẽtes, pœnam pro ratione delicti à Præſide ſibi imponendam patienter exſpe-

exſpectent, eâque impoſitâ, iuſſu Præſidis
ſurgant, ac inclinantes Maieſtati, ad locum
ſuum reuertantur: occultam verò cul-
pam, niſi quis vltrò voluerit, nullus pu-
blicè confiteri teneatur.

Quorum culpa correctoriam meretur 25.
diſciplinam, iuſſi ad eam ſe diſponant; ac
Prior vel Supprior (ſi tamen ipſi non præ-
ſideant) vel cui hoc fuerit demandatum,
eam inferat. Caueatur verò diligenter ne
is, qui eſt inferioris gradus, illum, qui in
ſuperiori gradu conſiſtit vllatenus verbe-
ret, vt Subditus Superiorem, vel Diaco-
nus Sacerdotem.

Compoſitâ rurſum veſte toto corpore in
terram ſe proſternant, & acceptâ à Recto-
re Capituli ſalutari monitione, ac (ſi opus
ſit) competenti pœnitentiâ ſurgant, & in-
clinatione factâ redeant ad locum ſuum.

Qui monetur vel corrigitur prorſus ſi-
leat, niſi forſitã agnoſcens culpã & melio-
ra ſpondens dicat: *Mea culpa, ego me emendabo.*

Alij quoque omnes ſtrictum ſilentium
teneant, nec alicui niſi ex tribus cauſis lo-
qui liceat, cùm ſcilicet vel ſuas, vel alio-
rum effert, & accuſat culpas, vel quando
Prælato aut Rectori Capituli breuiter ad
interrogata reſpondet, vel quando tenenti
Capitulum aliqua neceſſariò habet mode-
ſtè in aure ſuggerenda.

26. Qui de aliqua tranſgreſſione proclamat ſiue culpat Fratrem, non circumlocutionibus vtatur, nec verborum ambagibus ſe obſcurum reddat, ſed clarè, apertè, & breuiter dicat, *Talis Frater hoc vel illud fecit, &c.*

Accuſatus, modò ſit profeſſus, nomen ſuum audiens, ſtatim ſurgat, ac ſilens loco conſueto prouoluatur, audiatque patienter, de quo Frater eum accuſare voluerit; Præſes verò rem circumſpectè diſcutiat, prudenter, diſcreteque dijudicet, & prout oportet reum caſtiget.

Vt verò cum maiori diſcretione valeant culpæ dijudicari, non plures quam duo vel tres in eodem Capitulo ſuper diuerſis exceſſibus proclamentur.

Ex ſolâ ſuſpicione nullus alium accuſet, ſed de ijs dumtaxat Fratrem culpet, quæ vel viſu vel auditu certò deprehendit.

Si iudicio Præſidis, proclamato danda ſit diſciplina, ſedulò caueatur, ne vel à Proclamante, vel ab eo, quem forſitan reus proclamauit, vllatenus ea detur.

27. Omni feriâ ſextâ in Feſtum triplex vel duplex non incidente, in Paſſionis Chriſti memoriam, maioremque ſui mortificationem in Capitulo matutino, omnes Profeſſi, abſentibus Improfeſſis, à Priore vel aliquo Superiore Capitulo præſidente, ritu in Ordinario præfixo, diſciplinam accipiant

piant corporalem, quam Improfeſſi quoque à Magiſtro ſuo, loco & tempore ad hoc ordinatis, accipient.

Modus verò diſciplinæ, à conſuetudine pendeat cuiuſque Circariæ.

Cùm in Capitulo cõmunem aliquã orationẽ Prælatus iniungit, omnes inclinent.

Cui Prælatus obedientiam imponit, ſurgens toto corpore, loco conſueto ſe proſternat, eamque humiliter, obedienterque ſuſcipiat; iuſſu Abbatis ſurgat, & ad locum ſuum vadat.

Qui impoſitam ſibi obedientiam, vel proteruè recipere, vel cõtumaciter exequi noluerit, vel inuito Prælato dimittere præſumpſerit, præter alias pœnas, careat obedientiâ nominatâ, toto tempore vitæ ſuæ, niſi per Dominũ Præmonſtratenſem fuerit cum eo miſericorditer diſpenſatum.

Quod ſi aliquis Epiſcopus, vel Abbas, 28.
vel Archi-diaconus, vel etiam Rex, vel Dux, vel ſimilis aliqua eminẽs & illuſtris Perſona, Capitulum ingrediatur, Fratres ſurgant, & tranſeunti omnes inclinent, eoque reſidente reſideant, & ſi Fraternitatem poſtulauerit, omnibus ſurgentibus ea ſtando concedatur: at verò ſi detur petenti Religioſo alterius Ordinis Sacerdoti vel Clerico, vel inferioris Ordinis Laico, id fiat ſedendo.

Alexād. 4. in Bullis Excitat. nostræ mētis. & Pro diuinis honore. Si quis Archi-Episcopus, Episcopus, vel quæuis alia Persona Ecclesiastica Capitulum intret, & minimum verbum, quod visitationem sapiat, proposuerit, nisi à Summo Pontifice, vel ab alio Pontificiâ authoritate in Ordinem nostrum potestatem habente, commissionem, Ordinis nostri expressam mentionem continentem exhibuerit, vt exemptionis nostræ priuilegia sarta-tecta seruentur, Præses Capituli statim dicat: *Adiutorium nostrum, &c.* & omnes surgentes, respondeant: *Qui fecit, &c.* & cantantes Antiphonam: *Salue Regina*, vel aliam tempori congruentem, ad Ecclesiam progrediantur.

Si qui Capitulorum Ordinis nostri Rectores hac in parte deliquerint, tamquam priuilegiorum Ordinis nostri violatores grauissimè puniantur.

29. Cæterùm vt quotidiani defectus, sedulò & tempestiuè, ne radices agant, vel incrementa sumant, corrigantur; Rectorum aliquis quotidiè Capitulo præsit, sintque in castigandis, extirpandisque defectibus strenui; perpendentes, quod facientis culpam habeat, qui quod potest corrigere, negligit emendare.

Verum in coërcendis, castigandis, & corripiendis delinquentibus, omnia fiant iuxta Regulam; *cum dilectione hominum, & odio*

vitiorum,

vitiorum, vt ſcilicet delinquentium dumtaxat ſpectetur emendatio, & pereuntium ſalus.

CAPVT VIII.

Distributio temporis.

VT religioſè, & cum ſalutis fructu, omne tempus traducatur, & otium omnium malorum origo (*multam enim malitiam docuit otioſitas*) prorſus excludatur, hæc ſubſequentia exactè obſeruentur. 30. Eccli. 33.

Matutinis, vt Cap. 2. dictum eſt, completis; omnes ad Dormitoriũ ordinatè reuertantur, ac eius oſtium ſerâ nocturnâ firmetur, & frigoris neceſſitate id poſtulante, antequam ad quietem ſe recipiant, ignem qui volent, accedant, ſilentium tenentes; quod ſemper ſeruari debet, quando extra colloquij horas, Fratres ſe calefaciunt.

Horâ quintâ matutinâ, vel mediâ ante ſextam, nec vmquam tardiùs, excitentur Fratres; qui ſine mora ſurgentes, Cellam, & lectum componant, ac deinde orationibus aut alijs ſpiritualibus exercitijs vacent.

Mediâ poſt excitationem horâ, ad meditationem ſiue in Cellis, ſiue in Templo, vel alio loco publico ex iudicio Abbatis, peragendam, ſignum nolæ à Priore detur, cui per mediam horam feruidè omnes incumbant; eaque elapsâ iterum ſignum à

Priore fiat, vt procedatur ad Primam complendam cum cantu, vt Cap. 5. constitutum est.

31. Primam sequatur Capitulum, nisi Missa matutinalis sit cantanda (quod inter Primam & Capitulum fiet) & nisi ex Circariarum consuetudine, Capitulum immediatè ante Tertiam sit complendum. Capitulum autem quocumque tempore fiat, semper præcedat statio, Præsidis nutu terminanda.

Peracto Capitulo, vel si illud differatur, nec matutinalis Missa cantetur, statim post Primam, vnusquisque se ad Cellam suam recipiat, & pijs exercitijs, ac studio se impendat, vel quod iusserit obedientia, hoc exequatur.

Hiemali tempore antequam Cellas adeant, licebit vnicuiq; se calefacere, Prælati ordinationem in eo strictè obseruantes.

Horâ octauâ vel pro Circariarum & locorum commoditate, mediâ ante nonam, ad lectionem integrâ horâ duraturam, signũ detur. Vbi verò nulla habetur lectio, in exercitijs studijsque suis vel in alijs impositis sibi obedientijs, vsq; ad signum vel Capituli vel Tertiæ, Fratres perseuerent.

Auditâ nonâ, vel mediâ ante decimam, pulsetur siue ad Capitulum, siue ad Tertiam; eoque pulsu inchoato, relictis omnibus,

bus, quæ in manibus sunt, vel in loco stationum, si ad Capitulum; vel in Choro, si ad Tertiam, omnes sine morâ conueniant; & ibidem pro temporis ratione, Horas ac summam Missam, cum cantu persoluant.

His peractis, si quid temporis supersit, vel in Cellis, vel in hortis, iuxta Superiorum placitum, honestè occupentur; at hiemali tempore, licitum sit vnicuique ignem adire. 32.

Horâ vndecimâ primus ad refectionem pulsus detur, omnesq; exactè obseruẽt, quæ infrà Cap. 12. de refectione, præscribũtur.

Peracto prandio, ijsque quæ in Templo sunt peragenda, completis; Sacerdotes, & Clerici (persistentibus Laicis in obeundis obedientijs suis) per integram horam, nisi ex iusta causa Visitatoribus aliter ordinandum videatur, sibi colloquendi habeant potestatem; & horâ euolutâ reuertantur ad Cellas & ad exercitia sua, quibus inhæreant, quousque pulsetur vel ad Vesperas, vel ad Lectionem, si ea Vesperas præcedat.

Vesperæ semper vel horâ secundâ, vel horâ tertiâ, præuijs stationibus peragantur, ad quas sepositis omnibus, primo pulsu auspicato, & præcisè horâ præfixâ dando, omnes conueniant; & ad Præsidis signum Vesperas & etiam Vigilias (si dicendæ) persoluturi, Chorum ingrediantur.

Vespe-

Vesperis peractis, ad studia vel ad alias obedientias suas vsque ad cœnam, Fratres regrediantur, nec vllus sine eius, qui præest, licentiâ, Dormitorium exeat. Verumtamen hiemali tempore, frigore compellente, iuxta ordinationem Prælati, focum adire queant, & expletâ necessitate, statim ad exercitia sua reuertantur.

33. Semel in Septimana, honesto aliquo corporali exercitio, Fratres recreëntur. Quod tamen ab ipso Abbate, vel Visitatoribus, si hoc expedire iudicauerint, secundò poterit indulgeri.

In Monasterijs, in quibus pro Vesperis hora tertia præfixa est, (nisi aliud Prælatus constituerit) incipiatur hoc exercitium, completâ Nonâ, siue statim à prandio, & extendatur vsque ad primum pulsum ad Vesperas; quo audito, sine morâ ad locum stationum se conferant, & inde ad Vesperas, ac post eas, ad Cellas suas, prout suprà est ordinatum, vadant.

At verò, vbi pro Vesperarum officio hora secunda est decreta, prædictum exercitium differatur, quousque Vesperæ sint absolutæ, & tunc illud statim ordiri licebit, & finietur horâ quintâ. Quâ auditâ, nisi sit cœnandum, omnes ad Cellas suas se recipiant.

34. Cœna horâ quintâ, vel mediâ ante sex-

tam ſemper fiat, ad quam, prout ad prandium, præuiâ ſui recollectione in loco ſtationum peractâ, procedatur.

Dictis gratijs, colloquium Fratres habeant, nutu eius, qui præſidet, terminandum, niſi pro regionum varietate, & neceſſitate à Viſitatoribus aliud ſtatuatur.

Horâ ſeptimâ, vel circiter, ad nutum Præſidis eant omnes ad ſtationem, inde ad Completorium; & eo peracto, aſcendant Dormitorium; quo ſerâ nocturnâ clauſo, ad examen conſcientiæ, in loco publico, vel in Cellis, apertis oſtijs, ſiue oſtiorum foraminibus vel feneſtellis, peragendum, & ad quadrantem horæ producendum, à Priore ſignum detur.

Si in Cellis compleatur, circumeat Circator, vel alius à Prælato deputandus, & an officio ſuo omnes fungantur, diligenter attendat. Quem negligentem deprehenderit, vel dormitantem, excitet, moneat, & ſi ſe non correxerit, Priori deferat, vt ipſe in eo prouideat.

Horâ octauâ ſine vllâ exceptione, om- 35.
nes ſe ad quietem recipiant, nec vllus lucubrando, dictam horam excedat.

De hac temporis diſtributione, nihil vmquã mutetur, niſi in Quadrageſima, in qua, quæ de Diuinorũ officiorum ordine præfigit Ordinarius, exactè obſeruentur.

Cum autem in viro Religioso non minus noxia, quam fœda sit imperitia, & dicat Scriptura: *Si quis ignorat ignorabitur*: ideò iuxta Canonum decreta singuli Prælati teneantur virum aliquem doctum, vel Regularem, vel secularem, ad profectum suorum Religiosorum in Lectorem assumere, qui horis superiùs prefixis, Scripturam exponat, vel Theologiam vel etiam Philosophiam, vel humaniores litteras doceat, vt Religiosi paulatim doctrinâ crescentes, Diuina clarius intelligant, eaque intimiùs sapiant, & quæ obligationis suæ sunt, perfectius assequantur.

1. Cor. 14

Trid. sess. 5. c. 1. de refor.

CAPVT IX.

De Labore.

36. IN Prælatorum sit potestate suos Religiosos, vel in toto vel ex parte à labore manuum eximere. At quando ipsa necessitas, vel Prælati iussio, laborem postulârit, tunc in eo subsequens seruetur modus.

Horâ laboris, Prior, & eo absente vel iubente, Supprior, per interualla tribus ictibus tabulam feriat. Quo facto, omnes dormitorium intrent ac in Cellis suis, quovsq; per signum nolæ euocentur, expectent.

Signo dato omnes exceptis infirmis, ac ijs, qui diuersis officijs sunt deputati, & ijs, quos Prælatus ex iusta causa duxerit absol-

uendos ad constitutum locum sine mora conueniant, etiam ipse minister infirmorum, nisi nimiâ ac necessariâ, circa infirmos occupatione detentus, scitu Præsidis, cogatur se absentare.

Quicumque se excusare voluerint, caussas suas exponant Priori, & quidquid ipse iusserit, faciant, ac ijs quorum excusationem admittit, certum præfigat opus, quod complere teneantur, cùm ea peregerint, ob quæ se absentârunt.

Si Abbas vel Prior aliquem iudicauerint retinendum, retentus ante exitum 37.
Conuentus, vel statim post reditum (si aliter fieri nequit) ductori hoc significet.

Septa Conuentus, & multò minùs ipsam Abbatiam sine expressa Prælati licentia, Fratres ad laborandum non egrediantur.

Exeuntes ad laborem, & inde redeuntes, Priorem, vel quem ipse constituerit, bini & bini ordinatè & religiosè sequantur; Subsequatur Conuentum Supprior, vel is cui hoc fuerit imperatum.

Peruenientes ad locum laboris, neque inter se signa multiplicent, neque inter laborandum, loqui præsumant, nisi necessitate compellente de ipso labore: idque cum Priore breuiter, & submissè.

Prior absente Abbate, rarò loquatur, ac eo præsente, ob eius reuerētiam, rarissimè.

Cùm Fratres operantur, ſine licentia neque quieſcant, neq; propter quamcumque neceſſitatem digrediantur; & cùm obtentâ facultate digreſſi fuerint, expletâ neceſſitate, in ſilentio ac citò, reuertantur.

38. Cum indulgente Priore, vel eo qui præeſt, Fratres repauſant, ſiue quieſcunt, circa Priorem, vel Præſidem (quod in omnibus quoque colloquijs eſt obſeruandum) reſideant, & tunc is, qui præeſt, cum hoc iudicauerit expedire, impartiri poterit poteſtatem, vt de neceſſarijs, honeſtiſq; rebus, ſine tumultu, clamoribuſque loquantur.

Si quiſpiam qui non ſit Ordinis noſtri ſuperuenerit, quamdiu præſens fuerit, ſine eius, qui Conuentui præeſt, permiſſione, non loquantur, & factâ poteſtate, id agant cum omni modeſtia & honeſtate.

Ad laborem, nec librum quis ferat, nec ſub labore quis legat.

Satis tempeſtiuè à labore ceſſetur, ac ad Monaſterium redeatur, vt Horas in Choro more conſueto, Fratres perſoluant.

Inſtrumenta ad laborem neceſſaria, procuret Prior, & poſt laborem, ea ſuis locis reponantur, debiteque cuſtodiantur, ac ijs repoſitis, dicturi Orationem Dominicam & Salutationem Angelicam, ad Eccleſiam Fratres eant, & oratione completâ, quiſque ſe recipiat ad obedientiam ſuam.

CAPVT

CAPVT X.

De tempore Ieiunÿ & geminæ refectionis.

BInam in die refectionem, exceptis 39.
subiunctis diebus, per totum Annum Fratres habeant.

Dies autem, in quibus omnes Ordinis nostri Religiosi etiam Pastores & Beneficiati vnicâ refectione contenti, ieiunare tenentur, sunt subsequentes.

Litania maior, dies Rogationum, Ieiunia Quatuor temporum, Vigiliæ Pentecostes, Venerab. Sacramenti, Annuntiationis, Visitationis, Assumptionis, Natiuitatis, Conceptionis & Purificationis Beatissimæ Virginis MARIÆ.

Insuper ieiunare tenentur in Vigilijs B. Ioannis Baptistæ, Petri & Pauli, Laurentij, Omnium Sanctorum, per totum etiam Aduentum, omnibus per annum ferijs sextis, per totam Quadragesimam, ac in quibusuis alijs ieiunijs ab Ecclesia institutis, & in Diocœsibus seruari solitis.

Quando Festum Natiuitatis Domini in *L. 3. decret. tit. 46. c. 3.*
feriam sextã inciderit, Fratres à carnibus abstineant, verumtamen bis reficiantur.

Si quis indictum ab Ecclesia ieiunium, extra necessitatis casum, violare præsumpserit, duobus diebus in pane & aqua sine vlla relaxatione ieiunare teneatur.

Qui in Aduentu Domini ob quaſcumq; caulas foris exiſtunt, neque rigorem abſtinentiæ à carnibus vllatenus relaxent: neque ieiunium ſuum, niſi aliud itineris vel debilitatis neceſſitas cogat, infringant. Ferijs tamen quartis, quæ appoſita fuerint, comedere poſſint. 41.

Omnibus diebus ieiunij tria cocta pulmenta, ſiue fercula, alijs autem diebus in ſingulis refectionibus duo ad minus Fratribus adminiſtrentur. At ſi Eccleſiæ facultates id patiantur & Prælatus hoc neceſſarium perſpexerit, in eius erit poteſtate, religioſâ tenuitate ſeruatâ, omniq́; exceſſu reſciſſo plura ſuppeditare.

Panis iuxta Eccleſiarum media detur bene coctus & ſanus. Potus quoque iuxta Monaſteriorum facultates, & regionum qualitatem, ita ſufficienter & moderatè adminiſtretur, vt abundè ſufficiat neceſſitati, & omnem exceſſum excludat.

CAPVT XII.

De Refectione & Collatione.

HOrâ ſup. Cap. 8. conſtitutâ ante prandium & cœnam, à Sacriſta vel ab eo, cui hoc à Prælato iniunctum fuerit, campana in Templo vel Dormitorio (ſi ibidem talis habeatur, vt per totum Monaſterium audiri poſſit) paucis ictibus pul- 42.

ſetur, vt omnes vbicumque fuerint, ſine mora conueniant.

Ad nutum Prioris, ſiue eius, qui præeſt, cymbalum ſiue campanula aliqua in ambitu iuxta Refectorium, vel alio loco commodo pendens, tribus ictibus feriatur, quo facto, ablutis manibus, ad locum stationis ſtatim omnes confluant, ibidemque reſideant, ac recollectioni ſui vacent, quouſque Prior, vel is, qui præeſt det ſignum, ad quod ſurgentes, Priorem præcedentem omnes ordinatè ſequantur, Iunioribus præcedentibus, & Senioribus ſubſequentibus; omniumque vltimus erit Abbas, cùm præſens fuerit.

43. Cùm Prior ad dictum cymbalum venerit, vnico ictu illud percutiat, ac ingreſſus Refectorium, nolam, quæ ante maiorem menſam in medio depēdere debet, pulſet: ac interim Fratres Refectorium intrent nudantes capita ſua, & in medio Refectorij inclinantes, ante menſas ſe recipiant, ibidemque ſtent, verſi chorus contra chorum; quibus ſic ſtantibus à pulſando ceſſet Prior, & inclinans Maieſtati, ſe recipiat ad locū ſuum, & dicat ipſe vel Abbas, ſi præſens fuerit: *Benedicite*, & reſponſo à Conuentu; *Dominus*, incipiat Cantor, & Cōuentus proſequatur Verſic. *Oculi omnium, &c.* vel alium, quem præſcribit Ordinarius.

Ora-

Oratione Dominicâ abſolutâ, Sacerdos hebdomadarius, vel cuius id officij fuerit, ſe erigat, dicatque: *Et ne nos, &c.* quo incepto, Conuentus erectus ſtet; reſponſoque: *Sed libera nos à malo*, hebdomadarius reliqua proſequatur, & daturus benedictionẽ vertat ſe ad maiorem menſam, vnamque solùm crucem faciat.

Completâ Benedictione, in medio Refectorij circa nolam ibidem pendentem, inclinando, qui lecturus eſt, petat ſuper ſe benedictionem dicendo: *Iube Domine benedicere*, quam Abbas ſemper dabit, cum præſens fuerit, aliàs hebdomadarius, vel is, qui officium habet; & reſponſo à Conuentu poſt datam Benedictionem, *Amen*; Abbas reſideat, eoq; reſidente, lectionarium, qui eſt lecturus aſcendat, ac Conuentus ordine ſuo menſis accumbat. 44.

Inter legendum Lector ad Præſidem Conuentus attendat, vt aduertere & intelligere queat, ſi quid corrigat: intelligens quid emendandum, ſtatim emendet, ſi non intelligat ſententiam repetat, quovſq; intellexerit & correxerit. quod Lectori toties eſt faciendum, quoties ſe percipit ſubmoneri.

Legentis errorem, præter ſolum Præſidem, vel eum, cui hoc Abbas iniunxerit, nullus corrigere præſumat.

Quid ſit legendum, à Priore vel à Magiſtro Nouitiorum Lector ſemper inquirat.

Ante inceptam lectionem nemo cibum vel potum attingat.

Reſidente Conuentu, excepto Abbate, ijſque qui cum eo ſunt, ſine licentiâ nullus Refectorium ingrediatur vel egrediatur.

45. Qui acceptâ facultate intrauerit, exhibitâ in medio Refectorij reuerentiâ, in menſa magis exoccupata, Sacerdos ſcilicet in menſa Sacerdotum, nō Sacerdos vel Conuerſus in menſa Iuuenum, vel Conuerſorum, vltimus reſideat, & pro benedictione orationem Dominicam & Salutationem Angelicam perſoluat: Verùm potus ei non detur, niſi de licentia Præſidis, quod tamen ad eos non extenditur, quorum mora euidenter neceſſariam habet cauſam.

Prior de-foris veniens, ſi Suppriorem vel eum, qui præeſt, nolam refectorij pulſantem repererit, ante oſtium expectet, quovſque is, qui nolam pulſauit ad locum ſuum reuertatur, tunc intret, & deinceps officium ſuum exequatur.

Miniſtri ante menſæ benedictionem tot ſcutellas inferant, atque diſponant, quot poſſunt: at ſub benedictione in locis ſuis quietè perſiſtant, eâque completâ quæ inceperunt, perficiant.

Secundum quoq; ferculum tempeſtiuè

& op-

& opportunè inferre non negligant. Sub refectione cōtinua habeatur lectio, & seruetur iuge silentium.

Quando conceditur colloquium, quod dumtaxat semel in septimanâ ac sub vnicâ solum refectione indulgeri potest, in initio & fine mensæ lectio fiat, ac ad nutum Præsidis incipiatur & finiatur. 46.

Si quis assidēti sibi Fratri nec postulanti, de communi cibo, potuque aliquid deesse conspexerit, id à Ministris signo requirat.

Cùm alicui quidpiam apponitur, tam is qui apponit, quàm is cui apponitur, mutuò sibi inclinent.

Is, cui Abbas, vel eo absente Prior, vel is, qui præest, aliquid miserit, prius deferenti, deinde nonnihil assurgens, inclinet mittenti.

Si Superiorum iudicio, pro ratione necessitatis, infirmitatis vel etiam ex gratia, vltra communem cibum, potumque alicui Fratri fuerit aliquid superaddendum, hoc prius Præsidi præsentetur, ac tunc eius mandato ad eum deferatur, cui hoc indulgetur; qui si ita sibi visum fuerit, assidenti sibi à dextris & à sinistris, aliquid ex eo licitè poterit impartiri. *Innoc. 4. in Bullis Sedis Apostolicæ.*

Ille solus, qui Conuentui præsidet, & nullus alius, alicui aliquid mittendi habeat potestatem.

47. Si quis recumbentium in aliquo ſub refectione deliquerit, menſâ ſublatâ, nolæq; pulſu ceſſante, in medio Refectorij, pro errato ſatisfacturus, genua flectat; nec ſe leuet, niſi facto à Prælato, vel ab eo, qui præeſt, ſigno, & tunc ſurgat, eatque ad locum ſuum.

Fratres, qui miniſtrant, quotieſcumque offenderint, toties flexis genibus loco quo ſupra, veniam petant; nec ante ſignum à Præſide dandum, ſurgant.

Ad nutum eius, qui præeſt, auferatur menſa, ac reliquiæ à miniſtris colligantur, ac quiſque Fratrum, miniſtro, ante ſe, quæ ſuperſunt, aliaque auferenti, reuerentèr inclinet.

Omnibus ablatis, & facto à Prælato, vel ab eo, qui præeſt ſigno, dicat Lector, *Tu autem Domine miſerere noſtri*, & ex loco ſuo ſtatim deſcendens in medio refectorij, pro temporis ratione vel inclinando vel genu flectendo veniam petat.

Reſponſo à Conuentu, *Deo gratias*, ſurgat Prior, nolamque pulſet; & incepto pulſu ſtatim ſurgant Fratres, ſeque ante menſas conferant, ac verſis ad ſe mutuò vultibus, ibidem ſtent, ceſſetque pulſus. Priore in loco ſuo exiſtẽte incipiat Cantor Verſum, *Confiteantur tibi Domine, &c.* vel alium, pro ratione temporis. proſequatur eum Conuentus,

uentus, & quæ pro Gratiarũ actione ſunt præſcripta, deuotè compleantur.

Incepto à Cantore Pſalmo, *Miſerere mei Deus*, Fratres verſus Maieſtatem inclinantes, & ordinatè refectorium exeuntes, eant ad Templum, ibidemque gratias ſuas compleant.

Idem ordo, qui in prandio, etiam in cœ- 48.
na obſeruetur. At in Collatione, ſubſequens modus teneatur.

Dato ad Collationem ſigno, omnes ad locum ſtationum conueniant, & ibidem tam dudum reſideant, quovſque Prior, vel is, qui Conuentui præeſt, ſigno dato vt ſurgant, eos ducat ad refectorium. Quod antequam Prior ingrediatur, cymbalum tribus ictibus feriat. Ingreſſus verò nolam vnico ictu percutiat: Conuentus autem, & intrando, & ante menſas ſtando, modum ſupra præſcriptum obſeruet.

Prior ſtans in loco ſuo dicat, *Benedicite*, & reſponſo à Conuentu, *Dominus*, hebdomadarius hanc benedictionẽ ſubiungat, *Potum ſeruorum ſuorum Filius Dei benedicat*, & reſponſo, *Amen*, Fratres reſideant: quibus præter potum aliquantulum panis poterit adminiſtrari.

Peractâ collatione, ſurgat is, qui præeſt, 49.
& tactâ ab eo vnico ictu, nolâ; ſurgant Fratres, & omnibus ordine ſuo ante menſas

ſtantibus, dicat Hebdomadarius: *Sit nomen Domini benedictum*, & reſponſo, *ex hoc nunc & vſque in ſaeculum*, omnes Maieſtati inclinãtes, ordinateq́; refectorium exeuntes intrent Capitulum, in quo cum in locis ſuis cuncti conſtiterint petat Lector Benedictionem dicens, *Iube Domine benedicere*, quam dñs hebdomadarius ſubiungat, *Noctem quietam, &c.* & Conuentus reſponſo, *Amen*, reſideat.

Lectione ad nutum eius, qui præeſt abſolutâ ſurgant omnes, & dicat, qui præeſt, *Adiutorium noſtrum in nomine Domini*, & reſponſo, *Qui fecit cælum & terram*, perſoluturi Completorium, vadant ad Chorum.

Qui à Collatione ſe abſentauerit, vel ſeriùs ad eam venerit, ſequenti die in Capitulo veniam petat.

50. Nullus cibum vel potũ ex refectionum reliquijs, vel auferre, vel ſibi reſeruare, vel etiam ſine licentia alicui dare præſumat, alioqui furti iudicio condemnetur.

Miniſtri menſæ poſt Conuentus refectionem, ſumant ſuam, ſub qua omni tempore (quod etiam ab alijs quibuſcumque Fratribus, ante vel poſt Conuentum comedentibus obſeruari debet) iuge ſilentium teneant, ſedeantq́ue omnes ad vnam menſam, & ab vnâ dumtaxat eius parte, & ſi commodè fieri poteſt, continuam habeant lectionem.

Pro

Pro gratijs suis hanc legant orationem: *Agimus tibi gratias, Rex omnipotens Deus, pro vniuersis beneficijs tuis, qui viuis & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.* Subnectant deinde Psalmum, *Laudate Dominum omnes gentes*, sub cuius *Gloria*, ac etiam sub *Pater noster*, & *Aue Maria*, modicè inclinent. Et dicto, *Et ne nos*, subiungant orationem, *Retribuere dignare*, deinde *Fidelium anima, &c.* vltimò, *A subitanea & improuisa morte liberet nos Pater, & Filius, & Spiritus sanctus. Amen.*

In domibus sæcularium, sub Benedictione & Gratiarum actione, inclinationes omittuntur.

Vt autem illud Regulæ, *Carnem vestram domate ieiunijs & abstinentiâ esca & potus, quantùm valetudo permittit*: & illud, *Extra horam prandij, nemo aliquid alimentorum sumat, nisi cùm ægrotat*, exactissimè obseruetur; ientaculum, merenda, & omnis extrahoraria comestio atque bibitio, quam strictissimè interdicuntur, & tam Visitatores, quàm Prælati, ne hæc irrepant, diligenter aduigilent. 51.

Si quis tam graui famis vel sitis necessitate præmatur, vt refectionis horam exspectare non valeat, ab eo qui Conuentui præest, licentiam petat, quam si impartiatur, & is, qui eam postulat, sit ex Iunioribus, aliquem ex Fratribus maturioribus cum eo, Præses mittat.

52. Nullus Canonicorum, vel Laicorum, intra Abbatiam, vel extra Refectorium, ſine debita licentia, cibum vel potum ſumere præſumat, quod tamen infirmis in Infirmitorio indulgetur.

Nullus, vel incedendo comedat, vel ſtando, bibat: ac ſcyphum duabus manibus, bibens, teneat.

In Refectorijs Ordinis noſtri, nullus ſæcularis ad ſeruiendum admittatur, niſi præſente Epiſcopo, vel excellenti aliquâ Perſonâ, vel etiam in præſentia Domini Præmonſtratenſis, vel Abbatis.

Nullæ quoque Perſonæ ſæculares, niſi ſingulari dignitate, vitâ, vel doctrinâ eminentes, vel quibus Prælatus ex ſingulari gratia hoc indulſerit, (quod tamen debet eſſe valdè rarum) cum Conuentu in Refectorio comedere, permittantur.

CAPVT XIII.

Quæ in Dormitorio obſeruari debeant.

53. IN Dormitorio, omni tempore, & maximè poſt Completorium, quies, & ſilentium ſtrictiſſimè obſeruentur.

Fratres Conuentuales, nullo excepto, intra Dormitorij clauſuram, omnes cubent, etiam ipſe Prior, qui ſi renuerit, cogatur vel deponatur.

Particularem ac ab alijs ſeparatam vnuſquiſq;

quiſq; Cellam habeat, vel ad minus, vbi id fieri nō poteſt, diſtinctum cubile obtineat.

Nullus peſſulum intrinſecùs oſtijs oppoſitum vllatenus habere permittatur.

Alterius Cellam, exceptis Officialibus, quibus hoc incumbit, nullus ingrediatur, ſub pœnâ triduani panis & aquæ ieiunij in medio Refectorij peragendi.

Tam in induendo, quàm exuendo, & quocumque in loco, eam ſeruent Fratres honeſtatem & circumſpectionem, vt nunquam apareant nudi. At verò in lecto conſtituti ita operimenta ſua componant, vt nulla corporis pars iaceat denudata.

In dormitorio vel etiam in Cellis ſuis, nullus ſua excutiat veſtimenta, nec ſtrepitum excitet, vel quid agat, vnde in ſuis exercitijs Fratres perturbentur.

CAPVT XIV.

Quas Officinas, & quæ loca ingredi Religioſis liceat.

REfectorium extra refectionum horas, 54.
Cellariam & Coquinam nullus, exceptis Officialibus, quibus hoc incumbit, abſque expreſſa licentia, ingrediatur.

Calefactorium certâ horâ, certoque ab Abbate, ſi neceſſe ſit, ordine præfigendo Fratres intrare queant. Et in eo, illa ſeruetur

uetur

uetur Religiosa & decens honestas, vt numquam in alicuius præsentia quispiam nudis pedibus appareat.

Auditorium, in quo Fratres cum sæcularibus, extraneisque agunt, sine licentiâ nullus vnquam accedat.

Nullis, ne Sacerdotibus quidem, liceat ante Capitulum, potissimùm, si illud Primam immediatè sequatur, licentiam petere, adeundi Auditorium, nisi grauis, euidensque necessitas premat, & si quis hoc aliter postularit, licentia ei denegetur.

55. Superuenientibus fœminis absq; licentiâ & alicuius à Priore deputandi præsentiâ, nec Sacerdotibus quidem, loqui permittatur.

Obtentâ licentiâ cum Fratres Auditorium fuerint ingressi, vanis futilibusq; sermonibus rescissis, submissâ voce breuiter, & plerumque stando loquantur: & colloquio absoluto, sine morâ, reuertantur ad Conuentum.

Locutorium, siue locum in Conuentu ad mutuum colloquium ordinatum, Fratres non intrent, nisi horis à Prælato constitutis.

Nullus quoque exceptis, Priore, Magistro & Ministris Infirmorum, & ijs, quibus ex officio hoc incumbit, absque licentiâ Infirmitoriũ ingrediatur. Quod si In-

firmitorium extra ſepta regularia ſit conſtitutum, licentia à Prælato peti debeat.

CAPVT XV.

De admiſſione Nouitiorum.

CVm magna prorſus ſit, & humanas vires, longè excedat, Monaſticorum votorum ſublimitas, & excellens illa perfectio, ad quam Religioſa vita contendit: ideo quando aliqui ad Ordinem noſtrum admitti petierint, ſingulariter à Superioribus advigiletur, vt omni amicitiæ, conſanguinitatis, aut quouis alio minus ordinato affectu prorſus excluſo, omniq́ue paſſione ſepoſita, ſolus Deus, & commune Fratrum & Eccleſiæ bonum, ſpectetur. 56.

Ante omnia, aduertatur: An in ijs, inueniantur notabilia quædam indicia, ob quæ meritò credantur, à Spiritu Dei ad Religionem agi, vt proinde ſperari poſſit quod is qui tam arduum, bonumq́ue in eis opus cœpit, idem ſit & perfecturus: An ſint doli capaces & tam maturum habeant iudicium vt intelligere queant quæ ſit illius Profeſſionis obligatio ad quam aſpirant: An per ſemetipſos, non per interpoſitas perſonas; & ex ſeipſis, non parentum, vel amicorum aut quorumcumq; aliorum vi, vel metu compulſi, habitum petant Regularem.

His

57. His vtcumque deprehensis à Priore vel Magistro Nouitiorum, circa subsequentia expressè & exactè examinentur.

Primo, An purâ & sincerâ intentione ad Deum, Religiosamque vitam aspirent. *Secundo*, Quam diu propensum ad Religionem animum habuerint. *Tertio*, Quid mouerit, cur hunc potius, quam alium Ordinem, ingredi desiderent. *Quarto*, Circumspectè & discretè etiam inquiratur, an non habeant aliquem occultum defectum; An sint geniti de legittimo toro; An ære alieno non sint grauati; An non sint coniugati, vel nulla obligatione coniugij teneantur.

Aduertantur quoq; eorum mores, propensiones, ingenij capacitas, vultus serenitas, & passionum moderatio, vt sciri queat an etiam apti sint ad pacificam vitam.

Sollicitè quoque prouideatur, ne tot ex vna consanguinitate vel affinitate recipiantur, per quot, Ecclesiæ pax possit perturbari.

Si omnibus maturè consideratis tales iudicentur, qui admitti queant, ipsorũ scientia, rigoroso examine probetur.

58. Si examinati, & probati, fini Ordinis conuenire putẽtur, exclusâ omni simoniâ; & Constitutione Vrbani Papæ, quæ incipit: *Ne in vinea Domini, &c.* integrè obseruatâ, admittantur.

Caueant

Caueant tamen Abbates vel Præpositi ne tot Canonicos vel Conuersos recipiãt, quot de facultatibus Ecclesiæ commode nequeant sustẽtari; & huius decreti transgressores, per Dominum Præmonstratensem, vel per Capitulum Generale, grauiter puniantur. *Trid. sess. 25. c. 30 de Reg.*

Nullus, è contra, Religiosus Ordinis nostri, aliquem, Ordinem nostrum, intrare volentem impediat; nec etiam vllum à domo, quam elegerit, retrahere præsumat.

Admissi ad societatem, pro placito Prælati, ad vnum ac alterum mensem, vel diutiùs, si ita Prælato visum fuerit, in habitu suo sæculari permaneant; vt interim Regula, & Statuta, eis proponantur, & explicentur. 59.

Ostendatur eis quoque asperitas Ordinis, maximè in victu ac vestitu; & in assiduitate laboris & Claustri, & super omnia, disciplinæ & obedientiæ, quæ debet esse perfectissima; & aliquo præludio explorent, an tanto oneri, & perfectioni, vires habeant correspondentes.

Intereà in conuersationẽ ipsorum, intenta & diligens sit inspectio, inquisitio, atque censura, ac etiam cum discretione nonnihil tententur, vt quales sint, magis appareat.

Et si deprehendantur duræ ceruicis, siue perti-

pertinaces, vel contumaces, diſciplinę non congrui, Fratribus graues & moleſti, communemque pacem, & quietem turbantes, vel turbaturi, tempeſtiuè per Priorem hoc Abbati ſignificetur, vt abſq; vlla diſſimulatione, antequam veſtiantur, tales dimittat.

Abbates vel Præpoſiti, neminem ſiue
60. Canonicum ſiue Conuerſum ad veſtitio-
Innoc. 4. nem admittant, ſine conſilio, & aſſenſu
vbi ſup. Prioris, Supprioris, & aliquorum Maiorum de domo, qui bonorum receptionem nullatenùs impedire præſumãt; & de contrario conuicti, puniantur.

Maiores domus cenſeantur Prior, Supprior, Circator, Prouiſor, Cellarius, & Senior Conuentus. At verò vbi viginti ſunt Sacerdotes, duo Seniores prædictum, Seniorem immediatè ſequentes, inter Maiores domus numerentur, & conſequenter ſecundum proportionem creſcentis numeri Sacerdotum, numerus quoque Maiorum augeatur.

Itaque aſpirantes ad veſtitionem, ſi proprium ſenſum, iudiciumque ſuum paulatim abnegantes, obedientiæ, humilitatis, mortificatæ & Religioſæ vitæ, aliarumque virtutum egregium ſpecimen dederint, à Magiſtro Nouitiorum, ad eorum inſtantiam; Priori commendentur, & ipſi quoq; à Suppriore, ſicut & ab alijs Fratribus, ac

potiſſi-

potiſſimùm à maturioribus poſtulet commendari.

Prior, Magiſtro Nouitiorum ac alijs auditis, cum Suppriore & cæteris Maioribus de domo, deſuper benè deliberet, ac comperto, quod ſint idonei, & quod eorum viuendi, agendiq; ratio, Conuentui placeat, eos commendet Abbati, ac ſuum, aliorúmque Confratrum iudicium, ſincerè & fideliter referat, & omnem eorum conſtitutionem, verè & candidè explicet. 61.

Quod ſi Maiores de domo, quoad admittendos ad veſtitionem, inter ſe ſint diſſentientes, vocum pluralitas conſenſum efficiat: at ſi in vocibus ſint pares, in ea parte, quâ eſt Prælatus, ſtet conſenſus.

Abbas omnibus, ſapienter & maturè, conſideratis; ſi admittendos iudicauerit, eos admittat, & quæ ad veſtitionem ſunt neceſſaria, curet præparari. 62.

Admiſſi, per decem vel circiter dies ante veſtitionem (quod idem fiet ante profeſſionem) ſpiritualibus exercitijs ſedulò applicentur, & exacto conſcientiæ examine, purâ confeſſione, ac feruentibus orationibus, meditationibuſque, ad auſpicandum ſpiritualis militiæ curſum diſponantur, vt tanto maiori gratiæ incremento, eum incipiant, atque proſequantur, quantò dignius ad eum ſe diſpoſuerint.

CAPVT XVI.

De Vestitione.

63. NOuitijs in bono suo proposito perseuerantibus, & omnibus ad vestitionẽ necessarijs plene præparatis, Abbas die, quâ placuerit, Capitulo præsideat (in eo quippe tam Conuersi, quàm Clerici, vestiri debent) & dicto, *Benedicite*; constans vestiendorum desiderium Conuentui explicet, & quod ob id resolutus sit, eos vestire, si etiam ab ipsis iudicentur idonei.

Requirat proinde primò à Priore, deinde à Suppriore, demùm à Circatore, & cæteris Fratribus, an vestiendos aptos & idoneos iudicent. Qui paucis, vel etiam inclinando tantũ, quod sentiunt, explicabunt.

Omnibus eos idoneos iudicantibus Abbas à Priore requirat, an certò constet vestiendos de legittimo toro procreatos: Et si Prior, sic esse respondeat, & authenticis instrumentis vel alijs modis hoc euidenter ostendat, curet Abbas per Magistrum Nouitiorum, vestiendos aduocari.

Quod si quis Abbas, Præpositus, vel alius Superior, hac præditus potestate, aliter aliquos in Canonicos admiserit, quã quos constiterit, dictis modis, de legittimo toro esse procreatos, sit ipso facto suspensus.

Vestiendi, Capitulum ingressi, immediatè

diatè ante Prælatum, in genua se prouol- 64.
uant, & interrogati à Prælato, quid quærant, respondeant, *Misericordiam Dei, & Vestram, Pater, & huius Ecclesiæ societatem.*

Requirat deinde ab eis Prælatus, *An non sint coniugati, aut serui, aut debitis obligati, vel alterius professionis, & an non habeant aliquam infirmitatem occultam.*

Si responderint, nulli prædictorum se obnoxios, Abbas Regulari Ordinis nostri habitu, excepto cingulo, quod (vt à Professis distinguantur) debet esse coriaceum, modo in Ordinario præscripto, eos induat; & impertitâ ipsis suâ benedictione, ad loca sua ire jubeat, & post octiduum, eos ad Nouitiatum mittat.

Nullus autem Conuersorum ad habitum admittatur; ante vigesimū ætatis suæ annum. Superiores qui citius admiserint, à Domino Præmonstratensi, vel Capitulo Generali grauiter puniantur. *Clem. 8. Bull. Cùm ad Regularem.*

Quamuis verò ad Professionis validita- 65.
tem, iuxta iuris dispositionem, vnius probationis annus sufficiat, tamen ob prægnantissimas, grauissimasque causas, hoc perpetuo decreto fixum permaneat, vt tam Canonici, quàm Conuersi à die suæ vestitionis, duobus integris annis probentur, quorum primus respectu Canonicorum in Nouitiatu, secundus in proprio Monaste-

rio peragatur: at Conuersi his duobus annis in proprio suo Monasterio exerceantur, nisi Abbas (quod erit vtilissimum, quodque facere potest) eos ad Nouitiatum mittendos iudicauerit.

Vt autem Conuersi in Monasterio manentes, meliùs mortificari, ac in Ordinis disciplina commodiùs, certiùsque possint instituí, toto probationis suæ tempore, nisi aliud grauis cogat necessitas, in claustro permaneant, ibidemque sub districta contineantur disciplina.

66. Quicumque verò Abbas vel Superior, prædictam de duobus probationis annis legem, sine legitima dispensatione infregerit, tamquam Constitutionum Ordinis violator & contemptor, etiam ab ipsis Visitatoribus, (nisi ob transgressionis enormitatem Domino Præmonstratensi, vel Capitulo Generali hoc duxerint reseruandum) grauissimè puniatur.

Si autem alicubi grauis occurrat, euidensq; necessitas; Dominus Præmonstratensis, vel eius Vicarij, aut Visitatores, & non alij, secundum probationis annum semestri, nec vltra, suâ dispēsatione, minuere queant. Caueant verò diligentissimè ne duo probationis Anni ad sesquiannum redigantur, & ne tam necessaria & vtilis lex, facili dispensatione passim ab omnibus in-

fringatur: & ob id ſine iuſta & bene fundata cauſa, hanc legem relaxantes, temeritatis ſuæ pœnas luant.

De ſecundo probationis Anno, reſpectu Monialium, Capitula Prouincialia omnibus maturè cōſideratis, iuxta quod in Domino iudicauerint expedire, diſponant.

Nouitij toto tempore Nouitiatus ſui 67.
Conuentum, ſemper & vbique cum Profeſſis ſequantur; hoc prouiſo, quod lectione ex Regula D. Auguſtini completâ, antequam culparum correctio fiat, Capitulum egrediantur.

Nouitij à ſolo ſuo Magiſtro, vel etiam à Priore, niſi aliud Prælatus expedire iudicauerit, & non ab alijs Rectoribus, corrigantur.

Si Nouitij in Capitulo proclamentur, Magiſter ſe inclinando, pro ipſis veniam petat, ac re poſtea examinatâ, ſi reos comperiat, pro exigentia culpæ, ſeorſim in loco inſtructioni deputato, eos caſtiget.

Toto tempore Nouitiatus, nulla Nouitijs obedientia nominata imponatur, nec ſine graui & euidenti neceſſitate Monaſterium, niſi conuentualiter, egredi permittantur; & ſine deputata ipſis cuſtodia, nec exeant, nec foris permaneant.

Nullam Nouitij, rerum, iuriumq́; ſuo- 68.
rum renunciationem, vel obligationem,

etiam in cuiuſcumque cauſæ piæ fauorem, toto Nouitiatus tempore faciant, niſi formâ à Concilio Tridentino preſcriptâ; alioqui cenſeantur inualidæ, nec aliter effectũ ſuum, quacumque ratione ſortiri intelligantur, niſi profeſſione ſubſecutâ.

Trid. ſeſſ. 25. c. 16. de Reg.

Vt verò Profeſſionis libertati magis ſit proſpectum; Abbates, Præpoſiti, & quiuis alij, excepto victu & veſtitu, illius temporis, quo Nouitij in probatione ſunt; nequaquam, quocumque prætextu ante Profeſſionem, à Parentibus, propinquis, vel Nouitiorum Curatoribus, etiamſi vltrò dare velint, ex bonis eorundem Nouitiorum, quidquam accipiant, vel dari permittant; ſub anathematis pœnâ à Concilio Tridentino, tam in dantes, quàm in accipientes decretâ: ne hac occaſione diſcedere nequeant, quia totam vel maiorem partem ſubſtantiæ ſuæ, Monaſterium poſſideat; nec facilè, ſi diſceſſerint, id recuperare poſſint.

Ibidem.

69. Qui intra probationis tempus abire voluerint; vel eo completo, profeſſionem requiſiti facere noluerint, dimittantur; ac in habitu, quo venerunt, (qui à Veſtiario debet aſſeruari) & cum ijs rebus, quas ſecum tulerunt, recedere permittantur.

Similibus verò Ordo in nullo ſit obligatus, Et ſi mẽte mutatâ rurſum ad Ordinem

aſpirent, ac vel in eâdem, quam deſeruerunt, vel in alia Ordinis noſtri domo, recipi ex gratia ſingulari contingat, præſcriptum Nouitiatus tempus, integrè complere teneantur; nec niſi ex vrgentiſſima cauſa, quidquam in ſecundo anno relaxetur.

Nullus Abbas, Præpoſitus, vel Conuentus de promiſſa receptione, vel de facta veſtitione, vel de admiſſione ad eam, litteras teſtimoniales, alicui vllâ ratione concedat.

CAPVT XVII.

De Profeſſione.

SEcundo probationis anno ferè completo, & Nouitijs in bono ſuo propoſito conſtanter perſiſtentibus, ac vt ad pro- 70.
feſſionem admittantur ardenter inſtantibus, Magiſter eorum eos commendet Priori, & omnia, quæ ſuperiùs de admiſſione ad veſtitionem ſunt conſtituta, exactè ſeruentur.

Satis autem tempeſtiuè à Priore ſententia Conuentus de profeſſuris exquiratur. Et ſi vel à toto Conuentu, vel quaſi, difficultas moueatur, ſtatim Prior eam Prælato ſignificet.

Si Prælatus à Conuentu diſſentiat, & Conuentum ad ſuam ſententiam pertrahere nequeat, & tamen eo non obſtante

procedere velit, fiat vel ante, vel necessitate ita compellente (quod aliàs euitari debet) in ipso Capitulo, cum requisitis solennitatibus protestatio, & ad Patrem-Abbatem, vel ad alium legittimum Superiorem appelletur.

71. Huic appellationi deferre, & cuncta suspendere, Abbas teneatur; quovsque Superior, ad quem est appellatum, definitiuâ suâ sententiâ, quid agendum sit, decreuerit.

Quod si contrarium Abbas attentarit, subsecuta professio nullius sit roboris, vel obligationis; & Abbas per Superiorem, ad quem est appellatum, tanquã Statutorum Ordinis præuaricator, districtè puniatur.

Si verò non totus Conuentus, vel quasi; sed maior dumtaxat eius pars, contradixerit, res ad Maiores de domo referatur, & quod ipsi, partium rationibus, sine forma iuris, auditis, seruato modo, superiori Capite constituto, resoluerint; sine vlteriori vlla contradictione, seruetur.

72. Nullus autem receptus in Canonicum, ad Professionem admittatur, ante completum decimum octauum ætatis suæ annum.

Innoc. 4. in Bulla Sedis Apostolicæ.

Abbates, alijque Superiores, qui ante dictam ætatem aliquem ad Professionem, admiserint; secundum arbitrium Domini Præmonstratensis, vel Capituli Generalis seuerè puniantur.

Profes-

Professio, ante decimum-sextum ætatis annum expletum, vel ante euolutum vnum ad minùs probationis annum, facta; sit nulla, nullamq; inducat obligationem. *Trid. sess. 25. c. 15. de Reg.*

Si ergo nulla aut non legittima sit oppositio, & professuri debitam ætatem & alia requisita habentes, religiosis suis moribus retineri meruerint, ad nutum Abbatis ad Capitulum vocentur; & *Interrogationes* in vestitione propositæ reiterentur: & perspicuis verbis declaret Prælatus, quod nullatenus eos intendat incorporare Conuentui, si aliquam occultam habeant infirmitatem, vel morbum, ipsis incorporandis cognitum, vel non cognitum.

Vt si laborent morbo caduco; maniâ, siue insaniâ; stultitiâ; herniâ, siue rupturâ; vel si aliquando his morbis laborauerint, nec declauerint; vel alijs similibus, vel grauioribus defectibus obnoxij sint, qui ad Religionis ferenda onera, vel eius officia adimplenda inidoneos, vel nimis debiles & inualidos reddere queant.

Qui occultam suam infirmitatem (idem 73.
iudicium esto de alijs, de quibus Nouitij interrogantur) subticet, vel qui aliquâ, ex dictis infirmitatibus, non declaratâ, licet nescius aut non aduertens, laborauit vel laborat; non censeatur per Professionem Monasterio incorporari; sitque ipsa pro-

fessio

fessio nullius valoris vel obligationis. Et ob id, si quis post factam Professionem, conuincatur, defectum suum siluisse, vel aliquo, dicto modo laborare, vel laborasse; exire compellatur. Quod si exire nolit, vel tergiuersari velit, Prælatus, siue eius Superior coram Domino Præmonstratensi, aut eius Vicario, vel Visitatore actionem suam instituat, qui auditis partibus breuiter & sincerè iustitiam administrent.

74. Peractis, quæ superiùs sunt constituta, nulloque impedimento deprehenso, exponat Abbas ipsis Professuris, Religiosæ nostræ Professionis pondus, ac si constantes perseuerent, addat quod oporteat eos in manibus suis, renuntiare sæculo & proprietati, & promittere obedientiam, castitatem, paupertatem, & cōmunem vitam.

Qui si annuant, accipiat Prælatus, iunctas manus Primi (si plures sint Professuri) intra manus suas; & ne in proferendis promissionis verbis, hesitetur; in ipsa prolatione Prælatus (si ita videatur) præcedat; hâc formâ. *Renūcio sæculo & Proprietati. Promitto obedientiam, Castitatem, Paupertatem, & communem vitam* quæ cùm profitens integrè dixerit; Prælatus se conuertat ad Secundum, vt similiter fiat, & sic consequenter ad alios, si plures fuerint: Et in fine addat; *Qui cœpit in vobis opus bonum, ipse perficiat, vsque in diem*

Christi

Christi Iesv. Respond. Conuentus, *Amen.*

Quibus completis si Clerici sint, Abbas ad Vestium Benedictionem procedat, ordine & modo in Ordinario præscriptis.

Summam Missam celebret Abbas, sub qua obseruatis cæremonijs in eodem Ordinario positis, sub hac formula quisque Professionem suam emittet.

Ego Frater N. *Offerens trado meipsum Ecclesiæ* N. *& promitto conuersionem morum meorum, emendationem vitæ, & stabilitatem in loco. Promitto etiam Paupertatem, Castitatem, & Obedientiam perfectam in Christo secundum Euangelium Christi, & Regulam Sancti Augustini, tibi Patri* N. *& Successoribus tuis, quos Conuentus Ecclesiæ huius secundum formam Ordinis Canonicè elegerit, vel receperit.*

In Conuersorum autẽ Professione prædicta formula, quæ ab eis (sicut & ea quæ fit in Capitulo) patriâ linguâ proferri debet, sic incipiatur: *Ego Frater* N. *ad statum Conuersorum assumptus offerens trado meipsum, &c.*

Professionis formam, in Archiuis Monasterij postea reseruandam, quisque Professurus propriâ manu suâ, etiam Conuersus, si potest, scribat, ac eam tam clarè & tam perfectè proferat, vt à Conuentu & à circum- *Clem. 3. Cùm ad Reg.*

cumstantibus perfecte intelligi queat. Lectam Professionem super Altare, nomine & cognomine signet, & signatam Prælato tradat: at Conuersi scribere nescientes, pennâ crucem subtus pingant.

In Monasterijs commendatis Professio fiat vel in manibus Domini Generalis, vel Patris-Abbatis non commendatarij, ac in eorum absentia, peragatur in manibus Prioris loci, tamquam illius Monasterij Abbatem regularem repræsentantis, ac Professuri in Professionis forma, Obedientiam spondeant sub his verbis: *Tibi Patri, Priori, Abbatem Regularem repræsentanti, & Successoribus tuis, &c.*

76. Si Professi tonsurã non habeant Clericalem, Abbas eam statim cõferre ipsis queat.

Dist. 79. c. 11. de ætate & qual. Ord.

Nulla prorsus conuiuia tam in Professione, quàm in vestitione admittantur.

Profundâ consideratione perpendant Professi, totâque vitâ sibi insculptum habeant, se nequaquam ad remissiùs viuendum, vel ad liberiùs quid audendum Professione esse laxatos, sed vt modestiùs, sanctiusque se gerant, ac vt ea, quæ Religiosæ sunt disciplinæ, rigorosiùs, scrupulosiusq; obseruent, fortiùs esse obstrictos.

Vt autem in interiori homine magis corroborentur, atque proficiant, singulis octiduis tam Professi, quàm Nouitij purâ con-

fessione

fessione conscientiam suam emundent, & sacrosanctâ Eucharistiæ communione, seipsos reficiant.

Neque Professi, neque Nouitij Sacerdotibus, nec Sacerdotes ipsis, absque licentiâ vmquam loquantur, & qui contrâ fecerit, puniatur.

77. Acolythi vel Subdiaconi à Schola disciplinæ non liberentur, quovsque pro meritis scientiæ, & honestate vitæ, ad Diaconatus vel Presbyteratus Ordinem, merentur promoueri.

Verùm si aliquis propter scientiæ, vitæque singularem eminentiam, & ætatis maturitatem citiùs videatur eximendus, Prælatus cum eo benigne dispensare valeat.

Professi etiam antequàm sint Diaconi, ad officia, & aliqua in officinis ministeria applicari poterunt, quod tamen non nisi ex graui causa, vel premente necessitate & rarissimè est faciendum.

Quicumque per vim vel per metum Religionem se ingressum, ac eâdem vi vel eodem metu, se inuito, durãte, professum esse prætẽdit, vel ante debitam ætatem se professum dicit, vel quid simile allegat, & habitum quacumque de causa dimittere velit; intra quinquennium à die Professionis, coram legittimis Iudicibus causam suam instituat. *Trid. sess. 25. c. 19. de Reg.*

Qui

Cōc. Trid. vbi sup. Qui prædictum tempus elabi patitur vel sine sententiâ, siue sponte, habitum dimittit, allegandi iure excidat, nec audiatur.

CAPVT XVIII.

De Nouitiatu.

78. OB varias iustissimasque causas hoc perpetuò sit fixum, vt in singulis Circarijs pro totâ Circariâ, si Monasteriorum facultates id ferant, vel pro diuersis Circarijs, cum aliter id fieri non potest, erigatur vnus Nouitiatus.

Nouitiatu plenè formato omnes Abbates, Præpositi, alijque Superiores, ad illam vel illas Circarias spectantes, Nouitios suos Clericos (de Conuersis enim in Prælatorum maneat libertate vel mittere vel retinere) octiduò post vestitionem, omni dispēsatione remotâ, mittere; ibidemq; per integrum annum relinquere, ac alimenta, aliaque necessaria eis exhibere, teneantur.

Omnes Nouitij tam Clerici, quam Conuersi in Nouitiatu existentes, Magistro, qui Nouitiatui præest tamquam legittimo suo Superiori subiaceant, honoremque deferant competentem.

79. Magister Nouitiatus communi Prælatorum consensu, vel vocum pluralitate ex tota Circaria vel Circarijs, quam aptissimus, & maximè dexter eligatur.

Habeat

Habeat Magister in omnes, qui sub ipso probantur omnimodam potestatem, valeatque non secus quam proprij Abbates, etiam à reseruatis eos absoluere.

Qui Nouitiatui præsidet singulis trimestribus Abbatibus scripto significet, quomodo Nouitij se gerant, an regulari disciplinæ se accommodent, an strenuè propriam frangant voluntatem, an humiles sint, mansueti & modesti, flexiles & obtemperantes, & quam spem de suis concipere queant.

Indicabit quoque quas imperfectiones particulares in eis deprehendat, & præsertim, an sint duri & asperi; morosi & iracundi, suique sensus & obstinati; an in moribus compositi vel dissoluti, efficietque, vt tota Nouitiorum interior, exteriorque constitutio, suo Superiori, quantùm fieri potest, plenè innotescat.

80. Pro bono regimine Nouitiatus tam spirituali quàm temporali, pro locorum & temporum diuersitate, in Capitulis Prouincialibus certæ leges edantur.

Anno in Nouitiatu cõpleto ad proprium Monasterium Nouitij remittãtur, & quidquid ad eos cognoscendos pertinet, vnà cum eo, quod de ipsis sentit, Prælato proprio, Magister sincerè perscribat.

Reuersi ad Monasterium, Magistro Nouitio-

etiam in cuiuſcumque cauſæ piæ fauorem, toto Nouitiatus tempore faciant, niſi formâ à Concilio Tridentino pręſcriptâ; alioqui cenſeantur inualidæ, nec aliter effectū ſuum, quacumque ratione ſortiri intelligantur, niſi profeſſione ſubſecutâ.

Trid. ſeſſ. 25. c. 16. de Reg.

Vt verò Profeſſionis libertati magis ſit proſpectum; Abbates, Præpoſiti, & quiuis alij, excepto victu & veſtitu, illius temporis, quo Nouitij in probatione ſunt; nequaquam, quocumque prætextu ante Profeſſionem, à Parentibus, propinquis, vel Nouitiorum Curatoribus, etiamſi vltrò dare velint, ex bonis eorundem Nouitiorum, quidquam accipiant, vel dari permittant; ſub anathematis pœnâ à Concilio Tridentino, tam in dantes, quàm in accipientes decretâ: ne hac occaſione diſcedere nequeant, quia totam vel maiorem partem ſubſtantiæ ſuæ, Monaſterium poſſideat; nec facilè, ſi diſceſſerint, id recuperare poſſint.

Ibidem.

69. Qui intra probationis tempus abire voluerint; vel eo completo, profeſſionem requiſiti facere noluerint, dimittantur; ac in habitu, quo venerunt, (qui à Veſtiario debet aſſeruari) & cum ijs rebus, quas ſecum tulerunt, recedere permittantur.

Similibus verò Ordo in nullo ſit obligatus, Et ſi mẽte mutatâ rurſum ad Ordinem aſpi-

aſpirent, ac vel in eâdem, quam deſeruerunt, vel in alia Ordinis noſtri domo, recipi ex gratia ſingulari contingat, præſcriptum Nouitiatus tempus, integrè complere teneantur; nec niſi ex vrgentiſſima cauſa, quidquam in ſecundo anno relaxetur.

Nullus Abbas, Præpoſitus, vel Conuentus de promiſſa receptione, vel de facta veſtitione, vel de admiſſione ad eam, litteras teſtimoniales, alicui vllâ ratione concedat.

CAPVT XVII.

De Profeſſione.

SEcundo probationis anno ferè completo, & Nouitijs in bono ſuo propoſito conſtanter perſiſtentibus, ac vt ad profeſſionem admittantur ardenter inſtantibus, Magiſter eorum eos commendet Priori, & omnia, quæ ſuperiùs de admiſſione ad veſtitionem ſunt conſtituta, exactè ſeruentur. 70.

Satis autem tempeſtiuè à Priore ſententia Conuentus de profeſſuris exquiratur. Et ſi vel à toto Conuentu, vel quaſi, difficultas moueatur, ſtatim Prior eam Prælato ſignificet.

Si Prælatus à Conuentu diſſentiat, & Conuentum ad ſuam ſententiam pertrahere nequeat, & tamen eo non obſtante

procedere velit, fiat vel ante, vel necessitate ita compellente (quod aliàs euitari debet) in ipso Capitulo, cum requisitis solennitatibus protestatio, & ad Patrem-Abbatem, vel ad aliumi legittimum Superiorem appelletur.

71. Huic appellationi deferre, & cuncta suspendere, Abbas teneatur; quovsque Superior, ad quem est appellatum, definitiuâ suâ sententiâ, quid agendum sit, decreuerit.

Quod si contrarium Abbas attentarit, subsecuta professio nullius sit roboris, vel obligationis; & Abbas per Superiorem, ad quem est appellatum, tanquã Statutorum Ordinis præuaricator, districtè puniatur.

Si verò non totus Conuentus, vel quasi; sed maior dumtaxat eius pars, contradixerit, res ad Maiores de domo referatur, & quod ipsi, partium rationibus, sine forma iuris, auditis, seruato modo, superiori Capite constituto, resoluerint; sine vlteriori vlla contradictione, seruetur.

72. Nullus autem receptus in Canonicum, ad Professionem admittatur, ante completum decimum octauum ætatis suæ annum.

Innoc. 4. in Bulla Sedis Apostolicæ.

Abbates, alijque Superiores, qui ante dictam ætatem aliquem ad Professionem, admiserint; secundum arbitrium Domini Præmonstratensis, vel Capituli Generalis seuerè puniantur.

Professio, ante decimum-sextum ætatis annum expletum, vel ante euolutum vnum ad minùs probationis annum, facta; sit nulla, nullamq; inducat obligationem. *Trid. sess. 25. c. 15. de Reg.*

Si ergo nulla aut non legittima sit oppositio, & professuri debitam ætatem & alia requisita habentes, religiosis suis moribus retineri meruerint, ad nutum Abbatis ad Capitulum vocentur; & *Interrogationes* in vestitione propositæ reiterentur: & perspicuis verbis declaret Prælatus, quod nullatenus eos intendat incorporare Conuentui, si aliquam occultam habeant infirmitatem, vel morbum, ipsis incorporandis cognitum, vel non cognitum.

Vt si laborent morbo caduco; maniâ, siue insaniâ; stultitiâ; herniâ, siue rupturâ; vel si aliquando his morbis laborauerint, nec declauerint; vel alijs similibus, vel grauioribus defectibus obnoxij sint, qui ad Religionis ferenda onera, vel eius officia adimplenda inidoneos, vel nimis debiles & inualidos reddere queant.

Qui occultam suam infirmitatem (idem iudicium esto de alijs, de quibus Nouitij interrogantur) subticet, vel qui aliquâ, ex dictis infirmitatibus, non declaratâ, licet nescius aut non aduertens, laborauit vel laborat; non censeatur per Professionem Monasterio incorporari; sitque ipsa pro- 73.

fessio

fessio nullius valoris vel obligationis. Et ob id, si quis post factam Professionem, conuincatur, defectum suum siluisse, vel aliquo, dicto modo laborare, vel laborasse; exire compellatur. Quod si exire nolit, vel tergiuersari velit, Prælatus, siue eius Superior coram Domino Præmonstratensi, aut eius Vicario, vel Visitatore actionem suam instituat, qui auditis partibus breuiter & sincerè iustitiam administrent.

74. Peractis, quæ superiùs sunt constituta, nulloque impedimento deprehenso, exponat Abbas ipsis Professuris, Religiosæ nostræ Professionis pondus, ac si constantes perseuerent, addat quod oporteat eos in manibus suis, renuntiare sæculo & proprietati, & promittere obedientiam, castitatem, paupertatem, & cōmunem vitam.

Qui si annuant, accipiat Prælatus, iunctas manus Primi (si plures sint Professuri) intra manus suas; & ne in proferendis promissionis verbis, hesitetur; in ipsa prolatione Prælatus (si ita videatur) præcedat; hâc formâ. *Renūcio sæculo & Proprietati. Promitto obedientiam, Castitatem, Paupertatem, & communem vitam* quæ cùm profitens integrè dixerit; Prælatus se conuertat ad Secundum, vt similiter fiat, & sic consequenter ad alios, si plures fuerint: Et in fine addat; *Qui cœpit in vobis opus bonum, ipse perficiat, vsque in diem*

Christi

Christi IESV. Respond. Conuentus, *Amen.*

Quibus completis si Clerici sint, Abbas ad Vestium Benedictionem procedat, ordine & modo in Ordinario præscriptis.

Summam Missam celebret Abbas, sub qua obseruatis cæremonijs in eodem Ordinario positis, sub hac formula quisque Professionem suam emittet.

Ego Frater N. *Offerens trado meipsum Ecclesiæ* N. *& promitto conuersionem morum meorum, emendationem vitæ, & stabilitatem in loco. Promitto etiam Paupertatem, Castitatem, & Obedientiam perfectam in Christo secundum Euangelium Christi, & Regulam Sancti Augustini, tibi Patri* N. *& Successoribus tuis, quos Conuentus Ecclesiæ huius secundum formam Ordinis Canonicè elegerit, vel receperit.*

In Conuersorum autẽ Professione prædicta formula, quæ ab eis (sicut & ea quæ fit in Capitulo) patriâ linguâ proferri debet, sic incipiatur: *Ego Frater* N. *ad statum Conuersorum assumptus offerens trado meipsum, &c.*

Professionis formam, in Archiuis Monasterij postea reseruandam, quisque Professurus propriâ manu suâ, etiam Conuersus, si potest, scribat, ac eam tam clarè & tam perfectè proferat, vt à Conuentu & à circum- *Clem. & Cùm ad Reg.*

cumstantibus perfecte intelligi queat. Lectam Professionem super Altare, nomine & cognomine signet, & signatam Prælato tradat: at Conuersi scribere nescientes, pennâ crucem subtus pingant.

In Monasterijs commendatis Professio fiat vel in manibus Domini Generalis, vel Patris-Abbatis non commendatarij, ac in eorum absentia, peragatur in manibus Prioris loci, tamquam illius Monasterij Abbatem regularem repræsentantis, ac Professuri in Professionis forma, Obedientiam spondeant sub his verbis: *Tibi Patri, Priori, Abbatem Regularem repræsentanti, & Successoribus tuis, &c.*

76. Si Professi tonsurã non habeant Clericalem, Abbas eam statim cõferre ipsis queat.

Dist. 79. c. 11. de ætate & qual. Ord.

Nulla prorsus conuiuia tam in Professione, quàm in vestitione admittantur.

Profundâ consideratione perpendant Professi, totâque vitâ sibi insculptum habeant, se nequaquam ad remissiùs viuendum, vel ad liberiùs quid audendum Professione esse laxatos, sed vt modestiùs, sanctiusque se gerant, ac vt ea, quæ Religiosæ sunt disciplinæ, rigorosiùs, scrupulosiusq; obseruent, fortiùs esse obstrictos.

Vt autem in interiori homine magis corroborentur, atque proficiant, singulis octiduis tam Professi, quàm Nouitij purâ con-

fessione

fessione conscientiam suam emundent, & sacrosanctâ Eucharistiæ communione, seipsos reficiant.

Neque Professi, neque Nouitij Sacerdotibus, nec Sacerdotes ipsis, absque licentiâ vmquam loquantur, & qui contrâ fecerit, puniatur.

Acolythi vel Subdiaconi à Schola disci- 77.
plinæ non liberentur, quovsque pro meritis scientiæ, & honestate vitæ, ad Diaconatus vel Presbyteratus Ordinem, merentur promoueri.

Verùm si aliquis propter scientiæ, vitæque singularem eminentiam, & ætatis maturitatem citiùs videatur eximendus, Prælatus cum eo benigne dispensare valeat.

Professi etiam antequam sint Diaconi, ad officia, & aliqua in officinis ministeria applicari poterunt, quod tamen non nisi ex graui causa, vel premente necessitate & rarissimè est faciendum.

Quicumque per vim vel per metum Re- *Trid. sess.*
ligionem se ingressum, ac eâdem vi vel eo- *25. c. 19.*
dem metu, se inuito, durãte, professum esse *de Reg.*
prætẽdit, vel ante debitam ætatem se professum dicit, vel quid simile allegat, & habitum quacumque de causa dimittere velit; intra quinquennium à die Professionis, coram legitimis Iudicibus causam suam instituat.

Qui

Cōc. Trid. vbi sup. Qui prædictum tempus elabi patitur vel sine sententiâ, siue sponte, habitum dimittit, allegandi iure excidat, nec audiatur.

CAPVT XVIII.

De Nouitiatu.

78. OB varias iustissimasque causas hoc perpetuò sit fixum, vt in singulis Circarijs pro totâ Circariâ, si Monasteriorum facultates id ferant, vel pro diuersis Circarijs, cum aliter id fieri non potest, erigatur vnus Nouitiatus.

Nouitiatu plenè formato omnes Abbates, Præpositi, alijque Superiores, ad illam vel illas Circarias spectantes, Nouitios suos Clericos (de Conuersis enim in Prælatorum maneat libertate vel mittere vel retinere) octiduò post vestitionem, omni dispēsatione remotâ, mittere; ibidemq; per integrum annum relinquere, ac alimenta, aliaque necessaria eis exhibere, teneantur.

Omnes Nouitij tam Clerici, quam Conuersi in Nouitiatu existentes, Magistro, qui Nouitiatui præest tamquam legittimo suo Superiori subiaceant, honoremque deferant competentem.

79. Magister Nouitiatus communi Prælatorum consensu, vel vocum pluralitate ex tota Circaria vel Circarijs, quam aptissimus, & maximè dexter eligatur.

Habeat

Habeat Magister in omnes, qui sub ipso probantur omnimodam potestatem, valeatque non secus quam proprij Abbates, etiam à reseruatis eos absoluere.

Qui Nouitiatui præsidet singulis trimestribus Abbatibus scripto significet, quomodo Nouitij se gerant, an regulari disciplinæ se accommodent, an strenuè propriam frangant voluntatem, an humiles sint, mansueti & modesti, flexiles & obtemperantes, & quam spem de suis concipere queant.

Indicabit quoque quas imperfectiones particulares in eis deprehendat, & præsertim, an sint duri & asperi; morosi & iracundi, suique sensus & obstinati; an in moribus compositi vel dissoluti, efficietque, vt tota Nouitiorum interior, exteriorque constitutio, suo Superiori, quantùm fieri potest, plenè innotescat.

Pro bono regimine Nouitiatus tam spi- 80.
rituali quàm temporali, pro locorum & temporum diuersitate, in Capitulis Prouincialibus certæ leges edantur.

Anno in Nouitiatu cõpleto ad proprium Monasterium Nouitij remittãtur, & quidquid ad eos cognoscendos pertinet, vnà cum eo, quod de ipsis sentit, Prælato proprio, Magister sincerè perscribat.

Reuersi ad Monasterium, Magistro No-

uitiorum ſubdantur, qui ſingulariter annitetur, vt ſpiritualia, quæ in Nouitiatu habuêre exercitia, ea continuent, ac quotidianis incrementis, in omni virtute proficiant.

CAPVT XIX.

De Magiſtro Nouitiorum.

81. QVoniam à Nouitiorum debitâ inſtitutione, Monaſtica pēdet diſciplina, eorumque perpetua ſalus, ideò in deligendo Magiſtro, ſiue in Nouitiatu, ſiue in Monaſterio, præfuturo, magna adhibeatur ſollicitudo, vt is aſſumatur, qui excellit pietate, doctrinâ effulget, & ad Iuuentutem diſcretè regendam, dexterè mortificandam, pietatem ſollicitè inſtillandam, & ad omnem regularis vitæ perfectionem formandam, ſit commodiſſimus.

Cùm autem impolita Iuuentus Inſtructorum ſuorum mores, paulatim inbibere & exprimere ſoleat, ideò ſummopere caueant Superiores, ne aliquem diſcolum, immortificatum, immorigerumque ſuis Nouitijs Magiſtrum præficiant, ne in ruinam agantur, ſi immortificato, & vitioſo ſubdantur.

In loco à Prælato determinato Nouitios ac etiam Profeſſos ſub ipſius adhuc diſciplinâ exiſtentes Magiſter inſtituat: idque tam

tam in Monasticâ disciplinâ, quàm in ritibus & ceremonijs Ordinis in Ordinario præfixis.

Eorum errata ibidem castiget, ac prout in Capitulo moris est, toto corpore coram se prostrato eos veniam petere faciat.

Nonnumquam etiam à singulis Fratribus & maximè à Senioribus, veniam ac orationis Suffragium pro suâ emendatione & stabilitate, flexis genibus postulare Nouitios iubeat.

Non sit Magister durus, clamorosus, 82. cōtumeliosus, sed materna induens viscera blandum se exhibeat ac reuerēter amabilem, in cuius sinu quidquid in corde habent, securè & sincerè deponant, & in quo solatium, consilium, auxiliumq; reperiant.

Tentationes suas, & omnia cordis secreta, omnemque suam conuersationem Magistro suo, quo eis salubriùs consulere valeat, sæpius manifestēt, & nihil habeant quod Magistro vel Abbati vel etiam Priori suo occultum esse velint.

A Diuinis Officijs, alijsque Conuentualibus, quibus interesse debet, Congregationibus, occasione Nouitiorum, Magister nec se absentet, nec tardiùs veniat, nec in causa sit, vt Nouitij, vel ab aliquibus horis, vel à Congregationibus absint, quibus eos oportet esse præsentes.

Omnia Nouitijs necessaria, nisi aliud statuerit Abbas, Magister procuret.

83. In die Vestitionis atq; Professionis prouideat Magister, vt in Capitulo Matutino Nouitiorum Vestes sint aptè dispositæ, ac in exuendo, induendoque Nouitios, Abbatem iuuet.

Diem Vestionis singulorum Nouitiorum in libro ad hoc deputato Magister descriptum habeat.

Quando in Templo vel Capitulo fit concio, tam Professos, quàm Nouitios eo ducat, vel vt intersint, sollicitè procuret.

In labore cum Nouitijs, nisi sit Prior, non loquatur.

Perpendat sæpe Magister, quam graue pondus humeris suis impositũ gerat, quam ingentem iniuriam Religioni, quam magnam cladem disciplinæ, & Monasterio, quam euidentem ruinam sit illaturus, si suâ imperitiâ vel immortificatione, vel inertia sibi commissos secundùm vocationis suæ rationem, exactè non instruxerit, & ad omnem pietatem, quantum gratiâ Dei potest eos non formauerit.

CAPVT XX.

De Culturâ Nouitiorum.

84. IN primis, tam in Nouitiatu, quàm in Monasterio circa hoc potissimũ desudet

Magistri

Magistri diligentia, vt cum Dei adiutorio, vitia euellendo & plantando virtutes, Nouitios suos ad perfectionem paulatim effingat.

Adnitatur proinde strenuè, vt Nouitij mores & consuetudines suas sæculares in Religiosas, Deoq́ue placitas studeant commutare, vt mala, quæ gesserunt, confitendo & lachrymis, alijsq́ue pœnitentiæ asperitatibus puniendo, vitia, malasq́ue propensiones ac carnales concupiscentias reprimendo, propriam voluntatē, propriumq́ue iudicium, propter bonum obedientiæ mortificando, humilia quæq́ue & quoscumque labores amplectendo, exuant veterem hominem, cum actibus suis; & virtutes sectando, efficiantur noui homines in Christo.

Doceat eos, idq́ue statim in initio, quomodo ad Confessionem sacramentalem se præparare, excitare compunctionem, elicere contritionem, & verum sincerumq; se emendandi propositum, ac puram & integram confessionem facere possint & debeant. 85.

Intelligant peccati grauitatem, fœditatem, & noxam: ac considerent, quàm horrendum sit, incidere in manus Dei viuētis.

Solus Magister, Nouitiorū confessiones audiat, sic tamen vt Visitatori vel Abbati (si ita Clem. 8. Cùm ad Rege.

(si ita expedire iudicauerit) semel aut bis in Anno aliquem alium deputare liceat, qui Nouitiorum confessiones excipiat.

Tradat eis modum, dignè ad Communionem se præparãdi; vt non ad iudicium, sed cum salutis, profectusque sui, fructu, Corpus Domini sumere, valeant.

Instruat, quàm oporteat eos, tam post sacram Communionem quam post Confessionem, pro tam eximijs magnisque beneficijs, Deo suo, esse gratos.

86. Sollicitè curet; vt matutina, meridiana, & vespertina præscripta ab Ordine spiritualia exercitia, quibus Diuini Numinis gratiam hauriant, ad amussim obseruent.

Formam tradat Meditandi, & Orandi mentaliter, ac etiam modum doceat, mortificandi passiones & virtutes comparandi; ac hoc agat singulariter, vt Deum semper & vbique præsentem spectent, ac omnes suos cogitatus, & actus, in eum, tamquam in suum finem, dirigant.

Aduigilet, vt vbique, vbi eos necesse est, esse præsentes, & maximè ad Diuinũ Officium, diu noctuque peragendum, magno feruore spiritus, & cum alacritate cordis, tẽpestiuè & deuotè accurrere consuescant.

Instillet quomodo ad Diuina Officia se præparare, & quâ reuerentiâ, deuotione, & attentione, eadem peragere debeant; & adlabo-

adlaboret, vt apprehēdant magnam à Deo ipsis præstitam esse misericordiam, quod ab eo, ad Angelorum Officium diu noctuque Deum laudantium, hic in terris, sint assumpti.

Adnitatur, vt tractim, ac sonorâ & etiam demissâ voce, pro temporũ ratione, legere & cantare sciant; & quæ in publico sunt acturi, priuatim, si sit necesse, prætentent.

Instruat, quomodo in Religionis exer- 87.
citijs, se gerere debeant; vt scilicet, in Capitulo sint patientes, silentes, & humiles; in communi conuersatione, benigni atq; modesti; in mensa temperantes, & sobrij, & ad ea, quæ leguntur attenti; in labore strenui; in animi relaxatione cum Religiosa moderatione & grauitate læti; in studio, spiritualiumque rerum lectione, cum magno proficiendi desiderio, laboriosi; in Regulæ, Statutorum & exercitiorum suorum executione, indefessi. Deniq; vt induentes Euangelicum spiritum, veri efficiantur Religiosi; in omni sua actione, sinceri, pudici, veraces sint, & integri.

Intelligant votorum nostrorum vim, Regulæ & Statutorum obligationem, Ceremoniarum decus: & omnia magni æstimantes beneque ponderantes, ea in moribus suis exhibeant, & nihil negligant, memores; quia, *qui spernit modica, paulatim decidet.* *Eccli.* 19.

88. Doceat, quomodo eos oporteat oculos dimiſſos & cuſtoditos habere, non nimis altè nec feſtinanter loqui, & in omnibus moribus, ſignum humilitatis exhibere; & quod vltrò aliorum colloquijs, vel operibus, ſe ingerere nullatenus debeant: ſed omnibus honorem deferentes, coram alijs vix audeant verbum proferre.

Ad interrogata, cum verecundia, & timore, humiliter, & circumſpectè, paucisſque verbis diſcant reſpondere.

Valde ſollicitè eos doceat, quo reſpectu, ſubmiſſione & modeſtiâ potiſſimum Abbati, ac etiam Priori, alijſque Superioribus, & Fratribus loqui; & quam ijſdem (& maximè Abbati) reuerentiam exhibere debeant. Quàm denique religiosè ac circumſpectè in præſentia quorumcumque extraneorum loqui & agere oporteat.

Non facilè concedatur Nouitijs vel à Priore in Monaſterio, vel à Magiſtro in Nouitiatu, vt cum extraneis loquantur, & quando hoc iudicant concedendum, vel ipſi ſemper ſint præſentes, vel aliquis ab ipſis deputandus.

89. Adnitatur quoque Magiſter valdè ſedulò, vt Nouitij ſoli Deo viuere quærentes, Cellarum & quietis ſuæ ſtudioſi ſint obſeruatores. Vt otio, omnibus modis, torpere refugiant, cum ſpiritualem vitam

agenti

agenti nihil peſtilentius eſſe queat. Vt in legendis, voluendiſq́ue *Scripturis Sacris*, à ſe præſcribendis ſint aſſidui, & aliquot loca, ſpeciatim ad Dei amorem, terrenarumq́ue rerum contemptum, & ad virtutum ſtudium magis excitantia, & palatum cordis dulcius afficientia præfigat: quæ frequentiùs ac diligentiùs legant, reuoluant, ac tenacius cordi & memoriæ imprimant, vt Euangelicum & Apoſtolicum ſpiritum, verè hauriant.

Vt autem in Sacrarum litterarum ſtudio, debitè proficiant, doceat eos numquam ad earum lectionem accedere, niſi præmiſsâ oratione; ac non aliter in eis verſari, quam cum ardenti charitatis affectu, cum profunda humilitate, cum reuerentia, magnoq́ue proficiendi deſiderio; ac potiſsimum cum magna munditia cordis, quâ Deus videtur, ſapientiæ eius arcana penetrãtur, & quæ ſit eius doctrina, paulatim intelligitur.

Exerceantur exactè Nouitij in doctrina Chriſtiana *Catechiſmo* comprehensâ: & adlaboret Magiſter, vt clariorem, quam in ſæculo, eius habeant intelligentiam. 90.

De ijs, quæ in Ordine obſeruatu ſunt difficiliora, ſæpius cum Nouitijs agat Magiſter, vt de Obedientia perfecta ſecũdum Euangelium Chriſti & Regulam D. Auguſtini, præſtandâ: de perferendis incom-

 modis,

modis, ex paupertatis voto prouenientibus; de stabilitate in loco; de mutatione morum in melius, & sui in omnibus mortificatione; de multo silentio, multaque quiete; de grauibus austerisque pœnis, quæ delinquentibus imponuntur; de abstinentijs atque ieiunijs, & similibus alijs; ac aduertere omnibus modis studeat, an Nouitij eâ serueant charitate, eâque animi cōstantiâ sint præditi, vt prudenter sperari queat, quod etiam durissima quæque Deo adiuuante sint obseruaturi, & sine pacis violatione omnia sint subituri.

Denique omni molimine conetur Magister Nouitios sibi commissos ita excolere, instruere, & formare, vt perfecti tandem efficiantur, & mente in cælestibus habitantes, Angelicam hîc in terris vitam degant, vt cum Apostoio dicere queant: Philip. 3. *Nostra autem Conuersatio in cœlis est.*

CAPVT XXI.

De prouehendis ad Sacros Ordines.

91. ANte factam Professionem, nullus ad suscipiendum sacrum aliquem Ordinem mittatur, vel ire permittatur.

In prouehendis ad maiores Ordines, Subdiaconatum, scz. Diaconatum, & Sacerdotium ratio habeatur ætatis, scientiæ, & honestatis morum.

Ætas

Ætas pro Subdiaconatu, ſit vigeſimus ſecundus Annus; pro Diaconatu, vigeſimus tertius; pro Sacerdotio, vigeſimus quintus; ſaltem inceptus. *Trid. ſeſſ. 23. c. 12. de refor.*

Scientia in Diacono & Subdiacono talis eſſe debet, vt in litteris, & ijs quæ ad Ordinem ſuum exercendum ſpectant, ſint ſufficienter inſtructi. *Ibid. c. 13*

Prouehendi ad Sacerdotium, eâ neceſſe eſt ſcientiâ polleant, vt diligenti examine præuio, ad populum docendum ea quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem, & ad adminiſtrandum Sacramenta, apti comprobari queant. *Ibid. c. 14*

Ordinandorum mores oportet vt ſint integri, probi, religioſæ profeſſioni conformes, ac tali debent eſſe pietate, caſtitate, & integritate conſpicui, vt præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ merita, ab eis expectari poſſint.

Qui irreligioſis, & petulcis ſunt moribus, duroque ingenio, ad maiores Ordines nequaquam promoueantur, niſi reipsâ ſe correxerint, & modeſtè ac religiosè, iam dudum fuerint conuerſati, vt de ſincera eorum conuerſione, & conſtanti emendatione, Prælatus certus eſſe queat.

Morum & honeſtatis cenſura à cuiuſque Prælati diſcretione, iudicioque dependeat; qui ſuos, quando ita viſum fuerit, *92.*

iuxtà

Vrba.4.in Bull. Quia igitur. & In eminenti. iuxta Priuilegia Ordinis, ad quemcumque Episcopum vt ab eodem ordinentur, mittere valeat.

Aduertat & caueat Prælatus, ne carne aut sanguine, vel instantiâ precibusq; quorumcumque, aut priuato suo affectu, flecti se patiatur, vt indignos aut minus aptos ad sacros Ordines promoueat; ne & seipsum grauissimo peccato obnoxium reddat, & promotos, periculo æternæ damnationis subijciat.

Si quis Prælatus, huius tam necessariæ cōstitutionis præuaricator exstiterit, à Domino Præmōstratensi vel ab eius Vicarijs, vel Visitatoribus seuerè castigetur.

Nullus honorem ambiat, vel vt ad Ordines mittatur, Prælatum sollicitando fatiget, sed vnusquisque patienter exspectet, quovsque à Deo tanquam Aaron per suum Prælatum vocetur atque mittatur.

Si quis obmurmurare præsumpserit, quod Prælatus se præterito, alium aliquem Confratrem ordinari curauerit; vel quod secundum placitum ad Ordines cum alijs non mittatur, iuxta culpæ grauitatem in aliorum exemplum, à Prælato districtius puniatur.

93. Irregulares, vt homicidæ, idiotæ, bigami, viduarum mariti, & alij quorum irregularitas, professione non tollitur, nec

est le-

eſt legitima diſpenſatione ſublata, nullatenus ad ordines promoueantur.

Si quis Prælatus tales promouere præſumpſerit, ipſo facto ſit ſuſpenſus, ſimiliter & ordinati ab executione officij ſui, ſint, & ſuſpenſi permaneant, quovſq; per Dominum Præmonſtratenſem in ijs caſibus quibus poteſt, vel per alium, debitam poteſtatem habentem, ſit diſpenſatum.

Ad Sacerdotium niſi aliud requirat neceſſitas, nemo prouehatur, niſi per biennium, in monaſtica diſciplina, poſt profeſſionem, bene ſit exercitatus.

Conſecrati Sacerdotes, aliquot diebus ſpiritualibus exercitijs, ante primitias præparentur.

Conuiuia, cum aliud non ſint, quam mentis diſtractiones, & ſpiritus deuotioniſque diſſipationes, nullatenus in primitijs admittantur.

Sacerdotes autem Domini, ſublimen ſuam dignitatem, & arctam benè viuendi obligationem agnoſcentes; contendant, ad perfectionis plenitudinem, & veræ ſanctimoniæ eminentiam, Sacerdotali ſuo ſtatui correſpondentem; & humilitatis, modeſtiæ, & caſtitatis, omniumque virtutum lux ſic in moribus eorum reſplendeat; vt eam videntes, glorificent Patrem ipſorum qui in cælis eſt.

CAPVT XXII.

De exeuntibus & itinerantibus, ac modestia in Publico seruanda.

94. FRatres qui cum Superiorum suorum licentia iter aggrediuntur, antequam domum exeant, à Prælato, eoque absente à Priore hanc benedictionem accipiant; *Benedictio Dei omnipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, descendat super vos, & maneat semper.* Respondeantque. *Amen.*

Exeuntes iuxta regulam bini vel terni vadant, & ad mutuam custodiam, semper sibi cohæreant, & simul reuertantur.

Egredientium habitus sit honestus, & religiosus, nec vlla curiositate notabilis, nec affectēt vestibus placere, sed moribus.

Incessus omni tempore sit modestus, moderatus, & grauis, & si necessitas nonnunquā requirat, vt sit festinus, nunquam tamen sit nimium præceps, sed semper, & vbique, habeatur ratio decoris.

Oculus iuxta Regulam sit castus, & nequaquam petulans vel vagus, sed religiosè contineatur, & in ea solum quæ ante se sunt posita, modestè feratur.

Facies sit serena, & hilaritatē potius exhibeat, quam tristitiam, vel alium quemcumque non satis moderatum affectum.

95. Cùm autem in manibus linguæ mors sit

& vita,

& vita, ſtudioſè & aſſiduè ea frænetur, & antequam quis proferat ſermonem, ſemper interiorem conſulat veritatem, ne ad loquendum inconſideratus exiſtens, iuxta Sapientem, ſentiat mala. *Prou. 13.*

Omnis effuſior riſus, qui ſignificare ſolet mentis intemperantiam non abeſſe, & animi motus nequaquam eſſe ſedatos, ſedulò caueatur. *S. Baſilius in Reg.*

In publicum igitur prodeuntes virtute modeſtiæ omnes mores ſuos, accuratè componant; vt nihil ſit toruum in oculis, nihil in verbis procax, nihil in actu inuerecundum, non greſſus fractior, non inceſſus ſolutior, non vox petulantior; vt ipſa corporis ſpecies, ſimulachrũ ſit mentis, figura probitatis. *Ambroſ. lib. 2. de virg.*

Hoſpitia ſiue tabernas, niſi propter itineris, vel aliam euidentem neceſſitatem, nullus ingrediatur. Contraueniens puniatur.

Exiſtentes in itinere, ſi ab honeſto aliquo amico inuitentur, itinerantium ſenior hoſpitalitatis iſtud officium admittere queat: veſpertino tamen tempore (niſi grauis compellat cauſa) extra hoſpitium ſuum nunquam cœnent. Si aliquod occurrat Ordinis noſtri Monaſterium, ad quod diuertant, modeſtè & religioſè ſe habeãt, & caueant vigilanter, ne quid agant, vel

dicant,

dicant, quod vel disciplinæ relaxationem, vel aliquam turbationem inducere possit; & , si id fecerint, statim recedere compellantur; & à proprijs suis Prælatis, cùm fuerint moniti, acritèr puniantur.

96. Hoc verò valde studiosè obseruent omnes, vt vbicumque sint aut versentur, nunquam obliuiscantur modestiæ in conuersatione, & sobrietatis in refectione.

Cùm Fratres extra Monasterium hospitari coguntur, hoc solerter procuret Senior, vt ad mutuam custodiam, in eâdem domus parte, simul collocentur.

Vbicumque Fratres, extra Refectorium cõmederint, siue Canonici sint, siue Conuersi, præsentium Senior vt submissâ voce de rebus honestis loquantur; facultatem impartiri poterit.

97. Spiritualia exercitia, & cõscientiæ quotidianum examen, quantum fieri potest, itinerantes obseruent, & in toto nunquam omittant.

Domum de itinere reuersi, ante omnia, Deo gratias acturi, templum adeant; & deinde aduentum suum Prælato indicari curent, & ab eo, siue eo absente à Priore, vel ab eo qui Conuentui præsidet, positam superius Benedictionem accipiant, in communi Refectorio commedant, & in Dormitorio cubent, nisi pro prima refectione

obbas, vel is qui eam habet poteſtatem, vt ibi reficiantur, duxerit indulgendum.

Ad Conuentum regreſſi, ordinem ſuum, ſicut cæteri teneant, nec clauſtrum ſine licentia, vlterius egrediantur.

Si Completorium, cum regrediuntur, ſit peractum; licitum erit eis vſq; ad completam ſuam cœnam, de neceſſarijs vel vtilibus rebus modeſtè & moderatè loqui: et cœnâ abſolutâ, ſine mora ad quietem ſe recipiant.

Pecunias ſi quas habent, Prouiſori exteriorum, vel cui Prælatus iuſſerit, fideliter tradant. 98.

Prælatus, (cui ſoli hæc poteſtas reſeruatur) Religioſos ſuos conuiuia Parentum, Conſanguineorum, vel aliorum quorumcumque, rariſſimè adire, permittat.

Fratres longius iter facturi, præfixo die; at verò dimiſſi, vt exeuntes ſtatim reuertantur, conſtitutâ horâ, ſint domi: alioqui grauiter puniantur.

Nuptias qualiumcumque nemo adeat, ne quidem ipſe Prælatus, niſi grauis, vel valde prægnans ſubſit cauſa.

Nullus quoque Fratrum (ad omnia inconuenientia euitanda) ad Dedicationes, aut ſolennitates oppidorum vel pagorum, ire permittatur.

CAP.

CAPVT XXIII.

De Infirmis & Magistro infirmorum.

99. ÆGrotantium Cura, iuxta Regulam, alicui Fratrum maximè ad hoc officium idoneo, demandetur; qui tamquam Magiſter Infirmorum, exactam eorum habeat rationem, neceſſaria prouideat, & religioſam, ac ſeuerã in Infirmitorio ſeruet diſciplinam.

Clem. 8. in Bulla, Nullus omninò. Infirmitorium, debilium & infirmorum commoditatibus ſit ritè adaptatum, & neceſſariâ ſupellectili, ſufficienter inſtructũ.

Se ſentiens infirmari, indicet hoc Priori, & Magiſtro infirmorum, & iuxta Regulam, ſine vlla dubitatione ei credatur, niſi magna ſubſit ratio, cur fides adhiberi non debeat: verum advigiletur, ne quis negligatur.

Qui indiſcreto pietatis feruore, vel etiã aliquo pudore ſuas ferunt & tegunt infirmitates, vnde paulatim contabeſcunt, etiã nolentes ad Infirmitorium ire compellantur, & ſedula eorum cura habeatur.

Procurentur ægrotantibus Medici & Chyrurgi, quantum fieri poteſt, eruditi, experti, & ſeduli.

Cibi adminiſtrentur iuxta Regulam, pro morborum varietate, neceſſarij & conuenientes.

Ferijs

Ferijs quartis ac etiam Sabbathinis die- 100.
s, nisi mos regionis obsistat, vel scanda- *Iulius 2.*
n inde sit generandum, vt infirmi car- *in Bull.*
ous vescantur, Prælati vel eorum vices *præfixa*
rentes, quorum discretioni hoc com- *Stat.*
ttitur, benignè dispensare valeant.

Qui verò sine licentia, dictis diebus car-
es edere præsumpserint, si eorum consti-
tio id patiatur, statim, vel si eorum debi-
as hoc non ferat, cùm vires recuperaue-
nt, ad Conuentum reuocentur, & pro
nodo culpæ debitè puniantur.

Qui infirmitatem habent, appetitũ non
urbantem, vt est incisio, inflatio mem-
rorum similesque, nec ieiunia Ordinis
rangant, nec cibos Refectorij mutent, nisi
haritatiuâ Abbatis, & eo absente, Prioris
quorum discretioni hoc committitur) di-
pensatione, hoc eis permittatur.

Minutio siue venæ incisio toties Fratri- 101.
bus concedatur, quoties iudicio Medici,
eis est necessaria.

Infirmis debilibusque, commodus ex
Conuersis Minister prouideatur, ad mise-
ricordiam propensus, fidelis, officiosus, ac
qui, vt ad omnem eorum necessitatem sit
paratus, cum eis commedat, in Infirmito-
rio cubet & maneat, ac in omnibus Ma-
gistro subiectus, tam secundum eius quàm
Prælati ordinationem se gerat.

Nullus sæcularis, nisi de Prælati, vel eo absente Prioris, speciali licentiâ, in Infirmitorio ad seruitium infirmorum admittatur: Mulieres verò ab infirmorum ministerio, etiam in grauissima infirmitate, prorsus excludantur.

Vrban. 8. Innoc. 4. Bull. sæpè citat.

Si quæ orationes in Capitulo Conuentui imponantur, vel si infirmi ibidem proclamentur, vel quid eos concernens, à Superioribus statuatur; Minister Religiosus hoc eis significet.

Si Minister aliquid inordinatum ab infirmis gestum depræhendit, Magistro deferat, qui primo post eorum conualescentiam Capitulo eos proclamet, & pro ratione culpæ, ab eo qui præsidet, corrigantur.

102. Quæ ad cibum potumque pro infirmis sunt necessaria, ea Magister, vel Minister à Cellario petat, ac vt ea adferat, Refectorium & coquinam, nisi Prelatus aliud constituerit, intrare licitè queat.

Exactissimâ curâ, tam Superiores, quàm Magister aduigilent, ne infirmi, vel à Ministro, vel à Medicis alijsque, negligantur.

Infirmi, nisi nimium debiles sint, subsequentem in Infirmitorio, quantum fieri potest, seruent disciplinam: æstate surgant ad minus horâ sextâ, hieme horâ septimâ, & si sint plures, simul legant suas Matutinas, quas tamē vesperi præuenire possunt.

ecto Capitulo, Meditationi vacent, ac 103.
Missam vel dicendam, vel audiendam
isponant. Tertiam ac Sextam, eo tem-
e persoluant, quò regulariter in Con-
ntu dici solent.

Si sint satis robusti, & hoc iusserit is qui
eest, summæ Missæ intersint, ac etiam
ris quæ eam immediatè præcedunt &
quuntur: at verò, nisi cogat necessitas, in
aiori Missa non ministrent.

Circa idem tempus quo Conuentus, &
si refectionem suam sumant; ac vt de re-
is vtilibus sub ea loquantur, indulgetur.

In initio & fine refectionis, vel à Mini-
ro, vel à iuniore infirmorum, vel ab eo
ui hoc fuerit iniunctũ, aliquid ex Biblijs,
el ex aliquo spirituali libello legatur, &
d nutum Senioris, nisi Magister, vel ali-
quis Rectorum adsit, Lectio terminetur.

Nullus regularis, externus, vel sæcularis 104.
qualiscumque, sine expressa Prælati licen-
tia, in Infirmitorio ad mensam admittatur.

Horâ pro Vesperis Conuentus designa-
tâ, legant & ipsi suas; Completorium verò,
post vel ante Cœnam, pro sua commodi-
tate persoluant.

Superuenientibus amicis, vel alijs extra-
neis quibuscumq; infirmi non loquantur,
nisi de consensu Magistri, ac etiam Prioris,
si fœmina sit, idque in Auditorio.

Ab hora octaua vespertina in hieme, & à nona in æstate, vsque ad septimam matutinam, colloquia sua tam religiosè infirmi moderentur, vt nulli clamores edantur, nullæ texentur fabulæ, sed de necessarijs dumtaxat vtilibusque modestè loquantur.

Prælatus, frequenter infirmos visitet, ac pro vt ipsorum saluti necessarium esse perspexerit, eos animet, cõsoletur, & moneat.

105. Magister infirmorum aduertens aliquẽ, plurimum debilitari, immodiceque deficere, statim hoc Prælato atq; Priori significet, vt necessaria circa salutem animæ cura, maturè adhibeatur.

Cùm sensim quispiam propinquat ad mortem, Prælatus, vel eo absente, vel iniungente, Prior Sacrâ Eucharistiâ eum muniat, & tempestiuè Inungat; hortetur ad perseuerantiam, & moneat, vt spem, fiduciamque omnem in Deo suo, ac Saluatoris sui Christi passione, constituat.

Mandet vt Professio fidei coram eo legatur, vt in ea qua vixit fide, Deo iuuante moriens, prœmium eiusdem, consequatur.

Cùm in agonia constitutus, cum morte luctari cœperit, Prælatus cum Conuentu, ardentius & fortius quovsq; Creatori suo, animam reddiderit, precibus insistant.

Mortuo Fratre, Minister infirmorum, aquam ad abluendum corpus defuncti necessariam,

sariam, ac feretrum, eiusque cooperto-
præparet, atque disponat.
Conualescentes, delicatioribus cibis, vt
ius pristinum robur vireſque recupe-
nt, enutriantur, & alia ad hoc requisita,
ne difficultate, ſuppeditentur.
Recuperatâ valetudine; *redeant*, cum con- 106.
nsu Prælati vel Prioris, *ad fœliciorem conſue-
dinem ſuam, qua famulos Dei*, inquit Regula,
nto magis decet, quanto minus indigent.
Ad Conuentum reuerſi, proximo Capi-
ulo de admiſſis negligentijs culpam ſuam
licant, ac preces poſtulent, nec deinceps
n Infirmitorio commedant.
Qui reſtitutâ ſanitate, in Infirmitorio
nuerecundè moras trahit, vt ad Conuen-
tum redeat, expreſsè mandetur; & ſi ne-
ceſſarium, compellatur.

CAPVT XXIV.

De Raſura.

RAſura in vertice capitis ſit ſatis ma-
gna, & æqualiter rotunda, vt Reli-
gioſos habere decet.
Corona capillitia, trium digitorum ſit 107.
latitudinis, & vſq; ad aures deſcendat, nec
vltra. Barbæ tam Paſtorũ quàm Clauſtra-
lium, ad cutem vſque radantur vel tun-
deantur, niſi ex iuſta cauſa Prælatus cum
aliquibus iudicauerit diſpenſandum.

A Kalendis Nouembris vſque ad Kalendas Aprilis, tertiâ ſemper ſeptimanâ, & à Kalendis Aprilis vſque ad Kalendas Nouembris, de quindena in quindenam Fratres radantur, niſi propter occurrentes Feſtiuitates ex arbitrio Prælati vel Prioris, raſura differri debeat, vel anticipari.

Fratres frigidas regiones inhabitantes, iudicio ſuorum Superiorum, rarius radi poterunt: verum hoc ſedulo caueatur, ne in vna eademque Prouincia, diuerſæ conſuetudines habeantur.

108. Quotieſcumque Canonici mittuntur ad Ordines, ſemper radantur.

Caueant Fratres ne raſores, aliquâ ſuâ morâ moleſtēt, ſed vocati, expeditè adſint.

Aduigilent ſedulò Prælati, & Superiores, ne eorum quæ ſuperius de raſura ſunt decreta, quicquam negligatur, & eos qui aliquid infringere præſumpſerint, grauiter puniant.

Conuerſi non radantur, ſed ſingulis menſibus ſemel dumtaxat tundeantur, nec capillitium, nec barbam alant, ſed quando tundentur, tantum eis ſolum barbæ relinquatur, quantum infra menſem, ſi raderentur, excreſcere poſſet.

Conuerſi, huius præcepti præuaricatores, pro delicti quantitate, ſeuerè caſtigentur.

DISTINCTIO SECVNDA.

CAPVT I.

DE ABBATE.

FVturus Abbas ſiue Præpoſitus, ad 1.
regimen ad quod vocatur, tam vitæ ſanctitate quàm doctrinę ſplendore, ac agendarum rerum, quantum fieri poteſt, experientiâ, ſit idoneus.

Ingreſſus in Abbatialē dignitatem, nec ſimoniacus ſit, nec aliâ ratione vitioſus.

Quod ſi, de ipſa electione, de perſonæ qualitate, vel ſimili, diſceptatio oriatur, non ad aliud quā ad Ordinis tribunal confugiatur, ſub pœnis *diſt.* 4. conſtitutis.

Abbates, qui ad Abbatias ſuas, ſimoniacè ingreſſi comperiuntur, ſine ſpe diſpenſationis, etſi ſimoniæ nō conſcij, deponātur: & ſi ipſis ſcientibus, ſimonia ſit commiſſa, toto tempore vitæ, vbiq; ſint ineligibiles. *Cap. 27. de Simonia.*

2. Ante obtentam confirmationem, niſi excuſans adſit cauſa, dignitatis ſuæ adminiſtrationi, tam temporali quam ſpirituali, ſiue per ſe, ſiue per alios, nequaquā electus ſe immiſceat, ſub pœna, quod omni iure, ſiue per electionem, ſiue quouis alio modo ipſi acquiſito, ipſo facto priuatus exiſtat. *Cap. 44. de Elect.*

Confirmatus, benedictionem ſuam ab Epiſcopo Diœceſano, vel eo recuſante, iuxta tenorem Priuilegiorum Ord. ab alio *Innoc. 4. Vrban. 4. In emin.*

Antiſtite, Sanctæ Rom. Sedis communionem tenente, tam citò ac commodè fieri poteſt, obtinere procuret.

Abbates, Præpoſiti, alijque Ordinis noſtri Prælati, in primo Eccleſiarum ſuarum ingreſſu, ſiue in inſtallatione, ſiue benedictione, nulla ſumptuoſa conuiuia, nullaſque notabiles expenſas, in Eccleſiarum ſuarum grauamen, facere præſumant, alioqui à Vicarijs vel Viſitatoribus, grauiter puniantur.

A tempore autem quo quis eſt in Prælatum electus & confirmatus, ab omnibus Fratribus, tamquã legittimus Superior, in cuius perſona Deus præſentatur, & honoratur, poſt Deum, & propter Deum, in ſummo ſemper (prout præſcribit Regula) honore ac veneratione habeatur.

Quilibet ante eum tranſiens, quocumque loco fuerit, caput denudans, & in partem ſe retrahens ac ad eum ſe conuertens, profundè ei inclinet.

3. Quocumque loco Fratres reſideant, etiam in Templo atque Capitulo, eo ſuperueniente vel tranſeunte, ſurgant, & detecto capite inclinantes, reuerentiam exhibeant; nec reſideant, vel ſe tegant, quouſque ipſe reſederit, vel vt ſedeant, ſeque tegant, iuſſerit.

Is cui Abbas, vel qui Abbati loquitur, nudato

nudato ſit capite, & quoadusque Prælatus aliud mandarit, ita permaneat.

Quicumque Prælato, vel librum, vel quid aliud, obtulerit, accedens & recedens, profundè inclinet, & accipiens Prælati manum, humiliter oſculetur.

Hoc autem ſollicitè, & ſtrictè obſeruent omnes, vt maximè in Prælati præſentia in veſtitu, verbis, geſtibus, ac in omnibus moribus ſuis, modeſtè, & diſciplinatè ſe habeant.

Aduigilet quoque diligenter Abbas, ſiue intus ſiue foris exiſtat, ne aliquis ſe præſente, dummodo id poſſit impedire, vel diſſolutè loquatur, vel minus honeſtè ac religiosè ſe gerat, alios ſcandalizet, vel quacumque ratione honorem ſibi debitum violet: In quibus ſi quis deliquerit, acriter oportuno tempore caſtigetur.

Prælatus commedens in Refectorio, ſolus in medio maioris menſæ ſedeat.

CAPVT II.

De Officio Abbatis in ſpiritualibus.

QVi Abbatialem functionem ſuſcipiunt, quæ ſuarum ſunt partium, agnoſcere ſtudeant, & intelligant ſe non ad propria commoda, ad diuitias & luxum, ſed ad labores & ſollicitudines, pro Dei gloria

4. Trid. ſeß. 25. c. 1. de refor.

gloria vocatos, & ſe obſtrictos eſſe, vt attendant ſibi, & gregi ſibi commiſſo, ac proinde obligatos, iuxtà Apoſtolum, vt vigilent, in omnibus laborent, ac miniſterium ſuum impleant.

2. Tim. 4.

Omnes Prælati, pro vt omni iure obligantur, ſtrictè reſideant, vt ſuo gregi, cuius ſanguis à ſupremo Paſtore, de ipſorum manibus aliquando requiretur, vigilanter intendere queant.

Trid. ſeſſ. 1. & 23. c. 1. de reſ.

Rariſſimè autem abſint, niſi aliud officij eorum ratio poſtulet; quo in caſu domui ſuæ benè proſpiciant, ac aſſiduè curent, ne ſubditi per eorum abſentiam aliquod detrimentum patiantur; ſcientes quòd non ſit admittenda Paſtoris excuſatio, ſi oues lupus comedit, & ipſe, earum cuſtodiæ minimè incumbens, neſcit.

Trid. ſeſſ. 6. c. 1. de refor. S. Grego.

5. Habeant cũ Priore alijſque Superioribus de ſuorum moribus, profectu atq; defectu frequentes inquiſitiones & collationes.

Sæpè Filios ſuos viſitent, vel ad ſe vocent, eoſque tanquam veri Patres in ſpiritu lenitatis inſtruant, moneant, conſolentur, ac dum opus eſt, corripiant, obiurgent atque caſtigent.

Prou. 27.

Vultum pecoris ſui agnoſcere ſtudeant, & omnia interiora penetrare nitantur; quò facilius & interiorum vitia extirpare, & virtutes inſerere queant.

Omnes

Omnes Prælati (prout ſibi à Domino mandatum atque commiſſum eſt) Subditis ſuis tum verbis tum factis (ſi enim abſint opera, parū efficient verba) vera dogmata & vitæ perfectæ normam tradant: repoſcant ab eis ſpiritualis vitæ rationem, & ne alicuius animam romphæa corripiat, vigilanter tubâ canant. *Ex Athanaſio.*

6\. Pro ſua ac Subditorum ſalute, neceſſitatibus atque profectu (prout ſunt obligati) ardentes ac nunquam intermiſſas fundant preces: Ac ſacratiſſimū immaculati Agni Sacrificium (ſi non poſſint quotidiè) frequentiſſimè tamen, Diuinæ offerant Maieſtati; & ob id, eâ conentur nitere cordis puritate, vt & ad tantum Sacrificium offerendum, digni ſint, & vt id quod oratione petunt, etiam per effectum ferant. *Trid. ſeſſ. 23. c. 1. de refor.*

7\. Prælati, tanquam veri Paſtores (qui ex præcepto diuino Sacramentorum adminiſtratione, ſuos paſcere obligantur) Subditorum quando requiruntur, audiant Confeſſiones, morientibus aſſiſtant, ac Euchariſtiæ & Extremæ-Vnctionis Sacramentis muniant, aliaque quæ ad eandem ſpectant obligationem, ſedulò compleant. *Tri*

Memores rationis in nouiſſimo die, pro grege ſibi commiſſo reddendæ, omni ſtudio inuigilent, vt Ordinis Statuta & alia decreta exactè ſeruent, & ſeruari faciant;

præci-

Clem. 8. Nullus omnino. præcipuè, quæ de Meditatione siue oratione mentali, silentio, Ieiunijs, Capitulo culparum, alijsque spiritualibus exercitijs tamquam omnis disciplinæ fundamentis, piè sancita sunt.

Collapsa, & deformata, restaurent, atque reforment; scientes, quod animas suas saluas facere non possint, nisi omnibus modis (quantum in se est) illud præstiterint.

8. Communia officia, obedientias, ac grauioris culpæ pœnitentias Fratribus in Capitulo, soli Abbates imponant, & quando id expedire iudicauerint, ab ijsdem eos absoluant. Verùm, si subsit causa, hæc Priori committere poterunt.

Soli quoque Prælati, Nouitios vestiant, eorum Professiones recipiant, Monasterio incorporent, & quando eos idoneos iudicant, ad Ordines mittant.

Similiter ad Prælatorum officium spectat, omnia cætera officia, omnesque pœnitentias siue intus, siue foris imponere, ac ab ijsdem absoluere, ac etiam ab alijs conuentualibus Superioribus impositas (si ita iudicent expedire) relaxare; ac omnia ea facere, quæ ad bonum Monasterij regimen, & ad Subditorum salutem atque profectũ iuxta regularia nostra instituta existimant necessaria, & conuenientia.

CAPVT

CAPVT III.

Quibus virtutibus Prælati ornari debeant?

QVoniam verò hoc Paſtorale onus, angelicis etiam humeris formidãdum, ſine ſingulari vitæ puritate, & præſtantiſſimarum virtutum præſidio ſuſtineri non poteſt; (Integritas enim Præſidentium, ſalus eſt Subditorum) ideò vt tam ponderoſum onus fortiter & conſtanter ferant, & quæ muneris ſui ſunt, cum vberi ſalutis fructu exſequantur; Ante omnia, omnes Prælati, alijque Superiores anxiè caueant ne vel ſcandaloſa, vel aliqua ſtatum ſuum minus decentia perpetrent, conſiderantes quod tot mortibus digni ſint, quot ad Subditos perditionis exempla tranſmittunt: Sed è contra ſic virtutibus ſtudeant, vt eorum vitam quicumque intueantur, omnium virtutum exemplar, ante oculos propoſitum habeant. 9.

Trid. ſeſſ. 6. c. 1. de refor.

S. Grego. Paſt. curæ lib. 1.

S. Baſil. ſer. 1. de inſt. Mon.

Nitantur proinde Prælati; Inprimis, vt mites ſint, & humiles corde (quæ præcipua Superiorum inſignia ſunt) quibus proprium placitum, ſenſumque exuentes, ſe & Maiorum decretis, placitiſque ſubdant, & ſuum ſuaue reddant imperium, quod auſteritas durum facit, & importabile. 10.

Man-

Mansuetudinem tamen suam, omni leuitate seclusâ, religiosâ morum temperent grauitate & maturitate; ne si nihil habeant maiestatis, perdant, quidquid est authoritatis.

Inuictam deinde sibi comparent patientiam, qua Ouium suarum infirmitates inperfectionesque constanter supportent.

11. Super omnia autem adlaborent, vt & in ipsum suum Pastorem Christũ, & in ipsas suas Oues sibi à Christo concreditas, flagrantissimâ ferantur charitate: Ex qua si omnia sua peregerint, & suauem, blandumque matris affectum erga suos conceperint; magno cum fructu sua peragent, & circa suorum salutem atque profectum impensè solliciti erunt, atque ad omnes labores infatigati.

Eximiam quandam animi magnitudinem atque constantiam Prælati sibi conquirant, vt rebelles domare, occurrentes difficultates fortitèr perfringere, & alia quæ officij sui sunt constanter adimplere valeant; ne à recto, vel à iustitia & æquitate, vllis arietibus deijci vel dimoueri queant. Alioqui sibi dictum intelligant:

Eccli. 7. *Noli quærere fieri iudex, nisi valeas irrumpere iniquitates.*

12. Singulari niteant castitate, vt non so-
S. Hiero. lum ab attactu & quouis opere immundo

absti-

abstineant; sed etiam à iactu oculi, & à cogitationis errore, mens, Christi corpus contrectura sit libera.

Sobrietatem continuè & indefessè colant. Ebrietatem autem tanquàm statui suo nimis indecoram, vtpote, totius impietatis & desertionis Dei originē, omniumque vitiorum fotricem, exhorreant, & prorsus excludant. *S. Basil. in c. 5. Isa.*

Intimâ rerum cælestium contemplatione, gratiam, charitatem & deuotionem sæpius in seipsis resuscitent, & mentis torporem qui per varias curas obrepere solet, excutiant.

A nimia rerum temporalium occupatione seipsos subducant: vacent lectioni & doctrinæ, vt obtineant eum qui secundum doctrinam est fidelem sermonem, vt hoc agētes & seipsos saluos faciant, & eos qui eorum disciplinæ se tradiderunt. 13. *Ad Tit. 1.*

Virtute Discretionis ad bonum pacificumque regimen prorsus necessariâ Prælati tanquam singulari quâdam gemmâ exornentur; ac eâ, feruoris impetum frangant, & se in omnibus ita moderentur, vt nihil agant imprudentiùs, nihil decernant præcipitantius, nihil etiam, quàm Subditorum vires ferre queant, grauius imponant.

CAPVT IIII.

De Abbatis Supellectili & Mensâ.

14. *Trid. sess. 25. c. 1. de refor. Clem. 8.* ABbates & omnes Prælati memores suæ Professionis, ac SS. Patrum vestigijs inhærentes, modestâ supellectili & mensâ, ac frugali victu semper vtantur.

Nullus omninò. Trid. ibid. In reliquo etiam vitæ genere, ac in tota sua domo, caueant ne quid appareat quod à sancto paupertatis instituto sit alienum, vel quod non simplicitatem, Dei zelum, ac contemptum vanitatum præ se ferat.

Diuinarum Scripturarum Lectio (vt Regulæ satisfiat) Abbatum mensis semper admisceatur.

Detractores sicut nullibi, ita maximè nec in mẽsis suis vllatenus ferant, sed Sanctissimi P. Augustini exemplum imitantes se contra eos seueros exhibeant.

15. Conuiuia rarissimè instituant, sintque religiosa, modesta, ac omni excessu excluso, omnique leuitate euitatâ, secundùm faciem Sanctorum in Dei timore peragantur.

Prælati vt se Subditis suis regularis obseruantiæ exemplum præbeant, ac sciant an Fratrum necessitatibus satisfiat, cùm Conuentu frequentèr comedant.

CAPVT V.

De Exitu Abbatis.

PRælatus ſciens ſe Profeſſione Religioſum, & quod ipſe cęteris debeat ſe præbere formam diſciplinæ, integritatis & ſanctitatis, in publicum prodiens exornari ſtudeat religioſâ grauitate, atque modeſtiâ magis, quàm vanâ & ſæculari pompâ. 16.

Foris per noctem remanſurus, exitum ſuum Priori ſignificet, vt ipſe omnium curam gerat.

Aſſumat ſemper ſi commodè fieri queat, vel Canonicū vel Conuerſum, vel vtrumque ſimul, ſi velit, vt habeat & ſolatium viæ & teſtem vitæ.

Fratres qui in Prælati ſunt comitatu e- 17.
tiamſi Conuentuales ſint Superiores vel Officiales, nihil audaciæ vel libertatis vſurpent; ſed in ſumma modeſtia ſe contineant, ac omnem quam debent Abbati reuerentiam & honorem humiliter deferant.

Famuli quoque in bona teneantur diſci- *Trid. ſſ. 2.*
plina, nec ſint rixoſi, vinolenti, impudici, elati vel voluptatum amatores, ſed ſint ad virtutem compoſiti ac timentes Deum: In veſtitu ac in omnibus actibus ſuis honeſtatem præſeferant atque modeſtiam, vt in omnibus glorificetur Deus.

In electionibus Prælatorum quorumcumque, ac etiam in visitationibus Monasteriorum, famuli nihil exigere præsumãt, nec exigentibus aliquid omninò detur.

18. Nullus Abbas vel Præpositus vltrà duos Equites sæculares secùm habeat.

Innoc. 4. vbi sup. Idem in approbat. compos. quæ incip. Odo miserat.

Nulli quoque Prælatorum vltrà quatuor equitaturas siue quatuor equos ad sellam habere liceat, excepto Domino Præmonstratensi qui octo, ac tribus primis Abbatibus, qui quinque vel sex habere poterunt.

Verùm si aliud necessitas vel mos regionis requirat, ac id ferant Ecclesiæ facultates; Dominus Præmonstratensis, Visitatores, ac etiam PP. Abbates in filiabus suis Ecclesijs (quorum discretioni hoc relinquitur) vt præfixum quaternarium numerum moderatione seruatâ excedant, permittere valeant.

Prælati autem inter externos existentes nunquam obliuiscantur sui, sed tales in omnes se exhibeant vt & boni ædificentur, & peruersi in eorum conspectu aliquid indecori admittere vereantur; modestiæ etiam regulas Fratribus exeuntibus præscriptas, ad amussim obseruent.

CAPVT

CAPVT VI.

De Abbate cedente.

ABbates legittimâ authoritate cedentes, infrà quadraginta dies eligant Monasterium, ad quod se recipiant, vel in proprijs suis Ecclesijs fixè permaneant; aut si aliundè venerint, ad proprium suum Monasterium reuertantur. 19.

Illi qui ex rationabili causa, legittimaq; concurrente authoritate Prælaturã suam deponunt, debitè & honestè tractentur, & competens eis honor impendatur; modò tamen Prælatis vel Monasterijs suis molestos grauesque se non exhibeant.

Habeant post Abbatem vbicumque fuerint primum locum & stallum, & primam in Capitulo vocem.

A frequentatione Chori, & Missarum cursu sint prorsus exonerati & liberi.

Abbatibus cùm scitu & consensu Domini Præmonst. debitè & non ex culpa cedentibus (habitâ meritorum ipsorum & facultatum Ecclesiæ exactâ ratione) competens sustentatio assignetur, ac de mobilibus & vtensilibus honestè eis prouideatur.

Vltrà ea quæ dicta sunt nihil prætendere, & ijs habitis nihil sibi vltrà vendicare præsumant.

Post obitum tantum pro ipsis quantùm pro Abbate mortuo fiat.

20. Abbates sine authoritate Capituli Generalis vel Domini Præmonst. Abbatias suas dimittētes, sint perpetuò ineligibiles, nec vlterius sine assensu Capituli Generalis in Abbates promoueantur, nec Monasterium aliquod eligere queant; sed in Ecclesijs de quibus sunt assumpti perpetuò maneant, ac in ijs nec obedientiam nec aliquod officium habeant, toto tempore vitæ suæ.

Quicumque Prælati sine Domini Præmonst. (ad quem hoc singulariter & solum spectat) speciali licentiâ Prælatorum cessiones acceptare præsumpserint, sint ipso facto depositi, & subditi ab eorum obedientia absoluti, ac cessiones nullius sint roboris; sed in Domini Præmonstrat. sit potestate, eas vel improbare vel probare.

21. CAPVT VII.

De Abbate deponendo.

*Adrian. 4 Sicut in. Innoc. 4. Qui diui. Alexād. 3. In Ap. Se. Vrban. 4. I emin. * Lib. 5. decr. tit. 1 c. 22. 24.*

SI alicuius Prælati delicta tam sint enormia vt depositionem mereantur, nec ab ijs se purgare queat; Dominus Pręmonstratensis vel eius Vicarij iuxta Ordinis priuilegia *(Iuris ordine in omnibus strictè obseruato) ad eius depositionem procedant.

At ve-

At verò si eius delicta tam sint exorbitantia vt hoc fieri non conueniat, modò conuictus sit; omissis solemnitatibus Iuris, absolutè deponatur.

Depositus, Iuris ordine non seruato, vel post appellationem legittimè interiectam, ante omnia restituatur; & tunc si subsit legittimum fundamentum, contra eum procedatur.

In dubijs magis pro Abbate quàm con- 22.
tra eum iudicetur; ita tamen vt quàm exactissimè disciplinæ regulari, & bono domus regimini prospiciatur; super quo Iudicum conscientiæ oneratæ permaneant.

Inutiles quoque Abbates, iuxta eadem priuilegia præuiâ cognitione causæ, deponantur.

Deposito Abbati (nisi criminis magnitudo aliud requirat) indulgeri ex gratia potest electio Monasterij, provt Abbati debitè cedenti conceditur.

CAPVT VIII.

De Coadiutore.

23. *Trid. seß. 25. c. 7. de refor.*

COadiutoriæ cum futura successione non permittantur.

Verùm si alicuius Ecclesiæ vrgens necessitas aut euidens vtilitas postulet Prælato dari Coadiutorem, is non aliàs cùm futura successione detur, quàm causâ à R.mo

Domino Præmonſtratenſi, vel à Summo Pontifice (ſi Eccleſia ſit ſanctæ Romanæ Sedi immediatè ſubiecta) debitè cognitâ; Et qualitates omnes in illo concurrere certum ſit; quæ in futuro Prælato requiruntur.

Coadiutoris electio eâ fiat libertate & formâ, quâ futuri Abbatis electio celebratur; vt Electus confirmetur, & in poſſeſſionem ſuæ Coadiutoriæ eo modo quo electus Prælatus in poſſeſſionem ſuæ prælaturæ, mittatur; ſaluo, quod viuente Prælato Conuentus Coadiutori obedientiam non promittat, nec ſtallum Prælati Coadiutor obtineat.

24. Coadiutor Abbati ſuo debitum honorem deferat, ac per omnia ſecundùm illius voluntatem ſe gerat, niſi Superior poteſtas aliud conſtituat.

Illi qui per Curiam Romanam Coadiutores inſtituuntur, in omnibus & per omnia tenori litterarum ſuarum ſe conforment.

Primum ſtallum in choro in ſiniſtro latere (ſi tamen Sacerdos ſit) Coadiutor obcupet: ac vbique primam vocem, primumque poſt Abbatem locum habeat; ſed more Prælati non diſcingatur.

Ab omnibus Fratribus debitus honor Coadiutori deferatur. In Abbatis abſentia

(ſi ta-

(si tamen Sacerdos sit) præsidendi Capitulo, monendi & corrigendi habeat potestatem. Sed quæ ad Abbatialem propriè pertinent functionem, vt Nouitios vestire, eos per Professionem Monasterio incorporare, criminosos excommunicare, incarcerare, vel in grauioris culpæ pœnam mittere, similiaque sine speciali Abbatis iussu, agere non præsumat.

Temporali domus regimini, & nisi ab Abbate vel Superiori potestate singularem habeat commissionem, non se immisceat. 25.

Defuncto Abbate, omne regimen Coadiutor obtineat, & Fratres ei obedientiam præstent, ac in Abbatialem dignitatem per Patrem-Abbatem vel Dominum Præmonstratensem more consueto inuestiatur, & antequam id sit factum, locum Abbatis nullibi obtineat.

Si aliter quàm oportet Coadiutor se gerat, vel ad Abbatiale munus ipsâ experientiâ inidoneus reperiatur, & induci non possit vt vltrò cedat, Iuris & Statutorum Ordinis formâ seruatâ ad eius depositionem procedatur. Dist. 4.

CAPVT IX.

De Abbate moriente.

26. ABbate ad mortis neceſſitatem deveniente, omnes Fratres magnam pro eo curam gerant, ac intentiſſimis precibus obitum eius Diuinæ cõmendent Maieſtati, vt quanto ad grauius examen vocatur, tanto ab eis quorum hactenus curam geſſit, & pro quibus vadit Deo redditurus rationem, ardentiùs & copioſiùs adiuuetur.

Prior vel Coadiutor, ſi ſit, ſatis tempeſtiuè Eccleſiaſticis eum muniat Sacramentis, hortetur & conſoletur, nihilq; eorum ommittat quæ ipſius ſaluti oportuna videbuntur.

Statim ac Creatori ſuo animam reddiderit, legatur *magna Commendatio*, aliæque quæ præſcribuntur preces.

27. Prior, ſi nullus ſit Coadiutor, aſſumptis ſecùm Suppriore, Circatore, ac vno & altero ex Senioribus, necnon & Prouiſore & Cellario, ſigillum Abbatis accipiat, Archiua & cubicula claudat, ac oſtia ſigillo muniat, & nec ipſe nec alius hæc loca vlterius ingrediatur niſi neceſſitate compellente, & hoc in præſentiâ eorum, qui ad hoc à Conuentu capitulariter congregato, fuerint deputati.

Quæ ex cubiculis vel archiuis auferũtur, aufe-

auferentes notent, & in loco vndè ea abstulerunt, notata relinquant, ac rursum ostia sigillo concludant.

Claues cubiculorũ, & Archiuorum sub triplici claue custodiantur, aliaque fiant quæ infra in cap. *De electione Abbatis*, hac de re præfiguntur.

CAPVT X.

De Priore.

ABbates vt sibi commissorum salutem 28.
commodius & certius operētur, impositum sibi onus in diuersos partiantur.

Assumant inprimis Priorem, qui post ipsos & sub ipsis, omnibus præsit, vt vnius consilio omnes semper gubernentur, & in eorum absentia Regulæ & traditæ disciplinæ seueritas non minuatur.

Solum verò Deum, suorumque salutem & profectum spectantes, eum in Priorem assumant quē inter omnes maximè aptum idoneumq; iudicant, qui sibi committendarum animarum curam strenuè gerat, ad regimen prudens sit & discretus; suauis in conuersatione, in moribus grauis & modestus, & qui cum suo Prælato vno eodemque spiritu, & in vna concordia, dominicum gregem ex animo pascat, & cui Prælatus in sua absentia spirituale regimē, tutò committere queat.

Si ido-

29. Si idoneus in proprio monasterio non reperiatur, assumatur ex alio. Nullatenùs enim similes translationes Superiorum authoritate factæ, stabilitatis voto repugnant.

In Abbatijs commendatis Priores, & in Prioratibus similiter cōmendatis Suppriores claustrales, spirituale regimen exercentes, vel à Domino Præmonstrat. vel à Capitulo Generali, vel ab ipsis Patribus Abbatibus, vel etiam à Visitatoribus, siue Vicarijs instituantur.

Prior in omnibus quæ sunt Ordinis & disciplinæ Fratribus suis exemplo præluceat, & cuncta quæ sunt Regulæ & Statutorum vt axactè obseruentur omni studio procuret.

30. Nunquam à templo, mensa, alijsq; conuentualibus exercitijs nisi iustâ subsistente causâ se absentet, sed in omnibus se primum exhibeat.

Caueat ne vel in minimo quæ sunt obseruantię regularis infringat vel immutet: quia tota disciplina dissoluitur, si à suo vindice violetur.

In Infirmitorio existens Infirmus nihil plus cæteris præsumat, nisi tamen Abbas aliquid ei indulgendum existimauerit.

31. Locum Abbatis in eius absentia nullibi occupet.

In Ec-

In Ecclesia primum locum à sinistro choro Prior obtineat, verum an in eadem linea cum Prælato, an verò in eadem linea cum suo choro, à Circariarum pēdeat consuetudine; quæ in vnaquaque Circaria sit vniformis.

In Processione, Capitulo, Refectorio, & vbicumque Conuentus est vel procedit, sit Prior cum suo choro à dextris Prælati, & Supprior cum suo choro à sinistris.

In omnibus festis Duplicibus, ac etiam 32.
Triplicibus, absente vel legittimè impedito Prælato, Officium Chori compleat, ac summam Missam celebret. Verum si sit in aliqua Prouincia alia consuetudo, illa seruetur; sed in Circarijs singulis non sit hac in re diuersa obseruantia.

Communi cursui (nisi aliud nimia necessitas postulet) non asscribatur; verumtamen in Fratrum subleuamen particulares aliquæ Missæ, hebdomadatim celebrandæ, ei imponi poterunt.

Priores & Suppriores ad vindemiandum aliaq; similia opera exercenda, nullatenus mittantur, nec circa exteriora sic occupentur, vt in interioribus, officium suum minus complere valeant.

Nulla quoque Pastoralis cura etiam in ipso Monasterio exercēda Priori committatur, & commissa auferatur.

33. Quando Fratres extra-ordinariè ad Capitulum ſunt vocandi, Prior tabulæ vel cymbali ictu det ſignum.

Vt abſentium vel infirmantium, debiliumq́ue officia plenè compleantur, ſollicitè & tempeſtiuè Prior proſpiciat.

Abſente Abbate Officialibus Fratribus in Abbatia exiſtentibus ſuperintendat, & ne quid inordinatè geratur, aduigilet.

In abſentia quoque Abbatis (niſi aliud habeat eius ordinatio) aſſumpto ſecum Conuentuali ſocio, ſi officiales Fratres vel abſint vel impediti ſint, cum aduenientibus hoſpitibus, in Abbatia comedere valeat.

Prior & Supprior aſſumpto ſecum Veſtiario, vel duo eorum, quando ita expedire viſum fuerit, ſingulorum cubicula ſcrutentur, & ſi quid ibidem inordinatum repererint, amoueant, & in proximo Capitulo rei proclamentur.

34. Si in Monaſterio aliqua diſſentio contra Abbatem oriatur, & Priores ac Suppriores, qui pro tempore extiterint, eius participes fuerint, vel diſſentioni pro poſſe non reſtiterint, deponantur, & iuxta ſcandali & exorti mali quantitatem à Viſitatore ſeuerè etiam per carcerem puniantur, & ſi in domibus proprijs commodè caſtigari nequeant, emittantur.

Si au-

Si autem inter Prælatum & Conuentum
aliqua controuersiæ materia suboriatur, in
qua Conuentus existimat se iustam obsi-
stendi Prælato habere causam, eam Con-
uentus per duos vel tres deputatos, cum
religiosa modestia Priori exponat.

Prior collato cum Suppriore & Circa-
tore, & aliquibus ex maturioribus, si tamē
impartiales sint, consilio, si deprehendat
Conuentus prætensionem futilem, nec æ-
quitati subnixam, sed tēdere ad pacis con-
cordiæque subuersionem, à querelis & vl-
teriori progressu Fratres, si potest abducat,
& se eorum oppositioni, sicut & reliqui
Superiores, subtrahat, ac nullatenus eis co-
hæreat, sub pœna superius decreta.

Quod si verò deprehendat vel saltem 35.
existimet Conuentum iustâ ratione mo-
ueri, cuncta referat ad Prælatum, qui, si
possit, det eis satisfactionem: Si verò no-
luerit, vel non potuerit Conuentum seda-
re totum negotium ad Patrem-Abbatem
vel Vicarium siue Visitatorem deferatur,
& Prælatus ex sua, Prior verò ex parte
Conuentus, totius controuersiæ statum &
fundamentum aperiant, & ipsi ad diuersa
inconuenientia euitanda, sine mora disce-
ptationi finem imponant, ne aliqua diui-
sio, vel amaritudo subrepat.

Hærente autem causâ omnes se in quiete

ac pace

ac pace contineant. Et si qui tumultuari, discordiamque seminare, vel Charitatis vnitatem violare præsumpserint, etiam per carcerem puniantur, & Superiores consentientes, vel pro virili non impedientes, deponantur, & vt suprà, castigentur.

36. Pecuniæ quæ Fratribus à parentibus vel ab amicis dantur, resignentur Priori, qui easdem, si Abbas iusserit, conseruet, ac iuxta Regulæ præscriptum in occurrentes Fratrum necessitates, purè dispenset.

Verùm ne alicui, Superiores suos eludendi, & proprietatis detur occasio, sit Prior in concedendo & procurando, quod Fratres pro suis necessitatibus postulant, benignus & facilis.

Cæterum præsente & absente Abbate, intus & foris, de omnibus & in omnibus secundum voluntatem Abbatis; Prior se habeat, neque illam vllo pacto transgrediatur.

CAPVT XI.

De Suppriore.

37. AD officium Supprioris is ab Abbate assumatur, qui sit modestis, religiosis & integris moribus, amans disciplinæ, eiusq; rigidus obseruator, qui bono exemplo Confratres suos præcedat; ac vnitatem atque concordiam teneat & foueat.

Post

Post Abbatem, in dextero chori latere, iuxta morem Circariarum, primum locum habeat.

Fratres in choro etiam præsente Priore excitet, ac vt ordinate stent vel sedeant, sedulò prouideat; & ea quæ ad Cantorem & Sacristam pertinent, cum necesse est, corrigat & emendet.

Sollicitè procuret, vt Fratres vbicumq; fuerint, siue in claustro siue extra, ordinatè & disciplinatè se habeant.

Absente à Capitulo Priore, ipse Capitulo 38.
præsideat, & occurrentia errata castiget.

Tempore refectionis Priore absente, ad maiorem mensam in sua parte sedeat.

Si Prior in itinere sit constitutus, vel in Infirmitorio, vel extra Abbatiam, vices eius intus & foris per omnia suppleat: verùm locum in Ecclesia, in Capitulo, & Refectorio silentij, non mutet.

Cum Priorem rediuisse, ac in Conuentu esse cognouerit, claustrum nō egrediatur, & loquendi licentiam nulli largiatur.

Supprior si in Infirmitorio sit, vel minutus fuerit, præ ceteris nihil præsumat.

Si Abbas vel Prior alicui aliquid inhibuerit, ipse postea nihil prohibitorum, nisi prohibentium iussu concedat.

Sicut cæteri Fratres, hebdomadarius ordine suo ascribatur.

CAPVT XII.

De Circatore.

39. AD Circatoris officium nō facile alius quam Sacerdos assumatur, sitque rigidus disciplinæ obseruator, moribus grauis, exemplaris vitæ, & reliquis Superioribus in vna concordia cohærens; ijsdemq; debitum honorem deferens.

Horis sibi constitutis Conuentuales officinas circumeat, Fratrum negligentias & Ordinis præuaricationes obseruet.

Primas in Capitulo proclamationes faciat: & caueat ne vel malitiosè, vel ex aliquo odio vel privata auersione aliquem accuset, vel alicuius negligentias causâ familiaritatis vel amicitiæ, inique dissimulet. Proclamationes autem faciens, attentissimè audiatur.

40. Si qui post Inuitatorium in Matutinis, & in alijs horis post primum Psalmum, ac etiam horâ laboris vel Lectionis absunt, vbi sint videat, & vt sine mora compareant, sedulò procuret.

Si absentes reperire nequeat, Priori si adfuerit, vel Suppriori, hoc significet.

Debebit etiam, Abbate hoc statuente, post maioris ac etiā minoris Missæ (quando cantatur) offertorium exire, & videre an Fratres qui intra claustrum in diuersis

sunt

ſunt officinis, officijſque occupati, religioſè ſe habeant, qua in re adeò debet eſſe ſeuerus, vt numquam alicui loquatur, ſed tranſiens, ſingulorum offenſiones & negligentias quantum poteſt obſeruet, excitet negligentes, delinquentes ſigno moneat, & quãtum poteſt cohibeat, & poſteà in Capitulo proclamet.

Loca regularia ſiue ea quæ clauſtro con- 41.
tinentur, ſine debita licentia numquam egrediatur.

Claues clauſtri, ſi Abbas iuſſerit, cuſtodiat, & oſtia ſtatuto ſibi tempore claudat & aperiat.

Si ſit Sacerdos, in Prioris & Supprioris abſentia, Conuentum cuſtodiat, Capitulo præſideat, & ad maiorem menſam in ſua parte comedat.

Quotieſcumq; ſiue per chori, vel ſummæ Miſſæ officium, ſiue per lectionẽ menſæ, fuerit impeditus, ſiue etiam infirmus, minutus, vel in itinere conſtitutus, Supprior officium eius in omnibus compleat.

CAPVT XIII.

De Cantore & Succentore.

CAntor ſtet in dextero choro, Succen- 42.
tor verò in ſiniſtro, & quiſque in ſuo choro Fratres ad cantandum & vigilandum excitet, ac errantes vel deficientes in

Antiphonis, Psalmis, & Hymnis ac similibus emendet, etiam in altero choro, si alter ipsorum qui ibidem est, id nõ fecerit.

Ob quamlibet negligentiam vel necessitatem ad alterum chorum etiam præsente Succentore Cantor transire queat; Succentor verò præsente Cantore non nisi ob grauem.

Si quis officio suo desit, siue per se siue per alium Cantor suppleat.

Si quid in libris chori corrigendum vel addendum, vel mutandũ, id faciat Cantor.

43. Extra Ecclesiam nihil Cantor præsumat, excepto Capitulo, in quo si Luna malè pronuntietur, errorem corrigat.

Obitus Fratrum defunctorum, tertiam, septimam, ac trigesimam diem, & primum defuncti anniuersariũ, in Capitulo recitet.

Breuia pro defunctis mittenda, curet; & allata in Capitulo legat.

Mortuorum Fratrum nomina, cognomina, officia & qualitates, ac diem obitus eorum, in Kalendario ponat.

44. Quæ ad Cantoris officium spectant eo præsente Succentor non assumat: eo absente cuncta pro eo compleat.

Cantor & Succentor hoc vnicè agant, vt quæ superius de grauitate cantus, de pausa, alijsq; præscripta sunt, exactissimè obseruentur; & sibi mutuo (nisi necessitate compellente

pellente) in choro non loquantur; & quæ Ordinarius eis facienda præscribit, plenè & integrè compleant.

CAPVT XIV.

De Bibliothecario.

Bibliothecarius libros sibi commissos diligenter custodiat, eos nitidos seruet, & dilapsum in eos puluerem singulis ad minus quindenis semel excutiat, & ne aliquâ humiditate vel quauis aliâ re corrumpantur, studiosè prouideat. 45.

Si librum aliquem deprehendat ablatũ, nec reperire queat, indicet Priori, qui adlaborabit vt si fieri potest, recuperetur.

Omnium librorum custodiæ suæ traditorum, Catalogum habeat.

Absque Abbatis vel eo absente Prioris licentia, & sine memoriali competenti, nemini librum aliquem commodet.

Cuiusque *Facultatis* libros, sub titulo suo (qui loco vbi ponentur inscribetur) simul componat, & singulis libris titulos extrinsecus inscribat, 46.

Librorum prohibitorũ Indicem habeat, & si quem prohibitũ deprehenderit, significet Abbati, & quod Abbas iusserit, faciat.

Bibliothecam mundam seruet, & bene compositam, & ob id frequentius eam expurget, & verrat.

CAPVT XV.

De Sacrista, eiusq́; solatio.

47. SAcrista, horologij curam habeat, ac per se, siue constitutum à Prælato illud regat ac tẽperet, & ne citius vel serius quàm oportet sonet, studiosè aduigilet.

Sedulò procuret vt dormitorij & Ecclesiæ lampades, per eos quibus hoc incumbit (quorum negligentias ipse supplere debet) ante Matutinas, & ante Primam cum est necesse, tempestiuè sint accensæ: & satagat vt lumen quando in claustro requiritur, ibidem satis maturè ponatur.

Ostia Ecclesiæ præfixo tempore claudat & aperiat.

48. Vt ad Matutinas omnesq́ue horas constitutis temporibus præcisè pulsetur, exactissimâ curâ aduigilet.

Candelas cereas (quas etiam ex officio facere debet) & seuaceas habeat, & eas tam in templo quàm extrà, secundum quod ei Abbas ordinauerit distribuat, & in locis suis ponat.

Candelas, cineres, ramos, sal & aquam, nouosq́ue fructus, temporibus suis ad benedictionem præparet; & eâ impartitâ quæ sunt Fratribus distribuenda, cum solatio suo distribuat: at ex palmarum ramis tantum reseruet, quantum ad cineres in

capite ieiunij faciendos, iudicat necessarium.

Quæ ad extremam vnctionem infirmo impendendam sunt requisita, tempestiuè præparet.

Omnia Ecclesię & Altaris vtēsilia sub sua 49.
custodia habeat, & cũ necesse est, ea reparari curet, & ne sordida sint sæpius mutet.

Corporalia & calicum purificatoria, vel ipse lauet & poliat, vel antequàm lauanda tradat, in vase ad hoc singulariter ordinato prius abluat, & aquam in Ecclesiæ piscinam fundat.

Alia linea benedicta quæ Altari superponuntur, si Prælatus iusserit etiam in dicto vase lauet, & aquam in piscinam, vt supra, eiiciat. linea verò non benedicta quæ circa Altare adhibentur, ei det lauanda, cui id Abbas iusserit: & omnia quæ lauanda tradit, seorsim notet.

Hostias siue panem pro Missæ Sacrificio 50.
necessarium, in loco mundo & cum reuerentia, exclusis omnibus fabulis leuitatibusque paret, ac in nitido repositorio conseruet.

Studiosè & curiosè prouideat vt Ecclesia altariaque omni tempore, singulari munditiâ niteant; & procuret vt Ecclesiæ parietes singulis annis ad minus semel à pulueribus sordibusque purgentur.

Quæ in Ecclesia fuerint oblata recipiat, & quod de eis ordinauerit Abbas, exactè compleat.

51. *Corpus Dominicum* in ciborio repositum singulis quindenis mutet, & magnâ curâ aduigilet ne vllâ ratione species corrumpantur, alioqui grauiter puniatur.

In ministerio Abbati præstando, ac in alijs omnibus se per omnia conformet ijs, quæ Ordinarius præfigit.

In Paschate, antiquum Infirmorũ *Oleum* decenter comburat, & procuret nouum.

Omnium sibi commissarum rerum indicem habeat, ac cum officio suo defungitur, eum successori, singula designando, tradat.

CAPVT XVI.

De Prouisore exteriorum.

52. NE ab animarum cura spiritualibusq; exercitijs, exteriorum occupatione Abbas nimium distrahatur, quosdam ex Fratribus assumat, quibus temporalium regimen magna ex parte committat.

Assumat autem quos virtutum constantiâ, rerum agendarum industriâ, fidelitate & prudentiâ maximè ad tractanda temporalia, idoneos compererit.

Constituat in primis Prouisorem, at non alium quàm Sacerdotẽ, nisi grauis premat necef-

necessitas; quia in ruinam agitur, qui nondum in virtute benè roboratus, suæ libertati committitur.

Prouisor exteriora prouideat, curias 53.
siue villas circumeat, animalium numerum scriptum habeat, ac ea nonnumquam renumeret, & de necessarijs reparationibus Abbatem moneat, & quod iusserit exequatur: ac post collectas messes sagaciter inuestiget, an ad totius anni sumptus annona sufficiat, & hoc indicet Abbati.

Diligenter attẽdat quæ sint pro temporis ratione coemenda, vendenda, vel transmutanda, & scitu, iussuque Abbatis ea prudentèr ordinet atque disponat.

Comperiens curias carere posse vel fructibus terræ, vel aliquibus animalibus, ea secundum ordinationem Abbatis, in vtilitatem & vsum Monasterij conuertat.

Quæcumque circa res Monasterij, etiam 54.
circa minutias, vt lanam, linum, pelles animalium, similiaque sunt agenda: ac etiam ea quæ concernunt venditionem & excisionem lignorũ, ac præsertim quercuum, omnia cum scitu & ordinatione Abbatis, vel eorum consilio quos ad hoc Abbas constituerit, agat; nihilque de se vel per se præsumat: Nullam quoque litem intentet, aut sustineat, absque dicto scitu atque ordinatione.

Elocationes villarum, decimarum, & aliorum quorumcumque bonorum, ſine iuſſu & conſenſu Prælati non faciat, & ſi præſumpſerit, facta elocatio nullius ſit roboris vel valoris.

Innoc. 4. Sedis Ap.

Conuiuia nequaquam adeat, nec hoſpites invitare præſumat, niſi ſciente & conſentiente Prælato.

55. Quidquid in numerata pecunia recipit, ſtatim tradat Abbati, & ipſe Abbas eam ſub cuſtodia ſua in neceſſarios Eccleſiæ vſus, & vtilitatem expendendam & applicandam reſeruet.

Licebit verò Prælatis (ſi ita expedire ipſis videatur) dictæ pecuniæ receptionem atq; cuſtodiam, vel ex parte, vel ex toto Prouiſoribus ſuis committere.

Sollicitè autem hoc obſeruent Prouiſores, vt concreditas ſibi pecunias, in nullos quam qui ſunt officij ſui, vſus expendant; exactè in eo Prælati ſui ordinationem & voluntatem exequentes, alioqui furti iudicio & tanquam veri proprietarij, condemnentur.

56. Singulis annis circa Hyemale feſtum S. Martini, vel alio commodo tempore, iuxta cuiuſlibet Eccleſiæ morem, Prouiſor, alijque Officiales, bonorum Eccleſiæ adminiſtrationem habentes, coram Abbate & duobus vel tribus, vel ſi opus ſit etiam pluri-

Pius 2. in Bull. Merita veſtræ relig.

pluribus, quos de maturioribus Ecclesiæ Abbas vocãdos duxerit, computum Conuentualium bonorum reddant.

At verò illi qui administrationem bonorum ad Abbatialẽ mensam spectantium habent, reddant soli Abbati rationem. Qui Abbas sit obligatus statum totius suæ domus, Visitatoribus vel Patribus-Abbatibus visitantibus aperire.

Contineat autem hic computus omne quod toto anno receptum & expensum est, ac etiam in eo exprimatur, omne quod Ecclesia debet, & quod debetur Ecclesiæ.

Computum debitè conclusum, & ab audientibus & computante signatum, Abbas in archiuis reseruet, & copiam authenticam, vel etiam signatam pœnes se Prouisor alijque computantes retineant.

Prouisores quoad egressum suum de 57.
Monasterio eam exactè seruent regulam, quam Abbates ipsis præfigent, sintq; (sicut *Trid. sess.* & reliqui officiarij) ad nutum Abbatis om- *25. c. 2.* ni tẽpore amouibiles. verùm si vtiles sint, *de Reg.* ac disciplinæ modum & regulæ rectitudinem conseruent, non facilè mutentur.

Sine consensu Abbatis pro priuato suo *Trid. ibid.* vsu nihil coemant, sed in communi viuant, & ex communi omnia sua habeant.

Cùm autẽ omnia quæ Religiosi possunt & valent, in commune cõferre teneantur

Proui-

Prouiſores alijq́ue officiales, pro ſuis laboribus, nullam mercedem prætendant,
Innoc. 4. & prætenſa cum abſque proprietatis vitio,
Sedis Ap. dari non poſſit, abſolutè denegetur.

58. Ne autem Prouiſores in temporalia toti effundantur, tam Matutino quàm Veſpertino tempore, ac etiam interdiu ſe ad interiora recipiant; & quæ de meditatione, & examine conſcientiæ, Fratribus præſcripta ſunt, quantum poſſunt obſeruent, & nullatenus ea omninò negligant.

Nulli officio per hebdomadam, niſi aliud requirat neceſſitas, & ordinet Abbas, aſcribantur. Statuant Prælati, quibus diuinis officijs, tam feſtiuis diebus quàm alijs, debeant intereſſe.

CAPVT XVII.

De Cellario.

59. CEllarius quæ pro communi cibo potuq́ue tam Clericorum quàm Laicorum ſunt neceſſaria procuret & ordinet; ac per ſe, ſiue per alium cui hoc fuerit imperatum, diſtribuat.

Communem cibum potumq́; non mutet, nec aliquid aliquibus ſuperaddat, etiamſi deforis venerint, niſi Abbatis vel abſente Abbate, Prioris iuſſu.

Panem & potum ita tempeſtiuè, præparari curet, vt ne ad momentum quidem

Con-

Conuentus exſpectare cogatur.

Circa refectionis horam veniat ad culinam vt cuncta diſponat, aduertatque an cibi ſint benè cocti, & advigilet vt vtiliter & ſufficienter diſtribuantur. 60.

Ex ijs quæ poſt refectionem ſuperſunt, quæ cupit reſeruet, & reliqua, ſi Abbas ita iuſſerit, Portario pauperibus diſtribuenda relinquat.

Abſente Cellario, Subcellarius officium eius per omnia compleat, ſed caueat ne quicquam cõtra Cellarij ordinationem & voluntatem agere vel ordinare præſumat.

Cellario ſubſint piſtores, coctores ceruiſiæ, hortulani & coci, qui in officijs ſuis, eius voluntati in omnibus ſe conformare teneantur; & nullus abſque Cellarij conſenſu, ad alia opera eos applicabit, excepto Prælato, vel eo abſente Priore, qui id tamen non faciet, niſi ex graui & euidenti neceſſitate. 61.

Ad Cellarij officium non facilè aliquis aſſumatur niſi Sacerdos, qui an hebdomadarius aſcribi, & quibus diebus officio diuino intereſſe debeat, à Prælati pendeat voluntate.

Cellarius de ijs quæ ex hortis & alijs quibuſcumque rebus receperit computum reddat, tempore capite præcedente conſtituto.

Quæ-

62. Quæcumque fuerint specialiter pro pitantijs Conuentus constituta vel legata, per aliquem Fratrem Officialem, cui hoc Abbas imposuerit recipiantur, ac in commune redigantur, & ad iussum Abbatis, vel in Fratrum pitantias, vel in alium Ecclesiæ vsum expendantur, & de ijs, tempore supradicto computus reddatur.

Quoniam verò eadem vbique agendi ratio seruari non potest, ideo præscripta in Abbatis discretione permaneant, vt demat vel adijciat, prout pro bono domus suæ regimine videbitur expedire.

CAPVT XVIII.

De Vestiario.

63. VEstiarius curam habeat sartorum & sutorum, & aduigilet, vt quæ officij sui sunt, diligenter & fideliter exequantur.

Omnem Fratrum supellectilem tam lineam quàm laneam, & quæ ad reparationem calceorum sunt necessaria, in communi vestiaria, tamquam res pauperum Christi, fideliter custodiat, & ne quâcumque ratione, aliqua vel perdantur vel corrumpantur, sollicitè prouideat.

Omnia ad vestitum necessaria Fratribus distribuat, exactè in eo seruans Abbatis sui ordinationem.

Nullus absque scitu atque consensu 46.
Vestiarij, vel nouam vestem fieri, vel antiquam reparari curet.

Vt lacera tempestiuè reficiantur advigilet, & detrita tradat Abbati vel ei cui iusserit Abbas, & ille quid de eis fieri debeat, decernat.

Quæ ad vestitum sunt necessaria Vestiarius ab Abbate, vel ab eo cui hoc erit commissum exigat, & recipiat.

Vt vestitus forma ab Ordine præscripta exactissimè seruetur, magnâ curâ aduigilet, rationem si quid varietur, Abbati redditurus.

Cum Priore cubicula Fratrum visitans, 56.
aduertat quæ necessaria & quæ superflua, ac ex iudicio Abbatis necessaria suppleat, & superflua tollat.

Sabbathinis diebus ante cœnam, linea munda singulis distribuat, ac feriâ secundâ omnia immunda colligat, & aduertat an quæ dederat, cuncta reddantur.

Æstiuo tempore singulis quindenis, Hyemali verò singulis mẽsibus ad minus, nisi aliud Abbas cõstituerit, munda linteamina vel laneamina Fratribus largiatur.

Indusia vt non permisceantur, sed sin- 66.
gulorum staturæ conueniant, particularibus signis notentur, & quibus commoda sunt tradantur.

Quid-

Quidquid in laneis ſiue in lineis deſideratur, id Veſtiarius Priori, & Prior Abbati ſignificet, vt tempeſtiuè prouideri queat.

Officium Solatij ſit, in prædictis Veſtiario ſubſeruire, & ſine ipſius iuſſu vel ſcitu nihil præſumere.

Lauanda linea ſub ſcripto numero, ijs qui ea loturi ſunt tradat, & ab eis eodem modo recipiat.

CAPVT XIX.

De Veſtitu.

67. Matt. 11. QVi *in domibus Regum ſunt, mollibus veſtiuntur*; illos autem qui abrenuntiarunt ſeculo, decet veſtitus aſper & humilis. Quapropter omnes tam qui intus quàm qui foris ſunt, tam Parochi quàm qui in grangijs ſiue villis vel curijs commorantur, vtantur induſijs ſiue camiſeis laneis, collare lineum paruum non altum, nec curioſum, nec aliquâ materiâ induratum, vel politum, habentibus; & culcitris de noppis, & laneaminibus ſiue ſtratorijs laneis in quibus dormiant: verum foris ne hoſpites grauētur vti licebit lectis plumatis, alijſque prout fuerit ſtratum.

68. Licitum tamen erit Abbati, cum Infirmis debilibuſque diſpenſare, vt non tantum in Infirmitorio, ſed etiam in dormitorio,

torio, indusijs lineis, lectis plumatis, & linteaminibus vtantur.

Cum sanis verò & valentibus ne primæuus Ordinis rigor nimium relaxetur non dispenset Abbas, nisi cum itinerātibus, vel ex alia iusta & fundata causa: & caueant Fratres, ne huiusmodi camiseis ad lasciuiam potius quàm ad necessitatē vtantur.

Laneæ vestes & aliæ omnes vt cappæ, 69.
pallia & similes quibus tam Abbates quàm Canonici vtuntur, sint albæ, nec sint nimis subtiles vel splendidæ, vt illud Regulæ seruetur: *Non sit notabilis habitus vester, nec affectetis vestibus placere sed moribus.*

Alex. 3. In Ap. Se. Innoc. 4. In emin.

Alterius autem coloris vestibus quibuscumque nullus vti præsumat, nisi propter periculum, vel propter aliam iustam & prægnantem causam.

Prælatis liceat vti cum Religioso moderamine vestibus melioribus, non tamen sericis, vel quæ sint sericis æquivalentes vel pretiosiores.

Innoc. 4. Sedis Ap.

In omnibus Ecclesijs Ordinis nostri si- 70.
ne vlla exceptione vel dispensatione, vestiaria, iuxta Regulam, sit communis, & ex communi omnibus de necessarijs prouideatur.

Quilibet Fratrum in cella sua licitè habere queat, duplex corporis indumentum tam internum quàm externum, ac etiam

indusia duo, & pelliceum vnum, quod numquam geretur nisi tunicâ coopertum.

Insuper stragulum vnum vel duo, vel quot necessitas requirit, & puluinaria ad caput linteo cooperta, nec non & auricularia non curiosa.

Pretiosis pellibus, mundanum potius fastum quam necessitatem præseferentibus, nullus Ordinis nostri Religiosus vtatur.

71. Tunicæ, ad minus, ad talos vsque pedum descendant, & cappæ cum tunicis eiusdem sint longitudinis, nisi aliud habeat regionis consuetudo, & Abbas consentiat.

Scapulare eandem quoque cum tunica habeat longitudinem, nec ab ea deficiat, nec eam excedat.

Numquam scapulare à quibuscumque Fratribus, etiam Pastoribus, aut alijs beneficiatis discinctum geratur, ne quidem sub cappa; sintque scapularia neque nimis stricta, neque nimis lata.

Manicæ sint simplices, nec vllâ notabili suturâ elaboratæ.

72. Caputia vltrà suturam humeralem manicarum, ad tres ad minus digitos; à tergo verò ad zonam, siue ad cingulum vsque, protendantur.

Cingulum sit religiosum & simplex, omnem curiositatem & vanitatem excludens.

Bire-

Byretis albis iuxta regionis morem Fratres vtantur.

Muffulas licitè habeant, Canonici albas, Laici griſeas, ſed nullâ curioſitate notabiles.

Licet quoque exclusâ curioſitate Fratribus vti chirothecis.

Soli Abbates tunicam diſcinctam gere- 73.
re queant, ac eâ in re, in ſingulis Prouincijs omnimoda ſit vniformitas.

Religioſi Conuentuales in Monaſterio exiſtentes ſemper ſint in pleno habitu, in talari ſcilicet tunica, ſcapulari & caputio: attamen in labore, vel cum honeſto alicui corporali exercitio Fratres incumbunt, exutâ ſuperiori veſte, eſſe queant in tunica pectorali, cum ſcapulari cincto.

At in inferiori habitu ſiue in ſolo thorace & femoralibus, etiamſi deſuper ſcapulare induatur, nunquam eſſe, vel incedere liceat.

Canonici egredientes, etiamſi in breui 74.
vel pectorali tunica duntaxat exiſtant, ſcapulare gerant, quod ſemper & vbique ſit cinctum, nec vnquam in latere nexum, ſed ab vtraque parte rectè dependens.

Exeuntes ſine pallio, caputium ſuper ſcapulare gerant, niſi aliud habeat Circariæ conſuetudo.

Ocreis ex corio, vel ex alia materia,

factis, exclusâ mundanâ vanitate, & spectatâ solum necessitate; ac etiam galeris siue pileis albis, in itinere ac labore, Fratres vti queant.

Cappis laneis, siue ex alia honesta & modesta materia factis, superpelliceis, & almutijs quæ ex albis pellibus, exclusâ curiositate fieri debẽt, Fratres in diuinis Officijs, temporibus in Ordinario præfixis, vbique vniformiter vtantur.

75. Abbates ne dignitatis suæ obliuiscantur, tam foris quàm domi, semper sint in graui habitu; & vt in toto Ordine sit vniformitas, omnes Abbates caputio laxiori & rotundo, quod Moschettã vocant, vtantur.

Laici breuem siue pectoralem tunicam albam, cum eiusdem coloris scapulari cincto, & desuper caputium gestent album.

Grego. 9. Iustu petentium. Cappæ eorum sint griseæ & non albæ, nec tamen camelinæ, vel aliàs curiosæ. at verò tunicæ sint albæ, sicut & reliquæ ipsorum vestes.

CAPVT XX.

De Fratre hospitali.

76. FRater hospitalis, tot Fratres vel ministros sub se habeat, quot requiruntur, vt aduenientium hospitum necessitati satisfiat, cum quibus, vt etiam cum hospitibus, licitum erit ei loqui.

Præsen-

Præſentatos à Portario ad hoſpitium ducat, & quid, & quando comedant, ordinet; & ſi neceſſe ſit, hoſpitibus adſiſtat, atque miniſtret: ac etiam vbi dormire, & quomodo eis debeat ſterni, decernat.

Hoſpitij quoque pro hoſpitibus infirmis deſtinati curam gerat, niſi ea ab Abbate ſit alteri demandata. 77.

Exhibeat ſemetipſum in moribus religioſum, in verbis circumſpectum, in inceſſibus & geſtibus grauem, modeſtum in oculis, in hoſpitum ſeruitio ſedulum atque ſollicitum, & in omnibus exemplum ſe præbeat temperantiæ & diſciplinæ.

CAPVT XXI.

De Hoſpitalitate.

78. *Innoc. 4. Sedis Ap. Pius 2. Merita veſtræ Religionis Matt. 25.*

HOſpitalitas, quæ ea omnia continet, ob quæ in vltimo die Dominus noſter ſe remuneraturum bonos aſſerit, ac puniturum malos, frequenter ac ſpecialiter in ſacris litteris nobis commendata; in omnibus Ordinis noſtri Eccleſijs, ſecundum ſingularum facultatẽ, diligentiſſimè obſeruetur, ac eleëmoſynæ quantum prouentus patiuntur, pauperibus Chriſti præſtentur.

Innoc. 4. Ibidem.

Sit domus aliqua particularis, ſi commodè fieri poteſt, recipiendis hoſpitio pauperibus deſtinata, & miniſter aliquis

idoneus, ac in bonis moribus, bonaque disciplina, quantum fieri potest, benè formatus, ad seruiendum eis deputetur.

79. Abbas cuiusque loci, ipsoq; negligente Pater-Abbas, & vtrisque hoc omittentibus vel dissimulantibus, Visitatores pro tempore existentes, habitâ ratione facultatum atque prouentuum, ordinent in singulis Monasterijs hospitalitatem, & quàm magnas multasque eleëmosynas debeant elargiri, constituant; transgressores autem, grauiter puniantur.

Idem ibid.

Abbates quandocumque venerint, & maximè euntes & redeuntes à Capitulo Generali, secundum personarum qualitatem & merita, suscipiantur, & honestè tractentur.

80. Fratres quoque Ordinis nostri, qui hospitandi gratiâ, ad Monasteria nostra diuertunt, vnâ nocte tamquam hospites habeantur, & sicut hospites seorsim tractentur: at si diutius remanere voluerint, nisi aliud ordinauerit Abbas, ad Conuentum vadant, ibidemque ordinem suæ professionis teneant, & sicut alij Fratres, cuncta compleant.

Alterius Monasterij Prior, post Priorem domus, immediatè locum obtineat.

81. Si qui ignoti habitum nostrum gestantes, sine debitis & sufficientibus testimo-

nialibus litteris aduenerint, ad Fratrum colloquium minimè admittantur, & multo minus permittantur in Conuentu conuersari, & quamdiu hospitandi gratia eis præstatur, vel in porta, vel in hospitali remaneant. At verò si de impostura se suspectos reddiderint, Veritas inquiratur, eâque deprehensâ, habitus eis auferatur, & statim eijciantur.

Amicos & Cōsanguineos, sine consensu 82.
Superiorum, nulli Fratres invitare præsumant; & superuenientibus, absq; Prioris licentia non loquantur; nec sine scitu & voluntate Abbatis, cum eis comedant.

Caueant Fratres, ne frequenti hospite, Monasteria sua grauent.

In maioribus Festiuitatibus, vt *Natiuita-* 83.
tis Domini, Paschæ, Pentecostes, Assumptionis B. Virginis, & Omnium Sanctorum, quando maximè vacandum est deuotioni, nulli amici vel hospites, aduocentur; & si casu superuenerint, Religiosi quorum causâ venêre, neq; cum eis comedere, neque cum eis loqui, (nisi grauis premat causa) permittantur.

In quorumcumque autem hospitum receptione, hoc obseruetur, vt animi vultusque hilaritas eis exhibeatur, & omni luxu ac ostentatione rescissis, iuxta religiosam mediocritatem sufficienter cuiusque necessitati, non voluptati satisfiat.

CAPVT XXII.

De Portario.

84. *Clem. 8. Nullus omnino.* IN Portarium assumatur vir probus, & timens Deum, qui diligentiâ & morum probitate maximè commendetur; qui aduenientes hospites suscipere ac dirigere, eisque responsum dare possit.

Omni tempore portam diligenter clausam teneat, clauesque apud se reseruet.

Quando quispiam alicuius dignitatis vel auctoritatis aduenerit, statim præsentiam eius Abbati, vel Priori, significet.

Quemcumque ignotum, vel peregrinum non admittat, nisi vel Abbati, vel cui hoc iniunxerit Abbas, prius indicauerit, & eorum consensum obtinuerit.

85. Diligenter attendat Portarius, ne scienter tales admittat, per quos vel Abbati vel Conuentui molestia aliqua, vel Monasterio aliquod damnum inferatur, vel qui impudenti curiositate per officinas & per alia loca discurrant.

Pulsu ad prandium dato, serâ nocturnâ portam claudat, & claues ad Abbatem vel ad eum cui hoc commiserit Abbas, deferat, & horâ constitutâ easdem referat.

Sub refectione, nullius aduentum Portarius significet, nisi personæ qualitas, vel vrgens necessitas, aliud requirat.

Vesper-

Vespertino tempore, horâ ab Abbate 86.
præfixâ, porta claudatur, & claues ad Abbatem, vel vt sup. deputatum, ferantur, nec ex eo tempore absque expressa Abbatis licentia, vlli aperiatur.

Horâ constitutâ, Portarius claues manè referat, & exinde officiũ suum exequatur.

Has, aliasque, per Abbatem (pro locorum varietate) constituendas leges, Portarius exactè & diligenter obseruet.

CAPVT XXIII.

De Pastoribus.

CVm pro salute animarum, ad Pasto- 87.
rales curas, cum speciali approbatio- *Vrban. 4.*
ne Sedis Apostolicæ, Religiosos suos Ordo *Quia igi-*
noster emittat; adlaborent omnes Prælati, *tur. Clem.*
vt in concredito sibi grege semper ha- *5. & Bo-*
beant, & vitæ & morum disciplinâ benè *nif. 9. Iu-*
excultos, & doctrinâ præstantes, quos ad *stis & ho-*
vineam Dñi colendam cum fructu, & sine *nestis.*
animarum tum propriarũ, tum ipsis committendarum dispendio, emittere queant.

Et quia regimen animarum, ars artium 88.
est, & scientia scientiarum, ideo Prælati, in suorum ad Pastoralem curam promotione, omnem priuatum affectum exuentes, singulorum qualitates diligenter considerent, & eos prouehant, de quorum pietate, sufficienti doctrina, & in virtute

constantia, in supremo illo die respondere possint; scientes quod si indignos scienter prouexerint, in prouehẽtium caput refundendum sit, quidquid promoti deliquerint, & quod omne damnum dominico gregi per tales illatum, sit ab eis repetendum.

ad Heb. 5. Cùm autem iuxta Apostolum, nemo sibi honorem assumere debeat; Prælati, eos qui se impudenter nituntur ingerere, &
Iere. 23. currere volunt, sed non ex Deo, reprimant, nec promoueant.

89. Quando verò ad tam grauem & periculosam functionem, aliquis emitti debet; Prælati, ante oculos habentes Christi A-
Lucæ 6. postolos electuri, & in oratione Dei pernoctantis exemplum, orationi sedulò vacent, ac oblato sacrosancto Missæ sacrificio, & in eo imploratâ Spiritus S. gratiâ, audito Priore, alijsque quos ad informandos se de promouendorum qualitatibus, ne errent, desuper iudicauerint audiendos; omni fauore & passione sepositis, solum Deum & Ecclesiæ vtilitatem purè spectantes, eum promoueant, quem dictante conscientiâ, omnibus consideratis ad tale munus obeundum, maximè aptum cẽsuerint; nec hac in re tam ætatis, quàm idoneitatis & virtutis ratio, habeatur.

90. Ne autem aliquis indoctus irrepat pro docto, is cui committenda putatur Parochia

chia ante omnia ab Abbate, vel ab ipſo deputandis, exactè & ſtrictè examinetur, & ſi impar deprehendatur, domi detineatur.

Nullus etiam quantumuis idoneus ad Paſtoralem curam promoueatur, niſi præſtito prius Iuramento, quod quandocumque, & quotieſcumque Abbati vel Viſitatori neceſſarium, vel expediens viſum fuerit, ad Monaſterium ſuum reuertetur.

Si quis verò Canonicus impoſitam ſibi 91.
à Prælato ſuo animarum curam contumaciter, & proteruè ſuſcipere recuſat, cùm iudicatus idoneus, ex vi voti Obedientiæ ad hoc in Ordine noſtro ſe extendentis, parêre ſit obligatus; quamdiu perſiſtit in ea rebellione, vbique omnium ſit vltimus, & voce careat ac obedientiâ nominatâ, & tamquam refractarius puniatur.

Paſtores Conſtituti, impoſitum ſibi onus 92.
conſiderantes, Apoſtolica verba cordibus ſuis inſculpere, ipſiſque operibus exhibere nitantur, quibus Timotheum monet 1. cap. 4.
dicens: *Exemplum eſto fidelium in verbo, in conuerſatione, in charitate, in fide, in caſtitate: attende tibi & doctrinæ, & inſta in illis. Hoc enim faciens, & teipſum ſaluum facies, & eos qui te audiunt.*

Paſtores in Monaſterio habitantes, ex 93.
communi cellario in menſa Conuentuali alantur, & ex cõmuni veſtiantur, ac omnes tam quotidianos quàm annuos prouentus

cum eos receperint, Officialibus ad hoc deputatis quamprimùm tradãt, vt in commune redigantur.

Extra Monaſterium autem commorantes, familiam alant religiosè, frugaliter & modeſtè.

Eccles. 4. Vt verò eorum vita ſit ſecurior (*væ enim ſoli*) Omnes Paſtores & Beneficiati, quorũ ordinarij prouentus ad hoc ſufficiunt, ſocium ſibi ex confratribus iunctũ habeant, qui (ſi tamen Prælatus ita expedire iudicauerit) frequenter mutetur.

94. Porrò vt omnis otij tollatur occaſio, & ne illi qui Paſtoribus iunguntur Officium Paſtorum inuadant, aut diſſentionis cauſam præbeant; Capitula Prouincialia diſtributionem temporis, Paſtoribus eorumque ſocijs præſcribant, quam quantum Paſtoralis occupatio patitur, diligenter obſeruent: ac inſuper ordinent, in quibus Capellani Paſtoribus ſuis ſubeſſe debeant, quæ pro ipſis officia vel paſtoralia munia, tamquam eorum Vicarij, adimplere, & quando concionari, teneantur.

95. Habitum ſuum religioſum, Paſtores & Beneficiati, alijque foris agentes, ſecundum formam ſuprà cap. 19 præſcriptam, vbique & ſemper deferant: ſericas veſtes, & quæuis curioſitatem redolentia, prorſus euitent.

In tem-

In templo & in omni honesta congregatione sint in pleno Ordinis sui habitu, absque cappa lanea, aliàs verò in pectorali tunica & scapulari desuper cincto esse queant.

Quando necessitas compellit vt secularem habitum assumant, (quod tamen sine Prælatorum suorum licentia non faciant) religiosam in eo sectentur & seruent simplicitatem.

Quæ *distinct.* 1. *cap. vltimo*, de rasura coronæ & barbæ sunt constituta, exactè obseruent. 96.

Singulis Annis per tres dies in proprio Monasterio, vel alio loco per Prælatum designando, & ad eius ordinationem, singuli Pastores eorumq; Capellani, sepositis omnibus alijs occupationibus, in spiritualibus exercitijs toti versentur; vt hac ratione spiritum renouent, mentem recolligant & redigant in VNVM, à quo fortè in multa defluxerant. *S. August. 10. conf. c. 29*

Vt autem non nimis dispergantur, secu- 97.
lari Pagorum suorum regimini se non immisceant, nisi à subditis suis requisiti, & eorum necessitate vel euidenti vtilitate hoc postulante, petito desuper & accepto consensu Prælati. *C. Multa sunt. tit. ne Clerici vel Monachi*

Nullorum denique bonorum siue Ecclesiæ siue pauperum, siue aliorum quorum-

Innoc. 4. Sedis Ap. C. Sacerdotib. tit. Ne Clerici vel Monachi.

rumcumque administrationem, sine Prælatorum suorum in scriptis obtenta licentia, Pastores acceptent; alioquin, nec Monasteria nec Pastorales prouentus, pro debitis, ratione istarum administrationum, contractis, obligata censeantur.

Illi verò qui per dictam facultatem, aliquam talem administrationem obtinent, teneantur exactè in sua annua descriptione, de qua sequitur, referre, quid eius ratione sibi debeatur, quidque debeant, sub pœna infrà posita.

98. Memores itaque Omnes Parochi, eorumque Capellani ac quiuis alij foris aliquod beneficium vel officium obtinentes; se Religiosos esse & tanquam pauperes Christi nihil possidere, hæc strictè obseruent.

Primò, vt nulla notabilia dona, siue parentibus siue quibuscumque alijs, absque suorum Prælatorum consensu, largiantur; alioquin pro maiori vel minori excessu, furti & proprietatis iudicio, *Dist.* 3. cap. 4. & 14. decreto, condemnentur.

Secundò, vt singulis annis omnium rerum quarum habent vsum & dispensationem, computum fideliter reddant, & sinceram ac integram dent descriptionem siue Inuentarium, in quo omnia tam debita quàm credita bonâ fide exprimant.

Vnde

Vnde ſingulis Annis,(niſi ob graues ra- 99.
tiones à Viſitatoribus approbandas, aliud
Abbati expedire videatur) in Feſto S.mi P.
N. NORBERTI, vel in alio aliquo feſto,
ab Abbate deſignando, in Monaſterio ſuo,
(nullo, abſq; legitima cauſa, ſe abſentan-
te) Paſtores alijque ſupra nominati conue-
niant: & ibidem in pleno habitu, ſummæ
Miſſæ ac Veſperis interſint; ac poſtridie
ſupradictos cõputus ac deſcriptiones Ab-
bati, vel in Monaſterijs cõmendatis, Prio-
ri, tradant; qui ſeparatim ſingulos vocet,
ſingulorumque computus & deſcriptio-
nes examinet, & ſi quid monendum vel
corrigendum habeat, moneat & corrigat.

Quod ſi quiſpiam in ſuo computu vel
deſcriptione doloſè & fraudulenter egiſſe,
& res aliquas maioris momenti vel nota-
bilia debita ſubpreſſiſſe comperiatur, tam-
quam proprietarius puniatur; & ſi ſic mor-
tuus fuerit, ſepulturâ careat Chriſtianâ.

C. Monachi de ſtatu Monachorum.

Parochi, alijque beneficiati, quocumque 100.
tempore ad Monaſterium venientes, præ-
ſentiam ſuam curent ſtatim Prælato indi-
cari, & ibi comedant, vbi Abbas vel Prior
iuſſerit.

Nihil in Conuentu agant, vnde turbatio
vel diſcordia exoriri queat, & ſi quid tale
egerint, publicâ pœnitentiâ, deſtructa re-
parare cogantur.

101. Caueant etiam vt ſine manifeſta vel pro-
Trid. ſeſſ. 23. c. 1. de Ref. pria vel Parochiarum ſuarum neceſſitate, locum reſidentiæ ſuæ non exeant, omneſque vagos diſcurſus euitent.

Vt verò vnuſquiſque neceſſitati ſuæ ſatisfacere queat, Abbates ſingulis ſuis Paſtoribus & Beneficiatis ciuitates vel loca aliqua vicina & commoda aſſignent, quæ ad neceſſaria comparanda adire poſſint.

102. Alia autem loca, ſi ſine ſpeciali Prælatorum ſuorum licentia, vel graui neceſſitate acceſſerint, pœnâ grauioribus culpis *diſt. 3. c. 4.* præſcriptâ, ſine remiſſione plectātur.

Parentes vel amicos duobus milliaribus ab ipſorum reſidentia diſtantes, abſque Prælatorum ſuorum conſenſu, viſitare non præſumant.

103. Puerperia, Ciuitatum vel Pagorum Dedicationes quibus ratione ſuorum Paſtoratuum intereſſe non conſtringuntur, aut etiam publica fraternitatum vel ſodalitatum conuiuia abſque Abbatum ſuorum expreſſa licentia, nulli adeant, alioquin debitè puniantur.

104. Publicas autem tabernas multò minus adeant, niſi in via conſtituti, vel niſi euidenti neceſſitate premantur. Si verò vt compotationibus vel comeſſationibus ibidem vacent, eaſdem intrauerint, & ter moniti non deſtiterint, tribus diebus in

pane

pane & aqua in Conuentu ieiunare cogantur, ac publicā in Capitulo accipiant disciplinam. Si relabantur, duplicetur eis pœna: & si cum his omnibus ad correctiorem vitam reuocari nequeant, priuentur pastoratu vel beneficio, & ad Conuentualem disciplinam reuocentur, vt scandala ab Ecclesia Dei tollantur.

Nouerint enim Pastores, secundum pri- 105.
uilegia Ordinis tàm quoad morum corre- *Hono. 3.*
ctionem, etiam vsque ad ipsam Beneficij *dilecti filij.*
Pastoralis priuationem, quàm quoad tem- *Alexan. 4*
porale regimen, solis suis Prælatis plenè se *Excitat*
subiectos. Verum respectu eorum quæ ad *nost.*
curam animarum & Sacramentorum ad- *Nicol. 4.*
ministrationem pertinent, etiam in ipsis *Nouerit*
Monasterijs, quibus cura animarum per- *vniu.*
sonarum sæcularium incumbit, Iurisdi- *Clemēs 5.*
ctionem Diœcesani, eiusque visitationem *Quia vos*
agnoscant; exceptis tamen ijs Pastoribus *Ioan. 23.*
qui in illis Monasterijs vel locis, anima- *Habentes*
rum curam gerunt, in quibus Prælati Iu- *in desid.*
risdictionem Episcopalem & temporalem *Sixtus 4.*
in Parochos & Parochianos exercent. *Quoties*
à nobis.
Iulius 2.
Ex debito

Proinde Prælati quando videbitur expe- *Trid ss 25*
dire, per se vel per alium idoneum, Pasto- *c. 11. de*
res suos visitent, & quis sit familiæ status, *Reg.*
diligenter & discretè conspiciant.

Si aliqua infamia, de alicuius inconti- 106.
nentia exorta fuerit, & inquisitione factâ,

compe-

comperiatur ſolido fundamento ſubnixa, etiamſi infamatus de ipſo lapſu conuinci non poſſit, dummodo infamia grauis ſit, & eius cauſam dediſſe conſtet, vocetur ad Monaſterium & pro delicti merito caſtigetur: & ſi peractâ pœnitentiâ abſq; ſcandalo remitti nequeat, ſuo Paſtoratu priuetur. Verumtamen in hoc negotio ita circumſpectè & diſcretè procedatur, vt & infamiæ ſcandaliq́ue ſubprimatur occaſio, & infamato nulla iniuria inferatur.

Qui verò de lapſu conuictus vel confeſſus fuerit, non tantum Paſtoratu vel Beneficio ſuo priuetur, ſed & iuxta ea quæ *Diſt.* 3. c. 8. conſtituuntur, ſeuerè puniatur, nec vlla appellatio vel exemptio executionem impediat, ſed ſine vllo ſtrepitu & forma iudicij omnia ex ſola facti veritate peragantur.

107. *Alex.* 4. *Ioan.* 23. *Sixtus* 4. *Iulius* 2. *& alij Bullis ſup. citat.*

Quicumque autem iuxta priuilegia Ordini noſtro conceſſa, ſiue ob culpam ſiue ſine culpa, reuocati, ac trinâ monitione & requiſitione præcedente, ad clauſtra propria redire, Parochiaſq́ue ſuas reſignare noluerint; ipſo facto ſint excommunicati, ac in proximo Capitulo Generali tamquã excommunicati denuntientur: ac ter in Anno in qualibet Ordinis noſtri Eccleſia publicentur; ac ſine vlla relaxãtione 40. diebus pœnæ grauioris culpæ ſubdantur.

Quod

Quod si in sua contumacia persistentes, 108.
animo obdurato decem diebus excommunicationis sententiam pertulerint; vel eâ innodati se diuinis immiscuerint, per potestatem secularem, si aliter fieri nequeat, capi curentur, & carceri Monasterij intrudantur, ac ibidem secundum delicti, scandali, & damni quantitatem, plus vel minus puniantur.

Insuper prædicti Canonici, curas quas 109.
habent resignare nolentes, & illi qui quacumque renuntiatione, pactione vel cautione, vel aliâ quauis ratione, siue in acquisitione curæ, siue post acquisitionem, reuocandi potestatem excludendam vel constringēdam curauerint, vel quid fecerint, vel fieri procurauerint, quo reuocationis effectus impediri valeat, ad nullam Ordinis nostri Prælaturam in perpetuum eligi queant: nec etiam eligendi cum alijs vocem habeant, sed sint, & sine vlla spe dispensationis permaneant, ad huiusmodi honores prorsus inhabiles & incapaces, etiamsi ante electionem ad quam vocari deberent, suam obtinuerint ab excommunicatione absolutionem.

Quicumque autem de cætero ad Paro- 110.
chialium Ecclesiarum, ad alterius Monasterij Ordinis nostri præsentationem spectantium, regimen assumētur, si vel culpis

ſuis exigentibus, vel alia iuſta de cauſa reuocari, vel ad clauſtrum ſuum remitti debeant, ſi eorum Prælati, fuerint per Prælatos ad quorum petitionem, vel quorum permiſſione vel indulgentiâ ſunt aſſumpti, ſufficienter requiſiti, & tamen eos non reuocauerint; ex tunc ad præceptum Prælatorum, ad quos pertinet præſentatio, ad clauſtra propria redire, Paſtoratumque reſignare teneantur, alioqui ipſo facto Paſtoratu ſuo ſint priuati, & nolentium reſignare pœnas, incurrant.

111. At ſi Prælati Eccleſiarum ex quibus dicti Canonici ſunt aſſumpti, eos recipere noluerint, ipſo facto ſint ſuſpenſi, & in proximo Capitulo Generali iuxta delicti & ſcandali quantitatem grauiter puniantur.

112. Cùm autem Paſtores ac Beneficiati, & alij omnes officium vel adminiſtrationem aliquam extra Monaſterium habentes cœperint infirmari, ſenſerintque deficientibus paulatim viribus, ſupremam Maieſtatem de ipſis velle diſponere, ſatis tempeſtiuè ſuam conſtitutionem Abbati ſignificari curent, vt ipſe tamquam verus eorum Paſtor advigilet, & ſiue per ſe ſiue per alium in extremo illo agone, vnde æterna ſalus pendet, eis aſſiſtat, quatenus ab omnibus peccatorum fœcibus benè purgatum ſpiritum,

tum, ac charitatis veste ornatum, in manu sui Creatoris religiosè reddant.

Testamentum tamquam veri pauperes nihil proprij habentes, exemplo S.mi Patris sui AVGVSTINI nullum faciant, & si facere præsumpserint, ac sic mortui fuerint, tamquam proprietarij sepulturâ careant Christianâ. 113.

Pro defunctis Pastoribus alijsque omnibus Beneficiatis fiat per omnia sicut pro reliquis Fratribus, ac si fieri potest, corpus ad Monasterium deferatur, vt qui eandem habuêre professionem, communem quoque cum Fratribus suis sortiantur sepulturam. 114.

CAPVT XXIV.

De Fratribus Conuersis.

QVando aliqui solicitant vt in Fratres Conuersos recipiantur, ante omnia diligenter dispiciatur, quo ducantur spiritu, an non magis propter victũ quam propter Deum, ad Monasterium veniant. 115.

Recepti mortificentur, & omnis labor adhibeatur, vt intelligant pondus professionis suæ, & vt vitam ei conuenientem agant.

Conuersi antequam ad habitum admittuntur, præter Orationem Dominicam & Salutationẽ Angelicam, etiam Symbolum 116.

Apoſtolicum, præcepta decalogi & Eccleſiæ, ſciant. Addiſcant inſuper Pſalmos *Miſerere mei Deus*, & *De profundis*, & ea quæ ad ſeruiendum Miſſæ neceſſaria ſunt, ac Benedictionem cibi & potus, & Gratiarum actionem poſt refectionem dicendam; ac ne in rebus ſpiritualibus permaneant nimium rudes, etiam Catechiſmum.

Nullos libellos habeant niſi à Superioribus ſuis ſibi expreſsè permiſſos.

117. Ad Matutinas omni tempore cum Conuentu ſurgant & veniant, ſed ſi feria ſit vel feſtum quodcumque minus duplici, in ſeculo non feſtiuum, inceptis Laudibus, recedant, niſi aliud ſuperiores ſtatuerint; ſi verò Dominica, vel duplex, permaneant.

Excipiuntur infirmi, & qui diuerſis officinis ſunt deputati, ſicut & illi qui graui labore fatigantur, qui omnes in frequentandis diuinis officijs ordinem à ſuis Prælatis vel Prioribus ſibi conſtitutum, exactè ſeruent.

118. Immediatè ante Matutinas, legant Conuerſi Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, & Symbolum Apoſtolorum: & deinde pro Matutinis, viginti quinque Orationes Dominicas; pro Prima verò & reliquis Canonicis horis vſque ad Veſperas, pro ſingulis, ſeptem: at pro Veſperis quindecim, pro Cõpletorio verò,

septem Orationes Dominicas persoluant: ac finito Completorio, legant *Pater noster, Aue Maria*, & *Credo in Deum.*

Pro Fratribus ac Sororibus alijsque, pro quibus est constitutum vt oretur, singulis Septimanis legant viginti quinque *Pater noster*, & totidem *Aue Maria.*

Horas suas quantum per occupationes 119.
fieri potest, eo tempore quo Horæ Canonicæ in Ecclesia à Conuentu peraguntur, semper tempestiuè persoluant.

Quando Abbas vel alius ex Fratribus moritur, pro Abbate mille, pro alijs verò quinies centum Orationes Dominicas intra triginta dies legant. At verò pro Parentibus nostris, pro quibus in Capitulo preces petuntur, sicut & pro Fratribus Ordinis nostri, quando eorum breuia leguntur quinquaginta duntaxat dicant.

Singulis hebdomadibus nisi aliud Præ- 120.
lato expedire videatur, pro Conuersis in Abbatia commorantibus, ter Capitulum teneatur, vt in eo quæ corrigēda sunt, corrigantur, & in ijs quæ conscientiam & interiorem hominem concernunt, diligenter instituantur: vel si id commodè fieri nequeat, is cui Laicorum cura est demandata, singulis diebus Dominicis Festiuisq; eorum instructioni, horā ad minus impendat, super quo eius conscientia sit onerata.

121. Concioni quæ Festiuis diebus habetur, semper intersint, & omni die Sacrum audiant: Omittentes, grauiter puniantur.
122. Conuersi qui in colonijs seu curijs vel villis morantur, summo manè, horâ scilicet à Prælato constituendâ surgant, & gratijs Deo peractis, in Capella si quæ sit, vel alio loco ad hoc à Prælato determinato conueniant, vt ibidem orationi & spiritualibus exercitijs vacent, quibus completis eant ad labores & obedientias suas.
123. In curijs verò vbi rarius ab Abbate vel à Prouisore Sacerdote, Conuersi visitari queunt, singulis septimanis feriâ sextâ, vel alio die, quo omnes adesse possunt, coram Magistro curiæ etiam Conuerso, omnes conueniant, ac ab ipso correctionem siue disciplinam accipiant, & ipse à seniore.
124. Infra horas Canonicas tam extra quàm in Monasterio, omnes Conuersi silentium teneant, nisi pro euidenti instantis vel præsentis operis necessitate oporteat eos loqui: quod facient submissè & breuiter, & qui huic decreto sciens & volens contrauenerit, infra octiduum subsequens, vnâ die in pane & aqua ieiunare teneatur.

Huic pœnæ subiaceant quoque qui Dominicis Festiuisque, & ijs diebus quibus non operantur, Concioni audiendæ, orationi, alijsque spiritualibus exercitijs in

Ecclesia

Ecclesia debitè non vacauerint, nisi ratione officiorum suorum ex ordinatione Prælati abesse compellantur.

Advigilēt Prælati ne Conuersi otio torpeant, vel aliquibus vitijs diffluant, sed vt in officijs atque laboribus suis sint fideles, & strenui; ac in timore Domini solidati, vitia fugientes, virtutesque sectantes, in verbis sint puri, in aspectu verecundi, & in omni conuersatione religiosi, ædificationi sint omnibus, scandalo nulli. Super quo Prælatorum conscientiæ obligatæ & oneratæ permaneant. 125.

Omnium rerum in vsum sibi concessarum, siue intus siue foris habitēt, cum aliis Conuentualibus, vel alio à Prælato præfigendo die, Conuersi catalogum tradant.

Vespertino tempore antequàm lecto se committant, orationi vacent, de perceptis bonis gratias agant, conscientiam examinēt, de admissis peccatis doleant & veniam petant, emendationem proponant, ac pro custodia noctis orent: demum cum omni honestate se ad dormiendum componant. 126.

Conuersi exeuntes, vti possint pallio, sed non nisi griseo, & desuper pileo nigro: at sine pallio procedentes, pileum album habeant.

Hoc quoque irreuocabili decreto fixum sit, vt nulli Conuersi ad Professionem ad- 127.

 mittan-

mittantur, nisi reipsâ post vestitionem cappas griseas gestauerint, & iuxta modum superius præscriptũ, se tonderi permiserint.

Si verò post Professionem, vel griseam cappam gestare nolint, vel tonsuræ formam immutare velint, eorũ conatui strenuè obsistatur, & ad ea quæ hac de re ordo decreuit, etiam per carcerem & per censuras Ecclesiasticas compellantur.

CAPVT XXV.

De Monialibus siue Sororibus Ordinis nostri.

128. PRæficiantur Monialibus, siue Sororibus, Ordinis nostri, in Præpositos vel Priores viri maturi iudicij, graues, & prudentes, qui sibi commissis tam in temporalibus quàm spiritualibus cũ fructu prospicere valeant.

129. Pœnes Præpositos itaque, vel Priores, sit temporalium bonorum administratio, sub conditionibus tamen & restrictionibus à Patre-Abbate vel Visitatore, aut etiam Capitulo Prouinciali statuendis, & præfigendis, vt cum Monasterij vtilitate eam administrationem gerant.

Concreditas sibi animas, etiam in sana doctrina pascere & reficere studeant.

130. Sororum Ordinis nostri vestimenta sint alba, ac superior tunica quâ induuntur,

circa

circa pectus ſit clauſa, & nullatenus aperta vel ſciſſa : nec monilibus ad collum vtantur, & tam cãtantes, quàm non cantantes, alba gerant ſcapularia.

Singulis Annis tribus vicibus, terminis ab Abbatibus vel Præpoſitis conſtitutis, tondeantur; & ſi nolint, etiam adhibitis cenſuris compellantur. 131.

Quia verò in ſexu potiſſimum fœmineo, proprietatis vitium ſecretius & altius radices ſuas figere ſolet; ideo omnes Ordinis noſtri Prælati & Præpoſiti magnâ ſollicitudine (vt ſuas, ſibiq́ue ſubditarum animas ſaluent) ſororum ſibi ſubditarum vitam ita ordinent, vt Apoſtolicam vitam æmulantes & exprimentes (provt earum requirit profeſſio) in communi & de communi viuant; in communi refectorio comedant, & in communi dormitorio cubẽt, niſi infirmitate vel aliquâ neceſſitate impediantur, & nihil proprij habeant, ne ſicut Ananias & Saphira ſubitaneâ, ita illæ æternâ morte mulctentur: Qua in re ſi Prælati, alijq́ue Superiores ſint negligentes, ſeuerè à Viſitatoribus caſtigentur. 132. *Act.* 5.

In communi & ad communem vtilitatem, loco & tempore à Superioribus decernendis, operentur. 133.

Si alicui ipſarum à quoquã aliquid fuerit datum, iuxta præceptum Regulæ, ſtatim 134. *Trid. ſſ* 25 *c.* 2. *de Re.*

reſignet

resignet & redigatur in commune, & si retinere præsumpserit, secundum Ordinis Statuta ab Abbate vel Præposito vel etiam Priorissa, grauius puniatur.

Ibidem. Nulla quoque Soror ad proprios & particulares suos vsus, pecuniam, vel reditus sibi habeat assignatos, sed omnia Superiori tradantur, & Conuentui incorporentur.

135. Vt autem à vitio proprietatis Sorores studiosius sibi caueant, singulis Annis ad minus semel, scilicet circa Pascha (traditâ ab omnibus rerum quibus vtuntur, descriptione) à proprio Prælato, vel ab eo qui eius gerit vices, proprietariæ in omnium aliarum præsentia, excommunicentur.

136. Quia verò diuersi Pontifices, ac etiam diuersa Concilia mandant, & aliqua sub obtestatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, vt monialium clausura si sit violata, diligenter restituatur, si inuiolata perstiterit, vigilanter conseruetur, etiam adhibitis censuris alijsque pœnis; ideo sub eadem districtione seuerè præcipitur omnibus Abbatibus, Præpositis, & quibuscumque Monialium Ordinis nostri Superioribus, vt Monialium sibi subditarum clausuram diligenter ac rigorosè obseruari procurent, & si (quod absit) alicubi sit violata, eam statim restituant; inobedientes & contradicentes, per censuras

Bonifa. 8. sup. citat. Pius 5. de clausura Monialiū. Conc. Cabilon. 2. c. 37. 62. & 63. Conc. Magisc. c. 2. Conc. Aquela. c. 7. Trid. ss 25 c. 5. de Re.

censuras

censuras Ecclesiasticas aliasque pœnas, quâcumque appellatione postpositâ, compescendo, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Si autem hac in re prædicti Superiores 137. negligentes fuerint, à Visitatoribus seuerè puniantur, ac clausurã ipsi restituant: qua in re si & ipsi sine iusta causa dissimulauerint, ac negligenter se habuerint, ab officio suo à Dño Præmonst. sine vlla conniuentia remoueantur & grauiter puniantur.

Itaque sit duplex ostij Claustri sera. Vna 138. intrinsecus posita, cuius clauem sola Priorissa habeat; vt extranei omnes, tam Regulares quàm seculares, excludantur: altera constituta sit extrinsecus, cuius clauẽ solus Præpositus siue Cœnobij Præfectus seruet, vt ijs quæ intus sunt tollatur omnis exeundi libertas, & totalis alicuius exitus suspicio amoueatur.

Intra septa Monasterij siue intra clau- 139. strum, nullus cuiuscumque generis aut *Trid. ibid.* conditionis, sexus vel ætatis fuerit, nisi Superioris Regularis licentiâ in scriptis obtentâ, intrare permittatur.

Per Superiorem autem hanc potestatem 140. habentem, intelligantur nõ Præpositi Monasteriorum Monialium, vel Priores, sed Patres Abbates, vel Prælati authoritatem Patris-Abbatis habentes, sicut etiam Dominus

minus Præmonstratensis, & Vicarij eius, ac Visitatores.

C. Monast. de vita & hon. cleri C. Perniciosam 18 q. 2. C. Periculoso lib. 6. de stat. Relig.

Consensum verò intrandi Claustrum non largiantur, nisi ex rationabili & manifesta causa, sine qua, nec ipsi Superiores Claustrum intrent, quod ob iustam necessitatem, ingredi permittent Medicis, Chirurgis, Carpentarijs, Cementarijs, similibusque operarijs & Magistris.

141. *Trid. sup. Pius 5. in extravag. decori & honest.*

Non permittantur Sorores nostri Ordinis vllatenus egredi Monasterium post Professionem, etiam ad breue tempus quocumque prætextu, nisi causa incendij, infirmitatis lepræ vel epidimiæ.

** Mirāda Tract. de Clausura Monial. q. 3. a. 6. La Cruz de sta. Rel. lib. 1. c. 1. dub. 3.*

Quando occurrit alia euidens necessitas, propter quam oporteat aliquam Monasterium exire, hoc fiat de *licentia Domini Præmonstratensis, vel Vicariorum eius, etiamsi de Claustro dumtaxat transiret ad Claustrum, qui, ne se peccatis implicent alienis, causam diligēter examinent, & si verè iusta & sufficiens videatur, eam approbent.

142. Si quis Prælatus absq; dicta licentia aliquam egredi permiserit, secundum quantitatem excessus, arbitrio Capituli Generalis, grauiter puniatur, & maximè si aliquod scandalum inde sit exortum.

143. Tempore verò bellorum, liceat cuilibet Abbati, Sorores sibi subditas, ad loca

tutiora

tutiora transferre, ita tamen, vt simul in eodem loco permaneant. Quod si tali necessitate, vel simili æquè vrgente, non premente, eas egredi permiserit, omni sextâ feriâ, integro anno, in pane & aqua jejunet.

Ne autẽ præ penuria vllam prætendant 144.
euagandi materiam, prouideant Prælati, *Tri. ss. 25*
vt sicut de Canonicis supra est decretum, *de Re. c. 3.*
is tantum numerus instituatur ac serue- *Bonifa. 8.*
tur, qui vel ex reditibus propriorum Mo- *cap. Periculoso, de*
nasteriorum, vel ex consuetis eleëmosynis *statu Re-*
commodè possit sustentari, ac contra fa- *gularum*
cientes, grauiter puniantur. *in 6.*

Si aliqua Soror Ordinis nostri septa Sororum siue clausuram exierit, omni feriâ sextâ, integro anno, in pane & aqua ieiunare compellatur. 145.

Quod si exteriorem Monasterij portam egressa fuerit, habeatur vt fugitiua, & ad prædictam pœnam adijciatur, vt per integrum annum velo careat, & ministret tamquam ancilla; hâc tamen occasione, nullatenus claustrum egressura.

Quæcumque Sororum nostrarum in lapsu carnis fuerit deprehensa, carcere puniatur, vt de talibus *Dist.* 3. *c.* 8. est constitutum: ac postquã carcerem fuerit egressa, per triennium velo careat, & griseam tunicam gestet. 146.

Si verò

Si verò aliquam Sororum ad ſeculum euolare & impręgnari contigerit, ſine aliqua diſpenſatione prædictæ incarcerationis pœnæ ſubiaceat, & griſeam tunicam vt ſupra per triennium ferat, ſed velo careat toto tempore vitæ ſuæ.

147. *Tri. ſſ. 25 cap. 10. de Reg.* Præpoſiti, Priores, omneſque Sororum noſtrarum Superiores, ſub pœna grauioris culpæ quinq; diebus ſubeunda, teneantur, præter Ordinarium Confeſſorem alium extra-ordinarium bis aut ter in Anno Sororibus offerre, immediatè ſcilicet ante Paſcha, ante Aſſumptionem B. Mariæ Virginis, & ante Natale Domini; qui ordinario tempore & loco, omnium confeſſiones excipiat.

Cum oblato Confeſſario à confitentibus Sororibus nihil tractetur, niſi quod ad ipſam confeſſionem pertinet, & aliter feciſſe depræhenſæ, acriter puniantur.

148. Ne verò Virginum conſcientiæ coarctentur, diſtrictè præcipitur omnibus Superioribus Monialium, vt quandocumque vel ſimul omnes, vel ſeorſim vna vel plures extra-ordinarium aliquem Confeſſarium poſtulauerint, ſi iuſtam putent ſubeſſe cauſam, & petitum Confeſſarium judicent aptum, eum benignè concedant, vel alium offerant, petentibus conuenientem.

In au-

In audiendis Monialium confeſſionibus 149.
Confeſſarij diſcreti ſint, & prudentes, ac ſe modeſtos ſemper & graues exhibeant. Veruntamen omnem duritiem, & aſperitatem excludentes, tali ſuauitate grauitatem ſuam condiant, vt & confeſſio ſuam habeat reuerentiam, & confitentes omnimodam libertatem.

Quia autem fœmineus ſexus ſolet eſſe verecundior, ideo quando neceſſarium exiſtimauerint, omnibus modis ſtudeant, potius ſuauiter mouendo, quàm duriter agendo, elicere veritatem; cauentes ſollicitè ne inquirendo, ignorantibus aperiant incognita, quæ poſtea ſcientibus futura ſint noxia.

Singulis octiduis, vel ſingulis quatuor- 150.
decim diebus ad minus, ſemel peccatorum ſuorum *Confeſſionem* Moniales faciant, & Sacroſanctam *Eucharistiam* ſumant; ſicut etiam in omnibus feſtis Triplicibus illo ſalutari præſidio, ad omnes dæmonis oppugnationes fortiter ſuperandas ſe muniant.

Sanctiſſimum *Christi Corpus* nõ intra Mo- *Trid. ſup.*
nialium chorum, vel intra ſepta Monaſterij, ſed in publica Eccleſia conſeruetur.

Vt autẽ libertati Profeſſionis Virginum 151.
Deo dicandarum proſpiciatur, Concilij
Tridentini hac de re edita Cõſtitutio, iuxta *ſſ. 25. c. 17*
praxim Ordinis exactiſſimè obſeruetur. *de Reg.*

In do-

In domibus Sororum noſtrarum nulla ſæcularis perſona, vt ibidem vel demoretur vel nutriatur, quocumque modo admittatur, & admiſſa, ſi monita recedere noluerit, expellatur, & recipientes grauiter puniantur.

152. Similiter in Monaſterijs noſtrarum Sororum nulli in Canonicos recipiantur, & talium Profeſſio nullius ſit roboris vel momenti, & à Patribus-Abbatibus ſtatim expellantur: ac Præpoſiti vel Priores & Prioriſſæ ipſo facto ſint depoſiti, & Eccleſijs ſic vacantibus, omni appellatione remotâ, ſecundum formam Ordinis à Patribus-Abbatibus Canonicè prouideatur.

Omnes admittendæ Conuerſæ, clauſtrum voueant, clauſtrumque ſicut aliæ Moniales ſeruent, nec niſi in ſuprapoſitis caſibus, etiam ipſę Conuerſæ clauſtrum egredi permittantur.

DISTIN-

DISTINCTIO TERTIA.

CAPVT PRIMVM.

De Leuioribus culpis.

CEnſeantur admittere leuiores culpas, qui inpingunt in ſubſequentia. 1.

Qui mox vt ſignum datum fuerit, relictis omnibus quæ in manibus ſunt, cum matura feſtinatione ad locum ſtationum non venerint, & ad diuina reuerenter peragenda ſe non præparauerint, & in ordine ſuo compoſitè, ac in ſilentio, ad Eccleſiam non proceſſerint.

Qui cantando vel legendo, vel quæ ipſis ſunt demandata, inattentè & negligenter adimplendo, chorum turbauerint, nec tamē coram omnibus ſe humiliando profundè inclinauerint, vel pro temporis ratione genu flexerint. 2.

Qui aliquid tumultus vel inquietudinis in Conuentu, vel in dormitorio fecerint.

Qui ad menſam vel ad communem raſuram tardius venerint.

Qui per licentiam clauſtrum egreſſi, diuturniorem quàm oportet moram traxerint.

Qui Corporale, vel ſacras aliquas veſtes, negligentiâ ſuâ, in terram dilabi permiſerint; vel cereum fregerint. 3.

Qui aliquid vtensilium, vel aliquid vestimentorum suorum ex incuria vel leui negligentia perdiderint, vel pejorauerint, vel tempore & loco honeste non mutauerint.

Qui negligentiâ sua in causa sunt, vt desit liber, in quo sub refectione, vel post collationem legi debet.

Qui Lectores mensæ adscripti, Benedictionem suscipere neglexerint.

4. Qui in Conuentu, vel alibi in Publico, aliquid leue, vnde alij scandalizentur, admiserint.

Qui in aliquo suo gestu, vel in alia aliqua re reprehensibiles fuerint, vel notabiles.

De his & similibus proclamatis, vel vltrò veniam petentibus, Psalmus vnus & alicuius mortificationis actus, vt terræ osculatio, vel similes iniungantur.

CAPVT II.

De medijs culpis.

5. MEdiam culpam admittunt, qui in subsequentia labuntur.

Qui in *Annuntiatione* & *Natiuitate Domini*, vt, pronuntiatis redemptionis nostræ exordijs corde & corpore prostrati, Redemptori gratias agant, antequam Martyrologium incipiatur, Capitulo non interfuerint.

Qui in

Qui in Choro constituti non fuerint rebus diuinis quas tractant intenti, sed vagis oculis, irreligiosis, vel minus decentibus motibus, mentis leuitatem ostenderint.

Qui ibidem riserint, vel alios ridere 6. fecerint.

Qui lectionem, vel alia quæ eis agenda incumbunt, statuto tempore non præuiderint.

Qui aliquid aliud legere vel cãtare præsumpserint, quàm quod *Breuiarium* vel *Ordinarius* præscribunt, vel communis consensus probat.

Qui horæ canonicæ, Capitulo, vel communi refectioni, vel collationi, absque licentia, vel sine iusta causa, defuerint, vel sine licentia exierint.

Qui absque benedictione cibum vel po- 7. tum sumpserint.

Qui eâdem quâ clamati sunt die, proclamantes, quasi se vindicando, clamare præsumpserint.

Qui præscriptam in his statutis benedictionem exeuntes non petierint, & eâdem quâ reuersi sunt die, eam suscipere neglexerint.

Qui necessitate non cogente, cum iuramento aliquid vel negauerint vel affirmauerint.

Qui in vaniloquium inciderint. 8.

Qui omissâ hac adiectione (Frater) proprio duntaxat nomine Fratrem suum appellare in vsu habuerint.

Qui circa imposita sibi officia incurij & negligentes deprehenduntur, vt Priores & Suppriores in Conuẽtus custodia, Cantores in ijs exequendis quæ ipsis incumbunt; Prouisores & Cellarij in exteriorum cura & administratione; Infirmorum Magister, in curandis infirmis, & alij in officijs suis.

9. Qui in aliquid prædictorum prolapsi sunt, & de eo se vltrò accusantes, vel ab alijs in Capitulo accusati, veniam postulant, austerior aliquis mortificationis actus (vt pedum Fratrum osculatio, Orationis Dominicæ extensis manibus in medio Refectorij recitatio, potagij siue iusculi in terra comestio) eis imponatur, cum tot Psalmis, quot negligentiæ vel culpæ grauitas postulare videtur: hoc adiecto, quod hi grauius puniri debeant, qui aliquid prædictorum sibi familiare fecerunt.

10. Qui autem in Ecclesia, dormitorio, refectorio, claustro siue ambitu, silentium fregerint, si inde fuerint in Capitulo proclamati siue accusati, vnam correctionem accipiant, & sine remissione vno die in pane & aqua ieiunent, nisi Rector Capit. ex iusta causa mitius cum eis agendũ duxerit.

Pius 2. Merita vest. reli.

Qui

Qui verò ſpõte ſuâ culpam faſſi, veniam poſtulauerint, remiſſâ correctione ſolum ad dictum ieiunium conſtringantur.

Huic quoque pœnæ ſubdantur, qui ſine licentia clauſtrum exire præſumpſerint, & ſi pro conſuetudine hoc habeant, grauius puniantur. 11.

Dictâ etiam pœnâ plectantur, qui ſcienter veſtes ſuas peiorauerint.

Huiuſmodi autem pœnitentes, tam in cœna & collatione, quàm in prandio, pane & aquâ tantum reficiantur.

Abbas in Refectorio ſiue ante ſiue poſt ſiue cum Conuentu comedens, ac etiam is qui ipſo abſente Conuentui præſidet, cum his qui ſe coram ipſis eo tempore præſentant, breuiter ac ſubmiſsè loqui poterunt, ac Miniſtris quæ facienda ſunt, imperare. 12.

Similiter in præſentia Epiſcopi vel excellentis perſonæ, ſiue Eccleſiaſticæ ſiue ſecularis, vel etiam pro alicuius inſtantis operis neceſſitate, vbicumque locorum fuerit, loqui eis licitum erit. 13.

CAPVT III.

De graui culpa.

GRauem culpam admiſiſſe iudicandi ſunt ſubſequentes. 14.

Qui in præſentia ſecularium ſcandaloſè contenderint.

Qui cum Fratre suo vel cum alijs intus vel foris iurgia seu lites habuerint.

Qui prauâ cõsuetudine, quam sibi familiarem fecêre, in fœminas oculos fixerint.

Qui inhonesta vel turpia verba protulerint.

Qui de re aliqua non criminali falsum contra aliquem testimonium sine secuto grauiori damno, vel eius periculo, aut alias non dolo malo, sed per errorem culpabilem sine iuramento, tulerint.

Qui ex industria mendacium alicuius momenti protulerint.

15. Qui suam vel alterius culpam defenderint.

Qui ob quamcumque causam minas alicui intentauerint, vel maledicta, vel verba irreligiosa, contumeliosa ac inordinata in aliquem malitiosè iecerint, vel alicui Fratrum opprobrium dixerint, vel conuitiati alicui fuerint, vel in mensa vel extra eam, tumultum notabilẽ fecerint. quibus omnibus statim, etiam in virtute sanctæ obedientiæ, si necesse sit, silentium debet imperari.

16. Qui alicui Fratrum culpam pro qua satisfecit improperauerint.

Qui non subsecutâ animorum divulsione susurrauerint vel detraxerint.

Qui superuenientibus parentibus vel amicis,

amicis, vel quibuſcumque alijs extraneis, ſine Superiorum ſcitu atque licentia loqui præſumpſerint.

Qui ſine conſenſu Abbatis, ſiue propter primitias, ſiue propter aliam quamcumque cauſam parentes, conſanguineos, vel alios quoſcumque ſeculares, etiam Sacerdotes inuitauerint, vel inuitari procurauerint.

Pro prædictis ac ſimilibus culpis veniam 17.
ſponte poſtulantibus, tres auſterioris mortificationis actus imponantur, ac duobus diebus in pane & aqua ieiunent; clamatis verò vnus mortificationis actus, & vnius diei ieiunium ſuperaddatur.

Verum poterit Capituli Præſes, ſi ita ſa- 18.
luti & ſpirituali profectui ſubditorum expedire viſum fuerit, à prædictis ieiunijs pœnitentes ſubleuare; omnes namq; prædictæ pœnæ tam quoad Pſalmos; mortificationes & correctiones, quàm quoad ieiunia aliaq; ipſius diſcretioni committuntur, vt ipſe habitâ ratione qualitatis culparum, & conſtitutionis, ſalutis & profectus delinquentium, dictas pœnas vel rigoroſè iniungat, vel pro parte relaxet, vel etiam nonnumquam immutet, niſi tamen pro conſeruatione diſciplinæ, Abbati aliter ſtatuendum videatur.

Qui autem pro victu vel veſtitu, vel pro 19.
alia aliqua re murmurauerint vltra prædi-

ctam pœnam & ab illo genere cibi vel potus, ratione cuius murmurauerint, quadraginta diebus abstineant, & nec vestes nec res cuius vel quarũ occasione in murmur proruperunt eis dentur, nisi Prælatus iudicauerit misericorditer dispensandum.

CAPVT IIII.

De grauiori culpa.

20. CVlpam grauiorem admisisse iudicandus est, qui admittit subsequentia.

Qui ex iracundia vel turbulentia, vel vitiosa aliqua passione iurans, vel ex aliqua vilipendentia, vel ex minori de Deo Sanctisque eius æstimatione, aliqua de ipso DEO, vel de Beatissima Virgine MARIA, vel alijs SANCTIS, vilia vel inhonesta, vel scandalosa protulerit, vel in blasphemiam inciderit.

21. Similiter qui furtum alicuius momenti admiserit, vel rem notabilem sibi collatam celauerit, & in commune non redegerit: hi omnes quinque diebus pœnæ grauioris culpæ subdantur. At verò si res furto sublata, vel occultè retenta sit exigua delinquens pœnâ grauibus culpis decretâ, mulctetur.

Ludentes aleis, vel alio quocumque lusu pro pecunia, si super hoc conuicti fuerint vel confessi, aut grauiter infamati, siue

Pasto-

Paſtores ſint, ſiue Conuentuales, ſiue Officiales, ſiue alij Beneficiati, pœnæ grauioris culpæ, ſex diebus ſubmittantur.

Qui Priori vel Suppriori, vel Præſidi Conuentus per contumaciam & manifeſtam rebellionem inobediens fuerit, vel cum aliquo eorum intus vel foris turpiter & proteruè contenderit: ſi cum Priore viginti, ſi cum Suppriore vel Conuẽtus Præſide, decem diebus, grauioris culpæ pœnam ſuſtineat. 22.

Qui autem prædicta contra Abbatem perpetrauerit, triginta diebus prædictâ pœnâ caſtigetur. 23.

Quicumque extraneis perſonis quibuſcumque qui non ſunt Ordinis noſtri querelas detulerint, quod pro ſuis exceſſibus puniantur, aut quod adminiſtrationes vel obedientiæ ad placitum ſibi nõ conferantur, aut quod tam citò ac vellent ad Ordines non mittantur, pœnâ grauioris culpæ, ſeptem diebus puniantur.

Verùm ſi Eccleſia inde damnum ſit perpeſſa, vel aliquod inconueniens perſonis vel rebus illatum, puniantur ſicut in Capite *De Percuſſoribus* decernitur. 24.

Veruntamen poterit Abbas pro ratione culpæ & delinquentis humilitate hanc pœnam nonnihil mitigare.

Quicumque propter graue aliquod ad-

miſſum

missum scandalum fuerit ad claustrum reuocatus, vt ibidem grauioris culpę pœnam subeat, vel qui fuerit propter publica sua demerita ab officio siue obedientia sua depositus, infra biennium non detur ei vlla obedientia nominata.

CAPVT V.

De tempore & modo grauioris culpæ.

25. QVi pœnitentiæ grauioris culpæ supponi debet, ad Capitulum veniens, à Præside submonitus, flexis loco consueto genibus, sceleris sui immanitatem flebili voce proferat, humiliter veniam petat; & si ita Abbati necessarium vel expediens videatur, denudatus disciplinam accipiat, ac demum quot diebus in hac pœnitentia debeat permanere, Prælatus declaret.

Toto autem tempore quo hæc pœnitentia durat in omni Conuentu pœnitens sit omnium postremus, & ab alijs maneat segregatus; vt qui perpetrando culpas, non horruit fieri membrum diaboli, sequestretur ad tempus à consortio Ouium Christi, vt hac ignominiosâ segregatione cõfusus, quærat nomen Domini, & salutari tristitiâ quæ secundum Deum est, & salutem stabilem operatur, verè compunctus, resipiscat à diaboli laqueis ac saluus fiat.

In medio Refectorij pœnitentiâ hac du- 26.
rante, ſuper nudam terram, ſiue ſuper pa-
uimentum ſedens, ſeorſim comedat, nullaque menſa ei ſternatur, ſed eius menſa ſit terra vel genua.

Panis rudior ſit eius cibus, & aqua ſit eius potus, niſi Prælatus, vel in eius abſentia Prior exiſtimauerit aliquid amplius miſericorditer ei indulgendum.

Reliquiæ refectionis eius cum Fratrum reliquijs non miſceantur, vt cognoſcat ita ſe ſegregatum à conſortio Fratrum, vt priuandus ſit, niſi verè pœniteat, conſortijs Angelorum.

Nullus ei ſe iungere audeat, nec aliquid mandare præſumat.

Ne verò mentem omnino deijciens pu- 27.
ſillanimis efficiatur, ac in deſperationis barathrum decidat, Abbas interdum aliquos ex Senioribus mittat, qui eum hortentur ad pœnitentiam, prouocent ad patientiam, ad fiduciam foueant, incitent ad compunctionem, & ei apud miſericordiarum Patrem, ſuâ prece & interceſſione ſuccurrant.

Quam diu quiſpiam in hac eſt pœnitentia, non communicet, nec ad oſculum pacis veniat, nec officium qualecumque in Eccleſia exerceat, nec ante plenariã abſolutionẽ, ac ſubſecutam ſufficientem emen-

dationem, vlla ei obedientia committatur.

28. Hæc pœnitentia vltra quadraginta dies nulli inponatur.

Quam diu quiſpiam eſt in hac pœnitentia, omni feriâ ſextâ abſque vllâ diſpenſatione, pane ſolum & aquâ reficiatur: at ferijs ſecũdis & quartis Abbas vel qui Conuentui præeſt, pœnitenti vnum pulmentum ac etiam communem potum concedere poterit, ſed non amplius.

29. Alijs verò diebus licitum erit ei qui præeſt tantum ex communi cibo potuque indulgere pœnitenti quantum ei viſum fuerit expedire, ſaluo quod de his quæ Conuentui in cibo vel in potu adminiſtrantur ſemper aliquid ſubtrahatur.

In feſtis Duplicibus, ac in manifeſta pœnitentis infirmitate, pœnitentia ſuſpendatur, ſicut etiam quando venæ ſectione minutus eſt, quæ tamen minutio niſi magnâ neceſſitate cogente, nullatenus concedatur.

30. Quicumque Prælatus, in hac conſtitutione abſq; graui & iuſta cauſa aliter quàm ſuprà eſt præſcriptum diſpenſare, vel aliquid relaxare præſumpſerit, à Patre-Abbate vel Viſitatore hoc deprehendente, ad Capitulum Generale deferatur, vt ibidem pro modo tranſgreſſionis debitè puniatur. At verò, ſi quiſpiam alius Superior vel qui

menſæ

mensæ præfuit, hac in re deliquisse convincatur, quidquid de prædicta pœna subtractum deprehēditur, hoc totum per Abbatem in subtrahentis caput refundatur.

31. Eâdem pœnâ puniantur illi, qui aliàs Statutorum pœnas propriâ authoritate, temerè & sine causa relaxant, & aliter quam oportet & expedit in illis dispensant, violantes disciplinam, subditis peccandi præbentes audaciam, & Religionis splendorem obfuscantes.

Hoc autem studiosè & strictè Superiores seruent, vt occulta crimina quæ reuelata grauem infamiam parere possent, occultâ duntaxat punitione castigent; publica verò publicâ pœnitentiâ feriant, vt scandalum quod delinquentes suâ iniquitate peperêrunt, in quantum fieri potest, reparetur.

CAPVT VI.

De eorum pœnitentia qui circa Sacrosancta Missæ essentialia vel necessaria, aliquem errorem admittunt.

32. QVi circa Missæ essentialia, errorem aliquem admiserit; qui nimirum debitam materiam, triticeum scilicet panem, & vinum vitis in consecrando non habuerit, aut in vino corrupto siue aceto celebrauerit, vel vino aquam non miscuerit; vel su-

vel ſuper debita materia eſſentialem formam non protulerit; vel eam proferendo conſecrare non intenderit.

33. Similiter qui ex aliqua ſua culpa ſumptum hoc *Sanctiſſimum Sacramentum* eiecerit; & qui exceptâ infirmitatis neceſſitate, vel aliâ licitâ causâ, non ieiunus Sacrificauerit vel communicauerit; & qui ſua negligentiâ *Corpus Domini* in terram labi permiſerit, vel *Sanguinem eius* calicem euertendo, vel è manibus labi ſinendo, vel alio quouis modo, ſiue in toto, ſiue in parte effuderit; propter nimiam quam admiſit irreuerentiam, ſubiunctę pœnitentiæ abſque vlla diſſimulatione vel relaxatione ſubdatur.

34. In hoc igitur caſu Abbas Capitulo præſideat, vel eius iuſſu Prior, omneſq; tam qui in Abbatia quàm qui in Conuentu ſunt Fratres, præſentes erunt, dictoque ab eo qui præeſt *Benedicite*, reus ad medium Capituli procedat, & flexis ibidem genibus, Religioſo pudore culpam ſuam fateatur, ſibique pro ea pœnitentiam iniungi petat, & vt Fratres fraternâ cõmiſeratione moti, pro tanto ſuo exceſſu Deo ſatisfacere velint, magnâ humilitate deprecetur: eoq; facto, ſe toto corpore in terram proſternat.

35. Prælatus autem cæterique omnes ſe in genua prouoluentes, legant *Septem Pſalmos Pœnitentiales*, quibus Cantor *Litaniam* addat, in cuius

in cuius fine lectis *Pater noster* & *Aue Maria*, Prælatus, vel qui præest, hæc subiungat.

Domine non secundum peccata nostra, &c.

Domine ne memineris, &c.

Adiuua nos Deus salutaris, &c.

Post partum, &c.

Ora pro nobis Beate Pater Norberte, &c.

Sancti Dei omnes, &c.

Domine exaudi orationem meam, &c.

Dominus vobiscum, &c.

OREMVS.

Omnipotens sempiterne Deus, confitentibus, &c. *In c. Ieiu.*

Exaudi Domine preces nostras, &c. *Ibidem.*

Deus infinita misericordia, &c.

Famulorũ tuorũ quæsumus Domine delictis, &c.

Deus qui Beatum Norbertum, &c.

Maiestati tuæ nos, quæsumus Domine, omnium Sanctorum supplicatio beata conciliet: vt qui ineffabiliter actibus nostris offendimus, eorum precibus adiuuemur. Per Dominum. Resp. Conuentus, *Amen.*

His completis, omnibusq; residentibus, 36.
Rector Cap. pœnitenti adhuc prostrato, si culpæ magnitudo hoc postulet, triduanum vel saltem biduanum in pane & aqua ieiunium, interpolatis diebus vt ferijs secundâ, quartâ, & sextâ peragendũ, ac tres vel duas disciplinas priuatim suscipiendas inponat.

Deinde vt pro admissa irreuerentia per reuerentẽ sui à mensa Domini subtractionem, aliquovsque satisfaciat, iubeat Prælatus

latus vt ab huius Sacrosancti Sacrificij oblatione, & à communione octiduo ad minus abstineat. His peractis iussu eius qui præest surgat, redeatque ad locum suum.

Si autem hac in re graue peccatum vel scandalum sit admissum, imponatur Conuentui vna disciplina, quam sibi quisque priuatim infligat, & vnius diei ieiunium, & ad vtrumque ipse quoque Abbas sit obligatus.

37. Si Abbati aliquid prædictorum euenerit, ad Capitulum veniens, & æterni Arbitri iram præueniens, & semetipsum seuerâ districtione dijudicans, & temporaliter damnans, ne à supremo Iudice districtius iudicetur, & in æternum damnetur; Fraternis precibus, & pijs operibus, hunc excessum deleri postulet.

Quo facto, flexis genibus, ea cuncta peragantur, quæ superius sunt præfixa & pro delicti grauitate, vel triduanum vel biduanum panis & aquæ ieiunium Prælatus subeat, & priuatim ternâ vel binâ disciplinâ semetipsum castigare teneatur.

38. Vt verò pro paterno delicto exactius satisfiat, teneantur omnes nullo excepto, ad vnius diei ieiunium, ac ad vnã disciplinam seorsim vt supra sibi inferendam.

Insuper nisi grauis premat necessitas, octiduo à cõmunione Prælatus abstineat.

Quod

Quod si aliquis ex malitia in ijs quæ superius expressa sunt deliquisse comperiatur, iudicio proprij Abbatis vel Visitatorũ, pro peruersitatis enormitate grauius puniatur, & quæ præscripta sunt pro delicti grauitate discretè augeantur.

CAPVT VII.

De secretis Ordinis non reuelandis.

NVllus Ordinis nostri Religiosus, secreta Capitulorum nostrorum, siue obiurgationes, correctiones, & qui à Fratribus committuntur excessus, nec etiam interiores, si quæ sint, dissentiones atque discordias, vel quæcumque alia vnde Ordo infamari vel turbari posset, scienter & cum deliberatione, extraneis publicare, vel divulgare quocumque modo præsumat. 39.

Quod si quispiam conuictus fuerit, vel 40. palam confessus in eo se deliquisse, per viginti dies pœnæ grauioris culpæ subiaceat, nisi eius malitia vel scandali inde exorti magnitudo postulet, vt grauius puniatur.

Insuper voce tam in Capitulo quàm extra, ac etiam obedientiâ nominatâ absque vlla dispensatione per quinquennium careat: nam huiusmodi infamatores, tamquam Ordinis nostri destructores iudicandos & puniendos decernimus.

CAPVT VIII.

De lapſu carnis.

41. SI quiſpiam extra Monaſterium habitans, de lapſu carnis grauiter fuerit diffamatus, Frater qui cum eo eſt, vel cui hoc innotuerit, tam citò ac fieri poteſt, hoc Abbati ſignificet, & Abbas de rei veritate, ſtatim inquirat.

Si inquiſitione factâ de lapſu conuinci non poſſit, comperiatur tamen ſuſpectâ conuerſatione, vel aliâ ratione culpabili, infamiæ cauſam dediſſe; pro enati ſcandali, & peccati magnitudine, pœnæ grauioris culpæ ſubdatur, omniſq́; ſuſpecta conuerſatio ei interdicatur, & ſi eam reiterauerit, pro conuicto, & confeſſo damnetur, vel ſi neceſſe ſit, reuocetur, nec remittatur quovſque ibidem, ſine populi offenſione verſari poſſit.

42. Si abſente Abbate intus vel foris aliquod ſcandalum oriatur, vel alicuius lapſus per exortam infamiam, vel aliâ quacumque ratione, certò innoteſcat, & ſit in mora periculum: ſi intus contingat, Prior ſe de perſona ſecurum reddat, & ab officio, (ſi quod habet) infamatũ vel lapſum ſuſpendat; ſi verò foris acciderit, & maioris mali ſit probabilis metus & euidẽtia vel magna eius rei deprehendãtur indicia, ex conſilio

vicini Abbatis ſi quis ſit, vel Supprioris, Circatoris, aliquorumq; Seniorum de domo, ſi alio modo cōmodè reduci nequeat, reum apprehendi curet, tam conſideratè & caute, vt neque ipſi hoc innoteſcat, neque tumultuoſo aliquo agendi modo, ſcandalum augeatur.

Reductum Fratrem ſub arcta cuſtodia 43.
Prior contineat, quoadvſque quid actum ſit Abbati ſignificauerit, & ipſe quid de eo fieri debeat, ordinauerit.

Qui autem de lapſu carnis vel confeſſi ſunt, vel conuicti, pœnâ grauioris culpæ & carcere pro delicti & ſcandali grauitate & diuerſitate ſeuerè puniantur: ac inſuper infra triennium à die quo carcerem exiuerint, non habeant obedientiam nominatam, nec vocem in Capitulo vel alibi, niſi in accuſatione ſui.

Qui verò Ordinis noſtri Sorores im- 44.
prægnauerint vel cognouerint, dummodò hoc conſtet, pœnæ grauioris culpæ 40. diebus ſubmittantur, & carceri includantur, & voce careant tam actiuâ quā paſſiuâ, toto tempore vitæ ſuæ, & ſi emitti debeant, infra decennium minimè reuertantur.

Quicumque ad Dormitorium aliaque 45.
clauſtralia loca, fœmineam perſonam, ad complendam ibidem cum ea libidinem ſuam conuictus fuerit adduxiſſe, carceri

 manci-

mancipetur, & si sit emittendus, intra decennium non reuertatur.

Si in alijs Monasterij locis extra loca regularia cum mulieribus conuictus fuerit deliquisse, carceri includatur, & si fuerit emittendus, intra quinquennium minimè redeat.

46. Qui de crimine effornicationis siue de sodomia similibusque fuerint conuicti vel confessi, perpetuo carceri in domibus proprijs mancipentur; & qui tales defendere vel fouere præsumpserint, pœnâ grauioris culpæ viginti diebus plectantur.

Pius 5. Horrendum illud scelus. Leo 10. in Cõc. Late.

Qui autem de prædictis criminibus suâ culpâ grauiter fuerint infamati, & tamen de facto conuinci non possunt, viginti diebus pœnæ grauioris culpæ subdantur, & ad triennium incarcerentur.

CAPVT IX.

De Cõspiratoribus, infamatoribus, rebellibus, ad extraordinariam iurisdictionem confugientibus, & periuris.

47. QVicumque conspirauerint siue concordiam aliquam peruersam contra Prælatos vel Confratres suos malitiosè inierint, vel coniurauerint quod eos vel turpiter infamabunt, vel in corpore lædent, vel iniuriâ magnâ afficient; vel de

facto

facto apud ſeculares vel Religioſos, maximè qui non ſunt Ordinis noſtri, eos grauiter diffamauerint.

Similiter qui rythmis vel verſibus, chartæ vel muro inſcriptis, vel libello famoſo in publicis locis proiecto, vel alio quocumque modo, ſiue priuatim ſiue publicè ſparſo, de aliquo peccato intra vel extra clauſtrum admiſſo, & maximè ſi calumniosè & falsò, Abbates vel Fratres ſuos infamauerint, & de eo confeſſi fuerint vel conuicti. *Lib. 5. decret. tit. 2. c. 1. & 2.*

48. Illi quoque qui Ordinis diſciplinæ tam ſunt rebelles, vt propter ſuam contumaciam & obſtinationem, vel excommunicari debeant, vel ad eos coërcendos oporteat adhibere brachium ſeculare.

Demum quicumque ſubditorum, prætermiſsâ Ordinis iuriſdictione, ad extraordinariam ſiue Eccleſiaſticam ſiue Laicalem iuriſdictionem confugerint, niſi à proſequendo quod inceperant infra triduum reſipiſcant, & prorſus abſtineant.

49. Prædicti omnes in domibus proprijs, 40. diebus pœnę grauioris culpæ ſubdãtur, & pro delicti exigentia, triennio vel diutius carceri mancipentur, ac toto tempore vitæ ſuæ extremũm Ordinis ſui locum teneant, & vocem non habeant, niſi in accuſatione ſui, & nullam obtineant obedien-

tiam nominatam, nisi ad propriorum Abbatum atque Confratrum, aliorumq; proborum Virorum, qui de eorum emendatione & humilitate fidele perhibeant testimonium, intercessionem, per Capitulum Generale circa prædictos, misericorditer fuerit dispensatum.

Si prædicti in proprijs domibus puniri nequeant, per illos ad quos emissio spectat, emittantur: ac sine vlla relaxatione, pœnam in loco ad quem mittuntur, sustineant supradictam.

50. Illi verò qui proprios Prælatos diffamauerint, vel super grauibus & peremptorijs accusauerint, nec tamen legitimè probare potuerint; pœnis suprapositis subiaceant, & si eos oporteat emittere, infra decennium minimè reuertantur, nisi per Dominum Præmonstratensem, vel Capitulum Generale desuper fuerit dispensatum: & contra huiusmodi diffamatores, personis secularibus, grauibus & honestis, fides adhibeatur.

51. Quicumque de solemni periurio conuicti fuerint vel confessi, omnem superius expressam pœnam sustineant, & insuper ad Ordines non promoueantur, & in susceptis Ordinibus non ministrent, nisi dispensatione Domini Præmonstratensis, vel Capituli Generalis.

Con-

Conuersi qui de supradictis criminibus culpabiles comperiuntur, vltra præscripta, tunicas griseas, & eiusdem coloris scapularia gerant toto tempore vitæ suæ.

CAPVT X.

De Percussoribus.

SI aliquis Fratrũ absente Prælato Confratrem suum, vel quamcumque aliam personam, quocumque modo percusserit, statim à Priore in firma custodia constituatur, & ibidem vsque ad aduentum Prælati seruetur. 52.

Præsente Abbate, diligens fiat inquisitio, & si percussio deprehendatur leuis, & percussus pro percutiente intercedat, in domo propria pro delicti grauitate, pœnâ grauioris culpæ plectatur.

Qui armatâ manu aliquem non clericum ferire, vel aliâ ratione sanguinem turpiter effundere præsumpserint; Et illi qui parentibus, consanguineis, vel alijs quibuscumq; proclamationes siue correctiones detulerint, vel apud eosdem querelas deposuerint, ratione quarum vel graue damnum Ecclesiæ fuerit illatum, vel magnum sit subsecutum scandalum, vel aliquis Fratrum grauiter verberibus sit exceptus, etiamsi non læsus: prædicti omnes 40. diebus pœnæ grauioris culpæ subdan- 53.

tur, ac carceri in proprio Monasterio per triennium ad minus includantur, nisi propter periculi vel scandali magnitudinem debeant emitti. Quo casu absque expressa Capituli Generalis licentia, ad proprium Monasterium numquam reuertantur.

54. Qui ad eam peruersitatem, audaciamque processerint, vt in Abbatē manus iniiciant violentas, vltra pœnas prædictas, iuxta Caput, *Si quis suadente diabolo,* ipso facto excommunicationis sententiam incurrant, à qua, non nisi per Apostolicam Sedem, (excepto mortis articulo) absolui possint: & constituantur tales à Domino Præmonstratensi vel Vicarijs eius, vel à Patre-Abbate in alia Ecclesia, ibidemque, etiam obtento absolutionis beneficio, sine vlla spe reditus perpetuò permaneant.

Huic sententiæ subiaceant, non tantum illi qui per se hoc fecerint, sed & illi, qui per alios, manus violentas in Abbates iniici procurauerint.

55. Si quis autem siue per se, siue per alium in Fratrem, vel in clericum quemcumque præsumpserit manus iniicere violentas, vel eum percutere vel lædere, iuxta prædictum Caput, *Si quis.* ipso facto, excommunicationis sententiam, ac etiam omnes pœnas superius expressas incurrat, eo excepto, quod cùm de sincera ipsius conuersione

ſione conſtiterit, & ſcandali ac recidiui periculum abfuerit, conſenſum dante Capitulo Generali, (quod quid expediat, prudenter dijudicet) ad profeſſionis ſuæ locum, redire poſſit.

Si quis, vt verberibus, vel alio aliquo facto Fratri, vel cuicumque alteri, & maximè vt Abbati contumeliam inferat, latebroſa obſcuraq́; loca vel tempora captaſſe, ac in inſidijs ſe conſtituiſſe deprehendatur; à proprio Abbate, vel à Patre-Abbate ſi neceſſe ſit, ſecundum quantitatem exceſſus grauiſſimè puniatur, & carceri includatur, etiamſi inſidiæ nullum ſint effectum ſortitæ. 56.

Si verò de tali peruerſitate, aliqua fama de aliquo Fratre ſit exorta, vel ex multis indicijs vehemens præſumptio habeatur; Abbas loci cum Priore & Suppriore, vel duobus aut tribus Senioribus domus, quos iudicauerit aſſumendos, diligentem, ſagacemq́ue faciat inquiſitionem.

Verùm ſi grauitas caſus vel neceſſitas hoc poſtulet, aduocetur Pater-Abbas, ac in eius præſentia hæc inquiſitio fiat: Sed ſi Pater-Abbas vel impeditus ſit, vel nimis longè remotus, aduocentur duo vel vnus ſaltem ex vicinioribus Prælatis, qui locum eius ſupplentes Abbati in inquiſitione facienda aſſiſtant.

Depo-

57. Depositiones testium redigantur in scriptum, & non solum examinentur testes de substantia veritatis siue de consummatione delicti, & principali actu, sed etiam de præsumptionibus, circumstantijs, vestigijs & indicijs.

Nullus aliquem de auditu accuset, nisi authorem nominet.

Qui per inquisitionẽ reus inuentus fuerit à proprio Abbate, vel si ipse hoc necessarium, aut etiam expediens iudicauerit, à Patre-Abbate secundum quantitatem excessus, puniatur.

CAPVT XI.

De Apostatis.

58. QVisquis Canonicorum vel Conuersorum, etiam nõ dimisso habitu, apostatare præsumpserit, statim à Fratribus tamquam excõmunicatus tam intus quàm foris vitetur.

Si compunctus intrà 40. dies redierit, suscipiatur; & tempore sibi ab Abbate prefigendo, virgas in manibus gerens, ad Capitulum veniat, & prouolutus in genua, *Confeßionem generalem* recitet, eâque dictâ, culpam suam fateatur, vapulet, & pœnæ grauioris culpæ, secundum quod plus vel minus deliquerit, ad arbitrium Abbatis, submittatur.

Sit om-

Sit omnium in Conuentu nouiſſimus, nec peractâ pœnitentiâ, etiamſi duntaxat ſemel in apoſtaſiam prolapſus ſit, priorem ſuum locum vmquam obtineat.

Si habitum mutauerit, vel in habitu 59. enorme aliquod ſcandalum perpetrauerit, & Abbas pro reparatione ſcandali, vel etiam pro lapſi ſalute, cum Patre-Abbate vel aliquo ex vicinioribus Abbatibus, hoc expedire vel neceſſarium eſſe exiſtimauerit, adijciatur prædictæ pœnæ, vt ad omnes horas diei ac noctis, Conuentu tranſeunte, ante Chorũ toto corpore proſtratus iáceat.

Si ſecundò in apoſtaſiam lapſus, gratiâ aſpirante diuinâ reſipiſcens, rurſum admitti ſuſpiret, precibus eius benignus tribuatur aſſenſus, ac pœnâ ſupradictâ ſatiſfaciat, ſed ea ad 30. dies ſine vlla diſpenſatione, extendatur.

Si quis verò tertiò vel vlterius, apoſtaſiæ 60. crimen incurrerit, & ſalutari pœnitentiâ ſui facti compunctus, rurſum admitti petierit; admittatur quidem, ſed ad 40. dies ſine aliqua relaxatione prædictæ pœnæ ſubiaceat, ac inſuper ſit omnium vltimus, toto tempore vitæ ſuæ.

Si Apoſtatæ à die exitus vltra quindecim dies habitum noſtrum geſſerint, ac in eo aliquod graue ſcandalum fecerint, vel domibus ſuis damnum intulerint, redeuntes,

abſque

absque consensu Domini Præmonstratensis vel Capituli Generalis non recipiantur, sed carceri vel alicui firmo loco includantur, quousque constiterit, quid de eis Dominus Præmonstratēsis vel Capitulum Generale faciendum decreuerit.

61. Qui in Apostasia existens, in sacris Ordinibus ministrauerit, & consequenter tamquam excommunicatus se diuinis immiscendo, irregularis effectus sit; & is etiam qui in apostasia se curauerit ordinari, non ministrent in ordine suo, quousq; per Dominum Præmonstrat. (ad quem hoc ex priuilegio speciali spectat) dispensationem obtineant.

Honor. 3. Cùm sis Pater om.

Qui deprehensus fuerit vel conuictus, Apostatas quam diu tales sunt fouisse, vel fouere, vel ad vnum tantum diem sustentasse; nisi constet hoc eum fecisse, vt ad resipiscentiam, si posset, eos adduceret; pœnâ grauioris culpæ decem diebus plectatur.

62. Nullus, qui vel semel apostatauerit in Abbatem vel Præpositum vmquam promoueatur, nisi cum dispensatione Domini Præmonstratensis & Capituli Generalis, qui eam non largientur nisi de vera promouendi emendatione, & quod cum subditorum profectu, & sine scandalo præesse possit, clarè constiterit.

63. Nullis quoq; Apostatis siue semel dum-

taxat

taxat, siue sæpius apostatauerint, aliqua obedientia nominata, siue officium aliquod honorabile vmquam conferatur, nec vocem habeant in Capitulo vel Visitatione, nisi in accusatione sui, quousque per Dominum Præmonstratēsem vel Capitulum Generale, fuerit cum eis misericorditer dispensatum.

Non dispensetur autem nisi cum causæ cognitione, ac ad propriorum Abbatum & Conuentus, bonorumque virorum intercessionem, qui de laudabili eorum conuersatione fidele præstent testimonium.

Prædictis omnibus pœnis, pro delicti di- 64.
uersitate & scandali enormitate, puniantur quoque Conuersi qui ad seculum euolauerint, hoc adiecto, quod postquam redierint, & recipi obtinuerint, in breui grisea tunica, eique correspondente griseo scapulari sine cappa, impositam sibi pœnæ grauioris culpæ pœnitentiam peragant, & eundem griseum habitum sine cappa, per integrum triennium continuò gestent.

Nulli Apostatæ recipiantur siue semel siue sæpius apostatauerint, nisi promittant quod pœnas Apostatis superius decretas, sustinebunt. Quod tamen discretioni Prælati committitur, vt si iudicet salutem pereuntium aliud requirere hanc possit relaxare sponsionem.

Nullus

65. Nullus Ordinis noſtri Religioſus, Concanonicis ſuis, qui pro ſuis demeritis ſtallum vel locum ſuum perdiderint, indebitum fauorem impendat, nec permittat, vt ante ſe ſtallum vel ſedem occupent, vel vllubi in Conuentu præcedant.

66. Qui contrarium fecerit, quamdiu in eo perſtiterit, voce careat & obedientiâ nominatâ, & pro delicti grauitate, diſtrictè puniatur.

Ille quoq; qui alterius ſtallum inuaſerit, vel alijs diſſimulantibus vſurpauerit, cohibeatur, & ad locum ſuum ire compellatur, & quouſq; ſecundum Ordinis Statuta, pro hoc exceſſu ſe humiliet, veniamque impetret, pœnam prædictam ſuſtineat, & aliam quam Prælatus iudicauerit infligendam.

Hoc autem ſtatutum, extenſum intelligatur ad omnes Apoſtatas tam præſentes, quàm futuros, nullo excepto.

CAPVT XII.

De Fratribus emittendis.

67. EMiſſiones duabus duntaxat de cauſis in ordine noſtro fiant.

Primò, propter grauem & euidẽtem Eccleſiarum paupertatem, & tunc ſolum de Domini Præmonſtrat. aut Cap. Generalis, aut Vicariorum eius, ſingularem ad hoc poteſtatem habentium, licentia ſpeciali.

Secundò,

Secundò, quando delinquentes pro ſuis enormibus exceſſibus, in proprio Monaſterio, ſine damno aut periculo, vel graui ſcandalo nequeunt debitè caſtigari; tunc à Viſitatoribus, cognitâ veritate, ſumptibus propriorum Monaſteriorum emittantur, ac in loco ad quem miſſi fuerint, alantur.

In alijs caſibus quibuſcumque, in his 68. Statutis non deſignatis, nulla emiſſio admittatur, ſed eius loco, vel per carcerem, vel alio modo, ſecundùm delicti qualitatem, ad arbitrium & iuxta diſcretionem Viſitatorum, vel Patrum-Abbatum ſi commodè haberi queant, vel per proprium Abbatem, ex iudicio vicinorum Abbatum, vel vnius ad minus: vel quando vrgens neceſſitas hoc exigit, de conſilio Prioris, Supprioris, Circatoris, & aliquorum ſeniorum de domo quos vocandos iudicauerit; in propria Eccleſia delinquentes, puniantur.

Qui emittuntur, mittantur ad locum 69. ſibi deſignatum, cum literis continentibus cauſam emiſſionis, veſtium ſpecificationem, & præfixũ diem quo in deſignato loco eſſe debent: & quod Prælati ad quos mittuntur, vel quibus ipſi hoc committendum duxerint, eorum confeſſiones recipiant, eoſque abſoluant.

Si præ-

Si præfixo ſibi die, & cum ſpecificatis veſtibus non adfuerint (niſi grauis ſubſit cauſa) tamquam fugitiui habeantur, & caſtigentur.

70. Quicumque Prælati, Priores, vel Supriores, vel alij, Prælatorum vices gerentes, ad ſe legitimâ authoritate ob cauſas prædictas emiſſos recipere noluerint, vel receptos non retinuerint, vel ſub prætextu cuiuſuis excuſationis ac etiam exemptionis, quæ emiſſionem præceſſerit, remittere præſumpſerint; ipſo facto excommunicationis ſententiam incurrant.

Verùm ſi qui Abbates vel Prępoſiti, emiſſorum Fratrum multitudine fuerint grauati, & à Viſitatoribus, ſiue emittentibus, impetrare non poſſint, vt numerus minuatur ſignificent Domino Præmonſtratenſi, vel Capitulo Generali, vt ipſi ſi expediens vel neceſſarium viderint, eos exonerent.

71. Si per Patres-Abbates vel Viſitatores ad Eccleſiam ab hoc onere exemptam aliqui emittantur, Abbates ſiue Præpoſiti nõ obſtante exemptione, vſq; ad aduentum Viſitatorum emiſſos retineant, ac Viſitatores cum aduenerint, ad Eccleſias non exemptas authoritate Capituli Generalis, eos emittant.

Si verò Eccleſia recenter fuerit viſitata, Prælatus ad aliquem Viſitatorũ eos mittat,

ac literis

ac literis suis requirat, vt ad Ecclesias non exemptas eosdem destinet, quod Visitatores facere teneantur; & si illi ad quos mittuntur eos recipere noluerint, tamquam inobedientes vltrà excommunicationem, quam ipso facto incurrunt, insuper per vlteriores pœnas Ecclesiasticas, eos compellant.

Si quis emissus instinctu diaboli ad seculum euolauerit, & pœnitentiâ ductus redierit; in domo propria pœnâ Apostatis præfixâ puniatur, & eâ peractâ, ad Ecclesiam ex qua fugerat, remittatur. 72.

Qui propter culpam sunt emissi, portam Abbatiæ ad quam iuerunt, nō egrediantur, nisi cum Conuentu.

Abbates vel Priores qui talibus aliter exeundi licentiam concesserint, tamquam Ordinis præuaricatores puniantur.

CAPVT XIII.

De grauissima culpa.

GRauissima culpa est, incorrigibilitas, siue obstinatio eius qui nec culpas veretur admittere, nec pœnitentiam vult ferre, nec se cupit emendare. 73.

Hic talis carcerali custodiæ mancipetur, reficiendus pane tantum & aquâ, quovsq; per generale Capitulum vel per Dominū Præmonstratensem cognitâ causâ decernatur,

natur, quid de eo amplius fieri debeat; & discutiatur, an iuxta præceptum S.mi P. N. AVGVSTINI, etiamsi ipse abscedere noluerit, de nostra tamẽ societate proijci non debeat, vestibusque nostris sacris exui; vt sicut professionem abiecit in corde, sic à corpore, professionis insignia deponere cogatur.

74. Antequam autem hoc fiat, integro Anno, ex iudicio Domini Præmonstratensis, in ieiunio & pœnitentia, in carcere probatus fuerit.

Ex Decr. Congreg. Cõc. Trid. de Regula Apostat. & Eiectis, iussu Vrbani 8. editis.

Si probatus non resipuerit, sed animo indurato in sua peruicacia perseuerauerit, *ne contagione pestiferâ plurimos perdat*, causa contra eum coram Domino Præmonstratensi (ad quem solum hoc spectat) instituatur.

Dominus autem Præmonstr. cum consilio & assensu sex Abbatum, in singulis Capitulis Generalibus, ex grauioribus eligendorum, instituto secundum formam Ordinis nostri processu, & expulsionis causis ad sacrorum canonum præscriptum plenè probatis, deprehensum verè incorrigibilem, sacrâ nostrâ veste exuat, habitu clericali induat, ex Ordine nostro eijciat, ac Ordinarij loci iurisdictioni obedientiæque submittat; & ob id expulsionis sententiam, eidem Ordinario statim insinuari procuret.

Nulli

Nulli Religioſo expulſo literas teſtimoniales Prælati ſiue Superiores concedant, illum ad Sedem Apoſtolicam reijcientes, vel aliam Religionem ingredi iubentes. 75.

Sciat verò quilibet eiectus quod quamdiu extra Religionem agit, ab exercitio Ordinum ſe eſſe ſuſpenſum, ſublatâ per Summum Pontificem à locorum Ordinarijs facultate, dictam ſuſpenſionem relaxandi aut moderandi.

Si quis furioſâ audaciâ efferatus, tamquam phreneticus ſæuiat, ad omnis nocumenti periculum euitandum, ligatis, ſi neceſſe ſit, manibus pedibuſque, ſub arcta cuſtodia teneatur.

CAPVT XIIII.

De ijs qui per carcerem puniendi.

QVicumque de homicidio; vel incendio; vel maioris momenti furto; vel de voluntaria eius, quod ſciebat furto ablatum, receptione; vel de proprietate viginti librarum francicarum, ſiue quod idem eſt viginti florenorum brabanticorum, quorũ quilibet florenus viginti aſſes continet; aut qui de falſificatione literarũ Ordinis noſtri; vel de hæreſi conuicti fuerint vel confeſſi. 76.

Similiter illi qui vel ſuas vel Ordinis ſui domos ſpoliauerint, vel per quoſcumque

alios fecerint ſpoliari; vel graue damnum intulerint, vel inferri procurauerint; vel aliquod graue ſcandalum fecerint.

77. Illi etiam de quibus manifeſtū eſt, quod inter Caput & membra, vel inter Confratres diſſentionē mouerint, aut diſcordiam ſeminauerint.

Item & illi, de quibus Patri-Abbati vel Viſitatori plenè conſtiterit, quod per pœnas in his Ordinis noſtri ſtatutis contētas, nequeant coerceri.

Sed & Prouiſores, alijque Officiarij bonorum adminiſtrationem habentes, qui domus ſuæ bona, aut etiam debita vel credita, ſcienter & malitioſè ſuppreſſerint.

78. Omnes illi etiam qui ſimilia peccata, qualia prædicta ſunt admiſerint, aliaq; quibus in his Statutis carceris pœna conſtituitur; in proprijs domibus incarcerentur, niſi ex cauſis ſuperius expreſſis ad Eccleſias valde remotas ſint emittendi, non reuerſuri niſi cum conſenſu Capituli Generalis.

79. Firmiter autem & fixè eſt conſtitutum, vt Incarcerati, ante triennium ab ergaſtulo ſuo relaxari non valeant, niſi per Dominum Præmonſtratēſem vel Capitulum Generale: & tunc non aliter quam cum cauſæ cognitione, & ad propriorum Abbatum interceſſionem.

Cum proprietarijs tamen poſtulante

hoc

hoc eorum contritione & humilitate, mitius agi poterit.

Si quis antequam incarceretur, vel post- 80.
quam fuerit incarceratus effugerit, nisi *Adrian. 4*
prudentia & discretio Prælati aliud sua- *Sicut in*
deat, & resipiscentis constitutio postulet, *humano.*
nullatenus recipiatur, nisi sub conditione quod carceri mancipabitur.

Quodlibet Monasterium si fieri potest, *Dec. Cōgr.*
carceres habeat, alium mitiorem, seuerio- *Vrban. 8.*
rem alium: vel saltem quælibet Circaria, *iussu edit.*
vel vnum vel duos habeat carceres, in quibus, sumptibus propriorum Monasteriorum, criminosi concludantur, & firmiter teneantur.

Quicumque siue Canonicus siue Con- 81.
uersus, sine speciali licentia Abbatis penès quem detinētur, aliquem incarceratorum accedere, vel ei loqui præsumpserit, pœnæ grauioris culpæ decem diebus subdatur.

Si qui ad tantam malitiam deuenerint, vt incarceratis ferramenta, funes, scalas, vel alia instrumēta qualiacumque, quibus carcerum seras vel muros effringant, vel vincula soluāt, suppeditauerint, vel suppeditari curauerint; vel eis siue per se, siue per alios, ad euadendū, auxilium quodcumque præstiterint; si reipsâ euaserint, & adiutores & instrumentorum subministratores, elapsorum loco, carceri includantur vsque

 ad pro-

ad proximum Capitulum Generale, in quo cognitâ causâ talium pœna decernatur.

82. Verùm si aliquis, antequam incarcerati elabantur, aliquid præmissorum fecisse deprehēdatur, in eodem carcere vel alio fortiori, sine aliqua remissione vel dissimulatione, 40, diebus concludatur: statuto de tempore incarcerationis, alijs in casibus, in suo robore permanente.

83. Nullus autem quamdiu ob sua crimina in carcere detinetur, *Sacram Eucharistiam* sumat, nisi in mortis articulo, vel quādo verè contritus & sacramentali confessione expiatus, humiliter instāterq; hoc postulauerit, & ita expedire Prælatus iudicauerit.

Ob tanti verò reuerentiam Sacramenti, cum incarceratorum aliquis est communicaturus, à vinculis soluatur, veruntamen sub debita custodia contineatur, ac ad ostium carceris, vel extra carcerem ad decentem aliquem locum bene custoditus ducatur; vt ibi cum debita reuerentia, *Corpus Dominicum* sumat, eoque sumpto, ad carcerem statim reducatur.

CAPVT XV.

De victu Incarceratorum.

84. CVm criminum diuersa grauitas, diuersam quoque requirat pœnæ grauitatem; ideo hoc firmiter sit decretum, vt

qui-

quicumq; ordinis nostri Religiosi siue Canonici siue Cōuersi, propter talia crimina, vel propter tales excessus perpetuo carceri mancipantur, propter quos si essent secu- lares Laici, secundum rigorem ciuilium Legum mortis pœnam incurrerent, vel si Clerici, vel in sacris ordinibus constituti, secundum Ecclesiasticas leges per Diœcesanos, aut eorum Officiales, vel degradarentur, vel perpetuo carceri includerētur; pane duntaxat & aquâ totò tempore vitæ suæ reficiantur.

Illi verò qui ob minora delicta sunt in- 85.
carcerati, post completam pœnam grauioris culpæ, in victu potuque tractētur sicut Conuētus; nisi aliud iudicent Prælati apud quos detinentur, quorū arbitrio & discretioni relinquitur, vt ponderatâ delicti grauitate, & lapsorum contritione & humilitate, in eo decernant, quod pro salute & correctione pœnitentium, & ædificatione Fratrum, & scandali reparatione viderint expedire.

CAPVT XVI.

De culpis incertis & pœnis earum, & de pœnis Statutorum non immutandis.

EMergentium culparum pœnæ quæ his 86.
Stat. non sunt expressæ, arbitrio relinquuntur Prælatorū, vt eas culpas pro graui-

tatis malitiæque varietate, diſcretè & ſeuerè puniant, tam propè ad Statutorum pœnas accedentes, quàm vicinè admiſſa errata, ſuâ malitiâ, ad peccata in eis expreſſa accedere comperiuntur.

87. Nullus verò culparū iudicium & pœnas ipſis culpis in his noſtris Statutis decretas, propriâ authoritate mutare præſumat, ſed ſtrictè obſeruentur; niſi per Dominum Præmonſtrat. in caſibus ſibi reſeruatis, vel per Capitulum Generale, vel etiam per proprios Abbates in caſibus à Iure, vel in his noſtris Statutis ipſis permiſſis; vel pro quiete & ſalute animarum poſtea adhuc permittendis, benignè diſpenſetur.

Hoc tamen in omnibus adhibito moderamine, vt ipſi tranſgreſſores provt plus vel minus, ſeu maiori vel minori contēptu deliquerint, acrius ſeu mitius puniantur.

Attendant verò ſinguli habētes diſpenſandi poteſtatem, ne in ruinam rigoris Ordinis & diſciplinæ, ac etiam in animarum ſuarum damnationem, quidquam de conſtitutis pœnis indiſcretè relaxent.

DISTIN-

DISTINCTIO QVARTA.

CAPVT PRIMVM.

De causa, loco & tempore Capituli Generalis, & de aduenientibus ad illud.

VT Ordinis nostri constitutiones exactius seruentur, & si quid violatum vel collapsum, vel de rigore remissum fuerit, restauretur; ac etiam vt mutua charitas & pax, quæ inter eiusdem instituti Prælatos & Religiosos esse debent, magis magisque augeantur, foueantur, & confirmentur; communi Prælatorum consensu est constitutum, vt singulis triennijs (si tamē Dominus Præmonstratensis pro Ordinis necessitate vel vtilitate ita expedire iudicauerit) idque post Pascha in *Dominica Cantate*, omnes Ordinis nostri Abbates, vel ad minus duo de qualibet Circaria, (cui hoc ob distantiam aut aliam vrgentem caussam à Capitulo Generali concessum sit) per eandem Circariam, & eiusdem expensis deputandi, nisi Dominus Præmonstrat. plures euocandos existimauerit, ad Capitulum Generale, per Dominum Præmonstratēsem tempestiuè indicendum, conueniant in Ecclesia Præmonstratensi, & non alibi, nisi de assensu Domini Præmonst. & Capit. Generalis.

1\. *Grego. 9. In emin. Adria. 4. Sicut in humana.*

Innoc. 4. In emin.

Quod

2. Quod si in postremo Capitulo locus pro futuro Capitulo non fuerit designatus, poterit Dominus Præmonstrat. de consilio Patrum-Abbatum, & aliquorum aliorum quos iudicauerit aduocandos, vel consulendos, alium commodum locum pro Capitulo Generali celebrando, constituere.

3. Abbates qui à remotioribus Circarijs ad Capitulum Generale mittuntur, Circariarum suarum statum tam in spiritualibus quàm in temporalibus, compertum habeant, vt tam eum, quàm alia quæ earundem Circariarum profectui oportuna videbuntur, Capitulo Generali, tempore & ordine suo, plenè manifestent. Denique secum ferant, vnde annuam Ordinis talliam per singulos suarum Circariarum Prælatos soluendam, cum debito pro annis restantibus, integrè soluant.

4. Abbates ad Capitulum Generale venientes, cum tribus duntaxat equis, & vno famulo pedite, vel eius loco, cũ vno Conuerso, Ecclesiam Præmonst. ingrediantur: at Canonici in equis veniẽtes, equos suos, si fieri potest, remittant; aliàs tam horum quàm istorum equis, auena non detur.

Veruntamen Laudunensi, Floreffiensi, & Cuissiacensi Abbatibus indulgetur, vt quatuor personas secum adducant, modò ex illis, aliquis sit Notarius.

Qui-

Quicumque Abbates ad Capitulum Generale venerint, vltra *Sueßionem, Laudunum, Crißpiacum, Farram & Caluiacum* familiares vel seruos suos plures quam iam dictum est, adducere non præsumant, vt prætextu familiaritatis in Ecclesia Præmonstratensi, durante Capitulo Generali introducantur & retineantur; nisi id fieret propter itinerum pericula, Domino Præmonstratensi consentiente & expensis Abbatum, hoc facientium. 5.

Omnes verò qui Capitulo debent interesse, pridiè quam celebretur, vel ipso die in loco ad hoc præfixo, satis tempestiuè adsint.

Nulli autem Abbatum vel Præpositorum liceat se à Capitulo Generali absentare, nisi vel ob corporis infirmitatem, vel ob aliquam fundatam rationem; vel ob loci distantiam à Capitulo Generali hoc ei specialiter sit indultum, aut per missionem duorum deputatorum ex sua Circaria (cui hoc concessum sit) satisfaciat. 6. *Innoc. 4. In emin.*

Qui ob infirmitatem se absentare cogitur, mittat Priorem suum, vel aliquem ex suis Canonicis ad hoc idoneum.

Quicumque verò alia ex causa se absentare præsumpserit, nec vllum loco suo miserit; sicut & ille qui ad illorum duorum expensas, quos Circaria, vt superius est consti- 7. *Ibidem.*

constitutum, ad Capitulũ mittere tenetur, contribuere noluerit, ad vnius anni talliam Generali Capitulo applicandam, & ad pœnam quam Generale Capitulum iudicauerit imponendam, condemnetur; ac sine vlla remissione, executioni demandetur.

CAPVT II.

De Oratione vbiq; per Ordinem fundenda, de Processione, Missa, ac alijs ante Capitulum peragendis.

8. PRo impetranda Spiritus Sancti directione, & vnanimi Patrum in bonum conspiratione, ac vberi eius fructu, supradictâ *Dominicâ Cantate*, in qualibet Ordinis nostri Ecclesia, Missa de *Spiritu Sancto* in Conuentu celebretur: ac tam in ipsa, quàm in singulis Missis priuatis, dicatur pro ipsis Abbatibus in Capitulo congregatis, Collecta *Deus qui charitatis dona, &c.*

Singuli Canonici illo die & duobus sequentibus, ob eundem finem, legant Psalmum *Miserere mei Deus*, cum *Oratione Dominica* & *Salutatione Angelica*, ac Collecta prædicta, *Deus qui charitatis dona, &c.* Conuersi quoque, eadem persoluant, exceptâ Collectâ.

9. Ipso itaque die quo Capitulum est inchoandum, horâ per Dominum Præmonstraten-

ſtratenſem deſignandâ, pulſus detur ad Proceſſionem: ac ſub hoc pulſu, Abbates, & omnes qui Capitulo intereſſe debent, ante maiorem Præmonſtratenſis Monaſterij portam conueniant in pleno & integro habitu, tunica ſcilicet, ſcapulari, cappa & caputio, ibidemque exſpectent, donec Conuentus Præmonſtratenſis vſque ad ipſam portam, proceſſionaliter eis obuiam veniat.

In hac Proceſſione Dominus Præmonſtratenſis, & tres primi Abbates, ſint in Pontificalibus, & ex ipſo templo vſque ad portam, Conuentum Præmonſtratenſem ſequantur.

Cùm circiter portam Proceſſio perue- 10.
nerit, ſubſiſtat; ac Dominus Præmonſtratenſis, & tres primi Abbates, vſque ad ipſam portam progredientes, Abbates ibidem exſpectantes, reliquoſq; omnes aquâ benedictâ aſpergant, ac eoſdem portam intrantes thurificent; & reuertatur Proceſſio ad templum, quam Canonici & Abbates ordinatè bini & bini ſequantur, poſt quos gradiantur tres primi Abbates, omnium autẽ nouiſſimus procedat Dominus Præmonſtratenſis: ac incipiatur in ipſo ingreſſu Reſponſorium *Chriſtus reſurgens*, & à principio vſque ad finem Proceſſionis omnes Eccleſiæ campanæ pulſentur.

11. Abbates qui huic Processioni non interfuerint, absque licentia Domini Præmonstratensis, Abbatiam non intrent, & cùm intrauerint, causam exponant, quæ si non reperiatur iusta, veniam petant, eamque sustineant pœnam, quam idem Dominus Præmonstrat. duxerit infligendam.

12. Processionem immediatè subsequatur Missa de *Spiritu Sancto* à Domino Præmonstratensi celebranda, quâ completâ, statim pulsetur campana Capituli, & omnes tam Prælati, quàm absentium Prælatorum Procuratores, intrent Aulam vbi Capitulum est celebrandum.

Omnibus ingressis, Dominus Præmonstratensis Hymnum *Veni Creator* incipiat, ac flexis genibus ab omnibus percantetur, subiungatque Dominus Pręmonstratensis Versum *Emitte Spiritum tuum, &c.* & Collectam *Deus qui corda fidelium, &c.*

13. His peractis surgant omnes, atque ad loca sua eant, dictoq; à Domino Præmonstratensi, *Benedicite,* resideant.

Sequatur deinde Sermo vel exhortatio, quam faciet Dominus Præmonstratensis, vel Abbas aliquis, vel alius ex præcipuis Doctoribus, vel Canonicis, ab eodem ante præmonitus.

CAP.

CAPVT III.

De Obedientia Domino Præmonſtratenſi præſtanda, & de deſignandis Definitoribus ac Officialibus Capituli.

SErmone completo, omnibuſque egreſſis, qui Capitulo non debent intereſſe, & oſtijs clauſis ab ijs qui per Dominum Præmonſtratenſem ad hoc fuerint ſpecialiter deputati, ſtatim ipſe Dominus Præmonſtratēſis Capellam definitorij intret, ibidemq́ue in manibus primi Abbatis, ſi tamen hoc ante numquam præſtiterit, ipſi Capitulo Generali obedientiam, flexis genibus promittat. 14.

Quo facto, ſinguli Abbates & Prælati qui antea id non fecerunt, in manibus Domini Præmonſtratenſis, ipſi Domino Præmonſtratenſi ac Capitulo Generali, obedientiam & reuerētiam flexis genibus per ordinem ſpondeant. 15.

His geſtis, ſtatim per Dominum Præmonſtratenſem, cum Patrum-Abbatum, vel in illorum abſentia, cum ſeniorum præſentium Abbatum conſilio, Definitores Capituli aſſumantur. 16.

Deſignabuntur deinde aliqui talliæ Collectores, qui ante ſolutum Capitulum, vel quartâ die Capituli, matutino tempore, 17.

quantum

quantum quiſque ſoluere teneatur, & non ſoluentium nomina, per Circarias ordinatè procedendo, coram omnibus publicare debeant.

Deſignabuntur etiam aliqui qui abſentium Abbatum excuſationes recipiant, ac an ſint vel non ſint fundatæ, iudicent.

Nominabuntur quoque, qui literas orationis concedant.

18. Eligetur futuri Generalis Capituli Secretarius, qui ſit Capitulo fidelis, ſecreta Capituli tegens, & ante debitum tempus ea nullatenus manifeſtans.

Aſſumentur demum Notarij qui literas Capituli, aliaque quæ eis imponentur, fideliter ſcribant.

Prædicti omnes, de ſibi commiſſis fidelitèr complẽdis, in manibus Domini Præmonſtratenſis, iuramentum præſtent: & inſuper iurent Notarij coram Definitoribus, quod cuncta ſilentio continebunt, nec quidquam evulgabunt, quovſque ab ipſis Definitoribus ſint publicata.

19. Ad maiorem Generalis Capituli ſecuritatem & reuerentiam, Abbas Præmõſtratenſis cum Definitoribus in ſingulis Capitulis Generalibus ſeligant duos Abbates idoneos, qui omnes Generalis Capituli literas ſigillatas, & ſigillandas diligenter diſcutiant, & aduigilent ne quid ſubrepat

indocti,

indocti, vel quod potestatem excedat, vel quod Capituli decreta relaxet, vel quod aliquod incommodum vel inconueniens secum trahat.

Alteruter ipsorum, literarum sigillationi semper intersit, cum vno Præmonstratensis Ecclesiæ Canonico, designando per Dominum Præmonstratensem & Definitores, qui omnes literas solus sigillabit. 20.

Hi tres, fidelitatis iuramentum in manibus Domini Præmonstratensis, vt alij, quoque præstabunt.

Literæ *Prædicationum*, siue quibus confertur prædicandi potestas quando à Capitulo conceduntur, non fiant, nec sigillentur, nisi sub hac cōmuni forma. *Quoniam (vt ait Apost.) Omnes stabimus ante tribunal Christi, &c.* Rom. 14.

Sigillum Generalis Capituli, in Præmonstratensi Monasterio, quatuor clauibus concludatur, quarum vnam Præmonstratensis, alteram Laudunensis, tertiam Floreffiensis Abbates habeant, quartam verò Prior Præmonstratensis, vel Frater ille quem Conuentus Præmonstratensis ad illius clauis custodiam, duxerit deputandum. 21.

Durante autem Capitulo Generali, etiamsi sæpius de die, dictum sigillum efferri debeat, nocturno tamen tempore, sub consueta custodia, reponatur.

22. His peractis, singuli Visitatores, & omnes, qui siue à solo Domino Præmonst. siue ab ipso & à Capitulo Generali iunctim, aliquod officium, vel aliquam habent commissionem, ad manus Domini Præmonst. commissiones suas resignent, qui eas acceptabit, & postea prout bono Ordinis expedire visum fuerit, ex iudicio Capituli Generalis, vel restituet vel reseruabit; ita tamen vt noui Visitatores ex ipsa Circaria visitanda, vel ex alia prout Abbati Præmonstratensi & Capitulo Generali expedire videbitur, assumantur.

23. Decernatur deinde, quis Missam (quæ durante Capitulo, biduo post primũ diem, immediatè ante Capitulum, ab Abbatibus cani debet) sit celebraturus; quis Choro præfuturus, quis Diaconus, Subdiaconus, & quis Assistens sit futurus; ac ijs, & omnibus quibus aliquid agendũ incumbit, quid facere debeant, tempestiuè significetur.

CAPVT IV.

De Ordine & Modo, quibus in Capitulo Generali procedendum.

24. COmpletis quæ Capitulo præmittenda sunt, si quid adhuc tẽporis supersit, ad negotia in Capitulo tractanda procedatur.

Ante omnia autem Abbates & quicumque alij Ord. nostri Professores, habentes

literas

literas excusationis, vel quasuis alias, Domino Præmonst. & Capit. Generali præsentādas, eas statim præsentēt, & quæ sunt in eis notanda, dum leguntur, notentur.

Literæ excusationis, contineant quod earum baiulus, loco mittentis iurandi habeat potestatem, quod excusationis causa sit iusta & sufficiens.

Abbates verò, quibus auctoritate præcedentis Capit. Generalis aliquid fuit commissum, in præsenti Capitulo siue per se (si possint) siue per aliū (necessitate hoc compellente) quid inde sit actum, patentibus literis significent, alioqui tribus diebus in pane & aquâ ieiunare cogantur. 25.

Deinde Dominus Præmonstratēsis proponat, quæ in celebrādo Capitulo pro Ordinis reformatione, vtilitate, vniformitate, atque concordiâ, iudicat necessariò tractanda, & resoluenda. 26.

In negotijs autem tractandis, hic seruetur modus.

Primò, de Ordinis reformatione agatur, & quæ præcedente Capitulo Generali hac de re sunt constituta, examinentur, & si vtilia reperiantur, & talia, quæ cōmodè executioni mandari queant, confirmentur: at verò si minus vtilia, vel nimis dura comperiantur, ea vel in toto, vel in parte mutentur, vel mitigentur, vel abrogentur.

Secundò, de appellationibus, si quæ sint, agetur.

Tertiò, de causis, quæ ex diuersis Circarijs adferuntur, ac de alijs occurrentibus difficultatibus, tractabitur.

27. Ne verò in tractandis materijs confusio aliqua oriatur, & vt vnusquisque prudenter & diligenter, antequam ad congregationem veniat, quæ tactanda sunt perpendere, & examinare queat, in fine singularum congregationum, quid in sequenti discutiendum sit, Dominus Præmonstratensis decernat.

Ob eandem quoque rationem Circariarum causæ per ordinem tractentur; & ordo, quo Circariæ sunt expediendæ, in Aula Capitulari scriptus dependeat, qui ab omnibus obseruetur. & qui eum infregerit, à Domino Præmonstratensi & Capitulo debitè puniatur.

28. In deliberationibus, ordine suo vnusquisq; loquatur, loquentem omnes attentè audiant, nec eum aliquis perturbare, vel interpellare præsumat.

Quicumque Religiosorum aliquid proponere voluerit, paucis ac cũ debitâ id faciat reuerẽtiâ, ac semper detecto sit capite.

Omnia, quæ in Capitulo Generali aguntur, tractantur, & resoluuntur, à Secretario scriptis mandentur.

Si quid

Si quid occurrerit corrigendum, omnes 29.
& ſinguli Domino Abbati Præmonſtra- *Innoc. 4.*
tenſis Eccleſiæ (quæ omnium aliarum Ec- *In emin.*
cleſiarum mater eſt) & ſancto illi Abbatum conuentui humiliter reuerenterque obediant, & clamati veniam petant, Abbates ſtando, alij ſe proſternendo. Verùm clamationes à nullis fiant, quàm à ſolis Abbatibus.

Sicut autem Domino Præmonſtratenſi & Capitulo Generali, ſinguli Abbates obedire tenentur, ita quoque Abbas Præmonſtratenſis obtemperare debet Capitulo Generali, vt & ipſe ſecundum Ordinis Statuta, ſi quid contra ipſum propoſitum fuerit, iudicetur.

Abbas in Generali Capitulo ex fundata 30.
cauſa depoſitus, etiamſi cauſa non ſit expreſſa, ſine ipſius Capituli licentia, ante triennium iterum in Abbatem non promoueatur.

Quæcumque in Capitulo propoſita fuerint vel acta, quæ ſcandalum aliquod poſſent generare, perpetuò ſilentio tegantur: & ſi quis ea repertus fuerit propalaſſe, tamquam ſecretorum Capituli reuelator, ſeuerè puniatur.

Si in tractandis materijs oriatur opinionum qualiſcumque varietas, vtraque pars rationes ſuas cum religioſa modeſtia pro-

ponat, vel si ita Domino Præmonstratensi visum fuerit, scripto tradat, & à Definitoribus seorsim in Definitorio discutiantur, & quod ipsi resoluerint pro definitiua sententia ab omnibus sine vlla contradictione teneatur.

Innoc. 4. & Vrb. 4. In emin.

Itaque primâ primi diei congregatione completis, pro ratione temporis, his quæ superius sunt constituta, ac alijs, quæ Dominus Præmonstratensis agenda iudicauerit, ad eius nutum finis imponatur.

CAPVT V.

De his quæ post prædicta, Primo Secundo & Tertio die Capituli sunt obseruanda.

31. EOdem primo die post meridiem, commodâ horâ a Dño Præmóst. designandâ, pulsus ad Capit. detur, & statim in Aula Capitulari vel circa eam omnes côueniant.

Ingresso Domino Præmonstratẽsi, omnes ingrediantur, & fores Aulæ Capitularis claudantur, ac flexis genibus (prout etiam in singularum Congregationum initijs fieri debet) legatur Antiphona: *Veni Sancte Spiritus*, subiungat Dominus Præmonstratensis Versum, *Emitte Spiritum tuum, &c.* & Collectam, *Deus qui corda, &c.*

Surgat deinde Dominus Præmonstratensis, ac resideat, omnesque ad loca sua, se recipiant, & quæ in præcedẽti Congregatione

tione tractari cœpta sunt, resumantur, &, (si fieri potest) absoluantur.

Durante autem Capitulo nullus Abbas, 32.
Canonicus vel Conuersus, sine licentia Domini Præmonstratẽsis, Monasterij, vbi celebratur Capitulum, portas egrediatur.

Transgressor huius constitutionis, si sit Abbas, in pane & aquâ ieiunet, & in Conuentu Abbatum, super nudam mensam comedat.

Si sit Canonicus, vel Conuersus in pœna grauioris culpæ (si tamen Abbas Præmonstratensis eum retinere voluerit) Pręmonstrati remaneat.

Si quis autem temerario ausu muros transierit, iudicetur Apostata, ac ex eo tempore, sine licentia Domini Præmonstrat. in domo propriâ nequaquam recipiatur.

Secundo die, ad signum Campanæ om- 33.
nes Capitulum intrent, & absolutâ Antiphonâ, *Veni Sancte Spiritus*, cum Versu, *Emitte Spiritum tuum, &c.* & Collectâ, *Adsit nobis, &c.* Definitores Definitorij Capellam ingrediantur, & si quæ controuersa sunt resoluenda, ibidem resoluant, ac ad congregationem venientes, resoluta promulgent, & ad alia negotia ordinatè procedatur.

Tertio die, similiter in Aula Capitulari 34.
omnes, signo dato cõueniant, & lectâ Antiphonâ, *Veni Sancte Spiritus*, cum Versu, *Spi-*

ritus Domini, &c. & Collectâ, *Mentes nostras, &c.* Definitores, quæ pridiè inceperant, prosequantur, atque perficiant, & in Capitulo publicent, & deinde si quæ supersunt, ea à Capitulo tractentur, & resoluantur, &, si fieri potest, Capitulo, finis imponatur.

CAPVT VI.

De Ordinationibus Capituli Generalis.

35. Est autem firmiter decretum, vt circa constitutiones nouas hæc tria perpetuò obseruentur. Primò, vt Visitatores omnia Statuta, quæ in Capitulo Generali de cætero cōdentur, in omnibus Monasterijs sibi subiectis ipso primo anno publicare teneantur; quodq́ue omnes tam Prælati quàm Subditi eas inuiolabiliter obseruare debeant. Ad quod Visitatores omnibus modis adlaborabunt, contradictores, & rebelles, si sit necesse etiam per censuras Ecclesiasticas compescendo, & cōpellendo.

Deinde vt subsequenti Generali Capitulo eadem noua Decreta examinentur, & discutiantur, & si nullus ea oppugnet, nullumq́ue in eis incommodum reperiatur, vt in debitâ obseruatione permaneant. At verò si aliquis contradicere, aut ea oppugnare velit, eius rationes audiantur, & perpendantur, ac quid sit faciendum per Capitulum vel per Definitores decernatur.

Demum, vt tertio Capitulo rursum eadem Decreta, vt iam est dictū, ad incudem reuocentur, & exactissimè examinentur, ac omnimodè vel approbentur, vel reprobentur, aut si sint nimis seuera vel dura, mitigentur. 36.

Quæcumque autem Decreta vel Statuta tertio Capitulo fuerint approbata, ea sine relaxatione aliquâ tam à Prælatis, quàm Subditis, perpetuò obseruentur.

Subditi qui eadem Statuta recipere vel obseruare cōtempserint, per proprios suos Prælatos, vel per Visitatores, ad eorum obseruationem, etiam excommunicationis sententiâ, compellantur.

Abbates verò, qui proteruè ijs reluctantur, vel ea admittere recusant, per censuras Ecclesiasticas, ac etiam per depositionem, si necesse sit, constringantur.

CAPVT VII.

De Tallijs siue Collectis.

Porrò Definitores de temporali Ordinis statu se informare teneantur, ac ob id talliarum siue contributionum computus ab ijs, qui earum administrationem habuerūt, exigant, & illi eos exactè reddāt. 37.

Auditis computibus aduertant Definitores, si in proximo Capitulo tallia sit soluenda, & si hoc necessarium existimauerint,

rint, rationes in Capitulo publicè proponant, vt ibidem quid agendum sit, communi consensu decernatur.

38. Hoc verò permaneat perpetuo decreto stabilitum, vt de cætero præter Collectas in Capitulo Generali, nullæ aliæ Collectæ seu contributiones in Ordine fiant, nisi pro communibus ipsius Ordinis negotijs, vel pro subleuandâ aliquâ domo Ordinis nostri, graui paupertate pressâ. In quibus casibus si Capitulum Generale commodè possit expectari, ipsius iudicio & consensu huiusmodi Collectæ fiant.

Quia verò magna nonnumquam necessitas occurrere potest, vt Capitulum expectari nequeat; ideò in singulis Capitulis Generalibus per Dominum Præmonstratensem, & ipsum Capitulum statuantur viri aliqui fideles & circũspecti, per quos, & de quorum consilio & assensu, vrgente casu necessitatis Collectæ fiant, aut mutuũ pro Ordine contrahatur.

39. Quando autẽ Collectæ per supra dictos faciendæ decernuntur, deputentur quoque ab ijsdẽ duo Abbates, qui dictas Collectas recipiant, & de sua receptione in sequenti Capitulo Generali computum reddant.

Tribuatur ijsdem Collectoribus, authoritate Domini Præmonstratensis & Capituli Generalis, potestas compellendi omnes

nes qui impoſitam contributionem ſoluere nolunt.

Hoc inſuper perpetuâ ſanctione maneat fixum, vt omnes Ordinis noſtri Prælati, qui Collectam pro negotijs Ordinis, vel pro cauſis in Statutis & Priuilegijs Ordinis expreſſis, per Definitores Capituli Generalis, vel per conſenſum Maioris & Sanioris eorundem partis imponendam, pro portione, per deputatos vel deputandos à Domino Præmõſtratenſi & Capitulo Generali, Eccleſijs ſuis impoſitâ vel imponendâ, Collectoribus ſeu Receptoribus legitimâ authoritate conſtitutis, ſoluere noluerint, excommunicationis ſententiam ipſo facto incurrant. 40.

Quod ſi hanc ſententiam per tres menſes ſuſtinere præſumpſerint, ijs euolutis, ſint ipſo facto depoſiti, omneſque eorum ſubditi ab obedientia ipſis promiſſa abſoluti, ſintque Patres-Abbates ſub prædicta pœna obligati, vt filiabus ſuis Eccleſijs taliter vacaturis, ſtatim ſecundum formam Ordinis de idoneis Paſtoribus faciant canonicè prouideri.

Priores, Prouiſores, & quiuis alij ſubditi, qui in ſoluenda Collecta ex præcedentibus cauſis impoſita, Prælatis ſuis, aut in Electionibus propter cauſam iam dictam celebrandis, Patribus ſuis Abbatibus cum 41.

effectu restiterint, prętcr pœnas rebellibus constitutas, voce & obedientiâ nominatâ careant, & sint ineligibiles toto tempore vitæ suæ.

CAPVT VIII.

De Conclusione Capituli Generalis.

42. OMnibus definitis & ordinatis quæ fuerint definienda & ordinanda; in Abbatum Capitulo, siue in separata eorum ab alijs congregatione, Circariarum literæ, aliaque quæ fuerint constituta & ordinata, in quantum opus fuerit legantur; & postea in communi Capitulo Conuentus, præmissâ aliquâ (si tempus permittat) exhortatione, communia Ordinis instituta, si quæ nouiter fuerint facta, & alia quæ in Capitulo fuerint decreta, promulgentur: ac deinde consuetæ Orationes fiant, & qui fuerint ex more excommunicandi, à Domino Præmonstratensi excommunicẽtur.

43. Subiungatur demũ à Domino Præmonstratensi confessio generalis, *Confiteor Deo omnipotenti, &c.* & præmissâ Oratione *Misereatur tui, &c.* eadem confessio à Capitulo repetatur: subnectat deinde Dominus Pręmonstratensis *Misereatur vestri, &c.* & *Indulgentiam, &c.* ac nisi adsit Episcopus, à Domino Præmonst. solemnis detur benedictio, & hoc modo Capitulo Generali finis impona-

ponatur, & vnusquisque in pace reuertatur ad propria.

CAPVT IX.

De Capitulo Prouinciali.

VT sacer noster Ordo, per totum terrarum orbem longè latèque diffusus, in maiori disciplina contineri, & oborientes difficultates maiori valeant authoritate resolui atque componi; firmiter est constitutum, vt in singulis Circarijs quando Capitulum Generale non celebratur, Vicarij annuè Capitulum Prouinciale instituant, nisi ex iustis causis ipsi iudicent ad secundum vel tertium annum differendum. 44.

Huic Capitulo Dominus Præmonstratensis quandocumq; placuerit, pręsideat; eo autem absente, Vicarij, locũ ęius teneant. 45.

Ordo, cæremoniæ, & obseruantiæ, aliáque pro Generali Capitulo præscripta, in quantum congruum est, Capitulo Prouinciali accommodentur.

Caueatur autem, vt nihil in Prouincialibus Capitulis statuatur vel ordinetur, quod Statutis vel Priuilegijs Ordinis, vel Generalis Capituli decretis, eiusque iurisdictioni vllatenus contrarietur. Et si quid tale fiat, nullius sit roboris vel efficaciæ.

Antequam verò Capituli Prouincialis ordinationes executioni mandentur, prius 46.

mittan-

mittantur ad Dominum Præmonſtratenſem, vt ipſe eas examinet, & ſi neceſſe ſit corrigat, augeat, minuat, vel mutet, prout ipſe in Domino expedire iudicauerit, & poſtquam examinauerit, eas vel reijciat vel confirmet: & quando ſunt confirmatæ, Vicarij eas publicent, & omnes iſtius Prouinciæ Religioſi, tam Prælati quàm Subditi eas acceptare & obſeruare teneantur.

Capvt x.

De conſtruendis Abbatijs, & earundem vnitate, ac vniformitate quoad Regulam, Statuta, Cantum, Cæremonias: ac de ſuccurrendis afflictis Monaſterijs, & Ordinis Priuilegijs defendendis.

47. PRo conſtruendis Abbatijs nulla loca in ciuitatibus acceptentur, niſi cum conſenſu Capituli Generalis, vel Domini Præmonſtratenſis, quando ſine periculo Capitulũ Generale exſpectari non poteſt: at verò alia loca ſub teſtimonio duorum Abbatum (ſi haberi queant) recipiantur.

Filius Abbas ſine conſenſu ſui Patris-Abbatis ac Domini Præmonſtratenſis, vel Capituli Generalis, nullam nouam Abbatiam erigat.

48. Exactiſſimè autem & inuiolatè obſeruetur vt nullus nouus Abbas, ad locum qui

nouiter in Monasterium erigitur vel construitur, mittatur, nisi cum Clericis ad minus duodecim, & cum his libris: *Missali, Psalterio, Hymnario, Collectario, Antiphonario, Ordinario, Regula* atque *Statutu*: necnon nisi constructis his ædificijs, *Oratorio, Refectorio, Dormitorio, Infirmitorio, Portâ, Cellâ Portarij, & Cubiculo* vel *Domo Hospitum*; quatenus Fratres ibidem Deo seruire, & Regulariter viuere statim queant.

Fratres, qui cum nouo Abbate ad formandum erigendumq; nouum Monasterium emittuntur, Abbas emittens, inuito nouo Abbate, ex nulla causa repetere aut recipere possit; & sine vtriusque Abbatis licentia, ipsi redire, ad matricem suam Ecclesiam non præsumant. 49.

Si quis ex Canonicis vel Laicis ad nouam Abbatiam emissus, ad matricem Ecclesiam, sine debita licentia, inobediens existens & contumax, reuersus fuerit, Abbas matricis Ecclesiæ, eum tamquam inobedientem, extra Conuentum in loco in quo voluerit, per quindecim dies retineat.

Si verò in rebellione perseuerans, reuerti noluerit ipse Abbas matricis Ecclesiæ, eum ad locum ad quem missus erat redire compellat, ac ibidem tamquam Pater-Abbas eundem pœnæ subijciat, tantæ contumaciæ & inobedientiæ competenti.

In alijs

In alijs verò Abbatijs, compertâ eius peruicaciâ, vnâ ſolum nocte hoſpitij gratia ei præſtetur.

50. Nullâ autem ratione Fratres noſtri concedantur vel accommodētur alterius Ordinis Eccleſijs, niſi dictæ Eccleſiæ ad noſtrum Ordinem tranſire velint.

51. Vt autem omnis violandæ pacis atque concordiæ tollatur occaſio, hoc inuiolabiliter in poſterum obſeruetur, vt nullæ Abbatiæ extruantur, niſi ab alijs Ordinis noſtri Abbatijs duobus milliaribus ſeu leucis diſtent.

Curiæ, vnius milliaris, molendina verò dimidij à ſe mutuo diſtantiam habeant, niſi Abbas qui in extructione antiquior eſt, conſenſerit, vt vicinius ædificari queant.

Veruntamen quia iuſta & fundata ratio nonnumquam aliud requirere poſſet; ideo locorum vicinitas atq; diſtantia, ex trium viciniorum Abbatum iudicio pendeat.

52. Vt autem indiſſolubilis vnitas & inuariata cōformitas in Ordine ſemper perſeueret, perpetuâ lege ſancitum ſit, vt *Regula* S.mi P. AVGVSTINI, vno eodemq; modo & intelligatur ab omnibus, & obſeruetur.

Deinde vt omnes *Libri* ex quibus diuinum officium eſt peragendum, vſui Præmonſtratenſis Eccleſiæ ſint conformes, & vt cære-

vt cæremoniæ in *Ordinario* Ordinis communi consensu præscriptæ, ad amussim obseruentur, & ab ijsdē sine Domini Præmonstratensis licentia minime recedatur. *Grego. 9. In emin. Innoc. 4. Sedis Ap.*

Præterea vt Ordinis Statuta vniformiter vbiq; obseruentur: Saluâ semper Domini Præmonst. & Capit. Generalis, in casibus sibi commissis, dispensandi authoritate.

Si Abbates, vel Præpositi, in dictis Libris 53.
procurandis, & in obseruanda & promouenda vniformitate, comperiantur negligentes, Visitatores hanc eorum ignauiam ad Capitulum Generale referant, vt ibidē pro culpæ magnitudine castigentur.

Vt quoque maior & arctior sit animo- 54.
rum coniunctio, præcipitur vt quādo constat Ecclesiam aliquam graui paupertate premi, omnes prout charitas dictauerit, & propriæ Ecclesiæ facultates permiserint, eam subleuare, eiq; indigenti succurrere, fraternè nitantur.

Si contingat autem aliquam Ecclesiam, 55.
contra Sedis Apostolicæ, Ordini nostro concessa Priuilegia, iniustè indebiteq; vexari, ac impetitores siue aduersarij adeò sint potentes, vt Prælatus afflictæ Ecclesiæ, vix vel nisi cum graui incommodo eis resistere queat; omnes Prælati Ordinis nostri quisque in sua Circaria, quando in ea talis casus advenerit, sine vllâ excusatione vel

exceptione, sub pœna depositionis, ad Priuilegij defensionem, pro sua parte contribuant, modo tamē Visitatoris, ac omnium, vel saltem duorum triúmve vexatæ Circariæ Abbatum consilio & assensu procedatur, vel sit processum.

56. Expensæ verò pro tuitione Priuilegij factæ, in proximo Capitulo Generali, Circariæ quæ eas fecit, restituantur; ac super iisdem necessarijs, & moderatis expēsis, simplici contribuentium iuramento stetur.

Si quis Abbatum vel Prælatorum requisitus noluerit contribuere, Prælatus Ecclesiæ oppressæ, vel Domino Præmonstratensi, vel Generali Capitulo, hoc ipsum significet, & illi nolentem compellant, & pertinaciter reluctanti, pœnam supra decretam infligant.

CAPVT XI.

Quæ sit lex inter matrices Ecclesias & filiales, ac inter alias, & de Patrum Abbatum authoritate.

57. PErpetuâ lege, inter Abbatias Ordinis nostri quæ se mutuo genuerunt, sit statutum, vt matrices Ecclesiæ filiabus suis Ecclesijs nullum cuiuscumque temporalis contributionis vel exactionis grauamen imponant.

Alexād. 3. In Ap. Se. Vrban. 4. In emin.

Deinde,

Deinde, vt Patres-Abbates filiabus Ecclesijs non sint onerosi & molesti, nec immoderatis expensis, vllatenus eas exhauriant vel opprimant.

Demum, vt Patres-Abbates, filiorum suorum Abbatum Monasteria visitantes, nullum eorum Canonicum, Laicum, vel Nouitium, ad Obedientiam vel ad Professionem recipiant; sed hoc ad proprium Abbatem pertineat. 58.

Erit verò in Patrum-Abbatum potestate quandocumque placuerit, siue præsens sit filius Abbas siue absens, Capitulo præsidere, culpas castigare, & quæ sunt corrigenda, corrigere.

Singulis annis quilibet Pater-Abbas siue per se, siue per alium idoneum & eius muneris, iure capacem, Abbatias, quas sua Ecclesia immediatè genuit, semel visitet, nisi Dominus Præmonstratensis vel Visitatores eo anno visitauerint. 59.

Veruntamen si occurrat aliquà grauis necessitas, etiam factâ per Visitatores visitatione, quæ officij sui sunt Patres-Abbates exequi poterunt.

Nullus autem Pater-Abbas authoritate paternâ aliquas Ecclesias visitare præsumat, præter illas quæ immediatè ab eius Ecclesia processerunt, ac ex eo, paternæ ipsius authoritati sunt immediatè subiectæ.

Quod si quis secùs facere præsumpserit, ipso facto sententiam excommunicationis incurrat.

60. Si Pater-Abbas intelligat, aliquem filialis Ecclesię Religiosum, in aliqua obedientia, vel foris in aliquo loco existentē, scandalosè viuere, vel aliquod damnum Ecclesiæ suæ inferre, & filius Abbas ad Patris-Abbatis monitionem eum non amouerit vel non reuocauerit, ipse Pater-Abbas authoritate suâ Paternâ, eum amoueat, atque ad Monasterium suum remittat.

Verùm in hoc negotio Pater-Abbas non leuiter, sed prudenter, ac cum magna discretione procedat, filijque Abbatis se excusantis rationes expendat, ac ne hominū peruersitate decipiatur, sufficientem interponat moram, & accusantium qualitates & mores, & omnes circumstantias exactè perpendat, & nihil præcipitanter agat.

61. Ad Patrem quoque Abbatem spectet, vniuersa quæ in filiali Ecclesia contra Ordinis instituta, & approbatas consuetudines fieri compererit, in pristinum ac debitum statum reformare.

62. Ne autem Capitum multitudo, Ordinis scindat vnitatem, ideo strictissimè prohibetur, ne præter Capitula Prouincialia superius permissa, vllus Pater-Abbas, vel quiscumque alius, præsumat Conprouinciales

ciales ſuos Abbates conuocare, vt vel priuatum, vel Generale Capitulum celebret: & ſi quiſpiam hoc præſumpſerit, & ipſe conuocans, & ipſi conuenientes ipſo facto ſuſpenſi permaneant, quovſque perſonaliter coram Domino Præmonſtrat. vel coram Capitulo Generali ſe præſentauerint, de tanto exceſſu ſatisfacturi, & eam pœnitẽtiam ſubituri, quam Dominus Præmonſtratenſis, vel Capitulum Generale, iudicauerit imponendam. In alijs verò omnibus ius Patrum-Abbatum, ſaluum perſiſtat & illæſum.

Quotieſcumq; ad matricem Eccleſiam 63.
filius Abbas venerit, debitus ei honor ab omnibus impendatur.

Si aliquis filius Abbas, contra matricem Eccleſiam ſe erexerit, atque ad eum comprimendum oporteat Patrem-Abbatẽ graues ſubire ſumptus, reliquæ, ſi quæ ſint, filiales Eccleſiæ, ad neceſſarias expenſas ſi Pater-Abbas hoc poſtulauerit, & filiorum Abbatum conſilio & aſſenſu proceſſerit, ne ſuccumbat, omnes contribuant: at ſedato tumultu, & diſcordiâ, quę exorta erat, compoſitâ, vel lite terminatâ; Eccleſia quæ comperta fuerit iniuſtam fouiſſe cauſam, ſit obligata omnes ſumptus refundere, & ad hoc faciendum à Superiori poteſtate cogatur.

64. Quod ad Abbatias attinet quæ ſe non genuerunt, hoc ſeruetur; vt iuxta Apoſtolicam exhortationem, omnes Ordinis no-
Rom. 12. ſtri Abbates, *honore inuicem præuenientes*, ſuperuenienti Coabbati in omnibus Monaſterij ſui locis cedant, etiamſi ipſorum Monaſteria ſint antiquiora.

Si autem duo vel plures ſuperuenerint, ſecundum tempus erectionis, ſiue ſecundum antiquitatem Abbatiarum, ordinem ſuum teneant, niſi aliquis eorum Vicarius fuerit aut Viſitator, cui etiamſi iuniori, primum locum reliqui deferre teneantur.

Verùm ſi aliquis Abbatum albâ vel ſacris veſtibus ſit indutus, (is etiamſi ſit omnium iunior) primum locum obtineat, & antiquioris officium adimpleat.

CAPVT XII.

De Electione & Tranſlatione Abbatum.

65. QVandocumque Eccleſia Premonſtratenſis ſuo Paſtore fuerit viduata, Canonici ipſius Eccleſiæ, cùm trium primorum Abbatum, ad quos tunc dictæ Eccleſiæ cura pertinet, Laudunenſis ſcilicet Floreffienſis & Cuiſſiacenſis conſilio, perſonam idoneam eligant, aduocatis quoque ad conſilium quatuor alijs Abbatibus, ad eandem Eccleſiam pertinentibus; quos ipſi

Adrian. 4. Sicut in humano. Vrban. 4. In emin.

Cano-

Canonici dictæ Pręmonstratensis Ecclesiæ iudicauerint aduocandos.

Quando autem aliqua alia Ecclesia Ordinis nostri Abbate fuerit destituta, Prior domus absque mora Patri-Abbati hoc significet, ac eidem deferat vel mittat sigillum Abbatis defuncti. 66.

Ipse verò Pater-Abbas (sicut & tres primi Abbates respectu Ecclesiæ Præmonst.) Priori ac Conuentui vacãtis Ecclesiæ, diem certam assignet & competentem, ac tantum spatij largiatur, vt Fratres absentes qui electioni debent interesse, vocari queant: & ipsi si voluerint & commodè possint, ad electionem tempestiuè venire & interesse valeant.

A die verò obitus ipsius Abbatis, siue Domini Præmonstrat. siue alterius, quovsque de nouo Abbate prouisum fuerit, post Laudes & Vesperas, omnibus super formas procumbentibus, cum omni deuotione dicatur Psalmus: 67.

Ad te leuaui oculos meos, &c. cum *Gloria Patri. Kirie eleyson, &c.*

Pater noster, &c. Et ne nos, &c.

Vers. *Saluos fac seruos tuos.*

Vers. *Esto nobis Domine turris fortitudinis.*

Vers. *Domine Deus virtutum conuerte nos.*

Vers. *Domine exaudi orationem meam.*

Dominus vobiscum.

OREMVS.

Deus qui corda fidelium, &c.

Prætende Domine famulus tuus, &c.

68. Præfixâ ad eligendum die, Missa de *Spiritu Sancto*, pro ratione temporis & diei celebretur, & ea persolutâ, detur pulsus ad Capitulum.

Fratribus Ecclesiæ, in Capitulo existentibus, Pater-Abbas cum duobus vel tribus Ordinis nostri Abbatibus, quos ad consilium adhibendos duxerit, Capitulum intret; & cãtato Hymno *Veni Creator.* subiungat Pater-Abbas Vers. *Emitte Spiritum, &c.* & Collectam, *Deus qui corda, &c.* deinde omnibus residẽtibus, exhortationem aliquam faciat, eâque peractâ curet hoc Caput Statutorum *De Electione facienda*, in præsentia Conuentus, clarè & distinctè legi.

69. Dicto Capite perlecto, proponat Pater-Abbas Conuentui formam Electionis, quæ fit per compromissum, & per eam ad Electionem Fratres procedant, ac eligant in primis ipsos Electores in quos compromittant, & qui futurum Abbatem, vice omnium eligant.

Præcipiat verò Pater-Abbas authoritate Capituli Generalis assumptis a Conuentu electoribus, quatenus omnibus affectibus passionibusq; sepositis, eum eligant, quem secundum Deum, & conscientiam suam,

quan-

quantum humana fragilitas patitur, vitâ, ſcientiâ, & ætate ad officium Abbatiale maximè dignum & idoneum iudicant.

Non valeat autem electio, niſi omnes assumpti Electores in vnam perſonam, idoneam conſentiant: ſed tamen ipſi Electores, cum conſilio & aſſenſu Patris Abbatis ordinare queant, vt etiamſi, ipſi in vnam perſonā non omnes conſpirent, rata tamē ſit & valida eius electio, in quem vocum plūralitas cōfluxerit, ita vt ſi tres ſint Electores, iſte ſit Abbas, qui ex illis tribus duas voces habuerit, etiamſi non habeat tertiam. 70.

Electio aliter facta quam per viam compromiſſi, nullius ſit efficaciæ, niſi fortè per viam diuinæ inſpirationis, vel quaſi, conſpirantibus ſcilicet omnibus, & communi voto atque conſenſu, alijs ſolemnitatibus iuris relegatis, abſque vllo vitio fuerit celebrata.

Statutum ſit proinde ac firmâ lege decretum, vt in omnibus & ſingulis Ordinis noſtri Monaſterijs, tam in præſenti vacantibus quàm in futuro vacaturis, Electio celebretur per viam compromiſſi, aut per viam diuinæ inſpirationis, vel quaſi; vias in ordine conſuetas & maximè probatas. 71.

Via verò ſcrutinij, quamuis iure ſit probata & permiſſa, tamen propter graues ratio- 72. L. 1. decr. t. 6. c. 24.

Tri. ss. 25 de Reg. cap. 6. rationes, eâ feueritate omnibus Ordinis noftri Ecclefijs (vbi ex antiquo non eft in continuo & pacifico vfu) fit & maneat interdicta, vt Electio per ipfam facta fit nulla, & electus (fi ei cōfenferit) ac eligentes, voce careant, & ineligibiles fint toto tempore vitæ fuæ; poteftate eligendi tunc ad eos deuolutâ, qui per aliquā de duabus fuprà probatis vijs procedere voluerint, vel ad immediatum Superiorem, fi omnes de Conuentu in viam fcrutinij confenferint.

73. Qui vt in Prælatū eligatur, literas commendatitias, per fe, aut per alios (fe fciente & approbante) à quocumq; impetrauerit; vel fauorē aut opem Magnatū, vel aliorum quorumcumque, etiam de Ordine noftro exiftentium, ad fui promotionem, implorauerit; ipfo facto fit illâ vice ineligibilis, nec ad eligendū, cum cæteris admittatur.

Si verò defuper, vel ijs, vel quibufcumque qui non funt Ordinis noftri, querelas fuas depofuerit, pœnæ grauioris culpæ in propria Ecclefia, viginti diebus, fine vlla relaxatione, fubdatur.

Si autem graue aliquod incommodum inde Ordini vel Perfonis eius, ortū fuerit, puniatur, vt fuprà præfcriptum eft. *Dist. 3. c. 10.*

Si monitus & correctus, à cœptis non deftiterit, excommunicationis fententiâ, alijfq; pœnis, vt infrà decernitur, feriatur. *c. 14.*

Tractatis

Tractatis autem ordinatè ijs quæ sunt 74.
tractanda, assumpti Electores in loco separato, ad electionem Abbatis procedant.

Persona autem in quam vel Electores assumpti vice omnium, vt præmittitur, vel Fratres domus viâ Spiritus Sancti, vel quasi, Canonicè consenserint, antequam publicetur, Patri-Abbati secretò nominetur, qui & electionis processum, & personam electi, seriò, & diligenter examinet.

Electione debite examinatâ, & comper- 75.
to quod sit absque vllo vitio celebrata, & quod persona electa sit idonea, sine difficultate Pater-Abbas eam Conuentui concedat: ac electionem authoritate Priuilegiorũ Ordinis nostri in Dei nomine confirmet: Electum installet, siue in possessionem mittat, ac eidem Electo (sicut & à Patre-Abbate, ex causis dictis vel dicendis, Prouiso) omnes Ecclesiæ Fratres nullo excepto, statim obedientiam promittant.

Sixtus 4. Regimini vniuersalis Eccles.

Quod si Pater-Abbas Electum minus idoneum repererit, poterit eum reijcere, modo iustam reiectionis suæ causam ostenderit.

Si verò de eligẽdo Abbate inter Fratres 76.
aliqua fuerit suborta discordia vel scissura, & illi ad vnitatem cõcordiamq; nequeant facilè reuocari, vel cõtrouersia discordiam excitans non possit liquido iure, decidi;

Innoc. 4. & Vrb. 4. In emin.

Pater-

Pater-Abbas de suorum Coabbatum consilio, idoneam personā eis prouideat, quam sine contradictione in Abbatem recipere omnes teneantur: Si verò oblatam personam recipere contempserint, sententiæ subiaceant, quam authoritate Ordinis cum consilio eorundem Coabbatum Pater-Abbas duxerit in eos decernendam & promulgandam.

77. Caueat autem Pater-Abbas, ne carnem sequens & sanguinem, mundano fauore vel familiaritate deuictus, magis idoneos à Capitulis electos reprobando, minus dignos promoueat; in qua culpa si per Visitatores (qui suborta suspicione hac de re sedulò inquirere debēt) fuerit deprehēsus, in proximo Capit. Gener. grauiter puniatur.

78. Quicumque inter se coniurauerint vel conspirauerint, quod nō eligent Pastorem nisi de gremio Ecclesiæ suæ, eligendi potestate, eâ vice priuentur.

79. Quia verò nonnulli pro diuersis suis excessibus aliquando in perpetuum, aliquando solum ad tempus voce suâ priuantur; ideo hoc firmiter statutum sit, vt tales si durante priuatione Ecclesiam vacare contingat, in ipsa electione, etiamsi præsentes fuerint, vocem non habeant, sed eligendi careant potestate, & ob id si huiusmodi sint absentes, non vocentur.

Verun-

Veruntamẽ vt hac in parte moderamen aliquod adhibeatur, poterunt electionum Rectores, ad intercessionem totius vel maioris partis Conuentus, & exigentibus hoc eorum meritis, cum iisdem quantum ad actum Electionis misericorditer dispensare.

Restitutio autem vocis perpetuò amissæ, nulli suffragetur vel adminiculetur, nisi de gratia sibi facta, habeat Domini Præmonstratensis, vel proprij Abbatis literas testimoniales debitè expeditas.

Ex grauibus autem & pregnãtibus cau- 80.
sis, perpetuo decreto fixum permaneat, vt quicumque Ordinis nostri ad electionem vacantium Ecclesiarum, seculares siue alterius Ordinis personas conuocauerint, nisi à toto Conuentu, vel à maiore saltem ipsius parte, & expresso electionẽ Regentis concurrente consensu, ex certa & rationabili causa fuerint conuocatæ, ipso facto excommunicationis sententiæ subiaceant, quovsque ab huiusmodi Rectoribus si resipuerint, absolutionis beneficium, meruerint obtinere: quod tamen non obtineant, nisi præstito prius iuramẽto, quod pœnam sustinebunt, quam Dominus Præmonstratensis vel Capitulum Generale, propter hoc eis duxerit infligendam.

Teneantur verò earundem electionum

Rectores, sub pœna suspēsionis, ad immediatè sequens Capitulum Generale referre nominatim, quos hac in parte contigerit deliquisse.

81. Sacerdotum filij aut alij illegitimi, etiam obtentâ dispēsatione, nullatenus ad dignitates, vel beneficia, animarum curam habentia, promoueantur.

82. Cùm autē aliqua Ecclesia aliunde quàm de gremio suo aliquem sibi in Abbatem elegerit, Prælatus de cuius Conuentu Abbas eligitur, nisi ex iusta causa, authoritate Domini Præmonstratensis, eum retinuerit, Electum concedere teneatur, Ecclesia verò ad quam assumitur, eidem in suo recessu prouidere debeat de necessarijs & statui suo cōuenientibus vestibus, & equitatura competenti.

83. Si de permissione Ecclesiæ ex qua sumitur, aliquid secum tulerit, ad ipsius Ecclesiæ voluntatem & nutum, siue post obitũ, siue ipso adhuc viuente, restitui debeat.

Permittitur tamen, vt libros studijs subseruientes, & Scripturas Scholasticas vel claustrales, quas permissus est habere dum esset subditus, easdem quovsq; vixerit, habeat Prælatus: & quidquid conceditur exeunti, hoc eidē (si cesserit) concedatur, siue ad priorem suum locum reuertatur, siue ad alium transeat: quod etiam in Abba-

Abbatibus de loco in locum transeuntibus, obseruandum, decernitur.

Cùm aliquæ Abbatum translationes fuerint faciendæ, eæ fiant de consilio & assensu Domini Præmonstratensis, ac aliter factæ sint irritæ & inanes: & Abbates qui sine dicto consilio & assensu se transferri permiserint, vtriusque Ecclesiæ Prælaturâ sint priuati: verùm caueat Dominus Præmonstratensis, ne vtilium & honestarum personarum trãslationibus temerè vel iniquè se opponat. 84.

Si quis Pater-Abbas sine dicto consilio atque consensu aliquem tranferri fecerit, sit suspensus, quoysque ipsi Domino Præmonstratensi de eo satisfacturus, personaliter se sistat; sitque pro ista vice priuatus iure regendi electionẽ, & electio ad Conuentum reuertatur, qui ad noui Abbatis electionem liberè procedere poterit. 85.

Si Conuentus sine consilio & assensu Domini Præmonstratensis translatum vel postulatum receperit, competenti pœnâ, à Domino Præmonstratensi puniatur, & ius regendi electionem, pleno iure ad eundem Dominum Præmonstratensem, pro illa vice deuoluatur.

Nullus autem Abbas de maiori Ecclesia ad minorem transire cogatur inuitus.

CAPVT XIII.

Ecclesia vacante nihil innouandum.

86. QVoniam verò vacantibus Ecclesiis, contra iuris dispositionem & prohibitionem, nonnulli temerario ausu aliqua innouare, ac pacta inter se etiam iuramento firmata inire præsumunt; ideo vt talibus abusibus obuietur, inuiolabili sit lege decretum, vt siue per mortem, siue per voluntariam resignationem, siue per depositionem, siue quocumque alio modo Ecclesiam vacare contigerit, vacatione durante, nullus aliquid mutare vel innouare audeat, nihil de nouo ordinare, nulla pacta qualiacumq; inire, neq; de relictis bonis quibuscumque decedentium Prælatorũ disponere, vel sibi, vel certis locis, vel vsibus aut personis applicare vel appropriare præsumat, sed quovsq; Ecclesiæ de nouo Pastore sit prouisum, omnia in eo permittantur statu, quo Prælatus vitâ functus ea reliquit.

Extra. Ne sede vacante, &c. Cap. Nouit ille.

87. Quicumque hanc constitutionem in quocumque suo articulo infregerint, vel violauerint, voce careant & obedientiâ nominatâ, sintque ineligibiles toto tempore vitæ suæ; ac iuramenta hac in re præstita, tamquam temeraria & illicita, & omnia quæ sunt acta non teneant, sed irrita sint & nulla.

CAPVT XIIII.

Ne Principum vel Magnatum, vel aliorum quorumcumq; ſecularium fauor vel auxilium, ad obtinendas dignitates, officia, vel beneficia, imploretur.

CVm maledicat Deus, quod benedixerint illi, qui ambitionis ſalſugine occupati, per fas & nefas, ad loca ſuperiora anhelantes, diſcurrũt ad Iudices, blãdiuntur mediatoribus, conducunt auxiliarios: Hinc omnibus Ordinis noſtri Religioſis quacumque dignitate eminentibus, & tam Superioribus quàm inferioribus, rigoroſè & perpetuò ſit prohibitum; ne Principum, vel Magnatum, ſeu quarumcumque ſecularium perſonarũ auxilium, vel fauorem, implorare præſumant, vt ad Ordinis noſtri quaſcumque dignitates, officia, vel beneficia, ſeipſos, vel alios promoueant, vel potius (etſi ineptos) obtrudant; ſed Deum cordium cognitorem operari ſinentes, Superiores ſuos de cunctis vacantibus Ordinis noſtri dignitatibus, officijs & beneficijs liberè diſponere, & de idoneis perſonis iuxta Regulæ & Ordinis noſtri cõſtitutiones, prouidere permittant. 88. *S. Cypri. Prologo de Card. virt.*

Quicumque autem Prælatorum, Canonicorum, vel quorumcumq; ſubditorum Ordinis noſtri, ſiue per ſe, ſiue per inter- 89.

poſitas perſonas contrarium fecerint, & Principes, Magnates, vel alios quoſcumq; requiſierint vel rogauerint: ac etiam illi qui Superiores ſuos vexare, premere, & infeſtare præſumpſerint, vt ad Ordinis noſtri dignitates, officia, vel beneficia prouehantur; & qui Promotos, vel Prælatos promouentes vexáre, exagitare, vel affligere auſi fuerint, vel hoc fieri procurauerint, niſi intra ſpatium duodecim dierum à die monitionis & requiſitionis computandorum, vel intra terminum à Superioribus præfigendum reſipuerint, & reſipiſcentes, niſi ad Prelatorum ſuorum arbitrium condignam pœnitentiam egerint, ſententiam excommunicationis incurrant, & vt excommunicati, paſſim & vbiq; publicè denuntientur, & ab omnibus Ordinis noſtri ſubditis euitentur: atq; à prædicta excommunicatione (præterquam in mortis articulo) non poſſint à quoquam abſolui, niſi à Dño Præmonſt. vel à Capitulo Generali.

90. Inſuper ſi quam dignitatem, vel quod officium, vel beneficium tali agendi modo extorſerint, & obtinuerint; ſint ipſo facto & maneant eo vel eâ priuati, & in poſterum ad ea quæ ſic ſunt conſecuti, prorſus ſint inhabiles & incapaces, ſicut etiam hac conſtitutione priuati & inhabiles decernuntur, & declarantur.

CAP.

Capvt xv.

De Visitatoribus, & eorum officio.

PRo maiori obseruatione Regulæ & disciplinæ, ac vt Statuta exactius executioni mandentur, perpetuâ Lege sit stabilitum, vt in singulis Generalibus Capitulis à Domino Præmonstratensi, & Capitulo Generali, singularum Circariarum Visitatores decernantur, qui subsequenti Anno Circarias sibi commissas semel visitent, & poterit Dominus Præmonstratensis eas sibi Circarias reseruare visitandas, quas placuerit. 91. *Innoc. 4. Sedis Ap.*

Deinde firmiter quoq; est constitutum, vt ab ijsdem in singulis Circarijs, sufficientem Monasteriorũ numerum habentibus, constituantur Vicarij Domini Præmonstratensis seu Visitatores permanentes, qui diligentem Circariarum curam gerant, & actorum dicto Domino Præmonstratensi rationem reddant, quique omni tempore ad nutum ipsius sint amouibiles. 92.

Ecclesia autem Præmonstratensis, per tres primos Abbates Laudunensem, Floreffiensem & Cuissiacensem, secundum formam Priuilegiorum à Sede Apostolica ipsis, & eidem Ecclesiæ indultorum, annuatim (nisi aliud ex fundata causa ipsi faciendum iudicauerint) visitetur. *Alexãd. 3. In Ap. Se. Innoc. 4. In emin. Trid. sess. 25. c. 20. de Reg.*

93. Omnes quoque aliæ Ecclesiæ à Patribus Abbatibus, vel à Visitatoribus seu Vicarijs singulis Annis, nisi iustâ causâ aliud ipsis expedire videatur, sine dissimulatione visitentur.

C. Decernimus. C. Episc. 10. q. 1.

Quando aliquam Ecclesiam sunt visitaturi, (nisi magna ratio aliud requirat) literas præmittant, quibus Abbatem & Conuentum, de suo aduẽtu, certiores reddant, vt etiam illi qui foris sunt vel habitant, vt Pastores, alijq; tempestiuè vocari queant, si forsitan ex certa causa sint vocandi.

94. Quando Dominus Præmonstratensis, Patres-Abbates, vel Visitatores ad aliquas Ecclesias, vel ad aliquam Circariam visitandam veniunt, nullus Abbatum vel Religiosorum eis occurrat, nisi sint de illa Ecclesia, ad quam vt proximè visitandam, literas miserunt, vel nisi specialiter sint ab ipsis evocati.

95. Vbi ad locum visitandum Visitatores aduenerint, Conuentus iuxta ostium Templi intrinsecus, tempestiuè congregetur, & ibi cũ Cruce & aqua benedicta, paratus permaneat, vt eos quando parati fuerint, introducat. Si autem Visitatores nouiter sint constituti, antequam introducantur, Abbati loci, Priori & Suppriori (quod aliàs fieri non debet) literas suæ commissionis, ante legittimè non insinuatas, exhibeant;

ac ijs

ac ijs lectis, hi ad Conuentum se statim recipiant, vt Visitatores introducant.

Visitatores cùm vsque ad dictum ostium 96.
Templi venerint, Abbas aquâ benedictâ eos aspergat, & inceptum à Cantore Psalmum *Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi*, simul complẽtes, præcedentibus his qui portant aquam benedictam & Crucem, omnes ad chorum, procedant: & post *Gloria Patri*, dicatur *Kirie eleyson, &c. Pater noster*, in cuius fine dicat hebdomadarius, *Et ne nos inducas, &c.* cum Versu: *Saluos fac seruos tuos. Dominus vobiscum.* OREMVS. *Prætende Domine famulis tuis, &c.* ipsis Visitatoribus flectentibus genua super gradus Presbiterij, Abbate verò & Conuentu interim in suis locis prostratis.

Finitâ Collectâ, incipiat Cantor Antiph. *O Sacrum conuiu.* ac interim quò ea cantatur, Visitatorũ Senior (si plures simul sint) indutus superpelliceo & stolâ, *Ven. Sacramentum* adoret, & thurificet, ac ad summum Altare deferat, ac ibidem capsam aperiens illud inspiciat, & an debitè seruetur, ac tempestiuè mutetur examinet, ac postea dictæ Antiphonæ collectam de *V. Sacramẽto* Visitator subiungat, & datâ benedictione, adhibitoque incenso, rursum reponat.

His completis, sine mora Fratres Capi- 97.
tulum adeant, ac omnibus ibidem congregatis, ac Abbate quoque proprio ibidem

existente, intrent Visitatores, ac factis debitis inclinationibus, & tam ipsis primo loco, quam alijs suis locis sedentibus, dicat Visitatorũ Senior (qui suprà) *Benedicite*, & responso per Conuentum *Dominus*, exponat causam aduentus sui, & si nouiter sint constituti, sicut antea prædictis tribus, ita hic toti Conuentui ipsorum commissio exhibeatur, ac perlegatur: Eo facto, vnus ex Visitatoribus, exhortationem aliquam faciat, de materia, quã pro nata occasione maximè vtilem & necessariam duxerit.

Cõg. Cardinal. ad Trid. ss. 7. cap. 9. de refor.

98. Quâ absolutâ, authoritate Dei, & Domini Præmonstratensis, ac Capituli Generalis præcipiant, vt de suo Prælato, de se mutuo, de Conuersis, ac de totius Ecclesiæ statu, quidquid accusatione vel emẽdatione dignum cognouerint, singuli sincerè, fideliter, & candidè deponant: & nullatenus amore vel odio, vel timore cuiusquã, vel aliâ quacumque occasione veritatem supprimant, ne cum graui animarum periculo, etiam grauem (si deprehendantur) incurrant Ordinis animaduersionem.

99. Proponant deinde Visitatores, tria Fratribus in visitatione seruanda. Primum, ne ea quę debitè sunt correcta, iterũ tanquam corrigenda proponant. Secundum, ne de re aliqua graui Prælatum suum accusent, de quo non sit ante præmonitus. Tertium, ne vel

ne vel ipſum Prælatum, vel aliquem Fratrē, de quibuſuis erratis inſimulēt, prę terquam de his quæ poſt vltimā viſitationem ſunt perpetrata, niſi iuramento affirment, ea quæ culpare volunt, poſt vltimam viſitationem, prius ad eorū notitiam deueniſſe.

Attendat verò quilibet, ne leuiter, etiam ſub ſpe melioris boni quemquam accuſet, aut deferat: ac quoque caueat, ne illa quæ cognouerit emēdanda, ad maius ſcādalum (quod nequiſſimum eſt) vſque ad Viſitatorum aduentum reſeruet, & corrigere vel proclamare negligat; ſed oportunis temporibus omnia quæ cōtingunt proclamentur & corrigantur. Qui contra fecerint, à Viſitatoribus acriter puniantur. 100. C. Sipontina. 6. q. 1

CAPVT XVI.

De inquirendis in Viſitatione.

FInito Capitulo, Viſitatores ad locum quem ad hoc commodum deſignauerint, ſtatim ſecedant: ac ibidem à ſingulis ſeorſim, præſtito prius in manibus eorum iuramento, quod ſuper his quæ ſciunt vel credunt, eſſe in ſua Eccleſia reformanda, tam in Capite, quàm in membris (exceptis occultis criminibus) & de his, de quibus interrogabūtur, meram & plenam, dicent veritatem, & quod ſecretò tenebunt quæ tractantur, diligenter inquirant ſequentia. 101.

Primò, si decreta nouissimæ visitationis fuerint exactè seruata, & si non, per quem hoc steterit, & eum quem in causa vel culpabilem repererint, siue Prælatus vel Superior sit siue subditus, tamquam Deo & Capitulo Generali inobedientem grauiter puniant.

102. Interrogent deinde an diuina officia, deuotè, attentè, tractim, & reuerenter prout
Dist. 1. superius est constitutum, peragantur; &
cap. 4. an ad ea omnes, nullo se absentante, diligenter confluant, & an fundationes exactè obseruentur.

103. Attentè quoque & sollicitè, non obstante aliquâ beneuolentiâ (quæ sæpè in subuersionem Religionis exhibetur) inquirant de negligentia Prælati, An feruenter reprehendat ea quæ inordinatè fiunt, & sine acceptione personarum, negligentias & excessus quos deprehendit, castiget: an sit carnalis vel nimis secularis, vtrum absque iusta causa frequēter à Monasterio absit, & nimis euagetur. An bono exemplo subditis suis præluceat, in frequentatione Ecclesiæ, quando potest, in abstinentijs, alijsque regularibus obseruantijs: An Ordinis statuta & Capituli Generalis decreta curet obseruari, An per ipsum in Monasterio vigeat, aut langueat, vel deficiat disciplina.

An in-

An inter Prælatum & Subditos pax ſit 104.
atque concordia, & ſi dixerint non eſſe pacem, ſtudioſiſſimè inquiratur cauſa, eâque cognitâ, culpabiles ſeuerè puniantur, & omnis induſtria & labor adhibeatur, vt ſi fieri poteſt, pax & vnitas reſtituantur & ſtabiliantur.

De Priore quoque & Suppriore & Circatore, qualiter ſe gerant, inquirant: an exemplares ſint, an cum ſuo Prælato benè conveniant, diſciplinam foueant, concordiam alant, ac Regulæ & Statutorum ſint rigoroſi obſeruatores & exactores, ac occurrentes culpas ſine diſſimulatione ac perſonarum acceptione, ſeuerè & diſcretè caſtigent.

Interrogetur inſuper, qualiter tam Canonici quàm Conuerſi, in obſeruãtijs Ordinis ſe habeant, ſcilicet in non habendo proprio, in obſeruatione ſilentij, in continentia, in proprij Paſtoris obedientia, in eiuſdem, ſuaq́ue ad inuicem reuerentia, in abſtinentijs, alijſq́ue ſimilibus.

An in mutuo colloquio, cum hoſpiti- 105.
bus, cum ſecularibus, familiaribus, Conuerſis, & alijs quibuſcumque, & in petenda venia, religioſam & debitam ſeruent honeſtatem atque modeſtiam.

Demum ſolicitè inquirant Viſitatores, an curioſitatem vitent, detractiones & mur-

murmura fugiant, extra horam promiscuè non bibant: laudabiliter culpas in Capitulo confiteantur, in sui reprehensione sint humiles, & in correctione tractabiles.

106. Diligenter etiam inquiratur, de temporali Ecclesiæ statu; an scz. domus sit debitis grauata, & quam magnis multisque & qua de causa, at verò cui vel quibus specialiter debeat à Visitatoribus nō est inquirēdum, nec teneatur Prælatus hoc eis aperire: Patribus verò Abbatibus, totus Ecclesiæ status, verè & integrè manifestetur, cum specificatione debitorum ac creditorum, ac cum designatione personarum, quibus domus obnoxia est. Verum patefactum sibi Monasterij statū, nemini detegere præsumant, sub pœna à Domino Præmonstratensi ipsis infligenda.

Innoc. 4. Sedis Ap. Abbates verò atq; Præpositi qui domus suæ debita fraudulenter vel scienter suppresserint, ab administratione quam obtinent suspendantur.

Si autem nullâ rationabili causâ apparente quæ Prælatum excuset, domus debitis grauata reperiatur, in ipsum Prælatum culpa redundet.

107. Hæ & similes interrogationes & inquisitiones à singulis Fratribus ac etiā à Conuersis omni studio ac sagacitate fiant. Responsa & deposita quæ considerationem

meren-

merentur ſcripto comprehendantur, ac à deponentibus ſubſignentur.

Omnibus verò completis illa quæ ſunt depoſita, magnâ attētione Viſitatores perpendant, & quæ pro reformatione domus, & meliori monaſticę diſciplinæ obſeruantia, vel Regulæ & Statutorum debitâ executione, vel pro manifeſtis & publicis exceſſibus puniendis, & pro Ordinis honeſtate decernenda exiſtimauerint, magna cum prudentia, diſcretione, & circumſpectione ſcripto concipiant, & conſideratis vltimæ viſitationis Ordinationibus, quidquid inuenerint neceſſariò obſeruandum, ſuis Decretis inſerant, & chartam præcedentem deleant ac ſecum ferant, niſi tamē ex certis cauſis ſit adhuc Monaſterio neceſſaria, quo caſu eam intactā relinquant.

Quando autem Dominus Præmonſtra- 108.
tenſis in viſitatione Decreta aliqua edidit, ea non facilè à Viſitatoribus mutentur vel auferantur, ſed potius quantum rerum ſtatus permittit, ea ſeruari curent, & in integritate ſua conſeruent, addentes ea quæ pro natis occaſionibus neceſſariò addenda videntur.

Vt verò nullus inauditus damnetur, & multa quoque incommoda euitentur, & quæ ſunt ſtatuenda certam habeant executionem; ſi quid propoſitum ſit quod ali-

quatenus Abbatem, vel alios Superiores
C. Caueāt. concernat, antequam quidquam ſtatuatur
3. q. 9. vel publicetur, prius deſuper audiantur, ac ijs auditis, eorumque rationibus expenſis, ſtatuant Viſitatores quod in Domino ſtatuendum iudicauerint.

Similiter in nullum Canonicorum vel Conuerſorum aliqua decernatur pœna, niſi prius ſuper delatis ſint auditi.

109. Si qui Fratres aliquid graue vel peremptorium de aliquo ſuo Confratre coram Viſitatore in ſecreto proponant, ſitque inde grauiter infamatus, vel accuſans offert ſe probaturum, tunc non à maleuolis vel maledicis, ſed à Fratribus fide dignis, ſub iuramento in ſecreto veritas inquiratur, & prout dignum fuerit, compertus reus puniatur, niſi tale fuerit crimen quod Capitulo Generali ſit deferendum.

110. Illi verò qui ſuis culpis exigentibus voce ſuâ ſunt priuati, nullatenus contra aliquem ad accuſationem vel teſtimonium recipiantur, quovſque ſecundum Ordinis inſtituta, ſuper hoc cum ipſis fuerit miſericorditer diſpenſatum.

C. Teſtes. Nullus quoque contra aliquem aliquid
3. q. 9. ex auditu proponat, niſi dixerit à quo hoc audierit.

111. Præcipitur autem diſtrictè Viſitatoribus Ordinis, vt in viſitationibus ſuis de quantitate

titate prouentuum Ecclesiarum Parochialium diligenter inquirant, & assignatâ Parochis secundum loci, Patriæ, & onerum ipsis incumbentium exigentiam, congruâ portione, si quid supersit, in Ecclesiarum, ad quas spectant, commodum vtilitatemque conuertant.

Quod si aliquis coram Iudice, qui non sit de Ordine nostro, litem desuper instituat, ipso facto sententiam excommunicationis incurrat.

CAPVT XVII.

Quomodo concludenda Visitatio, & quid post eam obseruandum.

OMnibus expeditis, & ordinationibus in scriptum redactis, vt visitationi legitimum finem imponãt, per pulsum campanæ quando eis cõmodum videbitur, Fratres ad Capitulum convocari curent, quibus ibidem congregatis, ipsi cum Abbate loci intrantes, ordinationes suas publicẽt, ac manu propriâ signatas, sigilloque suo munitas, tradant Priori Ecclesiæ visitatæ, qui eas seruet, & proximâ visitatione Visitatoribus exhibeat, & eas cum alijs Superioribus executioni mandet, rebelles cogendo, & trangressores puniendo, ad quod incumbet quoque, & aduigilabit diligenter Prælatus. 112.

Demum,

113. Demum, dicant vna cum Conuentu *Confiteor Deo omnipotenti, &c.* & subiungat Visitatorum senior, *Misereatur* & *Indulgentiam*, & postea det Benedictionem hâc formâ: *Sit nomen Domini benedictum. Adiutorium nostrum in nomine Domini. Benedicat & custodiat vos omnipotens & misericors Deus, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus*: & responso à Conuentu, *Amen.* debitis inclinationibus factis, exeant Capitulum.

Visitatores summopere (quantũ in ipsis est) adlaborent, vt in domibus visitatis saluâ correctionis disciplinâ, pacem & concordiam relinquant: ac occurrentes difficultates quas suo iudicio potuerint terminare, nullatenus Capit. Generali reseruẽt.

Trid. sess. 24. c. 3. de refor.

114. Caueat verò tam Prælatus quàm subditus Monasterij visitati, ne in præsentia Visitatorum, vel etiam post eorum recessum, propter ea quæ sunt deposita, siue Visitatoribus delata, duris acerbisque verbis aliquem Fratrum excipiat, vel se vindicare volens, aliquod grauamẽ vel ignominiam siue opprobrium inferre audeat: & si id aliquis in præsentia Visitatorum præsumpserit, viginti diebus pœnæ grauioris culpæ subdatur; si autem in eorum absentia id contigerit, pro grauitate culpæ, pluribus vel paucioribus diebus dictæ pœnæ submittatur.

Si ipse

Si ipse Prælatus hac in parte deliquerit, 115.
sit ipso facto suspensus, & eam subeat pœnam, quam pro merito culpæ Visitatores duxerint infligendam.

Statum Ecclesiarum quas visitauerunt, & ordinationes quas in ijs fecerũt, ad proximum Generale Capitulum referant.

CAPVT XVIII.

De ijs quæ Visitatoribus prohibita, & de eorum potestate.

PRohibetur ante omnia Visitatoribus 116.
Ordinis nostri, ne eos qui authoritate Domini Præmõstratensis, vel Capituli Generalis sunt emissi, remittere audeant; cum eorum reuocatio ad emittentes specialiter pertineat.

Quod si verò ab alio aliquo, quàm à Domino Præmonstratensi vel Capitulo Generali, aliquem Canonicum vel Conuersum, non ex satis iusta & rationabili causa emissum deprehendant, faciant emissum ad domum ex qua est emissus reuocari, & emittentem competenti pœnâ castigent.

Cùm autem per præsumptas & indiscre- 117.
tas quorundam Visitatorum remissiones, concessiones & indulta, non parum confundi & euerti soleat Ordinis nostri disciplina, ideo Visitatoribus permaneat strictâ lege prohibitum, ne in cũcedendo vel re-

laxando aliquid attẽtare præſumant, quod per patentes literas Domini Præmonſt. vel Capituli Generalis eis non eſt iniunctum.

118. Ipſis quoque Viſitatoribus diſtrictè interdicitur, ne ipſi ſeu eorum Aſſeſſores, aut eorum Sacellani, Abbatibus Eccleſiarum quas viſitant, vel alijs quibuſcumque, viſitationum ſcedulas oſtendant, vel nomina deponentium quoquo modo reuelent, decernentes huiuſmodi ſtatuti tranſgreſſores, pœnâ reuelatoribus ſecretorum Ordinis conſtitutâ, ſine vlla diſſimulatione vel relaxatione puniendos. Saluis his quæ ad defenſionem Abbatum per Ordinis ſtatuta ſunt ſpecialiter reſeruata.

Si ipſe Viſitator reperiatur alicuius reuelationis reus, Viſitatoris officio priuetur, atq; ad illud in poſterum ſit inhabilis.

119. Præcipitur etiam Viſitatoribus diſtrictè, vt in viſitationibus pro Secretarijs nequaquam ſecularibus aliquibus perſonis, ſed Ordinis noſtri Religioſis vtantur, qui ad ſilentij fidem etiã iuramento aſtringantur.

Vt autem Viſitatores quæ muneris ſui ſunt, efficaciter exequi valeant, plena eis datur poteſtas, vt ſi Prælati, vel Religioſorum rebellio hoc poſtulauerit, ad auxilium brachij ſecularis confugere valeant.

120. Deinde, vt Religioſos poſſint emittere, alioſque ſubſtituere, quando pro debita refor-

reformatione introducenda, hoc omnino necessarium, vel expediens iudicauerint.

Demum, vt promiscue ex alijs Monasterijs de cōsensu Abbatis Regularis, de cuius Monasterio sunt assumendi, vel Regularis Prioris in Monasterijs commendatis, Priores & alios Officiales, pro alijs Monasterijs quæ reformare nituntur, assumere queant, quos illi, ad quos mittuntur (si moniti, intra tempus sibi præfixum neglexerint idoneos constituere) recipere teneantur.

Quando autem Dominus Præmonstrat. 121. aliquas Ecclesias, siue per se, siue per aliquem alium idoneum, literis suis extraordinarie destinatum visitauerit, eodem anno, eædem Ecclesiæ à Visitatoribus minimè visitentur.

Quicumque autem Ordinis nostri Re- 122. ligiosi, Dominum Præmonstrat. Patres-Abbates, vel alios Ordinis nostri Visitatores recipere recusauerint, vel visitationis officium plenariè exercere non permiserint: similiter & illi qui eisdem Visitatoribus, in rebus suis, damnum aliquod intulerint; vel eosdem, aut eorum Sacellanos, vel eos qui in illorum sunt famulatu, rebus suis spoliauerint, seu spoliari procurauerint; similiter qui eosdem Visitatorum Sacellanos, aut aliquos ex eorum comitatu siue familia verberauerint, vel fecerint

verberari, ipſo facto excõmunicationem incurrant; à qua nequeant abſolui (præterquam in articulo mortis) niſi à Domino Præmonſtratenſi, vel à Capitulo Generali, vel ab habente ab ipſis poteſtatem ſpecialem; & nihilominus pœnæ ſubiaceant, quam Dominus Premonſtratenſis, vel Capitulum Generale, eis duxerit infligendã.

123. Si in præmiſſis, Prælati culpabiles inueniantur, vel de eo grauiter ſint infamati, in proximo Capitulo Generali, cognitâ cauſâ deponantur. Si verò Priores, vel alij quicumque Officiales, vel Religioſi, rei vel conſcij comperiantur, præter pœnas præſcriptas, ſint ipſo facto depoſiti, ac voce & obedientiâ nominatâ careant, toto tempore vitæ ſuæ.

124. Si à ſecularibus alicuius Eccleſiæ miniſtris, prædicta fuerint perpetrata, ſtatim expellantur; & in perpetuum, ad nullum ſeruitium, in quacumque Ordinis noſtri Eccleſia, admittantur.

Et ſi qui, aliquem talem ſcienter auſi fuerint ſuſcipere vel retinere, ſi Abbates vel Prepoſiti fuerint, ſint ipſo facto ſuſpenſi; ſi ſubditi, ipſo facto ſententiam excommunicationis incurrant.

125. Cùm autem non teneantur Viſitatores, proprijs ſuis ſtipendijs laborare, ſtatuitur vt ab Eccleſijs quas eos viſitare contigerit,

mode-

moderatas expensas valeant exigere, prout secundũ Deum, & conscientiam suam, inspectis cuiuslibet Ecclesiæ facultatibus, & sumptibus in itinere factis & faciendis, iudicauerint exigendas: daturque eis potestas, vt etiam per Ecclesiasticas censuras si necesse sit, renuentes soluere compellant.

Verùm in domibus quas visitant, sine iusta causa Visitatores non nimium hæreant, nec etiam nimis festinent, vt nequeant omnia maturo iudicio discuti, & terminari. 126. *Trid. sess. 24. c. 3. de refor.*

Si autem quatuor dies ad minimum, vel octo dies ad summum, (nisi aliud euidens necessitas postulet) visitationi impenderint, neque de præcipitantia redargui poterunt, neque de nimia mora culpari.

CAPVT XIX.

Quomodo Prælatus monendus, & quomodo contra eum procedendum.

QVamuis Prælatorum vita, eâ sanctitate effulgere deberet, vt esset planè irreprehensibilis, forma iustitiæ, sanctimoniæ speculum, pietatis exemplar, & norma regulaque cæterorum; tamen, quia & ipsi homines sunt, & humani aliquid pati queunt; ideò, si quispiam non malitiosè, sed sincerè in Prælato suo aliquid, quod 127. *S. Bern. lib. 4. de consid.* *Si inquis. 2. q. 7.*

verè non deceat, vel non debeat tolerari, deprehendat, vel quid habeat contra eum conquerendum, ante omnia, cum omni humilitate & charitate, Prælatum admoneat, vel admoneri procuret.

Extra. de Accuſ. C. Cum dilectus.

128. Quod ſi ſemel, ſecundò, & tertiò monitus, ſe corrigere negligat, vel (quod peius eſt) contemnat; Patri-Abbati, vel Domino Præmonſtratēſi, vel Viſitatoribus, hoc ipſum ſignificet.

129. Verùm, cum increſcenti malitiæ hominum, magna circumſpectio debeat obuiare, & proindè ſancti Patres ſtatuerint, vt accuſatio Prælatorum non facilè admittatur, ne concuſſis columnis corruat ædificium, niſi diligens adhibeatur cautela, per quam non ſolum falſæ, ſed etiam malignæ criminationi, ianua præcludatur: ideò firmiter cōſtitutum ſit & ordinatum, vt quando aliquis, quod ſit peremptorium vel enorme, contra Prælatum ſuum proponere voluerit, niſi publicè coram maiori & ſaniori parte de domo, in loco competenti, hoc proponat, & ſcripto tradat, & offerat, aſſeratq; per idoneos & ſufficientes teſtes, quod propoſuerit, ſe probaturū, nullatenus audiatur.

Innoc. 3. in Cō. Later. cap. 8 Extra. de Accuſat. C. Qualiter. C. Quiſquis, & C. Qui crimē. 2. q. 8 Extra. de offic. Iud. Ord c. Si Sacerdos. C. Epiphanii 5. q 6.

130. Cùm verò, aliquid difficile, vel enorme, quod peremptorium meritò iudicari debeat, ab aliquo, contra Prælatum, propo-

ſitum fuerit, tunc, vt veritas, certius, me-
liuſque, deprehendi queat, inquiſitio, non
ſummatim, & in publico, ſed ſigillatim, &
in ſecreto fiat, & in loco, vbi ſecretè fit in-
quiſitio, *Textus Euangelij* & *ſtola* habeatur, & *C. Horta-*
Viſitatores, ab his qui ſunt depoſituri per *mur.*
iuramentum inquirāt, tam de obiectis cri- *3. q. 9.*
minibus, & eorum veritate, quàm de ido-
neitate, & vita teſtium productorum.

Nullus autem, ad iurandum inducatur, 131.
vel cogatur, nec etiam iurare permittatur,
niſi Prælatus, teſtes iurare videat, quos ac-
cuſator, contra ipſum producere voluerit,
ſi tamen intereſſe velit, & poſſit: Verùm,
ſi vt inquiſitionem ſubterfugiat, malitioſè *C. Decer-*
& contumaciter ſe ſubtrahat, etiamſi ab- *nimus.*
fuerit, nec teſtes iurare viderit, in inquiſi- *3. q. 9.*
tione procedatur.

Ad inquiſitionem tamen, ſuper perem- 132.
ptorijs & enormibus, Viſitatores de facili *Extra. de*
non procedant, niſi quando grauis infa- *Accuſat.*
mia vel inſinuatio clamoſa præceſſit. *C. Inqui-*
ſitionis.

Quicumque contra Prælatum ſuum ali-
quid enorme, peremptorium vel publicam *C. Qui ca-*
infamiam continens, propoſuerint, quod *lumniā. et*
ſufficienter, probare non valent, (quibus *C. Quia*
ex iure pœna talionis debetur) ſine vlla *iuxta.*
diſſimulatione, vel diſpenſatione, provt de *5. q. 6.*
Prælatorum infamatoribus eſt conſtitutū, *D. Th. 2. 2*
ſeuerè puniantur. *q. 68. a. 4.*

Sed si qui, visitatione adhuc durante, & antequam testes iurauerint, pœnitentiâ ducti, à Visitatore, in Prælati sui præsentia, & ab ipso Prælato, veniam de obiectis, misericordiamque petierint, pro arbitrio Visitatoris, mitius puniantur.

c. 16. Verùm caueat Prælatus (vt supra quoq; præscriptum est) ne pro illata quasi iniuria, vel presente, vel absente Visitatore, se vindicare præsumat, & si id fecerit, coerceatur & grauiter puniatur.

133. Sit autem, perpetuâ lege fixum, vt Abbates, quandocumque fuerint accusati, defensiones suas, coram Iudicibus Ordinis habeant. Deinde vt nemo extra Ordinem, de aliquibus criminibus, coram quocumque Iudice contra Prælatum causam instituat, & si quis hoc præsumpserit, ipso facto excommunicationem incurrat.

CAPVT XX.

De generali excommunicatione.

134. SInguli Prælati, singulis Annis, omnes Canonicos suos, & Conuersos, obstinatè proprietatem habentes; incendiarios; falsarios, quocumque modo, literas Ordinis nostri, falsauerint; conspiratores; & ad nocendum, arma, vel cultellos acutos, portantes; similiter, & Apostatas; & Pastores illos, qui vel propter manifestos, & notórios,

rios, suos excessus, sæpiùs moniti, vel alias debite reuocati, ad mãdatum Prælatorum suorum, Parochiales Ecclesias, quas tenent resignare noluerint, (quos omnes, ipso facto excommunicationem incurrere, decernimus) ter in Anno excommunicatos denuntient, *Dominicâ* scz. ante *Natale Domini*, vel in ipsa *Vigilia*, *Dominicis* ante *Pascha*, & ante *Pentecosten*; vel ad minus semel in Anno, circa *Dominicam* scilicet ante *Pascha*. Circa quod etiam tempus singulis Annis, omnes tam Conuentuales quàm Officiales, nemine excepto, omnium rerum, sibi ad vsum concessarum, descriptionem siue Inuentarium, tradere Prælato teneantur, sub pœna Proprietarijs decreta.

Conceditur autem, Prælatis omnibus, 135.
vt generaliter in Capitulo Generali, vel Prouinciali, vel in his Ordinis nostri Statutis, excommunicatos, se humiliantes, & Generali vel Prouinciali Capitulo respe- *Innoc. 4.*
ctiuè, parêre volentes, absoluant, & iniun- *In emin.*
gant eis pœnitentiam salutarem.

Si quis proinde, post factam denuntiationem, repertus fuerit, habere aliquam proprietatem, ab Abbate proprio, ab excõmunicatione absolui potest, modo proprietatem, quam habet, resignet Abbati.

Permittitur insuper, omnibus Prælatis, 136.
vt illos, qui pro aliquo excessu, à dictis

Capitulis sunt nominatim excommunicati, vel suspensi, in forma Ecclesiæ absoluant; sub hac tamen conditione, vt pœnam, ijsdem infligendam, Domino Præmonstrat. vel proximo Capitulo Generali, vel Prouinciali respectiuè, reseruent.

137. Si quis propter proprietatis vitium, vel propter alios, quoscumque excessus, excommunicatus, celebrando, vel se immiscendo diuinis, irregularis effectus fuerit, mittatur ad Dominum Præmonstratensem, vel eius Vicarios, siue Visitatores ab eodem ad hoc potestatem habentes, vt super irregularitate sua, beneficium dispensationis petant, & accipiant, & pœnæ grauioris culpæ subdantur, secũdum proprietatis, vel delicti quantitatem; modo tamen nõ fuerit tam enormis proprietas, vel tam graue delictum, vt iuxta superius decreta, carcerem inducat.

Alex. 3. & Honor. 3. Cũ sis Pater omn. Idẽ Alex. Personam tuam.

Dist. 3. cap. 14.

138. Quando verò aliquis, pro excessu, siue delicto aliquo publico, & notorio, excommunicatur, non absoluatur, nisi præstito, prius iuramento, quod ipse Ordinis, & Excommunicatoris mandato, parebit.

139. Nullus autem Abbas, vel Præpositus excommunicationis sententiam, in subditos proferat, nisi præhabitâ diligenti deliberatione, & quando euidens necessitas, hoc exposcit, & tunc, nomen Excommunicati,

causam

causam excommunicationis, & ipsam excommunicationem, in scriptis proferat. Et si quis contrarium fecerit, ab ingressu Ecclesiæ, per mensem sit suspensus; & si durante suspensione, ingerat se diuinis, irregularis efficitur, à qua liberari non poterit, nisi vt suprà dictum est, ab habente potestatem, fuerit cum eo, misericorditer dispensatum.

CAPVT XXI.

De ijs quæ Religiosis interdicuntur.

OMnes Ordinis nostri Religiosi, religiosam simplicitatem sectantes, & 140.
mundanam superfluitatem, & curiositatem vitantes, vrsos, caniculos, simeas, aliáque animalia, magis vanitati, quàm necessitati, vel vtilitati subseruientia, nullatenus alant. *Vrban. 4. In emin.*

Sellis vermiculatis, frœnis, pectoralibus, & calcaribus superfluitatem præ-seferentibus, sicut & curiosis corrigijs, nemo vti præsumat. 141. *Extra de vita & hon Cler. C. Is Cler.*

Violas, citharas, aliaque instrumenta, per quæ curiositatis, & vanitatis, Religiosi notari possent, nulli habere liceat.

Musica, vbi superflua, vel noxia, à Visitatoribus tollatur. 142.

Arma, nisi pro graui necessitate, nullus gerat.

Venatio

Extra. de clerico venat. C. Episcopū, et C. Omnibus seruis. Trid. sess. 24. c. 12. de refor.

Venatio non tantum clamosa, sed & omnis alia, sit prorsus interdicta, & huius constitutionis infractores, siue sint Curati, siue alij, grauiter puniantur.

CAPVT XXII.

De alienis Fratribus non recipiendis, & de transeuntibus ad alium Ordinem.

Vrban. 4. Quia inter vos. Innoc. 4. In emin.

143. INhærendo priuilegijs à Summis Pontificibus Ordini nostro concessis, perpetuò, & inuiolabiliter, constitutum permaneat, vt sub pœna excommunicationis, ipso facto incurrendæ, nullus Prælatorum, alterius Ecclesiæ Canonicos, Conuersos, vel Religiosos, siue sint Ordinis nostri, siue alterius, sine consensu proprij Prælati, recipere, suoque Monasterio, incorporare præsumat.

Ex Decr. Congreg. Cōc. Trid. iussu Vrba. 8. edit. Vt infecta semina.

144. Proprium verò Canonicum, vel Conuersum, quantumcumque sit importunus, ab obedientia sua, nullus Prælatus absoluat, nisi per debita instrumenta, vel alio quocumque modo, ei certò constet, quod is, ad cuius obedientiam, est transiturus, eum recipere, ac retinere velit.

145. Nullus quoque, quemcumque Ordinis nostri Religiosum, qui ad alium quemcumque Ordinem (etiam cum proprij sui Prælati licentia) habitum nostrum dimittendo, aliumq; alterius Ordinis assumendo, se

do, se transtulerit, ac postea pœnitentiâ ductus, professione nondum factâ, redire voluerit, reassumat, absque Domini Præmonstrat. vel Capituli Generalis, licentia speciali, quàm facile, & non absque causæ cognitione, dabunt.

Alterius autem, professionis Religiosi, 146.
ad cohabitandum nobiscum, nullatenus admittantur, & admissi exire cogantur, & admittentes puniantur.

CAPVT XXIII.

De claustro, mulieribusq; ab eo excludendis. 147.

Claustri nomine, hæc loca significata intelligantur: Dormitorium, Bibliotheca, Ambitus, Capitulum, Refectorium, Canonicorũ Infirmitorium, hortus Conuentualis tam extra quàm in ambitu constitutus, & loca his limitibus contenta, aliaque loca omnia, ad quæ Religiosis Conuentualibus, omni tempore, liber est accessus.

Innoc. 4. Sedis Ap. Grego. 9. Olim intellecto. Pius 5. Regularium Personar. Grego. 13. Vbi gratiæ.

Prædicta loca nullæ penitus mulieres, 148.
etiamsi sint Monasteriorum fundatrices, intrare permittantur.

Pius 5. Bull. data a. 1566.

Quicumque, siue Canonicus, siue Conuersus quamcumque mulierem, etiamsi honestarum, aut licitarum operarum gratiã, intra dicta septa adduxerit, quinque diebus pœnæ grauioris culpæ subdatur.

Innoc. 4. vbi sup.

Verun-

149. *Idem Innocentium.* Veruntamen in Processionibus, ac mortuorum sepulturis, & Ecclesiarum consecrationibus, ac etiam in Indulgentijs, ad necessarium duntaxat transitum, mulieres claustrum intrare valeant.

150. *Idem.* Si contigerit aliquam aliter intrare, Officialis per cuius negligentiam ostium patuit, pro qualibet vice, tribus diebus in pane & aqua ieiunet.

151. *Idem.* Abbates contra has constitutiones aliquid agere, vel in ijs dispēsare præsumentes, à Visitatoribus in proximo Capitulo Generali proclamētur, & à Capit. Gener. vltra pœnas ab Innoc. cōstitutas, grauiter puniantur: at si isto Anno, Capit. non celebretur, secundum culpæ, & scandali quantitatem ipsi Visitatores, eos debitè puniant.

152. *Idem.* Si quæpiam mulier, Priore dispensante vel consentiente claustrum intrauerit, per quatuor sextas ferias ad ieiunium panis & aquæ Prior teneatur, nisi ob scandali vel culpæ magnitudinem, Abbas iudicauerit eum districtius esse puniendum.

CAPVT XXIV.

De pueris in Baptismo non leuandis.

153. *C. Non licet. & C. Monachi. de cōsec. dist. 4.* NVllus Religiosus Ord. nostri, ne quidem Abbas, in Baptismo Infantem leuet, nec in Confirmatione assistat, nisi vt graue periculum vel scandalum euitetur.

CAPVT XXV.

De Canonicis & Conuersis, qui Prælatis vel Principibus conceduntur.

NVlli Ordinis nostri Canonici, Episcopis, vel Principibus, vllo modo concedantur, nisi, vt sint Eleëmosynarij, vel Sacellani: Conuersi verò, non dentur nisi artifices, idque ad tempus, quo elapso, statim reuertantur. 154. *C. Placuit & C. Qui verè. 16. q. 1.*

Caueant verò similes, ne in aliquibus machinis fabricandis, operentur, quæ sint perniciales siue ad mortem inferendam constructæ, veluti sunt arma, instrumenta, & moles bellicæ, aut alia similia. *Extra. de Homicid. c. Tua nos.*

CAPVT XXVI.

Ne cessetur à diuinis contra formam juris.

QVandoquidem jura Canonica, cessationem à diuinis, valdè detestentur, & grauem infligant pœnam ijs, qui vel sine ratione, & formâ juris non seruatâ, cessant; vel vt legitimè cessetur, dant causam; ideo in virtute sanctæ obedientiæ, interdicitur omnibus Ordinis nostri Religiosis, ne propter victum, vel vestitum, vel propter aliam quamcumque causam, iure non expressam, sæpè in Prælatorum suorum contumeliam, cessare, vel ad cessandum, alios incitare præsumant. 155. *Innoc. 3. in Concil. Later. c. 7. Extra. de Officio Ordin. c. Si can. inst.*

Qui-

156. Quicumque autem; non obstante hac prohibitione, hoc fecerint; sint ipso facto excommunicati, ac si hanc excommunicationem, pertinaciter triduo sustinuerint, per emissionem, si necesse sit, vel aliâ ratione, ad arbitrium suorum Prælatorum, de consilio, & consensu Patrum Abbatum, vel Visitatorum, vel duorum vicinorum Prælatorum, vel vnius saltem, omni appellatione remotâ, grauiter castigentur.

CAPVT XXVII.

De sigilli Conuentus, & Conuentualis pecuniæ, & aliunæ, custodiâ.

157. Sigillum Conuentus, sub duabus diuersis clauibus, per Abbatem, de consilio Maiorum domus, duobus fide dignis Canonicis, committatur, & tertiam clauem Abbas conseruet; at in Monasterijs commendatis, Prior tertiam clauem custodiat: in quibus quoque Monasterijs, sicut & in ijs, in quibus ob iustas fundatasque, & à Capitulo Gener. approbatas causas, inter Abbatem & Conuentum, est mensarum bonorumque diuisio, Conuentualis pecunia, & si quæ sit apud Conuentum, tum deposita, similiter sub eadem custodia, tribus clauibus reseruetur.

Clem. 8. Nullus omninò.

158. Chartæ verò, priuilegia, omniaque Monasterij documenta, & scabinalia, aliaque instru-

instrumenta omnia, ab Abbate, siue, ab ijs Canonicis, quibus hoc committendum, Abbas duxerit, in archiuis Monasterij, fideliter conseruentur, nisi Dominus Præmonstrat. vel Visitatores, ex iustis fundatisq; causis, in aliquibus Monasterijs, aliud ordinandum iudicauerint.

Nulli autem seculari, dictorum muni- 159.
mentorum custodia vnquam committatur, & vbi est commissa, statim reuocetur.

In Monasterijs commendatis, excluso Abbate Commendatario, a Canonicis ad sigillum seruandum deputatis, vel ab alijs Canonicis, per Visitatorem, ex consilio, Maiorum domus, deputandis, dicta munimenta custodiantur.

Quando necessitate cogente, ex archi- 160.
uis, danda sunt aliqua documenta, Abbas, vel illi, qui archiuorum curam habent, ea quæ requiruntur porrigant, sed in ipsis archiuis, memoriale relinquant, continens cui, quo die, & quale instrumentum, & quam ob causam, illud dederint, & subsignet recipiens, & restitutione factâ, auferatur.

Si aliquis, hac formâ non seruatâ, aliquod munimentum, ex archiuis abstulerit, vel auferri permiserit, & aliquod munimentum perire contigerit, seuerè puniatur.

Si ali-

161. Si aliquæ literæ, pro rebus mobilibus, sigillo Conuentus, fuerint sigillandæ, ex consilio Prioris, Supprioris, Prouisoris, & quatuor ex Sacerdotibus, sine vlla difficultate sigillentur.

162. Cum verò pro præsentationibus ad Ecclesias Parochiales (quæ præsentationes ad solos Abbates spectant) Conventuali sigillo, ex singulari Pontificis priuilegio, vel etiam ratione ipsius incorporationis, aliquæ literæ fuerint sigillandæ, Canonici quibus sigilli custodia est commissa, nullas in sigillando moras nectant, ne dum sigillatio protrahitur, Ecclesia iure suo priuetur, & collatio ad Ordinarium, vel ad Summum Pontificem deuoluatur.

Si quispiam, contra hoc Statutum egerit, vel ei se opposuerit, pœnæ grauioris culpæ, sine vlla remissione vel dissimulatione, viginti diebus subdatur.

163. Quando de rebus immobilibus, vel mutuo accipiendo agitur, ex consilio maioris Partis Conuentus, literæ sigillentur, Patrum Abbatum jure semper saluo, sine quorum speciali licentia petita, & in scriptis obtenta, concessæ literæ, non sint alicuius roboris, vel momenti.

CAP.

Capvt xxviii.

De jurisdictione Ordinis nostri agnoscenda, & ne ad aliam confugiatur.

OMnes Ordinis nostri Religiosi siue Superiores sint siue subditi, quâcumque etiam in Ordine dignitate fulgeant, nullo exempto, in omnibus actionibus, petitionibus, & causis suis quibuscumque quas contra quoscumque Instituti nostri siue Prælatos siue subditos habere queunt, si aliter componi nequeant, Ordinis nostri iurisdictionem agnoscant, & in Ordinis nostri tribunali (cui subsunt) causas quas habent instituant, prosequãtur, & finiant. 164. *Innoc. 4. In emin. Alexãd. 4 Cũ fe. re.*

Quicumque autem relictâ Ordinis nostri iurisdictione, ad aliud quodcumque Ecclesiasticum tribunal confugerint, ibidemque causam suam instituerint, nisi infra triduum resipiscant, tamquam Ordinis nostri veri diffamatores & turbatores, omnibus pœnis, superius, Infamatoribus decretis, sine vlla relaxatione subdantur. 165. *Dist. 3. cap. 9.*

Si qui verò, ad seculare, siue Laicale tribunal, se receperint, ibidemque qualemcumque Ordinis nostri Religiosum, siue Prælatum, siue subditum, conuenire, vel in ius trahere præsumpserint, ipso facto, sint excõmunicati, sicut per præsentes excommunicati decernuntur, & declarantur. 166.

Deinde ipſam cauſam, & omne ius, quod in petitorio, vel poſſeſſorio, in re, vel ad rem, ratione, vel occaſione huiuſmodi litis, quomodolibet eis competere potuit, eoipſo penitus perdant.

167. Quod ſi verò, aliquis Religioſorum ad aliquam Abbatiam, ius prætendens, ad extraordinariam, & maximè Laicalē audientiam, Fratrem ſuum traxerit, omni iure, quod ad Abbatiam, vel contra Fratrē prætendebat, ſit ipſo facto priuatus.

At ſi aliquis Abbas, vel Præpoſitus, vi electionis, aut ex alio quocumq; titulo, ad aliam Abbatiam ſibi ius ſtatuere volens, hoc fecerit, ſit inſuper, ipſo facto, depoſitus, eiuſque ſubditi, ab eius obedientia, ſint abſoluti, & Pater Abbas, filiali Eccleſiæ, ex tali cauſa vacāti, de idoneo Paſtore, ſecundum formam Ord. ſtatim curet prouideri.

168. Demum, omnes ad Laicale tribunal confugientes, ſint, ad qualcumque Ordinis noſtri dignitates, & ad quæcumque, & qualiacumque officia, & beneficia obtinenda, prorſus inhabiles, & incapaces; & ſi ter moniti, à proſecutione eius, quod inceperant, non deſtiterint, omnibus etiam dignitatibus, officijs, & beneficijs, ſi quæ vel quas obtinent, ſint priuati, & eorum loco, ſine vlla diſſimulatione, alij ſubſtituantur.

Quæ-

Quæcumque etiam, superius, contra tales sunt decreta, in robore, ac vigore suo, permaneant.

Illi tamen, qui seculari potestate vel vi, 169.
coram vetito Iudice, causam suam, agere compelluntur, censeantur dictis pœnis, non fieri obnoxij.

CAPVT XXIX.

De Appellationibus.

APPellatio, quæ in remedium contra 170.
grauamen conceditur, sit iusta, atque *Extra. de*
intra decem dies, post latam sententiam *Appellat.*
fiat, alioqui non admittatur. *C. Reprehensibilis.*

Verùm vt discursus, aliaq; incommoda euitentur; subsequentia, cùm aliquem appellare contigerit, exactè obseruentur.

Appellans causas appellationis, aliaque 171.
quæ proponere voluerit, in scriptis per articulos ordinatè redigat, & Abbati tradat: traditum scriptum claudatur, & sigillis Abbatis ac Conuentus muniatur, ipseque Abbas, ad ipsum, ad quem fuerit appellatum, per certum Nuntium tam citò ac fieri potest, illud transmittat, vt ipse, quod iustum fuerit, decernat.

Abbates & Conuentus, qui redactam in 172.
scriptis, appellationem sigillare noluerint, ad arbitrium illius, ad quem fuerit appellatum, pro modo delicti puniantur.

Trid. sess. 13. c. 3. de refor. Si à sententia appelletur, acta prioris iustitiæ, vna cum causis appellationis ad Iudicem ad quem est appellatum, transmittantur.

Appellans verò, quousque de meritis appellationis, cognitum fuerit, & sit data sententia, teneatur in Monasterio sub regulari disciplina, & in pace relinquatur, & si sub prætextu appellationis, Monasterij portas exierit, habeatur tamquā fugitiuus.

173. Pendente appellatione, nihil innouetur, sed omnia in eo quo erant statu permaneant. *Trid. sess. 24. c. 10. de refor.*

Appellatio autem in materia visitationis, reformationis, disciplinæ, ac correctionis morum, executionem non suspendat. *Vrban. 4. Cùm ex iniuncto.*

174. Vt verò odor bonæ famæ Ord. nostri conseruetur, multaque scandala & damna euitentur, & præcludatur via malignantibus, qui sæpe remedio, ad innocentiæ præsidium instituto, ad iniquitatis defensionem abutuntur, & ne regularis disciplina elidatur; hoc perpetuò fixum permaneat: vt ad nullum alium, quàm ad Patres Abbates, aut Visitatores, vel ad Dominum Præmonstrat. vel ad Capitulum Generale, appelletur, ad quos ab ipso Ordinis exordio appellari consueuit, & coram eis disceptetur, ac iustitia ab ipsis, partibus sincerè administretur. *Trid. sess. 13. c. 1. de Ref.* *ss 22. c. 7. de refor.*

Si quis,

Si quis, his Iudicibus prætermissis, im- 175.
mediate, ad Sedem Apostolicam appellare
præsumpserit, deferatur quidem appella-
tioni, veruntamen non omittat propter
eam, is à quo est appellatum, si in aliquo, *Trid. sess.*
siue ante, siue post appellationē, appellans *13. c. 1.*
excesserit, regularē exercere disciplinam. *de refor.*

Si autem ad Sedem Apostolicam, quis 176.
friuolè, vel calumniosè appellasse, & Ec-
clesiam, ob talem appellationē, damnum,
vel expensas incurrisse reperitur, loco re-
fusionis expensarum, & reparationis dam-
norum (cùm Religiosi non habeant, vnde
queant satisfacere) per carcerem, vel per
pœnam grauioris culpæ, vel alio modo pro
qualitate, & quantitate scandali, damno-
rum, & expensarum, ad arbitrium proprij
Abbatis (cuius cōscientia desuper sit one-
rata) debitè puniatur: & careant huiusmo-
di friuolè appellantes, voce, & obedientiâ
nominatâ, toto tempore vitæ suæ.

Canonici, & Conuersi, appellantes de 177.
grauaminibus, quæ vel probare non pos- *C. Qui ca-*
sunt, vel à Iudice, ad quem fuerit appella- *lumniam.*
tum, per sententiam declarantur non fun- *5. q. 6.*
data; ad valde remotas, Ordinis nostri Ec-
clesias, per decennium emittantur, infra
dictum terminum, minimè reuersuri, nisi,
vel per Dominū Præmonst. vel per Capit.
Generale, cognitâ causâ, fuerint reuocati.

178. Quod si Filius-Abbas contra Patrem-Abbatem dolo malo, siue per calumniam appellasse, Iudicis, ad quem appellauit, sententiâ decernatur, sine vlla dissimulatione vel dispensatione, à Capitulo Generali ad eius depositionem procedatur; saluis Prælatorum defensionibus, in his Statutis ijs concessis.

CAPVT XXX.

De venditione, emptione & permutatione bonorum, ac de consensu Domini Præmonstratensis, & Patris Abbatis in his requirendo, &c.

179. OB graues & validas rationes, & vt multa incommoda euitentur; subsequentia, perpetuam habeant firmitatem.

Innoc. 4. Cùm à nobis. Clemẽs 5. Religiosam vitã eligentes. Nullus Prælatorum Ordinis nostri, aliqua immobilia bona, primæ fundationis, vel quæ sunt amortizata, vel quæ ad Ecclesias suas, longo tempore spectauerunt, sine Domini Præmonstratensis, vel Capituli Generalis, vel Patris Abbatis, vel si is sit nimis longè dissitus, Vicarij siue Visitatoris, ad hoc specialem potestatem habentis, consensu, in scriptis obtento, vendat aliquatenus vel alienet.

180. *C. Placuit 12. q. 2.* Nullus quoque Prælatus, sine prædicto consensu, super Monasterij sui bonis, vel prouentibus, seu fructibus, pensiones, præ-

bendas,

bendas (siue quod idem est, certas aliquas portiones victus, quotidie vel hebdomadatim elargiendas) vel reditus siue vitales, siue perpetuos, vendere præsumat.

Grangias quoque, seu villas, molendina, reditus, aut alia qualiacumque bona, & quocumque nomine censeantur, pro præbendis, reditibus, vel pro alijs quibuscumque rebus, inde annue recipiendis, siue ad vitam, siue ad plures annos, nullus vendat, obliget, vel oppignoret. 181.

Ordinariorum etiam, vel aliorum quorumcumque Ecclesiasticorum Curijs, vel eorum iurisdictioni, nullus se subijciat, vel obligationem, in ijs subeat, eo modo vt vi istius iurisdictionis, sub pœna excommunicationis, vel suspensionis à diuinis, alijsque censuris, constringi, & cõpelli queat, vt terminis, ab ipsis Ordinarijs, vel eorum Officialibus, aut Tabellionibus præfigendis, satisfaciat. 182. *Innoc. 4. Cùm pro toto Ord.*

Quicumque autem Prælatorum sine debita authoritate, & consensu, aliquid prædictorum, attentare præsumpserint, authoritate Capit. Generalis, sint, & maneant, ipso facto depositi, & eorum subditi, ab eorum obedientia, penitus absoluti: ac Patres Abbates, Filiabus suis Ecclesijs sic vacantibus, de idoneis Pastoribus, canonicè, & secundum formam Ordinis, curent 183.

ſine mora prouideri, & omnia taliter acta, nullius ſint efficaciæ, vel valoris.

184. Priores verò, Suppriores, Prouiſores, & alij omnes, tam Clauſtrales, quàm Curati, qui huiuſmodi alienationibus, venditionibus, aut obligationibus, ſine debita authoritate factis, cõſenſerint; vel in Curijs Ordinariorum, ſeu aliorũm Eccleſiaſticorũ, ſub pœnis prædictis, ſe obligauerint; vel literas fieri permiſerint, vel in eas conſenſerint, per quas excommunicari, vel à diuinis ſuſpendi, vel impediri poſſint; voce careant, etiam in electionibus, & obedientiâ nominatâ, atque ſint ineligibiles, toto tempore vitæ ſuæ.

185. Patres Abbates & omnes alij, ſine quorum authoritate atque conſenſu, prædicta negotia perfici nequeunt, caueant diligenter, ſub pœna, à Capitulo Generali, tranſgreſſoribus infligẽda, ne in prædictis venditionibus, alienationibus, vel obligationibus eandẽ ſuam authoritatẽ interponant, vel conſenſum ferant, niſi grauis vrgeat neceſſitas, vel euidens Eccleſiæ vtilitas.

C. Non habenti. 12. q. 7.

186. Omnis autem pecunia; proueniens ex poſſeſſionibus, vel reditibus Eccleſiæ, ſiue in perpetuum, ſiue duntaxat ad hominum vitam, ſiue alio quocumque modo, debitâ authoritate, venditis, ſine aliqua diuerſione, ad aliam poſſeſſionem, Eccleſiæ æquè

vtilem,

vtilem, vel vtiliorem, siue in aliam Ecclesiæ necessitatem, vel vtilitatem, cum consensu Patris Abbatis, & sanioris partis Conuentus, à Prælato vendēte, applicetur. *C. Sine exceptio. 12. q. 2.*

187. Transgressores, tam Patres, quàm filij Abbates, in proximo Capitulo Generali, à suis administrationibus, remoueantur, nisi pro eorum simplicitate, vel ex alia iusta causa, iudicetur cum eis, misericorditer dispensandum.

Saniores verò de domo, qui in dictam diuersionem, consensum suum tulerint, pro illati damni magnitudine, pœnâ grauioris culpæ, districtè castigentur.

188. Easdem quoque pœnas, incurrat Prælatus, qui Monasterij sui fructus, vel prouentus, siue sint granorum, siue lini, vel lanarum, vel aliarum quarumcumque specierum, anticipatâ solutione, ad plures annos elocat vel vendit, sed ipsa solutio ab anno, in annum, fieri debeat, & aliter facta elocatio vel venditio, sit nullius effectus.

Attamen, pro graui, & euidenti necessitate, poterit Dominus Præmonstratensis, vel Capit. Generale, hac in re dispensare.

189. Redituum autem, vel possessionum permutatio, vel earum, ad vitā hominis concessio, non fiat, nisi de consensu Patris Abbatis, & sanioris partis Conuentus, alioqui, nullius sit efficaciæ. *Extra. de rer. perm. c. c. Ad quæstion.*

Si verò

190. Si verò vel Patres, vel filij Abbates, aliquas venditiones, vel permutationes, Ecclesijs suis euidenter, & manifestè damnosas, scienter fecerint, vel factas approbauerint, ad arbitrium Dñi Præmonst. & Capit. Generalis, vel Visitatorum, acriter puniātur, sitq́; venditio, & permutatio nulla.

191. Quicumque ex Fratribus, faciendæ ex necessitate, vel pro euidenti vtilitate, venditioni, vel permutationi, vel ad vitā concessioni, irrationabiliter & sine iusta & fundata causa (quam scripto tradere debeant) se opposuerint, secundum delicti, & illati damni quantitatem, in domibus proprijs, pœnæ grauioris culpæ, subijciantur.

192. Si Ecclesia Præmonstratensis, aliquam rerum immobilium, permutationem, vel venditionem, quæ mille libras monetæ Parisiensis excedat, facere voluerit, loco Patris Abbatis, Laudunensis, Floreffiensis, & Cuissiacensis Abbatum, consensum obtinere teneatur.

193. Emptiones autem possessionum maioris momenti, si de proprio fieri nequeant, sine consensu Patris Abbatis vel Visitatoris, nequaquam fiant.

194. Quandocumque, sumptuosa aliqua ædificia, vtpotè Ecclesiam, Dormitorium, Refectorium, claustrum, similiaque Filius-Abbas, construerè voluerit, non aggrediatur opus

tur opus, absque consilio; atque consensu Patris-Abbatis; vel si is, nimis longè sit dissitus, consilio vicinorum Abbatum.

Quod si ædificium videatur futurum nimis sumptuosum, quod Ecclesiæ facultates excedat, Pater-Abbas, vel eo non visitante, vel negligente, ipsi Visitatores authoritate suâ præcipiant, ne in opere procedatur, quovsque, per proximum Capitulum Generale, vel Prouinciale, fuerit decretum, quid sit agendum.

Nullus Abbas, alicui, ex Fratribus suis, aliquam Ecclesiæ suæ domum, sub annuo censu concedat, & si concesserit, à Visitatore (vt omne periculum proprietatis euitetur) statim auferatur. 195. *Trid. sess. 25. c. 2. de Reg. Clem. 8. Nullus omninò.*

Interdicitur etiam districtè, omnibus Prælatis, ne in Ecclesiæ suæ grauamen, vel damnum, aliquibus cõsanguineis suis, siue egenis, siue non egenis, aliqua mobilia, siue immobilia bona, concedere præsumant, & si contrarium fecerint, per Patrem Abbatem, vel per Capitulum Generale, vel Prouinciale, seuerè puniantur. 196. *Innoc. 4. Sedis Ap. Trid. sess. 25. c. 1. de refor.*

Si Priores, vel alij officiales, in eo deliquerint, pro culpæ quantitate, à proprijs Abbatibus, districtiùs castigentur.

Quia verò, noxius Consanguineorum amor, eousque nonnumquam quosdam Prælatos inflexit, vt suos, ad Ecclesiarum 197.

suarum

ſuarum domos, vel colonias ſiue curtes vel ad alia ſeruitia, ſine contractu, & ſine obligatione ad computum, promouerint, (vnde non paruæ, ſæpe difficultates, ſunt exortæ) ideo ſtrictâ lege, ſit perpetuò fixũ, vt niſi, de contractu, cum Abbate, debitę inito, conſtet, & niſi debitum, quod prætenditur, legitimè doceri queat, Monaſterium, nullatenus ſit Conſanguineis, in aliquo obligatum; & multo minus, ſi hæc ab aliquo Officiali, fuerint præſumpta.

CAPVT XXXI.

De Fide-iuſſione, de Mutuo non contrahendo, & de Depoſito.

198. NVllus Abbas, nullaque Eccleſia, pro aliquo, qui nõ ſit Ordinis noſtri fideiubeat, nec literas ſuas, vel Eccleſiæ ſuæ, ad mutuum contrahendum, vlli concedat.

Pro Eccleſijs verò, Ordinis noſtri, liceat cuilibet Prælato ſpondere, pro ſumma, 300. florenos, ſiue francos, non excedente.

199. Sine ſcitu autem, atque conſenſu Prioris, Supprioris, & aliquorum Seniorum domus, ac etiam Patrum-Abbatum, vel Viſitatorũ, nullus Prælatus notabile mutuum contrahat: & ſi quiſpiam hoc attentauerit, ac ſine reſtitutione eum mori contigerit, Eccleſia in nullo obligetur, nec quicquam reſtituere teneatur; cum tale mutuum tanquam

Innoc. 4. Sedu Ap.

quam à non habente poteſtatem contra-
ctum cenſeri debeat, niſi in Eccleſiæ vtili-
tatem conuerſum, à Creditore mõſtretur.

Depoſitum quoque, nullus Prælatus, à 200.
quoquam recipiat, niſi ſub duorum, vel *Extra. de*
trium Seniorum domus ſuæ, teſtimonio. *depoſito.*
Inſpiciatur verò numerus, & ſpecies, & *C. Grauis*
præſente ac ſubſignante eo, qui deponit, *illa. &*
exactè deſcribatur: quod etiam faciant *Extra. de*
ſubditi, quando cum Prælati ſui licentia, *Fideiuſſ.*
depoſitum, in ſuam cuſtodiam ſuſcipiunt. *Nouell.* 120. c. 6.

Si aliquis Prouiſorum, vel aliorum Offi- 201.
cialium, temporalium bonorum admini- *Clemẽs 5.*
ſtrationem habentium, pecuniam mutuo *Religio-*
det, vel accipiat, vel etiam debita contra- *ſam vitã*
hat, abſque expreſſa Abbatis licentia, in *eligentes.*
ſcriptis obtenta, furti iudicio condemnen-
tur, & Monaſteria (niſi in eorum vtilitatẽ
conuerſa probentur) nec ad illa debita ſol-
uenda, nec ad depoſitum ſi perierit, reſti- *Innoc. 4.*
tuendum, ſit vllatenus obligata. *vbi ſup.*

CAPVT XXXII.

De negotiatione vitanda, & partio-
narijs non habendis.

DEteſtandæ negotiationis abuſum, om- 202.
nes Ordinis noſtri Religioſi, ſiue Ca- *Trid. ſeſſ.*
nonici ſint, ſiue Conuerſi, ſollicitè, & di- 22. c. 1.
ligenter euitent: & nulli qualiacumque *de refor.*

anima-

Extra. de vita & honestate Cler. in c. Dist. 78. Decret. c. 8. 9.

animalia ad societatem communionemq́; lucri & damni, alicui Partionario tradere, vel ad tempus locare: aut vinum, frumentum, siliginem, auenam, seu alia grana, & qualiacumque bona mobilia, ad exercendam negotiationem, & faciendum inde quæstum (vt scilicet ea postmodum carius vendant) emere vel vendere præsumant.

203. Quod si aduersus ea a quopiam, quid factum sit, proprietarius habeatur, & secundum delicti quantitatem, proprietariorum pœnâ, seuerè plectatur.

Similiter quoque & illi puniantur, qui aliena animalia, vel alienam supellectilem in suum periculum receperint, vel sua alteri, sub dicto periculo, tradiderint.

CAPVT XXXIII.

De habentibus dispensandi potestatem, ac vt non temerè dispensetur.

204. QVamuis omnia, quæ superius decreta sunt, strictissimè sint obseruanda, nec facilè, aliquid sit relaxandum; quia tamen humanarum legum, non potest esse ea firmitas, atque stabilitas, quin ob occurrentes necessitates, & casus, eas nonnunquam variari, vel relaxari expediat, ne quæ pro sola charitate statuta sunt, contra charitatem militare contingat; ideò vt in eo debitè prouideatur, Abbates, & omnes Prælati, in

Trid. sess. 25. c. 18. de refor. S. Bern. de præcep. & dispēs.

lati, in quorum dispositione omnia esse censeantur, quæ non sunt his Ordinis Statutis contraria, ex iusta & fundata causa; in leuibus, omnibusque ijs, dispensare queant, quæ per Priuilegia, vel per hæc Ordinis Statuta, Domino Præmonstratensi, specialiter non sunt reseruata.

Ob salutem autem animarum subditorum Ordinis, ac ad multiplices transgressiones euitandas, ipse Dominus Pręmonst. circa omnia his Statutis contenta (habito tamen respectu ad Bullam *Iulij II.* his Statutis præfixam) toties quoties necesse, vel expedire iudicauerit; liberam, & absolutam habeat dispensandi potestatem. 205.

At verò, quia sanctæ illæ Constitutiones & Obseruantiæ, Prælatorum prudentiæ & fidei creditæ sunt, non subditæ voluntati; & legum rigor dissoluitur, si temerariâ dispensatione & leui ex causa laxentur; ideò in omni dispensatione hæc considerentur, & strictè obseruentur ab omnibus qui dispensandi habent potestatem, quæ in relaxandis canonibus, Cõcilium Trid. seruanda præfixit his verbis. *Sicut publicè expedit legis vinculum quandoque relaxare, vt plenius euenientibus casibus & necessitatibus, pro communi vtilitate satisfiat, sic frequentius legem soluere, exemploq́; potius, quàm certo personarum, rerumq́; delectu, petentibus indulgere, nihil aliud est, quàm vnicuique ad leges* 206. *S. Bern. suprà.* *C. Est iniusta.* 23. q. 4. *sess.* 25. *c.* 18. *de refor.*

trans-

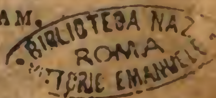
transgrediendas, aditum aperire. Quapropter sciant vniuersi, sacratissimos canones, exactè ab omnibus, & quoad eius fieri poterit, indistinctè obseruandos. Quod si vrgens iustaque ratio, & maior quandoque vtilitas postulauerit, cum aliquibus dispensandum esse, id causâ cognitâ, ac summâ maturitate, atque gratis, à quibuscumque, ad quos dispensatio pertinebit, erit præstandum; aliterq́ facta dispensatio, subreptitia censeatur.

C. Si Romanor. 19. Dist. C. Si quis omnem, 1. q 7. c. 1. de Cōstit. c. 1. de voto.

207. Prælati itaque, ad quos solos, dispensandi potestas spectat, hanc dispensandi formam exactissimè obseruent, & omnia sua, sic moderentur, vt & necessitati, infirmitati, & vtilitati subditorum consulatur: & tamen Statutorum Ordinis rigor, non nimium dissoluatur, vt quisq; villicationis suæ, rationē redditurus, hanc optatissimam à Summo Pastore, vocem audire queat: *Euge serue bone, & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam, intra in gaudium Domini tui.* AMEN.

Matth. 25

AD MAIOREM DEI, VIRGINIS MATRIS, AC SS. AVGVSTINI, ET NORBERTI GLORIAM.

INDEX

INDEX CAPITVM ET TITVLORVM.

DISTINCTIO PRIMA.

DISTINCTIO SECVNDA.

DIS-

DISTINCTIO TERTIA.

DISTINCTIO QVARTA.

INDEX RERVM, quæ potiſſimum in Statutis continentur.

Inter plures numeros ſimul ſine copula (&) iunctos, primus diſtinctionem denotat, ſecundus verò, & ſi qui iunguntur, numemerum lateralem eiuſdem diſtinctionis, in ſingulis paginis poſitum.

A.

Abbas

Capellani

Claustri

Confes-

Discor-

Habentes

F.

Fornica-

H.

I.

Incar-

M.

N.

O.

P.

Priuilegia

Simonia

Superio-

Vespera-

FINIS.

Errata sic corrigito.

PAgina 5. linea vlt. sub pœna peccati mortalis, *lege*, sub peccato mortali. *Pag*. 6. *lin*. 12. sub pœna peccati venialis, *lege*, sub peccato veniali. *Pag*. 13. *lin*. 6. meam maximam culpam, *lege*, mea maxima culpa. *Pag*. 33. *lin*. 6. ferijs tamen quartis, *adde*, per annum. *Pag*. 57. *lin*. 19. declauerint, *lege*, declarauerint. *Pag*. 85. *lin. penult*. tundeantur, *lege*, tondeantur. *Pag*. 86. *lin*. 23. Idē. *Pag*. 194. *lin*. 12. probatus fuerit, *adde*, vel probetur. *Pag*. 195. *lin*. 5. *dele*, quod. *Pag*. 199. *lin*. 9. degraderentur, *lege*, degradarentur. *Pag*. 218. *lin*. 6. Generali, *adde*, indictas. *Pag*. 263. *lin*. 10. Statutis excommunicatos, *lege*, sine reseruatione excommunicatos. *Pag*. 285. *lin*. 17. condemnentur, *lege*, condemnetur. *Ibid*. *lin*. 20. sit, *lege*, sint.

